Pompei, dragostea mea

Prin anii 70 d.Hr., Claudia, o tânără romană, provenind din rândurile aristocraţiei, era pe punctul de a se căsători cu un magistrat foarte bogat din Pompei. Viaţa pe care o ducea în Roma, luxoasă, plină de surprize şi nu în ultimul rând freamătul de pe străzi o fascinau. Nu-şi putea imagina că ar putea părăsi capitala pentru un oraş de provincie.

La doar 16 ani a fost cerută în căsătorie de magistratul Aulus Vettius Firmus, unul dintre cei mai bogaţi romani din Pompei. Nu era deloc încântată de acest mariaj, pentru că nu-l iubea pe bărbatul trecut de 40 de ani. Sub presiunea familiei şi la sugestiile unei prietene nu a respins cererea în căsătorie. A cerut doar un răgaz pentru a lua pulsul oraşului, în vreme ce Aulus a rămas în Roma, pentru a-şi limpezi gândurile. Odată ajunsă în Pompei, a fost întâmpinată de Julia, verişoara sa de aceeaşi vârstă, care, a doua zi, a însoţit-o într-un lung periplu.

Prima impresie, favorabilă, i-au produs-o agitaţia din portul aflat pe malurile fluviului Sarno şi corăbiile încărcate cu mărfuri care acostau şi plecau spre meleaguri îndepărtate, asigurând un comerţ înfloritor.

Următorul popas l-au făcut la cel mai mare templu, dedicat triadei Jupiter, Junona şi Minerva, zeii protectori ai cetăţilor. Au pătruns

Intrarea în marea piaţă

apoi în marea piaţă – macellum – printre portici ornate cu fresce reprezentând scene mitologice şi activităţi comerciale. Sumedenia de mici magazine, de tejghele pline de produse îmbietoare – stofe fine aduse din Orient, bijuterii, obiecte decorative, ustensile, coşuri cu fructe, ciuperci, peşte, carne, pâine, amforele umplute cu vin, ulei, parfum şi câte şi mai câte au fascinat-o.

Cele două fete şi-au croit apoi drum prin mulţimea de pe străzi pentru a ajunge la una dintre cele mai mari clădiri ale forumului: edificiul Eumachia. Claudia a fost încântată de faţada impozantă, cu un aranjament de coloane ornamentate cu statui şi de basoreliefurile cu reprezentări de animale. Clădirea a fost finanţată şi ridicată sub îndrumarea preotesei Eumachia

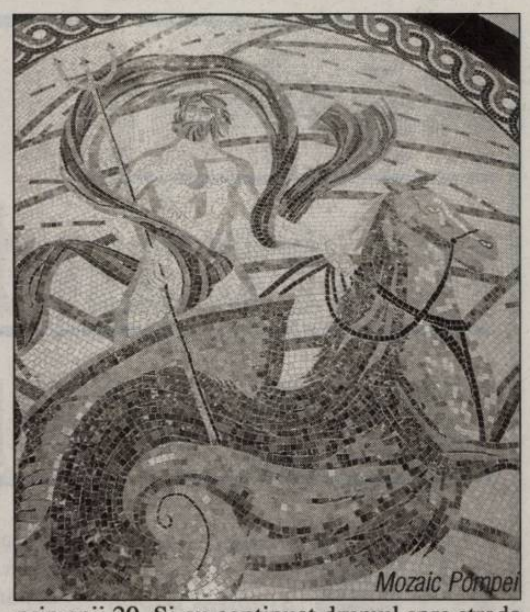

Mozaic Pompei

prin anii 20. Şi-au continuat drumul spre strada principală, cu o lungime de 700 de metri, jalonată de fântâni printre care figura faimoasa fântână a Abundenţei. De-o parte şi de alta se înălţau vile, unele cu etaj, la parterul cărora se aflau magazine, ateliere, taverne. Ca şi în celelalte zone, şi aici se desfăşura o intensă activitate comercială.

Nu puteau în niciun caz ocoli termele. S-au oprit în faţa celei mai luxoase, intrând prin poarta rezervată femeilor. S-au îmbăiat, s-au amuzat jucându-se cu o minge, apoi au descins în curtea plină de persoane de ambe sexe, căutând compania tinerilor curtezani. S-au întreţinut cu ei, le-au acceptat formal avansurile, s-au arătat copleşite de complimentele lor. La un moment dat a apărut Augustina, o prietenă a Juliei, bucuroasă să o întâlnească şi s-o cunoască pe Claudia. După câteva schimburi de impresii, Augustina le invită să petreacă a doua zi clipe de vis în vila sa, una dintre cele mai somptuoase ale oraşului. *(Va urma)*

DORIN MĂRAN

Drumeţii şi popasuri

Magia drumului dintre Mara şi Cosău

Oriunde ne-ar purta paşii, odată ajunşi în Maramureş este bine să treceţi şi pe drumul care leagă Mara de Cosău. Cele patru sate aşezate pe văi (Budeşti, Sârbi, Hoteni şi Breb), ale căror uliţe şerpuiesc după cum le îngăduie terenul, sunt legate între ele de drumul care uneşte Mara de Cosău. Spre bucuria celor ce păşesc cu rucsacul în spate, în gospodăriile de pe valea Marei şi a Cosăului se

intră trecând pe sub inegalabilele porţi monumentale de lemn, în care stau încrustate şi sculptate motive ornamentale tainice. Bogăţia şi măreţia porţilor de lemn din satele Mara şi Cosău sunt, desigur, dovada că aici au trăit dintotdeauna oameni liberi.

Dacă ai timp şi curiozitate, afli că până pe la mijlocul secolului trecut doar nemeşii (ţăranii liberi) aveau dreptul de a-şi străjui gospodăria cu o astfel de poartă. Un însemn al credinţei şi al statutului social. Se pare că în Maramureş mai contează încă al cui eşti şi din ce neam te tragi! Tot pe valea Cosăului se pot vedea instalaţii tradiţionale ţărăneşti din lemn (morile, vâltorile, batozele acţionate de apă, gaterele de tăiat lemn etc.), toate dovedind iscusinţa şi inventivitatea ţăranului român. „Omul sfinţeşte locul", spune o vorbă din bătrâni, aşa că oamenii de pe Valea Marei şi Cosăului s-au gândit să pună apa la treabă, făcând-o să învârtă roţile morilor, să bată cergile ţesute în război sau să pună în funcţiune batozele pentru a treiera grâul, ovăzul sau secara. O adevărată tehnologie, greu de imaginat.

Întregul ţinut dintre Mara şi Cosău este străjuit dinspre miazăzi de Munţii Gutâi, alcătuiţi din roci vulcanice şi acoperiţi cu păduri de foioase şi conifere şi de păşuni întinse. Masivul Gutâi este traversat de şoseaua naţională DN18, ce face legătura între oraşul Sighetul Marmaţiei, pe Mara, cu Baia Mare, peste Pasul Gutâi. Un alt drum este DJ 109 de pe Cosău, peste Pasul Nedea (1055 m altitudine), fiind recunoscut ca hotarul dintre Munţii Gutâi şi Munţii Lăpuşului. Pentru cei ce îndrăgesc drumeţiile montane, trebuie să amintesc că în Munţii Gutâi există Rezervaţia Creasta Cocoşului, Tăul Morărenilor, tăurile şi turbăria de la Hoteni, Pădurea Crăiasa, Cheile Tătarului, acestea fiind doar câteva din multele atracţii turistice care îi încântă pe cei ce poposesc aici, fie şi doar pentru câteva ore.

Legenda spune că în Muntele Gutâi, lângă satul Mara, haiducul Pintea Viteazul avea săpată o pivniţă mare. Să fi fost oare descoperită de cineva sau încă se lasă căutată? Dincolo de legendă, Maramureşul trebuie mereu redescoperit.

IOANA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Catedrala Sfântul Spiridon Nou

Cea mai mare biserică ortodoxă din Bucureşti, Catedrala Sfântul Spiridon, se înalţă în centrul Capitalei, în zona Pieţei Unirii. Altarul locaşului se află pe bulevardul Dimitrie Cantemir, iar intrarea se face prin Calea Şerban Vodă. Aşa cum se subînţelege, hramul locaşului este Sfântul Ierarh Spiridon, prăznuit la 12 decembrie. Pisania aşezământului ne anunţă că acesta a fost ridicat de domnitorul Scarlat Ghica, fiul domnitorului Gigore Ghica, şi că lucrările au început în 1767 şi s-au sfârşit la 30 septembrie 1768, în cea de a doua domnie a ctitorului.

În 1852, Marea Epitropie, cu aprobarea domnitorului Radu Ştirbei şi binecuvântarea Mitropolitului Nifon, hotărăşte ca pe locul acestei mănăstiri domneşti să se ridice o biserică monumentală. Construcţia începe în 1852 şi se termină în 1858, sfinţirea fiind făcută la 8 noiembrie 1860.

Monumentul are lungimea de 41 de metri, lăţimea de 14 metri şi înălţimea de 38 de metri. Este construit în stil gotic, cu influenţe neoromanice şi elemente de artă moldovenească. Interiorul prezintă coloane de marmură şi vitralii artistice cu scene biblice şi sfinţi, executate la Viena. Pictura a fost realizată în ulei, în 1862, şi este opera lui Gheorghe Tattarescu. În lucrare pot fi observate influenţe ale Renaşterii.

Biserica a avut mult de suferit în urma cutremurului din 1940 şi a bombardamentelor din 1944. Lucrările de restaurare, efectuate prin grija I.P.S. Justinian al României, au fost terminate în 1954, când locaşul a fost sfinţit în prezenţa sa şi a I.P.S. Kiril al Bulgariei. Cu acest prilej aşezământul a fost declarat Paraclis Patriarhal, respectiv locul unde sunt rânduite hirotoniile episcopilor vicari, întronizările, vizitele la nivel înalt bisericesc. De aici, statutul de catedrală, statut care nu se acordă oricărei biserici mari, ci doar uneia cu rol marcant în desfăşurarea activităţii religioase. Aşezământul prezentase o importanţă deosebită şi înainte de 1954. Aici a fost hirotonit la 5 martie 1950 I.P.S. Teoctist, viitorul patriarh al ţării între 1986-2007.

Alte distrugeri a suferit în urma cutremurului din 1977 şi a construcţiei metroului. Avariile au constituit pretextul ca biserica să fie pusă pe lista celor care urmau să fie demolate. Este salvată prin eforturile patriarhului, care demarează ample reparaţii, sfinţirea făcându-se în 1990.

Între 2010-2012 se efectuează alte importante restaurări, sub atenta supraveghere a I.P.S. Daniel.

Biserica păstrează o părticică din moaştele Sfântului Ierarh Spiridon al Tesalonicului.

IRINA STOICA

Bărbat mergând... spre glorie

Uriaşul sculptor novator Auguste Rodin (1840-1917), precursorul modernismului în această artă, a şocat încă de la începuturile carierei sale fabuloase.

Rodin a fost un artist care, asemenea marilor maeştri rebeli ai picturii, a vrut cu toată tăria talentului său să aştearnă praful peste academismul prea conservator manifestat din plin şi în sculptură.

Una dintre primele realizări „îndrăzneţe" ale curajosului şi înţeleptului Rodin a fost „Sfântul Ioan Botezătorul predicând" (1877). Maestrul avea doar 37 de ani atunci când a uimit asistenţa cu un foarte important personaj al Noului Testament, esenţial în viaţa terestră a lui Iisus, care apare... nud! Marele sculptor deja începuse să realizeze personaje umane în mărime naturală prin „Epoca de bronz" (1876), care reprezenta un bărbat nud într-o poziţie care exprimă un intens zbucium sufletesc. Iar nudul stârnise primul scandal, pentru că Rodin fusese acuzat că s-a folosit de mulajul pe un bărbat... Dar de aici şi până la a crea un sfânt complet dezbrăcat, care se află în plină predică, este o distanţă şi mai scandaloasă.

Sărutul

Însă marile controverse şi chiar întrebări despre sănătatea psihică a lui Auguste Rodin le generează „Bărbat mergând", finalizat în 1878. Nimeni nu-şi mai permisese (nici măcar Michelangelo, idolul maestrului, pe care acesta îl studiase îndelung la Roma) să realizeze o asemenea com-

Gânditorul

poziţie, în care un singur personaj este anatomic... incomplet! Bărbatul lui Rodin, care merge dezinvolt înainte, nu are cap şi nici mâini. Este şi şocant, şi, într-un anume sens, şi macabru, dacă nu chiar o glumă terifiantă la adresa celor care „se ţin pe picioare doar pentru a-i impresiona pe cei din jur". După unii critici de artă şi conform părerii lui Henry Moore însuşi (mare sculptor semiabstract englez, trăitor între 1898-1986), Rodin a vrut să dea o replică sculpturii antice greceşti şi romane. Totodată, maestrul a vrut să creeze un fel de continuare a lui „St. John Baptist Preaching", dar accentul căzând pe conceptul de mişcare înainte. Şi asta, pentru că în sculptura Sfântului Ioan Botezătorul, acesta arată spre cer cu indexul, făcând referire directă la Divinitate. Dar „Bărbat mergând" sugerează că omul are un singur ţel sau că idealul său primordial este înaintarea, şi nu stagnarea sau odihna...

Gânditorul în „Poarta Infernului"

Oricare ar fi concepţia lui Rodin despre relaţiile omului cu Creatorul, marele maestru a creat acel gen curent de artă novator care putea respira în voie, fără nicio constrângere moralizatoare sau de altă natură. El însuşi le spunea deseori apropiaţilor că dacă o sculptură de-ale sale „...nu vibrează şi nu trăieşte sub ochii privitorului, atunci totul este un eşec". Aşa s-a şi întâmplat – întreaga lume ştie – şi cu celebra realizare cu valoare de simbol al umanităţii intitulată iniţial „Poetul" şi apoi „Gânditorul".

Cum a ajuns Poetul-Gânditor cunoscut în toată lumea? Comanda a fost făcută de Directoratul Artelor Frumoase din Paris, în 1880. Dar nu pentru o statuie, ci pentru un portal. Iar Rodin a realizat „Poarta Infernului", inspirat de opera lui Dante Alighieri. În acea operă monumentală (6m x 4m) personajul principal era un bărbat nud meditând. Este foarte probabil ca Poetul-Gânditor să fi fost chiar marele poet florentin, autor al „Divinei Comedii".

Un prieten: părul din nas

Studiile ştiinţifice recente au arătat că părul din nas este util pentru că reţine particulele străine şi colectează umezeala. Specialiştii au arătat că densitatea mare a părului nazal descreşte riscul de dezvoltare a astmului pentru cei cu rinite de sezon. El filtrează polenul şi alţi alergeni, ferindu-ne de probleme de respiraţie. Neoficial, cel mai lung păr nazal l-a deţinut un italian, dimensiunea record a „pletelor" sale fiind de 2,78 metri!

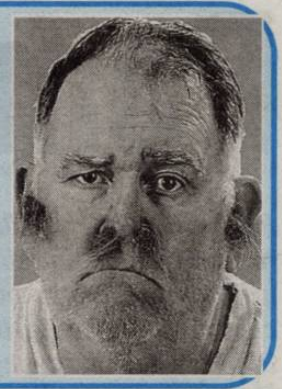

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Drama unui erou american

La numai cinci ani de când se acoperise de glorie, aviatorul legendar Charles Lindbergh (primul zbor cu monoplan peste Atlantic, de la New York la Paris, în 1927) a suferit o dramă cumplită: fiul său de numai 20 de luni (foto) a fost răpit din casă (1 martie 1932) şi apoi găsit mort (12 aprilie 1932) la

câţiva kilometri de reşedinţa familiei din New Jersey. Şi asta, în condiţiile în care jumătate din recompensa cerută de răpitori fusese plătită (50 de mii de dolari) şi nu exista concret niciun indiciu împotriva făptaşilor.

Pare incredibil pentru o persoană publică cu notorietatea lui Lindbergh scenariul infractorilor, unul acceptabil doar într-un film de mâna a doua. Fără să aibă nicio măsură de securitate a proprietăţii sale, familia aviatorului a constatat, în seara zilei de 1 martie 1932, că răpitorul se urcase la etajul întâi al casei cu o scară improvizată, intrase pe fereastră şi furase pruncul din pătuţul său, apoi dispăruse lăsând în urmă doar urme de pantofi pe sol, însă nicio amprentă digitală. Mai mult, răpitorul lăsase în cameră un plic cu cererea de recompensă (50 de mii) – pe care ulterior a dublat-o, pentru că Lindbergh a apelat la poliţie.

Poate că în disperarea sa aviatorul a greşit când a mobilizat numeroase forţe de poliţie şi chiar presa. Poate că din această cauză răpitorii s-au speriat şi au ucis pruncul. Greu de spus. Uciderea micuţului s-a produs la doar câteva zile de la răpire, prin zdrobirea craniului. Cercetările ample care au urmat (a fost implicat şi preşedintele H. Hoover) au condus la un emigrant german, Bruno Hauptmann, la care s-au găsit toate dovezile necesare pentru a fi condamnat. Dar au existat şi unele aspecte neexplicate ale acestui caz supranumit „crima secolului". În primul rând, doica pruncului s-a sinucis după câteva interogatorii. În al doilea rând (dar poate cel mai important), Hauptmann a refuzat să-şi recunoască vina cu un minut înaintea execuţiei (scaun electric), deşi i se promisese comutarea la închisoare pe viaţă. De altfel, el a negat tot timpul, spunând că un compatriot al său făcuse totul pentru a-i plăti o datorie. Acel suspect plecase în Germania, unde a murit la scurt timp. Dacă Hauptmann era complice, de ce n-a plecat şi el?

• Zile aşa-zis festive...

Există date aniversare pe care niciun membru MENSA nu le-ar intui (MENSA este o organizaţie internaţională a celor cu IQ mult peste medie). Astfel, prin iulie există „Ziua deţinătorilor de strungăreaţă", precedată de „Ziua celor cu urechi clăpăuge". La aceste manifestări „culturale" se adaugă – datorită activităţii efervescente a cluburilor şi ligilor de prin Marea Britanie, SUA, Germania etc. – „Ziua lătratului în familie". Armate

întregi de familii se adună la marginile oraşelor şi trag un concurs de lătrături demn de balamucurile înfiinţate de dinastiile de Bourbon şi Lancaster la un loc. Prin septembrie ne întâmpină „Ziua celor care nu-şi scurtează părul din nas şi din urechi" şi, mai ales, „Festivalul internaţional al celor care dau vina pe alţii". Acest festival are caracter universal, de la eschimoşi la boşimani, şi conferă o libertate de limbaj jenantă. Pentru istorie, trebuie reţinut că primii care au inventat astfel de aniversări bizare au fost cei care au atras atenţia asupra numerelor prime. Obsesia aceasta a determinat fixarea unor date moderne pentru sfârşitul lumii, adică atunci când avem de-a face cu date de genul 01-03-05 (anul-ziua-luna), e de rău. Apoi au apărut aniversările rădăcinilor pătrate, adică datele de 02-02-04, 03-03-09. Creaţia continuă...

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Cocotă masculină

Serviciile de escortă masculină au debutat pe la finele secolului XIX, când doamne cu stare şi singure începuseră să apeleze, prin cunoştinţe, la bărbaţi mai tineri, cu oarece studii terminate şi cu o prezenţă fizică agreabilă. Aşa a apărut dezmierdătorul „Club al inimilor zdrobite", care a devenit o instituţie cât de cât selectă, dar şi plină de primejdii.

Motivul riscurilor din această întreprindere era că printre tinerii plini de farmec se strecurau şi infractori care nu se sfiau să „curete" apartamentele doamnelor şi chiar şi pe ele (la modul propriu), dacă opuneau rezistenţă. Destul de mulţi criminali în serie au făcut cunoştinţă cu astfel de doamne prin rubricile de „legături sentimentale" de prin ziare. Aspectul şi mai sumbru al întâmplărilor este acela că o astfel de victimă nu-şi divulgă aventura din motive de prestigiu personal.

Printre cei mai prolifici consolatori de dame singure s-a aflat şi americanul Jim Loness, care de felul său era fermier. Acesta a jefuit cel puţin 14 femei (în decurs de cinci ani), iar pe trei le-a şi ucis, pentru că ameninţau că vor lua legătură cu poliţia. În grajdul fermei sale s-au găsit baloturi întregi cu vestimentaţie

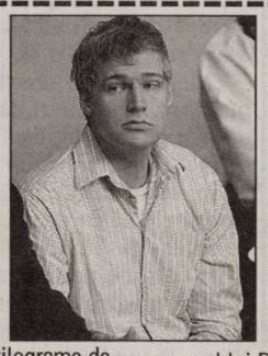

feminină şi kilograme de bijuterii ce urmau să fie scoase la vânzare. Tatăl său avea o prăvălie de bunuri feminine în Canada şi aşa îl aproviziona. La rândul lui, Samuel Banks obişnuia să invite femei singure în croaziere din care damele nu se mai întorceau, „răul de mare" fiindu-le fatal. Revenind în zilele noastre, consemnăm cazul lui Philip Markoff (foto, 24 de ani), care a fost arestat de poliţia din New York pentru crimă şi jaf armat. Markoff provenea dintr-o familie cumsecade şi a făcut studii medii strălucite. Meseria de „cocotă masculină" l-a atras mai mult decât studiile de medicină. El a abandonat facultatea şi s-a profilat pe servicii de escortă şi dansuri erotice la domiciliu. Este acuzat că a ucis trei femei în acelaşi stil, pentru a fura şi a nu lăsa martori în viaţă. Greşeala fatală a fost că a acţionat în locuri publice (hanuri, hoteluri) şi şi-a pus şi poza pe internet. În 2010 s-a sinucis în închisoare.

Știați că...

◆ ...gheţarul de la Scărişoara, al doilea gheţar subteran ca

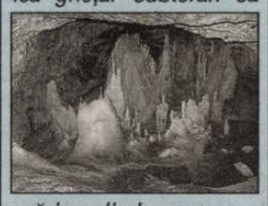

mărime din lume, are un volum de circa 55.000 de metri cubi? Vârsta sa este apreciată la aproximativ 3500 ani.

◆ ...în statul american Wyoming există o lege ciudată privitoare la iepuri? Este interzis să-i fotografiezi în luna iunie.

◆ ...cel mai mic stat independent din lume este Vatican, din oraşul Roma? Are o

suprafaţă de 0,44 kmp şi este condus de Papa.

◆ ...tradiţia schimbului de verighete este foarte veche? Datează din Roma antică.

◆ ...ritmul de creştere al copiilor este diferit de la un anotimp la altul? De obicei

cresc mai mult şi mai repede primăvara şi vara.

◆ ...în fiecare zi dispar de pe Terra o mulţime de specii de plante şi animale? Numărul lor este apreciat de specialişti la 150-200, zilnic.

◆ ...Varşovia, capitala Poloniei, este supranumită „oraşul Phoenix"? Acest lucru se datorează faptului că a fost distrusă complet

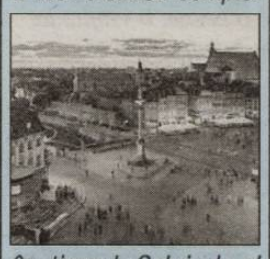

în timpul Celui de-al Doilea Război Mondial şi refăcută printr-un uriaş efort colectiv.

Știați că...

Podul Rialto

Podurile Veneţiei

Puţine oraşe din lume au farmecul şi misterul faimosului „Oraş al Dogilor". Pe lângă palate şi biserici, statui şi mulţimi de porumbei, Veneţia emană şi acel romantism care îţi umple sufletul de o vrajă greu de surprins în cuvinte. În cetatea însorită şi plină de culoare, adevărat muzeu în aer liber, eşti fascinat deopotrivă de străduţele întortocheate, de canalele şerpuind limpezi, de bătrânele gondole şi mai ales de mulţimea podurilor care leagă între ele cele 118 insule.

Din piatră brută sau marmură, din lemn sau metal, acestea au poveştile lor şi sunt ancorate puternic în viaţa şi istoria oraşului. Sunt peste 400 de poduri în oraş, dar dintre acestea cinci au devenit vestite, au fost evocate în cărţi, au apărut în producţii cinematografice.

Cel mai vechi pod este ***Rialto (Ponte di Rialto),*** care leagă cartierul San Marco de cartierul San Paolo. Primul pod construit pe acest loc în 1180 a fost unul de lemn, susţinut de bărci. Acesta a fost înlocuit cu altul în 1255. Podul ridicat pe structuri de lemn a ars în timpul unei revolte conduse de Bajamonte Tiepolo, în 1310. Noul pod construit aici s-a prăbuşit în 1524, în timpul unei petreceri populare. Ideea construcţiei unui pod de piatră fusese lansată de multă vreme şi, după ce mai mulţi arhitecţi şi-au oferit serviciile, lucrarea i-a fost încredinţată lui Antonio da Ponte, care a terminat-o în 1591.

Podul are lungimea de 28,8 metri, înălţimea de 7,32 metri şi lăţimea de 28,8 metri. Este construit din două rampe care urcă spre porticul din vârf şi este făcut numai din trepte. Are trei căi de acces şi este mărginit de arcade sub care sunt înghesuite magazinele de suveniruri.

Puntea suspinelor

Un pod cu o poveste specială este aşa-zisa ***„Punte a suspinelor".*** A fost construit în 1602 şi lega închisoarea oraşului de camerele de interogatoriu din Palatul Dogilor. A fost realizat din piatră de var, cu ferestre prevăzute cu gratii. Povestea spune că podul oferea o ultimă privelişte a Veneţiei condamnaţilor care traversau podul. De fapt numele i l-a dat Lord Byron, inspirat de suspinele osândiţilor.

În zilele noastre, puntea este învăluită într-o altă legendă. Se spune că îndrăgostiţii care se sărută într-o gondolă sub acest pod, la apusul soarelui, nu se vor despărţi niciodată.

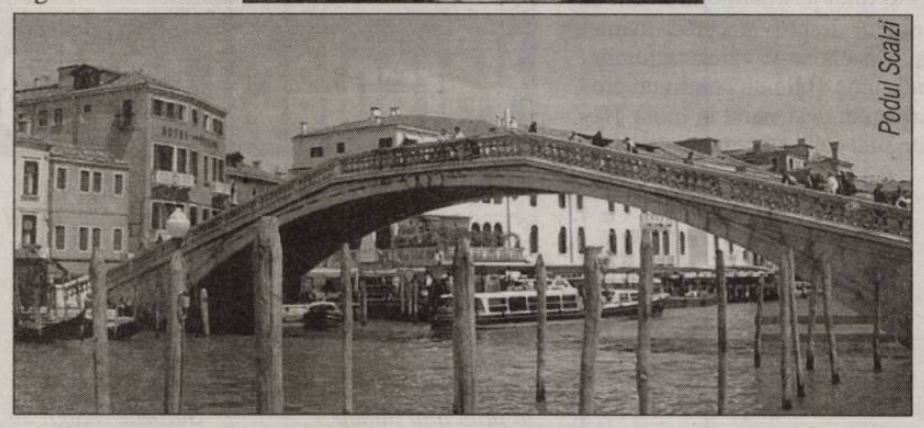

Podul Scalzi

Podul Academiei a fost construit în 1854, înlocuit apoi cu altul în 1933 şi, în cele din urmă, cu altul în 1985. Impresionantă structură de lemn traversează Marele Canal şi duce direct la Galeriile Academiei.

Podul Scalzi a fost proiectat de arhitectul Eugenio Mozi şi este construit în întregime din piatră albă de Istria fără niciun fel de armătură. A fost construit în 1931-1934 în locul unuia din fier care data din 1858, dar nu mai rezista probei timpului. Podul se află în apropierea Bisericii Scalzi şi era cunoscut şi ca „Podul călugărilor desculţi".

Podul Academiei

Podul Constituţiei sau ***Podul Calatrava*** este construit din oţel şi sticlă peste Canal Grande şi are o lungime de 94 de metri. A fost realizat în 2007 de Santiago Calatrava şi a fost deschis publicului în 2011. Este un pod arcuit, cu zăbrele, iar scara este pavată cu pietre de Istria, alternând cu trepte de sticlă luminate. Parapetul, tot din sticlă luminată, se încheie cu o baie de bronz. Podul nu a fost bine primit nici de locuitori, nici de critici, considerându-se că arhitectura lui modernă nu se potriveşte cu decoraţiunile medievale ale oraşului.

Rămân însă o mulţime de alte poduri care fac faima oraşului din lagună. Multe dintre ele au început să fie sufocate de obiceiul modern al îndrăgostiţilor de a atârna pe ele, pe balustrade sau gratii, tot felul de lăcăţele cu numele lor. Obiceiul s-a răspândit în tot Apusul Europei, în special în Veneţia şi Paris. Veneţienii au fost însă fermi şi au luat toate măsurile pentru a stăvili acest obicei care nu doar urâţeşte podurile, ci le expune chiar pericolului distrugerii.

Statuia Sfântului Ladislau — Oradea

Înălţată în faţa catedralei romano-catolice din municipiul Oradea, statuia de bronz a Sfântului Ladislau a fost dezvelită în 1893. Este opera sculptorului Toth Istvan şi îl reprezintă pe Sfântul Rege Ladislau I în costum de epocă, rezemând spada în mâna stângă.

Sfântul este considerat întemeietorul oraşului. Se spune că, în vremea în care era rege, a ajuns cu ocazia unei vânători pe locurile pe care se află acum oraşul şi, fascinat de frumuseţea lor, a ridicat o mănăstire, exprimându-şi dorinţa de a-şi găsi aici odihna veşnică.

O altă legendă spune că ridicarea mănăstirii în jurul căreia s-a dezvoltat oraşul i-a fost inspirată de doi îngeri apăruţi în vis. De altfel, basilica adăposteşte moaşte ale Sfântului şi, în jurul statuii, se organizează anual festivităţi şi pelerinaje.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Simboluri ale umanităţii

Sorbul Pământului

Aceasta este numele unui loc fermecat din mitologia românească. Este o prăpastie de apă aflată între lumea umană şi lumea subpământeană. Numele de „sorb" i se trage de la faptul că „soarbe sufletele". Se întinde în incinta Iadului şi poate fi traversat numai cu un arbore magic. Cel mai cunoscut dintre acestea este „bradul zânelor", numit şi „trecătoarea apelor". B.P. Haşdeu menţionează că bradul zânelor creşte în fundul sorbului care, când e păcălit de oameni, capătă glas şi strigă.

În Sorbul Pământului se varsă Apa Sâmbetei. Acesta este un râu care izvorăşte de sub Pomul Vieţii din Paradis. De fapt, este hotarul dintre cele două lumi. Râul înconjoară Pământul de 7 sau de 9 ori şi apa devine din ce în ce mai puţin pură, până se varsă în iad. În alte versiuni, Apa Sâmbetei izvorăşte din Bradul Lumii, patronat de Sfânta Duminică, înconjoară Pământul de 3, de 7 sau de 9 ori şi, înainte de a se vărsa în Sorbul Pământului, se transformă în flăcări.

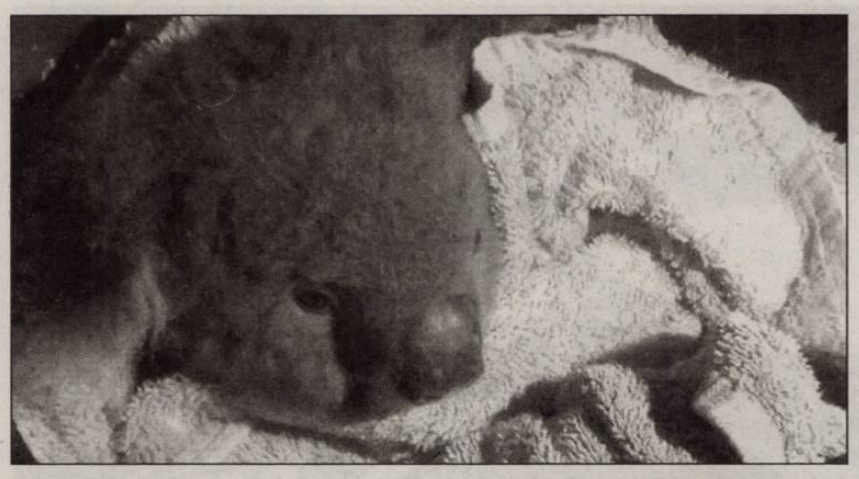

Caz unic de resuscitare

În timp ce se deplasa cu automobilul într-o rezervaţie din Australia, aflată la est de Melbourne, la sfârşitul lunii august, o femeie responsabilă de protecţia faunei sălbatice a zărit în mijlocul drumului un ursuleţ koala care nu dădea semne de viaţă. S-a apropiat de el şi după ce l-a examinat sumar şi-a dat seama că fusese lovit de o maşină. Era rănit grav şi de-abia respira. Bietul animal avea nevoie urgent de reanimare cardiopulmonară.

A luat rapid legătura cu serviciul de asistenţă medicală al asociaţiei Wildlife Victoria pentru a trimite o ambulanţă, după care a încercat să reanimeze animalul făcându-i respiraţie gură la gură şi masaj cardiac, astfel reuşind să-l ţină în viaţă. Medicii veterinari care au ajuns în mai puţin de un ceas la faţa locului i-au administrat ursuleţului oxigen şi i-au curăţat rănile.

La câtea minute după intervenţie, acesta a deschis larg ochii, şi-a mişcat capul şi a început să mormăie. A fost dus apoi urgent la cel mai apropiat centru de îngrijire şi recuperare a animalelor bolnave.

Ursuleţul şi-a revenit la viaţă şi în curând, după ce i se va scoate gipsul (avea două picioare şi câteva coaste fracturate), va urma o perioadă de recuperare pentru a putea fi lăsat în libertate.

Este primul caz cunoscut în Australia în care un koala a fost salvat prin respiraţie gură la gură.

Situaţia acestor animale este alarmantă. 85% din urşii decedaţi îşi găsesc sfârşitul sub roţile maşinilor. Un adevărat măcel! *(D.M.)*

„Codul" Madonnei

Madonna Louise Veronica Ciccone, 55 de ani, pe jumătate latino-americană, fostă bateristă într-o trupă rock. Este nimeni alta decât celebra şi controversata cântăreaţă cunoscută sub numele „scurt", de scenă, Madonna. De numele ei se leagă însă şi scandaluri, proteste, acuzaţii până la aceea că ar promova idei şi simboluri sataniste (de „moralitate" nici nu mai vorbim), dar cea mai recentă asemenea implicare a ei în probleme ieşite din context, cum s-ar spune, are un caracter mai degrabă straniu şi ocult. Recent, s-a făcut publică o aşa-zisă dezvăluire care dă fiori reci: odată cu dispariţia actriţei Lauren Bacall, toate cele 16 staruri ale secolului al XX-lea evocate de Madonna în piesa „Vogue" au murit.

Celebrul ei clip în alb-negru, realizat în martie 1990, este un omagiu adus epocii de aur a Hollywoodului.

La numai o lună de la apariţia clipului a murit Greta Garbo, iar James Dean, Marilyn Monroe şi alţii trecuseră deja în nefiinţă.

Cele 16 personalităţi menţionate în piesă sunt, în ordinea dispariţiei, Jean Harlow (decedată în 1937), James Dean (1955), Marilyn Monroe (1962), Grace Kelly (1982), Rita Hayworth (1987), Fred Astaire (1987), Bette Davis (1989), Greta Garbo (1990), Marlene Dietrich (1992), Ginger Rogers (1995), Lana Turner (1995), Gene Kelly (1996), Joe DiMaggio (1999), Katharine Hepburn (2003), Marlon Brando (2004), Lauren Bacall (2014).

Să recunoaştem că pentru o posibilă teorie a conspiraţiei, un eventual scenariu de thriller în genul „Codului lui Da Vinci" ar fi ideal; mai ales luându-se în calcul şi episoadele „tenebroase" din existenţa rebelei americance! (A.N.P.)

Cocoş împodobit

În sudul Braziliei, poliţia locală a descoperit un vânzător de droguri de 29 de ani. Până aici n-ar fi fost un lucru neobişnuit, dacă oamenii legii, care îi verificaseră identitatea în calculator, nu s-ar fi hotărât să-i facă o vizită la domiciliu.

Tânărul figura pe lista traficanţilor de droguri şi arme şi era arestat la domiciliu, fiind obligat să poarte o brăţară electronică prin care s-ar fi ştiut în orice moment unde se află. În momentul arestării, conform semnalelor emise de aceasta, omul s-ar fi aflat acasă şi de aceea poliţiştii l-au însoţit la domiciliu.

Brăţara era evident acolo şi, pentru că nu funcţiona decât aplicată unui organism viu, tânărul rezolvase ingenios problema atârnând-o la gâtul unui cocoş, care îşi purta plin de mândrie podoaba. În casă poliţiştii au găsit o cantitate impresionantă de droguri şi o balanţă de precizie.

Tânărul a fost arestat pe loc, iar cocoşului i s-a luat „podoaba", în timp ce autorităţile s-au hotărât să facă verificări severe sistemului electronic. *(I.S.)*

Călugăriţă proprietară de bordel

E mare grădina pământească a Domnului şi nenumărate telenovele cresc în pomii ei bolnavi. Totuşi, uneori, se pare că atunci când Divinitatea se-ntoarce cu spatele, Încornoratul cel negru începe să-şi facă de cap cu omul cel sărac cu duhul. Bine, se mai întâmplă şi să nu-i iasă ticăloşia, iar guvernatorul beznei omeneşti şi neomeneşti să cadă cam ruşinat, însă necazul nostru e că nu se lasă nici în ruptul capului şi bagă mintenaş bâtul prin gard. Cam aşa ceva era gata-gata să păţească şi Houston L., o călugăriţă trăitoare întru cele sfinte la o mănăstire de lângă Glasgow, care s-a trezit peste noapte posesoarea unei moşteniri cu totul neobişnuite.

Povestea a început cu câţiva ani în urmă, odată cu moartea unei anume Linda K., patroana unui faimos

bordel din landul austriac Styria şi posesoarea altor bunuri materiale, dar care nu avea nici soţ, nici descendenţi cunoscuţi. Totuşi, problema nu a fost trasă pe linie moartă.

Imediat, partenerii ei de afaceri au contactat un expert în genealogie, iar urmarea chiar este demnă de o telenovelă de succes. Investigatorii au descoperit că Linda K. a dus, în tinereţea sa, o viaţă plină de experienţe „interesante", cum ar fi aceea de a face parte dintr-un circ itinerant, care a străbătut mai multe ţări din Europa. În timpul unor reprezentanţii în Marea Britanie, s-a... întâmplat să rămână însărcinată, iar după ce a născut şi-a dat fiica spre adopţie la un orfelinat creştin din Scoţia.

Abia după o jumătate de secol, experţii au descoperit că fiica Lindei, Houston L., îşi alesese în viaţă un drum cu totul diferit de cel al mamei sale biologice, călugărindu-se. De altfel, (ne)fericita moştenitoare a bordelului, fie şi unul profitabil, nu a vrut să ştie nimic despre afacerea mamei sale şi a decis să-şi vândă acţiunile, donând suma obţinută pentru un proiect umanitar desfăşurat în India. Nebănuite sunt căile Domnului! *(A.N.P.)*

Vârcolacii sunt printre noi

Să nu vă miraţi de ceea ce veţi citi, dar nici să nu vă aşteptaţi la vreo invazie de creaturi infernale, ca-n peliculele horror: vorbim despre un lucru absolut real, care în principiu nu are nimic comun nici cu aşa-zise VIP-uri şi personalităţi contemporane. Dramatica poveste se referă la trei surori din India – Savita, Monisha şi Savitri Sangli – care suferă de una dintre cele mai rare boli din lume, numită şi „sindromul vârcolacului". Maladia apare la un om dintr-un miliard şi se manifestă prin creşterea excesivă a părului pe întreg corpul femeilor, astfel încât cele trei tinere sunt nevoite să folosească o cremă specială în fiecare zi, pentru a evita creşterea părului.

Surorile Sangli au moştenit boala de la tatăl lor, cu care mama acestora a fost forţată să se căsătorească la vârsta fragedă de numai 12 ani. Afacerea are şi „desuuri" cât se poate de murdare. Pentru că era o căsătorie aranjată, potrivit tradiţiei, copila de atunci nu a ştiut până în ziua nunţii că viitorul său soţ suferea de „sindromul vârcolacului". "Aveam 12 ani când m-au forţat să mă căsătoresc. Aici, dacă refuzi căsătoria, eşti omorâtă. Când o plimbam pe Savita, oamenii strigau că este o bestie, o vrăjitoare. Acum o lasă să muncească 10-15 zile şi o trimit acasă când părul de pe faţă începe să se vadă.", a declarat mama fetelor, care a mai spus că le va permite acestora să se căsătorească, însă dacă nu va apărea niciun doritor, cele trei surori vor fi nevoite să muncească în continuare pentru a supravieţui. (A.N.P.)

Fetus „captiv" 36 de ani

O femeie dintr-un sat apropiat de Nagpur (India) în vârstă de 60 de ani, a rămas însărcinată pe când avea 24 de ani dar n-a putut să ducă sarcina din cauza faptului că fătul se afla în afara uterului. Urma să fie operată pentru extragerea fătului care la un moment dat n-a mai dat niciun semn de viaţă.

Ideea de a fi operată a înspăimântat-o. A preferat să ia medicamente împotriva durerilor care au apărut fără să se gândească ce se va întâmpla de-acum înainte. Cu timpul, durerile au început să se atenueze, să dispară, aşa încât a renunţat la analgezice. În urmă cu câteva luni, au reapărut. Niciun medicament nu i-a mai calmat durerile din abdomen. S-a prezentat, de-abia ţinându-se pe picioare, la un spital din Nagpur.

Medicii care au examinat radiografia au descoperit o formaţiune compactă. Era convinşi că e vorba de o tumoare care s-a dovedit a fi o formaţiune calcifiată. Au extras-o (se afla între uter, intestin şi vezică) şi au studiat-o. Sub crusta dură se afla... scheletul fătului!

Femeia a fost, evident, şocată, dar şi-a revenit după operaţie şi a fost fericită când medicii i-au spus că este sănătoasă şi că o să trăiască mult şi bine. *(D.M.)*

Scarlett Johansson

naturală, frumoasă, talentată şi celebră

Considerată unul dintre sex-simbolurile moderne de la Hollywood, singura actriţă care a fost numită de revista Esquire de două ori (2006 şi 2013) „cea mai sexy femeie", iar revista Playboy a ales-o în 2007 ca fiind „cea mai sexy celebritate", Scarlett Johansson a demonstrat că poate fi la fel de bună şi în roluri dramatice, şi în comedii.

Debut precoce

Crescută într-o familie care nu-şi permitea extravaganţe, fiind cea mai tânără dintre cei patru fraţi (un frate mai mare, o soră şi un frate geamăn), Scarlett a visat să devină actriţă încă de la vârsta de 3 ani, însă primul rol în film l-a primit pe când avea 9 ani. Este născută la New York, pe 22 noiembrie 1984 iar formarea ei ca actriţă a început prin participarea la cursurile şcolii profesionale pentru copii din Manhattan, pe care le-a absolvit în 2002. Au urmat anii de studiu la Lee Strasberg Theatre Institute for Young People, pentru ca în 1994 să primească primul său rol, în comedia *North* (Nord).

În anul următor a apărut în filmul *O cauză dreaptă,* jucând alături de Sean Connery şi Kate Capshaw, iar în anul 1996 o găsim prezentă în filmul *Manny & Lo* (rol pentru care a fost nominalizată la Independent Spirit Award pentru cea mai bună actriţă). Câştigând aprecierea regizorilor, producătorilor şi criticilor de film, cariera ei atinge noi culmi. Remarcată de Robert Redford, actriţa de numai 13 ani este distribuită în filmul *Îmblânzitorul de cai,* regizat chiar de marele actor. Un succes neaşteptat, pentru Scarlett, care se bucură de laudele criticii de specialitate, dar şi de aprecierea publicului, obţinând chiar premiul Hollywood Reporter Young Star. După ce a mai apărut în diferite roluri, fiind considerată cea mai promiţătoare tânără actriţă, cu sensibilitate şi talent care dezmint vârsta sa, în 2002 schimbă „macazul" şi joacă în comedia horror *Lighioane cu opt picioare.* Era vremea rolurilor care-i puneau în valoare talentul adolescentin.

„Manny & Lo"

Performanţe în cinematografie

Trecerea la rolurile pentru adulţi s-a produs în 2003, când a fost distribuită în filmul Sofiei Coppola *Rătăciţi printre cuvinte* („Lost in Translation"), unde Scarlett a fost Charlotte, o tânără soţie, alături de Bill Murray, fiind catalogată de critici ca „minunată". Publicaţia New York Times, după apariţia filmului, scria: „La 18 ani, actriţa Scarlett Johansson, prin simplitate şi curiozitate, găseşte cheile personajului său". Pentru acest rol, actriţa a câştigat premiul BAFTA şi a fost nominalizată la Premiul Globul de Aur pentru cea mai bună actriţă. A urmat, în acelaşi an, *Girl with a Pearl Earring,* în care a avut rolul principal, fiind „aruncată", în rol de servitoare, în viaţa tumultuoasă a pictorului olandez J. Webber. Tabloul *Fata cu cercel de perlă* este cunoscut în toată lumea şi semnat de marele pictor. O performanţă aproape tăcută, în care se poate vedea pe faţa ei interacţiunea dintre frică, ignoranţă şi curiozitate. Şi acest rol i-a adus o nominalizare la Globul de Aur.

Pentru a-şi dovedi calităţile de actriţă de comedie, Scarlett a acceptat să joace în filmul pentru tineri *The Perfect Score,* demonstrând că este capabilă să interpreteze atât roluri dramatice, cât şi de comedie. Continuându-şi ascensiunea, tânăra actriţă apare, în acelaşi an (2004), în alte trei filme de succes: *Cântec de iubire* – pentru care a primit a treia nominalizare la Globul de Aur pentru cea mai bună actriţă, *Şef şi puţin mai mult!,* precum şi un film de animaţie, unde şi-a împrumutat vocea personajului cunoscut sub numele de Mindy.

Rolurile interpretate de Scarlett au continuat să încânte cinefilii. Mă gândesc la personajul din *Insula* sau la cel din filmul regizat de Woody Allen, *Match Point,* pentru care a primit a patra nominalizare la Globul de Aur. Munca pe platourile de filmare i-a trasat actriţei un drum sigur şi frumos în cinematografie. Un star de cinema, o frumuseţe ce atrage ca un magnet pe ecran, dar care nu pare inaccesibilă.

Cântă, iubeşte şi dăruieşte

Apreciată pentru talentul său actoricesc, tânăra actriţă a considerat că este bine să înregistreze şi câteva albume cu cântece care i-au marcat copilăria, din repertoriul unor mari interpreţi. Părerile pro şi contra nu au influenţat-o şi, în 2009, împreună cu cântăreţul şi compozitorul Pete York, a înregistrat un album de colaborare, *Break Up.* Tot ea, în 2012 a cântat în documentarul *Ice Chasing,* iar piesa a primit o nominalizare la Premiile Oscar, la categoria „cel mai bun cântec original".

Şi, deşi a crescut în faţa lumii şi a supravieţuit unui melanj de relaţii amoroase (a fost căsătorită cu actorul Ryan Reynolds, de care a divorţat în 2011, a avut relaţii pasagere cu alţi doi actori, iar acum este căsătorită cu francezul Romain Dauriac şi vor avea un copil), urmărită de paparazzi oriunde merge, ea nu pare deloc deranjată, reuşind să rămână sus, dincolo de toate, făcând lucruri plăcute, dar şi provocatoare, şi păstrându-şi sufletul curat.

Din 2014 trăieşte la Paris alături de soţul ei. Nu stă departe nici de actele de caritate, ajutându-i pe cei care se confruntă cu probleme financiare.

„Girl with a Pearl Earring"

PORTRET

Alexandru Pugna

Interpret de renume al cântecului năsăudean (născut la Căianul Mic, un sat de sub Ţibleş), păstrător devotat al tradiţiilor, obiceiurilor şi datinilor strămoşeşti, *Alexandru Pugna* (teolog la bază) ştie să înalţe la rang regesc folclorul şi satul ce încă mai pot ţine sus viţa noastră de români.

Realizatorul unui festival de folclor, devenit de-acum cunoscut tuturor celor ce iubesc această lume, „Pană de păun", sau cel în memoria neuitatei Valeria Peter Predescu, unde tinerii interpreţi sunt îndemnaţi să găsească cele mai frumoase piese de folclor din zona pe care vin să o reprezinte, *Alexandru Pugna* îşi alege cu grijă cântecele pe care le „aruncă" în eter.

Păstrător şi iubitor de muzică tradiţională, artistul este convins că încă mai există public ce iubeşte autenticul. Cântă cu sufletul, pentru suflet, cu mintea pentru cei ce gândesc frumos şi cu credinţa că „tot ce-i românesc nu piere". Chiar dacă „satul românesc se retrage în cărţi", vorba poetului Ioan Mureşan, talentatul şi îndrăgitul artist al folclorului năsăudean ne aduce aproape, prin cântecele sale, acele locuri sfinte pe care doar un artist adevărat, cu respect şi umilinţă, ştie să le scoată din lăzile de zestre ale celor ce-şi mai duc traiul prin locuri neştiute de mulţi dintre noi.

Alexandru Pugna este unul dintre puţinii interpreţi de folclor ce-şi etalează cu mândrie şi portul naţional. Priviţi-l!

Ascultând glasul inegalabil al artistului *Alexandru Pugna,* ai impresia că dorul ţăranului de pe Valea Ţibleşului ţi se revarsă în suflet. Vocea sa a fost auzită la radio Târgu Mureş încă de prin 1984, pentru ca după trei ani (1987) să facă înregistrări deosebite la Radio România, rămase în arhivă, unele dintre ele fiind considerate cele mai frumoase cântece din ţinutul Ţibleşului.

Printre stele

JACKIE CHAN,

promotor al tradiţiilor româneşti

Dacă ne gândim bine, când vine vorba despre promovarea culturii şi tradiţiilor româneşti ne vin greu în minte nume mari ale culturii române implicate în această acţiune. Noroc că se gândesc unii străini să ne promoveze ceea ce noi ne codim să arătăm lumii. Aflăm din sursă Agerpres că celebrul actor chinez Jackie Chan va îmbrăca o ie tradiţională românească pe 11 septembrie, cu ocazia inaugurării Zilelor Filmului Chinezesc din România de anul acesta (11-22 septembrie, în Bucureşti, Craiova şi Arad) care va avea loc la Grand Cinema&More din Băneasa Shopping City.

În urma propunerii pe care Casa Româno-Chineză i-a făcut-o lui Jackie Chan de a deveni ambasador onorific cultural, actorul a acceptat să poarte o ie românească pe care să o promoveze şi în alte ţări din lume ca pe o haină a identităţii noastre naţionale. „Poporul român se identifică, printre altele, şi poate în cel mai autentic mod, prin portul său popular, cu precădere prin cea mai reprezentativă şi cea mai marcată de simboluri piesă a sa, de cel puţin 2000 de ani încoace: ia. În acelaşi timp, China are una dintre cele mai vechi civilizaţii din lume, compusă din state şi culturi datând de mai mult de şase milenii. De aceea, consider că Jackie Chan va fi cel mai bun promotor al tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti, atât în China, cât şi în restul lumii, în calitate de ambasador UNICEF", a declarat directorul Casei Româno-Chineze.

Jackie Chan nu va veni singur în România. Împreună cu el va sosi şi frumoasa actriţă Ziyi Zhang, cunoscută de cei familiarizaţi cu cinematografia chineză pentru rolurile ei din filme precum *Tigru şi Dragon* sau *Memoriile unei gheişe.* La rândul ei, actriţa va fi numită de către Casa Româno-Chineză ambasador onorific cultural al relaţiilor dintre China şi România şi va purta şi ea o ie tradiţională la evenimentul de lansare a Zilelor Filmului Chinezesc. Ziyi este una dintre cele mai apreciate actriţe din acest moment în China, şi a avut prima apariţie într-un film american în 2001, în pelicula *Rush Hour/Ora de vârf,* unde a jucat chiar alături de Jackie Chan.

După acest moment a devenit din ce în ce mai cunoscută, a făcut parte, în 2006, din juriul Festivalului de la Cannes şi s-a implicat de-a lungul timpului în acţiuni filantropice, fiind una dintre ambasadoarele Jocurilor Paralimpice, alături de Nadia Comăneci. Ziyi Zhang este şi protagonista feminină a filmului *The Grandmaster/Marele maestru,* unul dintre cele cinci filme care vor fi difuzate în cadrul Zilelor Filmului Chinezesc, povestea legendarului profesor de arte marţiale Ip Man, cel care l-a antrenat pe Bruce Lee. În filmul regizat în 2013 de marele regizor chinez Wong Kar Wai (cine poate uita splendida poveste din *In the Mood For love)* Ziyi joacă alături de un alt monstru sacru al cinematografiei chineze, Tony Leung, el deţinând rolul principal, Marele maestru, Ip Man. Cine va ajunge la Zilele Filmului Chinezesc va avea ce vedea, fără nici o exagerare.

Pagină realizată de
IOANA FLORIA

Evită celulita „de farmacie”!

Se ştie că medicamentele pot avea şi efecte negative deosebit de agresive, de periculoase, chiar unele asemenea produse ce se utilizează în mod curent, de mult timp, prezentând asemenea caracteristici nefaste. De pildă, ibuprofenul, aspirina (dar şi razele ultraviolet) se numără printre cauzele apariţiei celulitei. Definită ca inflamare a ţesutului celular subcutanat, care afectează mai ales femeile şi produce efectul inestetic numit şi „coajă de portocală”, celulita este favorizată de o serie de cauze neaşteptate, ce pot fi însă prevenite prin câteva schimbări simple ale stilului de viaţă.

Privitor la elementul cel mai important, comportamentul alimentar, trebuie ştiut că dietele care vizează slăbirea rapidă, precum şi pierderea bruscă în greutate, urmată de îngrăşare, compromit elasticitatea pielii, agravând celulita. În plus, carenţa de proteine favorizează retenţia de apă, astfel încât pielea de la nivelul abdomenului, coapselor şi feselor va avea un aspect inestetic. De aceea, nutriţioniştii recomandă o dietă bogată în proteine sănătoase (peşte, ouă, fructe de mare, carne albă, leguminoase, nuci şi seminţe) şi consumul de cereale integrale, legume şi fructe. De asemenea, se recomandă renunţarea la carbohridraţii procesaţi, cum ar fi pâinea albă.

SEDENTARISMUL ne pune cruce

Că ne place sau nu, atât de des invocata necesitate de a fi activi, pentru a aspira la o stare a sănătăţii măcar cât de cât rezonabilă, rămâne unul dintre reperele de bază ale bunei funcţionări a organismului nostru.

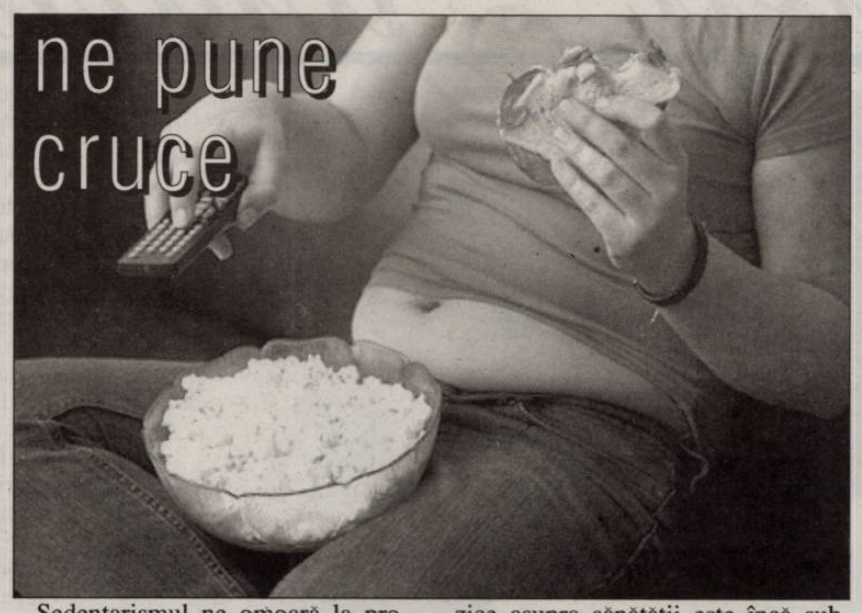

E foarte multă vreme de când medicii, nutriţioniştii şi antrenorii de fitness din întreaga lume vorbesc la modul insistent despre necesitatea vitală a sportului, a mişcării fizice, în general, în viaţa fiecărui individ.

Deşi a crescut numărul celor care practică exerciţii fizice cel puţin o dată la câteva zile, lucrurile sunt totuşi din ce în ce mai grave. Un singur exemplu, deloc liniştitor: unul din 10 decese înregistrate în lume reprezintă încă reflectarea unei vieţi sedentare.

În ţările occidentale, cel puţin, oamenii nu mai sunt expuşi efortului fizic inevitabil, zi de zi, asemenea epocilor trecute. Astăzi, omului modern nu i se mai impune să meargă pe jos, să taie lemne sau să spele rufe cu propriile mâini. Pe omul modern îl găseşti în faţa unui calculator, pe un scaun, iar pentru celelalte nevoi trebuie doar să apese câteva butoane pentru a se face repede cald sau frig, a avea rufele spălate sau a încălzi mâncarea.

Sedentarismul ne omoară la propriu! ne avertizează cercetătorii americani. Ei trag semnale de alarmă, deseori, chiar în preajma unor evenimente sportive de anvergură mondială, încercând astfel să sensibilizeze populaţia în legătură cu propriile probleme grave, în condiţiile în care din zona economicului şi politicului acţiunile par mai degrabă derulate invers faţă de normal.

Oamenii de ştiinţă de la universităţile din Boston şi Texas au amintit şi că în anul 2008 stilul de viaţă sedentar a dus la 5,3 milioane de decese – la fel de multe ca şi cele cauzate de tutun! Rolul inactivităţii fizice asupra sănătăţii este încă subevaluat, în ciuda dovezilor solide cunoscute de peste 60 de ani, au declarat cercetătorii. De asemenea, practicarea exerciţiilor fizice previne şi ameliorează boli precum Alzheimer, depresia, osteoporoza, iar specialiştii americani revin asupra acestui subiect tocmai pentru a ne aminti constant că OMS recomandă exerciţii fizice regulate, adaptate la posibilităţile fiecăruia, 30 de minute în fiecare zi. Ei mai avertizează că un stil de viaţă sedentar creşte riscul cancerului de colon, al cancerului la sân, favorizează bolile de inimă şi, mai ales, obezitatea şi diabetul.

Păcatele tinereţelor...

Printre excesele cărora în special tinerii le cad în capcană, este foarte posibil ca alcoolul să se afle chiar în vârful topului. Dincolo de starea euforică şi de iluzia unui „bine” de moment, realitatea arată că în timp, consecinţele necumpătării sub acest aspect sunt, cel mai frecvent, absolut catastrofale şi pentru sănătate. Bărbaţii, dar şi femeile de 50-60 de ani, care până la această vârstă au consumat alcool în exces, sunt predispuşi la demenţă, putând manifesta probleme grave de memorie în următorii 20 de ani din viaţă, potrivit unui studiu american, care întăreşte teza deja demonstrată că excesul privind consumul de alcool afectează în timp creierul.

Au fost chestionaţi peste 6.500 de adulţi de vârstă mijlocie, puşi să răspundă la trei întrebări: dacă s-au enervat vreodată când cineva îi critica pentru consumul de alcool, dacă s-au simţit vreodată vinovaţi pentru că beau prea mult şi respectiv dacă au băut vreodată alcool dimineaţa, cum s-au dat jos din pat, pentru a scăpa de mahmureală sau pentru a-şi calma nervii. Răspunsul afirmativ la oricare dintre aceste întrebări îl plasa pe respondent în categoria celor care consumă alcool în exces. „Ştim că alcoolul este nociv pentru creier, în general, însă nu este vorba doar despre cât de mult se bea, ci şi despre modul în care consumul de alcool îl afectează pe cel care bea.”, au arătat autorii studiului, precizând că „există un cost ascuns al abuzului de alcool, luând în considerare numeroasele dovezi că un consum exagerat poate afecta cogniţia”. Acest studiu arată că persoanele care au recunoscut că până la un punct din viaţa lor au consumat alcool în exces întâmpină un risc de două ori mai mare de a suferi de probleme severe de memorie.

„Moartea albă” bântuie ameninţător

Nimic amuzant, nimic de tratat cu uşurinţă în subiectul acestei ştiri: de mult timp, din păcate, traficul şi consumul de droguri nu mai reprezintă în România un fenomen marginal. În paranteză fie spus, pare de neexplicat afirmaţia relativ recentă a unui lucrător din domeniul combaterii toxicomaniei, potrivit căreia la noi ar fi „doar” o zonă de tranzit. Nimic mai fals! Iar o nouă dovadă în acest sens este şi o intervenţie oficială, reprodusă în continuare, ce trimite aproape explicit către ideea nevoii acute ca

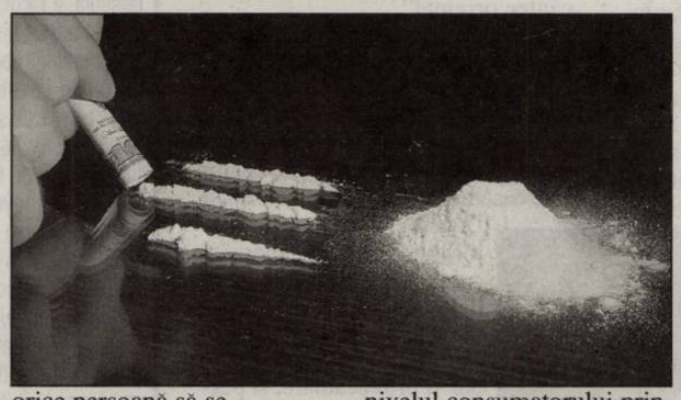

orice persoană să se implice, măcar prin autoprotecţie şi protejarea celor apropiaţi, împotriva acestui flagel înfiorător, producţie sută la sută umană, ce se traduce la nivelul consumatorului prin ieşirea definitivă în „decorul” social şi dezumanizare extremă, afectarea gravă a sănătăţii pe toate planurile, până la decesul violent.

În urma unor informaţii recent apărute, cu privire la disponibilitatea pe piaţă a unui nou tip de drog, numit Fantoma, Agenţia Naţională Antidrog (ANA) face o serie de precizări: ■ Specialiştii din domeniul reducerii ofertei de droguri nu au identificat deocamdată, la noi, acest tip de drog ■ Combinaţia de substanţe invocată (metamfetamină, ketamină, PMA) nu a fost pusă în evidenţă în analizele de laborator realizate ■ În cadrul activităţilor specifice au fost identificate şi analizate comprimate având drept logo „fantoma”, de culoare albastră, conţinutul acestora fiind doar MDMA (de tip ecstasy), fără a exista altă substanţă în compoziţie ■ Monitorizarea indicatorilor medicali (urgenţe medicale ca urmare a consumului de droguri, admitere la tratament) nu a evidenţiat cazuri care să fi solicitat servicii de asistenţă medicală, psihologică sau socială ca urmare a consumului acestui tip de drog. De fapt, nu este un motiv de autoliniştire, ci un avertisment şi solicitarea de a fi cu toţii mult mai vigilenţi.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

„Aliatul” nostru de fiecare zi

Menţinerea nepreţuitei stări de sănătate, atunci când o avem, dar şi sprijinirea necondiţionată a efortului întregului organism de a alunga suferinţa, dacă suntem bolnavi, îşi găsesc un ajutor deseori ignorat în ceea ce constituie probabil catalizatorul psihologic cel mai eficace: atmosfera familială pozitivă, ce s-ar putea traduce şi printr-un front energetic amplificat care efectiv barează calea şi zădărniceşte evoluţia bolilor. Iar reuşitele majore, şi în acest sens, se clădesc din momente aparent mărunte şi puţin importante. Din păcate, într-o lume grăbită, în care suntem nevoiţi să alergăm permanent pentru rezolvarea diverselor treburi, timpul pare dintr-odată extrem de preţios şi insuficient atunci când vine vorba de a prepara sau a lua masa în familie.

Mai nou însă, cercetătorii readuc în centrul atenţiei beneficiile mâncatului împreună. Nu minimalizaţi importanţa acestui obicei sănătos, chiar dacă îl percepeţi ca fiind perimat şi aparţinând familiei tradiţionaliste, pentru care avea şi o conotaţie încărcată de religiozitate. Nici familia modernă nu ar trebui însă să îl excludă din programul său! Încercaţi aşadar să luaţi masa împreună cu cei dragi cât de des puteţi, iar dacă încă nu realizaţi „utilitatea”, vă oferim câteva posibile argumente general valabile, măcar pentru a vă proteja sănătatea individuală, care întotdeauna, fără excepţie, vine din zona confortului psihic, mental şi sufletesc.

A mânca în familie, a putea pregăti singur o masă sau a contribui la ea muncind alături de ceilalţi, „în echipă”, cum se spune, pentru a fi gata mai repede, te poate învăţa să fii mai responsabil şi să accepţi rezultatul. Mesele în familie pot reprezenta şi o modalitate de comunicare şi de întărire a legăturilor familiale, precum şi de petrecere a timpului împreună. Vorbim despre acel „împreună” pe care tot mai frecvent îl uităm ori îl redefinim, în funcţie de factori exteriori fiinţei noastre intime. Uneori, chiar şi în cadrul unui cuplu, poate deveni dificilă întreţinerea unei relaţii dacă nu petreceţi suficient timp împreună...

În consecinţă, trebuie să înţelegem că mâncatul împreună nu constituie un simplu subiect de discuţie despre alimente şi nutriţie. Este vorba şi despre educarea copiilor, despre a-i învăţa cum pot deveni cu adevărat membri ai grupului, ai societăţii şi ai culturii lor. Avem însă o mare problemă: comparativ cu alte vremuri, pentru cei mai mulţi dintre noi, mâncarea a devenit un soi de comoditate omniprezentă, atât de ieftină şi uşor de găsit, încât nu îi mai apreciem sensul. A împărţi în mod regulat o masă cu cei dragi ar trebui considerat un eveniment special, care aproape că poate lua forma unui ritual sau a unei ceremonii, aşa cum practicau înaintaşii noştri, pentru care a procura mâncarea era ca o luptă continuă. Nu în ultimul rând, cina, în mod special, poate constitui mediul perfect în care copiii pot învăţa cum să poarte conversaţii, să ţină cont de bunele maniere, să îi servească pe alţii, să asculte, dar şi să se impună, să rezolve conflicte, să accepte compromisuri necesare. Şi să nu uitaţi nicio clipă că, de fapt, pe acest confort interior se clădeşte şi sănătatea trupului!

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Orezul şi vederea

Puţini ştiu că în lume, în fiecare an, circa jumătate de milion de copii îşi pierd vederea din cauza deficienţei de vitamina A, potrivit estimărilor Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii. De aceea, cei care nu consumă deloc alimente bogate în vitamina A pot prezenta un risc ridicat pentru xeroftalmie – afecţiune oculară care poate duce la orbire. Totodată, lipsa acestei vitamine face ca organismul să fie mult mai expus infecţiilor. În încercarea de a rezolva problema a fost creat „orezul auriu", o nouă varietate a acestui aliment foarte răspândit şi consumat de miliarde de oameni, soi modificat însă genetic pentru a conţine de circa 20 de ori mai mult beta-caroten, o substanţă pe care organismul o transformă în vitamina A. Totuşi, proiectul „orezului auriu" a generat numeroase critici la nivel mondial.

Primul amendament ar fi că modificările genetice aduse orezului auriu includ şi adăugarea unor elemente de ADN provenite de la bacterii, precum şi a unor segmente ADN de la porumb, necesare, spun specialiştii, pentru a dezvolta beta-caroten în orezul simplu. Există de asemenea obiecţii pe teme ecologice sau referitoare la posibile implicaţii economice imprevizibile. Totuşi, iniţiatorii proiectului consideră că orezul auriu ar putea ajuta milioane de copii din întreaga lume, care fie orbesc, fie chiar îşi pierd viaţa din cauza deficitului de vitamina A. O atenţionare cât se poate de explicită către populaţie, în sensul necesităţii de includere în consum a alimentelor care conţin această vitamină.

GRĂSIMILE

prieteni sau inamici?

Plasate între cele mai importante elemente nutritive, grăsimile au primit, în timp, şi conotaţii peiorative, poate chiar prima imagine ce ne vine în minte la simpla pronunţare a cuvântului respectiv fiind aceea a unui godac pofticios ori a unui semen al nostru cu un gabarit peste limite. Trebuie totuşi să ştim un lucru îndeobşte ignorat: raportate la sănătate, grăsimile din alimente pot fi bune sau rele.

Într-un clasament al ţărilor din America şi Europa cu cele mai grase mâncăruri, România se situează pe un incomod loc 5, ceea ce înseamnă şi că populaţia este conştientă că se hrăneşte nesănătos. Trei din cinci români susţin că mâncărurile tradiţionale sunt cele mai „periculoase" pentru silueta. Totuşi, a mânca gras nu înseamnă neapărat a mânca prost, iar ideea de a elimina grăsimile din alimentaţie este totalmente greşită. O dietă echilibrată trebuie să conţină şi grăsimi, în proporţie de 30%, dacă este posibil numai dintre cele de calitate. Acestea hrănesc creierul şi constituie principalii furnizori de energie.

Studiile în domeniu arată că majoritatea europenilor nu ştiu să diferenţieze grăsimile bune de cele rele. În acest sens, există o mare confuzie în ceea ce priveşte grăsimile bune şi cele rele, fapt reflectat în alimentele consumate de populaţie. Din categoria „europenilor confuzi" în privinţa grăsimilor fac parte şi românii, susţin specialiştii în alimentaţie. E bine de ştiut aşadar cum să separăm cele două categorii. Cele bune, aşa cum sunt grăsimile din uleiuri, seminţe, nuci, peşte, nu trebuie să lipsească din alimentaţia zilnică a fiecărei persoane. Ele curăţă arterele de reziduuri şi hrănesc sistemul nervos. Cele rele provin din produsele numite şi junk food: carne grasă, brânzeturi grase, unt şi produse lactate bogate în lipide. Ele trebuie evitate, deoarece pot cauza boli grave, atunci când sunt consumate în exces. Printre afecţiunile pe care le pot declanşa se numără cele ale inimii, ale vaselor de sânge de la creier ori de la picioare.

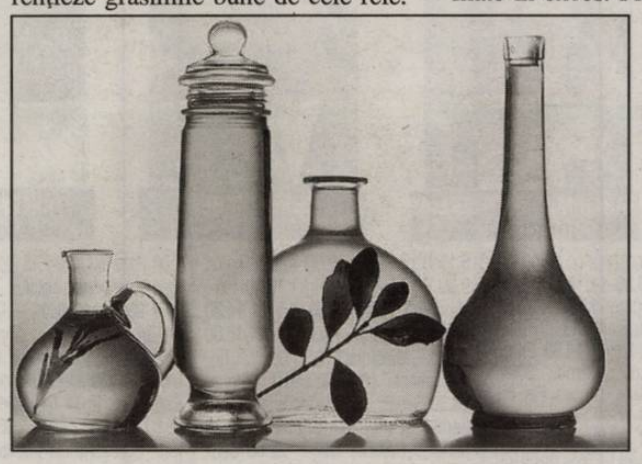

Grăsimile bune sunt cele nesaturate. Ele conţin o cantitate mare de acizi graşi nesaturaţi, au o consistenţă moale, lichidă şi se împart în două categorii: mononesaturate şi polinesaturate. O sursă de bază de grăsimi mononesaturate o reprezintă uleiul de măsline. Cele polinesaturate se găsesc în uleiurile vegetale de rapiţă, in, floarea-soarelui, în margarinele tartinabile de calitate, în nuci, alune, fistic, peşte gras. O categorie importantă de grăsimi polinesaturate o constituie grăsimile esenţiale, care conţin acizi graşi omega-3 şi omega-6. Aşadar, renunţaţi să mai mâncaţi prăjeli, pateuri, chips şi altele asemenea, în schimb împrieteniţi-vă cu uleiul de floarea-soarelui şi cu peştele gras.

Grăsimile bune reglează tensiunea arterială, ajută la coagularea sângelui şi la buna funcţionare a sistemului imunitar. Omega-3 se găseşte în peşte gras, ulei de in şi de rapiţă; omega-6 – în ulei de floarea-soarelui şi de porumb, în seminţe de floarea-soarelui. Grăsimile rele sunt de origine animală, au o consistenţă solidă, cresc nivelul colesterolului din sânge, măresc riscul apariţiei bolilor cardiovasculare şi se împart în grăsimi saturate (le găsim în unt, lactate grase, brânzeturi grase, carne de porc) şi grăsimi trans (mai dăunătoare decât cele saturate şi sunt luate de cei care consumă produse de patiserie, snacks, fast-food, cartofi prăjiţi).

Învaţă CUM să mănânci!

Sunteţi sătui de interminabilele lecţii pe care vi le dădeau părinţii în copilărie ca să învăţaţi cum „se mănâncă frumos"? E de înţeles întrucâtva, dar sunt amănunte ale felului cum mâncăm (nu ce anume, când, în ce proporţii etc.) pe care majoritatea nu le cunosc exact sau nu le aplică, probabil neînţelegând rostul lor. De pildă, a devenit ceva absolut obişnuit să băgăm în gură te miri ce, pe mare fugă, în picioare sau mergând ori făcând între timp şi alte treburi. Supraaglomerarea programului cotidian, aglomerarea de sarcini curente, cu termene de executare imediate şi altele asemenea pur şi simplu aruncă în aer poveţele vechi, dar extrem de necesare şi utile pentru sănătate: să mănânci fără grabă, liniştit, cu gândul la lucruri plăcute...

Nimic nou pe lume: eşti mereu ocupat, iar lipsa de timp te obligă uneori să înghiţi bucatele aproape întregi. În acest mod, nu numai că nu îţi hrăneşti organismul cu adevărat, dar rişti şi să îmbolnăveşti stomacul, iar în plus, te poţi îngrăşa rapid. Să vedem însă de ce trebuie să mesteci şi să înghiţi mâncarea fără grabă. Atunci când mesteci bine, digestia se face mai uşor şi se asimilează mai bine nutrimentele. În timp ce sunt mărunţite, alimentele se îmbibă cu fermenţii din salivă şi, dacă mesteci fără grabă, alimentele solide se transformă într-o pastă care alunecă uşor până în stomac. Procedând astfel, te saturi repede şi nu te îngraşi. Mestecatul pe îndelete ţine în frâu producţia hormonului care creşte pofta de mâncare şi în schimb stimulează producţia altuia, ce induce senzaţia de saţietate. Nu în ultimul rând, dinţii şi gingiile au de câştigat datorită masticaţiei prelungite: aceasta le fortifică, iar enzimele din saliva care înmoaie hrana protejează smalţul dentar.

Remedii naturale

Condiment pentru colesterol normal

Fie că ştim, fie că nici măcar nu prea ne interesează, practic fiecare ingredient al mâncărurilor noastre de fiecare zi, incluse în bogata categorie a legumelor, zarzavaturilor, condimentelor, constituie totodată şi importante surse de sănătate ori chiar veritabile remedii terapeutice.

Un exemplu din sfera condimentelor aromatice, nu foarte frecvent utilizat în bucătăria românească, dar savurat ocazional, este coriandrul. Seminţele de coriandru sunt folosite în special pentru asezonarea mâncărurilor de cartofi, de varză sau pentru carnea de miel, de porc ori de vită, dar se adaugă şi în salate sau în supe.

De asemenea, acest condiment are şi proprietăţi terapeutice şi poate fi folosit sub formă de ceaiuri sau de sirop. Acţiunea complexă, benefică, asupra stării de sănătate se datorează conţinutului bogat în acizi (şase tipuri). De asemenea, coriandrul conţine 11 uleiuri esenţiale şi o gamă variată de vitamine şi de minerale. Mestecând zilnic câteva boabe de coriandru, vom beneficia de împrospătarea respiraţiei, dar şi de distrugerea bacteriilor responsabile cu apariţia cariilor. În acelaşi timp, proprietăţile sale antiinflamatoare recomandă folosirea coriandrului în tratarea afecţiunilor reumatice şi a bolilor de rinichi. De asemenea, această plantă (iată, şi medicinală, nu doar culinară) calmează crampele abdominale, este carminativă şi favorizează secreţia biliară, iar acizii conţinuţi – printre care cel linoleic, oleic, ascorbic şi stearic – au rolul de a normaliza valorile ridicate ale colesterolului.

Pentru tratament, se poate pregăti un sirop în casă, fără niciun fel de complicaţii. Siropul de coriandru se prepară din planta întreagă (cam 20 de fire cu frunze şi tije), care se fierbe în 2 litri de apă timp de 5 minute, apoi se strecoară şi în infuzie se adaugă un kilogram de zahăr. Când siropul începe să fiarbă, se adaugă zeama unei lămâi, după care compoziţia trebuie să mai clocotească încă 5 minute. Se toarnă cât e călduţ în vase de sticlă şi se consumă câte o lingură, de trei ori pe zi. Durata curei nu este fixă, ea depinzând de momentul când pacientul constată dispariţia simptomelor negative.

Roşu de inimă

Titlul de mai sus nu vă propune un joc de cărţi, ci e o referire la păstrarea sănătăţii inimii folosind în mod curent şi foarte răspânditele tomate roşii. Astfel, s-a ajuns la concluzia că persoanele care consumă zilnic sos de roşii sau ketchup au inima mai sănătoasă şi un nivel scăzut al colesterolului. Teste efectuate în acest sens dezvăluie noi valenţe ale roşiilor. Ketchupul, consumat cu aproape orice mâncare preparată sau crudă, poate fi de ajutor funcţionării inimii, deoarece atacă colesterolul „rău" (numit LDL). Studiile au arătat că persoanele care au mâncat sos de roşii ori au băut suc de tomate au înregistrat în numai trei săptămâni o reducere cu 13% a nivelului colesterolului. Aceste concluzii îi îndreptăţesc pe specialişti să le recomande pacienţilor cardiaci să mănânce ketchup sau să bea suc de roşii pentru a reduce riscul de infarct ori de atac cerebral.

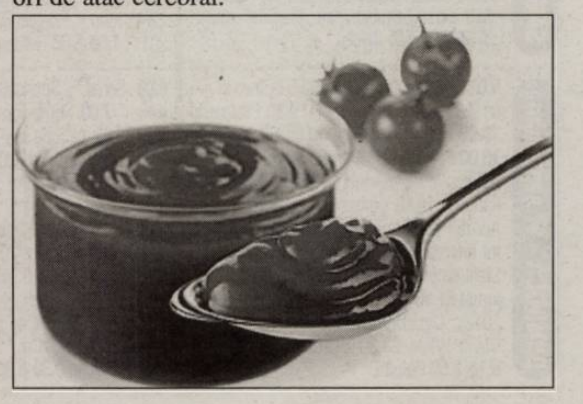

LUNI – 8 septembrie

TVR 1
6.00-7.00 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei 10.20 Fotbal (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Tezaur folcloric 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Vreau să fiu sănătos! 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Filler 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.15 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.30-4.55 Reluări.

PRO TV
7.00 Ştirile ProTv 10.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Film: „Tipul cel nou" (r) 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 15.00 Film: „Ce n-a văzut Parisul!" (coprod., 2008). Cu: Fanny Ardant, Gerard Depardieu, Jean Benguigui 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Spartanul" (coprod., 2004). Cu: Tia Texada, Derek Luke, Val Kilmer 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Zoolander Manechinul" (SUA, 2001). Cu: Ben Stiller, Owen Wilson, Milla Jovovich 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Film: „Sfârşitul lumii"-(r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Unghi invers" (Canada, 2009) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Extemporal la dirigenţie" (România, 1987). Cu: Tamara Buciuceanu, Ştefan Bănică, Ion Caramitru 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" (ep.1). Cu: Erick Elias 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.00 5 minute de istorie 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Energia nucleară — un risc controlabil?" 19.00 Documentar 360º — GEO 20.00 Teatru: „Invitaţie la castel" de Jean Anouilh 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Filmul de artă: „Fiul meu" (Franţa, 2006) 1.10-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.45 Acasă în bucătărie (r) 9.45 Doamne de poveste (r) 10.45 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.15 Doamne de poveste (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Film (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Conspiraţia corbilor" (SUA, 2007). Cu: Sean Patrick Flanery 0.00 Serial: „Anturaj" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

MARŢI – 9 septembrie

TVR 1
6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Interes general (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Filler 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.15 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00-4.55 Reluări.

PRO TV
7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 15.00 Film: „A 19-a soţie" (SUA, 2010). Cu: Chyler Leigh, Alexia Fast 17.00 Ştirile Pro Tv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Războiul minţii" (coprod., 2009). Cu: Colin Ford, Joel Gretsch 22.30 Ştirile Pro Tv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Intangibilul" (SUA, 2004). Cu: Steven Seagal, Matt Schulze, Ida Nowakowska 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Film: „Conflitul dintre generaţii" (SUA, 2008) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Fiica rătăcitoare" (SUA, 2006). Cu: Alec Baldwin, Nikki Reed 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 0.55 Doc.: „Când se zideau catedralele" 1.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Doamne de poveste (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Seriale (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „O pasăre frumoasă" (SUA, 2008) 0.00 Serial: „Anturaj" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

MIERCURI – 10 septembrie

TVR 1
6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula"9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Exclusiv în România (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Documentar 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Filler 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.15 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Doc.: „Fundamentalismul islamic în război cu Occidentul" 1.25-4.55 Reluări.

PRO TV
7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Film: „Blestemul din Las Vegas" (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 15.00 Film: „Zborul 93" (coprod., 2006). Cu: Jeffrey Nordling, Brennan Elliott 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Ăla micu'" (coprod., 2006). Cu: Marlon Wayans, Shawn Wayans 22.30 Ştirile Pro Tv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Vânătoare de oameni" (SUA, 1993). Cu: Jean-Claude Van Damme 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Film (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Clanul Bau-Bau" (coprod., 2004, partea I). Cu: Martin Clunes, Fay Ripley 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 S.O.S., sănătatea mea! 21.30 Ajutor, vreau să slăbesc! 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona " (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 Film: „Tată cu normă întreagă" (M. Britanie, 2012) 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 0.55 Doc.: „Când se zideau catedralele" 1.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Doamne de poveste (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Seriale (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „O fată de milioane" (SUA, 2004). Cu: Clint Eastwood, Hilary Swank 0.45 Serial: „Anturaj" 1.45 Film (r) 4.00 Lumea Pro Cinema 4.30 Cine A.M.

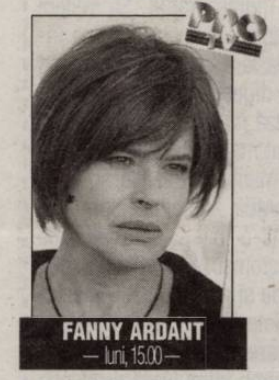

FANNY ARDANT
— luni, 15.00 —

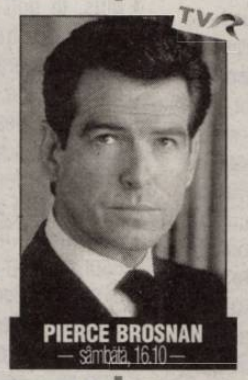

PIERCE BROSNAN
— sâmbătă, 16.10 —

NICOLE KIDMAN
— sâmbătă, 20.30 —

ERICK ELIAS
— luni-duminică, 20.30 —

SARAH MICHELLE GELLAR
— duminică, 22.00 —

CLARK GABLE
— joi, 20.10 —

KELLY PRESTON
— sâmbătă, 0.00 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 11 septembrie

TVR 1
6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula"9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Exclusiv în România (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Documentar 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Filler 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.15 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Doc.: „Fundamentalismul islamic în război cu Occidentul" 1.25-4.55 Reluări.

PRO TV
7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Film: „Blestemul din Las Vegas" (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 15.00 Film: „Zborul 93" (coprod., 2006). Cu: Jeffrey Nordling, Brennan Elliott 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Ăla micu'" (coprod., 2006). Cu: Marlon Wayans, Shawn Wayans 22.30 Ştirile Pro Tv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Vânătoare de oameni" (SUA, 1993). Cu: Jean-Claude Van Damme 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Film (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Clanul Bau-Bau" (coprod., 2004, partea I). Cu: Martin Clunes, Fay Ripley 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 S.O.S., sănătatea mea! 21.30 Ajutor, vreau să slăbesc! 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona " (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (r) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.00 Documentar 360º — GEO (r) 10.00-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 Telecinemateca: „Căsătoriţi din întâmplare " (SUA, 1932). Cu: Clark Gable, Carole Lombard 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 0.55 Doc.: „Când se zideau catedralele" 1.50-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.45 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial (r) 14.45 Doamne de poveste (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Seriale (r) 18.45 Serial: „Jocul minciunilor" 19.45 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Pericol absolut" (coprod., 2002). Cu: Ben Affleck, Morgan Freeman 0.30 Serial: „Cobra 11 în alertă" (ep.1) 1.30 Film (r) 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

VINERI – 12 septembrie

TVR 1
6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula"9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică şi delicateţuri (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Parlamentul României 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Post meridian 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Filler 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.05 Serial: „Dr. House" 22.55 Film: „Dog Pound" (coprod., 2010) 0.50 Film: „Frumoasa împărăteasă" (coprod., 2005) 2.35-4.55 Reluări.

PRO TV
7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 14.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 15.00 Film: „Crescându-l pe Waylon" (coprod., 2004) 17.00 Ştirile Pro Tv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Legiunea" (SUA, 2010). Cu: Paul Bettany, Lucas Black 22.30 Film: „Gamer — Jocul supravieţuirii" (SUA, 2009). Cu: Gerard Butler, Amber Valletta 0.30-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „King Kong" (SUA, 2005). Cu: Jack Black, Adrien Brody, Naomi Watts 0.00 Film: „Lovitură de graţie" (SUA, 2010). Cu: Sean Patrick Flanery 2.00 Serial: „Hercule" 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV
7.00 Film (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Clanul Bau-Bau" (partea a II-a) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Spărgătorii de nunţi"(SUA, 2005). Cu: Vince Vaughn, Owen Wilson, Christopher Walken 22.30 Trăsniţii 23.00 Serial: „Arhanghel" 0.00 Serial: „O familie de poliţişti" 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.00 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10 Jurnal de front (r) 11.00 Documentar (r) 11.30 Tenis. Cupa Davis: România — Suedia 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.15 Gala COSR — „100 de ani de olimpism" 20.40 Documentar 360º — GEO 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 0.55 Doc.: „Nicolas Le Riche - Place Stanislas" 2.05-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Doamne de poveste (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Seriale (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Film: „Dragoste în ape tulburi"(SUA, 2006) 22.15 Serviciul Român de Comedie 23.15 Film: „Impactul" (coprod., 2008, partea I) 1.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 2.00 Film (r) 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 13 septembrie

TVR 1
6.00 Serbările Naţionale Ţebea 2014 (r) 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Beneficiar România (r) 11.00 Gala umorului (r) 12.00 Tezaur folcloric (r) 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 14.35 37ºC 16.10 Film: „Ocolul pământului în 80 de zile" (M. Britanie, 1989, partea I). Cu: Pierce Brosnan 17.55 Wild Carpathia 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Marile speranţe" (coprod., 2012). Cu: Jeremy Irvine, Ralph Finnes 23.25 Profesioniştii. Best off 0.25 Film: „Drumul spre libertate" (SUA, 2012) 2.00-4.35 Reluări.

PRO TV
6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Toate pânzele sus" 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Film: „Doamna Winterbourne" (SUA, 1996) 15.00 Film: „Julie şi Julia" (SUA, 2009). Cu: Meryl Streep, Amy Adams 17.00 Film: „Conflict în familie" (SUA, 2001) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Parker" (SUA, 2013). Cu: Jason Statham, Jennifer Lopez 22.45 Film: „Prieteni cu copii" (SUA, 2011) 1.00-5.00 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 9.00 Film: „King Kong" (r) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! 0.00 Film: „Picat din cer" (SUA, 1998). Cu: Eddie Murphy, Jeff Goldblum, Kelly Preston, Robert Loggia 2.30 Observator (r) 3.30 Film: „O duzină de lăbuţe" (SUA, 2012) 5.15 Desene animate: „Ciocănitoarea Woody".

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Arhanghel" (r) 8.30 Serial (r) 9.30 Casa: construcţie şi design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Film (r) 14.00 Film: „Scooby Doo şi sabia samuraiului" (SUA, 2002) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Happy Feet: Mumble, cel mai tare dansator" (SUA, 2006). Cu: Hugh Jackman, Nicole Kidman, Robin Williams 22.30 Film: „Jane şi brioşele buclucaşe" (coprod., 2006) 1.00-6.30 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Rosa diamante" (ultimul ep.) 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.00-5.15 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00 Ferma (r) 9.00 Între cer şi pământ (r) 10.00 Serial: „Prietenie cu năbădăi" 11.00 Popasuri folclorice 12.00 Salutări din sud 12.30 5 x 5 minute de istorie 13.00 Tenis. Cupa Davis: România — Suedia 17.00 Mistere şi conspiraţii (r) 18.00 Telejurnal 18.30 Rugby. Super Liga Naţională. Finala mică 22.55 Film: „Rătăcitoarea: vremea răzbunării" (Germania, 2012). Cu: Alexandra Neldel, Bert Tischendorf 1.05 Film: „11/11/11" (SUA, 2011). Cu: Jon Briddell, Erin Coker 2.35-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
7.45 Doamne de poveste (r) 8.45 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial: „Lara" (r) 14.45 Serial: „Jocul minciunilor" (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Film (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Film: „Noi, cei din linia întâi" (România, 1985, partea I) 21.45 Film: „Impactul" (partea a II-a) 23.45 Serial: „Cobra 11 în alertă" 0.45 Film (r) 2.15 Lumea Pro Cinema 2.45 Cine A.M.

DUMINICĂ – 14 septembrie

TVR 1
6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea şi noi (r) 7.30 Universul credinţei 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viaţa satului 13.00 Foc încrucişat 14.00 Telejurnal 14.30 Politică şi delicateţuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.10 Cântecul românului în Ţara Aurului 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internaţional de Circ de la Massi 18.50 Stele de 5 stele (r) 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Hoţul de cuvinte" (SUA, 2012). Cu: Dennis Quaid, Jeremy Irons, Olivia Wilde 23.30 Starea naţiei. Best of 0.10-3.50 Reluări.

PRO TV
6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Toate pânzele sus" 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Film: „Julie şi Julia" (r) 15.00 Film: „Conflict în familie" (r) 17.15 Film: „John Tucker trebuie să moară" (coprod., 2006) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „X-men de la Origini: Wolverine" (coprod., 2009). Cu: Hugh Jackman 22.30 Film: „Bilet de răscumpărare" (China, 2010). Cu: Jackie Chan, Leehom Wang 0.30-5.30 Reluări.

PRIMA
6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean"(r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.30 Film: „Picat din cer" (r) 16.00 Observator 16.15 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Hulk Uriaşul" (SUA, 2003). Cu: Eric Bana, Jennifer Connelly, Nick Nolte 23.30 Film: „Războiul lui Connors" (SUA, 2006) 1.30 Film (r) 3.45 Film (r)5.15 Serial: „Mr. Bean" (r).

PRIMA TV
7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Poveşti să mori de râs" 8.30 Serial: „Stilista" (ultimul ep.) 10.00 Teleshopping 10.30 Serial: „Un nou început" 11.30 Film: „Fetiţele ponei" (coprod., 2013) 14.00 Doc.: „Lumea animalelor: Teroare în adâncuri" 16.00 Film: „Happy Feet: Mumble, cel mai tare dansator" (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Schimb de mame 22.30 Serial: „Soţia perfectă" 23.30 Film: „Sfârşitul lumii" (partea a II-a) 1.30-6.30 Reluări.

ACASĂ
6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-13.00 Reluări 14.30 Serial: „Legături riscante" (r) 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Dezvăluiri din lumea telenovelelor 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2
7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Prietenie cu năbădăi" 11.00 Pescar hoinar 11.30 Tenis. Cupa Davis: România — Suedia 18.00 Telejurnal 18.30 Lumea azi 19.00 Memoria exilului românesc 20.10 Film: „Între oglinzi paralele" (România, 1978). Cu: Ion Caramitru, Ovidiu Iuliu Moldovan, Elena Albu 21.50 Top cultura 22.50 Film: „Niki Ardelean, colonel în rezervă" (România, 2004). Cu: Victor Rebengiuc, Răzvan Vasilescu, Coca Bloos 0.30-6.00 Reluări.

PRO CINEMA
8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Doamne de poveste (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Seriale (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Film: „Noi, cei din linia întâi" (partea a II-a) 22.00 Film: „Veronica se hotărăşte să moară" (SUA, 2009). Cu: Sarah Michelle Gellar 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15 Film (r) 3.00 Lumea Pro Cinema 3.30 Cine A.M.

Integramă de **M. ALBU**

Întrebări

MUNTE DE ZĂPADĂ / AMESTEC CONFUZ		CÂNTEC NAȚIONAL / DĂ FOI PREMIANȚILOR		AXĂ LA MAȘINĂ / LOCUITORII MINORITARI		SPUS LA CUNUNIE / OM CREDINCIOS		MURDARI / A SE LĂBĂRȚA		OMUL GALBEN / ZEU AL VÂNTURILOR
HAINE REGALE / NEMURITOR DIN OLIMP							LA URMA-URMEI / A NECĂJI PE CINEVA			
			MEREU FLĂMÂNDĂ / MAREA ARTERĂ							
O VIAȚĂ DE OM / O MICĂ ÎNTREBARE					SUVERAN ARAB / PRINȚ CU MÂNA					MUNCITOR TEXTILIST
		VORBĂ JIGNITOARE / REPEZIT						A IEȘI BRUSC / AJUNS LA SCOR		
	ACȚIONARE ÎN GRABĂ / AERE DE VEDETĂ								COADĂ DE BERBEC / A SE LEGA SUFLETEȘTE	
				AUTORUL CRIMEI / TURTĂ FURAJERĂ						A GĂTI VARZA LA CUPTOR
ARBUST DECORATIV / EȘEC TOTAL / OBSTACOL							ACȚIUNE OFENSIVĂ / ÎNCEPUT DE PROGRAM!			
			RECOMPENSĂ / CAP DE PITIGOI!							
APĂ DE IZVOR / CERUTUL MIRESEI						MÂNCARE DE VITĂ				
					A LUA O DECIZIE					

Verificați-vă cunoștințele!

La operă

1. Ce se înțelege, de obicei, prin operă?
2. Ce compozitor italian (1567-1643) este considerat primul mare creator de operă, fiind autorul unor lucrări ca „Orfeu", „Întoarcerea lui Ulise în patrie", „Încoronarea Popeei"?
3. Când a fost inaugurat vestitul teatru liric „Scala din Milano", considerat unul dintre cele mai prestigioase opere din lume?
4. Ce se înțelege prin „belcanto"?
5. Cine a pictat plafonul Operei Garnier din Paris?
6. Pentru care lucrare de operă germană au fost scrise patru uverturi?
7. Cine a realizat, în 1936, filmul american „O noapte la operă" („A night at the Opera")?

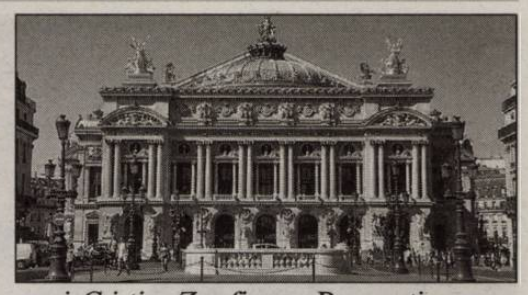

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Petrolul sau țițeiul este o rocă sedimentară caustobiolitică lichidă, uleioasă, cu miros specific, înțepător, un amestec complex de hidrocarburi solide și gazoase dezvoltate în hidrocarburi lichide, alături de care se găsesc, în cantități reduse, compuși ca sulf, azot, oxigen. 2) Prima rafinărie de petrol din lume a apărut la Ploiești, în 1856. 3) Primul oraș din lume luminat cu petrol lampant a fost orașul București în 1857. 4) Prima sondă de petrol din lume s-a forat în Pennsylvania, la 27 august 1857. 5) Cele mai mari rezerve de petrol din lume se află în Arabia Saudită. 6) Romanul „Aurul negru" a fost scris de Cezar Petrescu (1892-1961). 7) Filmul „Pruncul, petrolul și ardelenii" a fost realizat de regizorul Dan Pița.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Crinul", am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Gheorghe Enache,* Galați; *Matei Bărbulescu* și *Florin Mateescu,* Iași; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Ioana Costea,* Pitești; *Corina Marinescu,* Ploiești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Vasile Stan, Urziceni, Radu-Andrei Ciobanu* și *Cristian Zamfirescu,* București.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Cristina Codrescu,* Iași; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Anca Dima* și *Luminița Popescu,* București; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Ion Pop,* Cluj-Napoca; *Viorel Coman* și *Ionel Petrescu,* București;

✉ ***Corina Marinescu, Ploiești.*** Vă mulțumim pentru aprecieri și pentru sugestii. Am mai abordat teme legate de „Cele Șapte Minuni ale Lumii Antice", dar încercăm să o mai facem, evident, fără să ne repetăm.

✉ ***Claudia Popa, București.*** Întrebarea dumneavoastră este interesantă. Vom încerca să vă răspundem în cadrul rubricii „Să vorbim corect!".

Vă dorim tuturor mult succes în continuare *(Irina Stoica)*

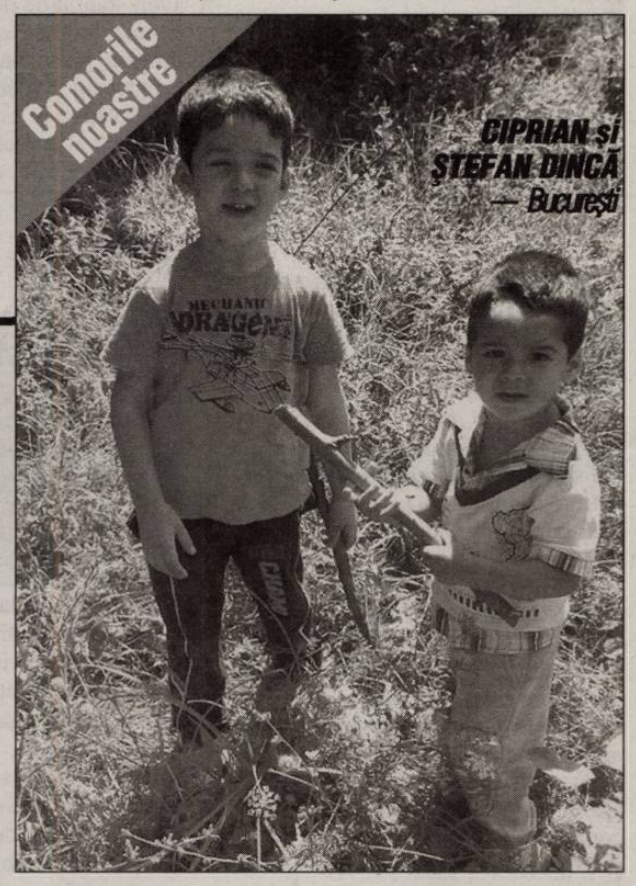

Sfaturi practice

Pana zburătorului

Lunaria annua

◆ Există doar două specii, originare din sudul și centrul Europei, care pot atinge o înălțime de 1 metru. Au flori mari, de culoare purpurie violet sau albă, și fructe translucide. Pe lângă frumusețea florilor, un deosebit farmec îl au și fructele, mai ales când se usucă și devin alburii. Se conservă foarte bine pe ramurile plantei și se pot folosi în ornamente florale, pe care le înnobilează.

◆ Cel mai des cultivată la noi este *Lunaria annua L.*, plantă bianuală, cu tulpină înaltă de 30 până la 100 cm, piramidal ramificată. Florile, formând o vastă paniculă, sunt dispuse în ciorchine strânse pe fiecare ramificație.

◆ Înmulțirea se face prin semințe, în grădină, în mai-iunie. Răsadul se plantează în august, la distanță de 45-50 cm, la locul definitiv, în zone semiumbroase. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

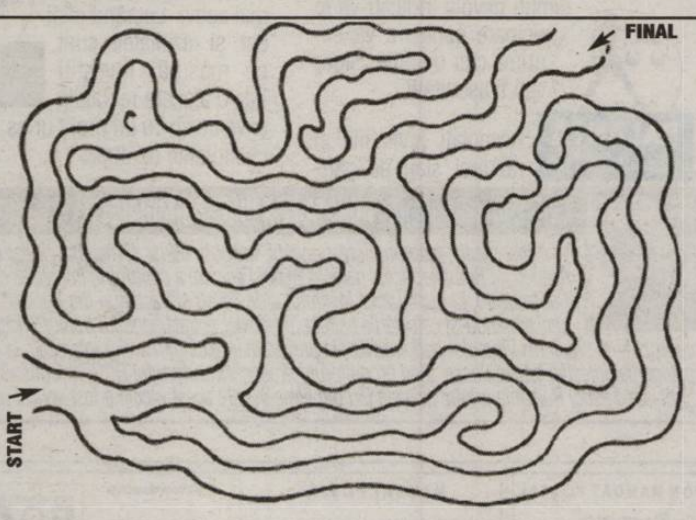

SOLUȚIA INTEGRAMEI „SPICUIRI":
I - E - A - D - B - R - UNIVERSITATE - TEASTA - ARII - CARD - ARCTICA - RIAL - BAIE - T - BI - TIUIT - RAI - I - NETI - REAL - STA - AMPER - TV - AMONIU - APOI - AMICITII - IAZ - PLOI - EDITII - DEAL - ATELIER.

Soluția **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 35*

2	6	7	3	9	8	5	4	1
4	5	1	2	7	6	3	8	9
9	8	3	4	1	5	2	7	6
3	9	2	6	8	4	1	5	7
8	1	5	7	3	9	6	2	4
6	7	4	5	2	1	9	3	8
5	4	8	1	6	2	7	9	3
1	3	9	8	5	7	4	6	2
7	2	6	9	4	3	8	1	5

Umor

☺ – Bulă, de ziua ta, vei avea un tort cu 5 lumânări.

– Știu, mami! Dar eu aș prefera să fie 5 torturi cu o singură lumânare!

☺ Badea Gheorghe pleacă la cosit. Spre seară, este găsit leșinat de niște vecini, este stropit cu apă și, după un timp, omul își revine:

– Ce-i, bade Gheorghe? Ești bolnav? De ce-ai leșinat?

– De foame.

– De foame? Da' lelea Mărie nu ți-o pus de mâncare?

– Ba mi-o pus pită și slană, da' mi-am fost uitat brișca acasă.

CRONICA TV

Viața fără adăpost

Oamenii străzii — cerșetori de nevoie și „profesioniști" — din rândul cărora se desprinde o categorie aparte, cea a boschetarilor, fac parte din cronica neagră a societăților. Un fenomen scăpat de sub control. TVR1 a difuzat vineri, 29 august (în reluare), un documentar pe această temă, aducând în prim-plan câteva persoane ce frecventează un adăpost de noapte municipal din București care și-au povestit, fragmentar, viața, au comentat-o, asociind-o condițiilor sociale vitrege, circumstanțelor care i-au aruncat în stradă dar și propriilor păcate: vicii, ignoranță...

Unul dintre aceștia, Ștefan S., un ins matur, sociabil, rațional, a reușit să țină sub control revolta, disperarea, amărăciunile, lipsa de speranță care l-au măcinat ani de zile, când dormea în Gara de Nord, bătea străzile, cerșea — uneori mai lucra ca zilier — aciuându-se frecvent în fața bisericilor unde dărnicia e mai mare. A fost cu ani în urmă angajat, apoi a rămas șomer, fără casă... „Când am început să mă duc la vale, familia, toți cei care m-au cunoscut și cu care am împărțit o felie de viață m-au evitat", a mărturisit Ștefan. Ca să-și păstreze mintea cât mai limpede, cumpără cărți ieftine de la anticari și le citește pe nerăsuflate pe o bancă a unui parc. S-a gândit deseori la moarte, care să vină și să-l ia pe neașteptate, punând capăt vieții deprimante, dezonorante, ajungând apoi la concluzia că „Dacă n-ai noroc să mori, trebuie să te descurci." Acum nu-și dorește decât un singur lucru, după ce va reuși să strângă câțiva bani: să fie primit la o mănăstire, să lucreze pe brânci, pentru că sunt atâtea de făcut pe lângă un locaș sfânt, să beneficieze de o chilie și de două-trei mese pe zi. Doar atât.

Realizatorii documentarului, în colaborare cu o echipă mobilă, au surprins în timpul iernii un dezmoștenit al soartei care dormea în stradă, pe zăpadă, înfășurat în plăpumi. O imagine șocantă.

Adăpostul de noapte municipal prezentat care funcționează la standarde occidentale — e dotat printre altele cu ateliere de reinserție profesională și cu săli în care se practică terapii ocupaționale — reprezintă fără îndoială, ca și altele similare, o șansă pentru acești oameni. Un documentar care ne-a sensibilizat, fără îndoială. *(Dorin Măran)*

SEPTEMBRIE

Luna septembrie este guvernată de planeta Mercur și de semnul Fecioarei. Sunteți adevărați maeștri ai comunicării, intelectuali, pretențioși, aveți un ascuțit simț critic și tendința de a munci prea mult. Întotdeauna veți combina intuiția cu logica și vă veți folosi de roade.

Cei care se nasc în această perioadă calendaristică, putem spune că sunt calificați drept perfecționiști. Dacă vă alegeți ca profesie medicina, dreptul, învățământul, proiectarea sau munca de birou, puteți spune că v-ați găsit vocația. Moșteniți o minte ageră și puteți acumula ușor cunoștințe din domeniul științelor exacte, al programelor de calculator, al legilor sau orice necesită o muncă minuțioasă și de acumulare.

Dumneavoastră putem spune că vă nașteți cu al șaselea simț. Faceți parte din grupul de persoane cunoscute pentru perfecționismul lor, cu mintea analitică, a fi ordonate, organizate și curate. Într-un fel, nu este așa de rău cum cred unii, dorința continuă de igienă, atenția la detalii și exigența fac parte din fire încă de la naștere.

Aveți o preocupare destul de neobișnuită de a fi extrem de prențioși și aspri critici ai lumii înconjurătoare. Prietenii care vă cunosc bine știu că aveți standarde de viață ridicate și că pentru dumneavoastră contează doar propria persoană. Cei împreună cu care locuiți în același cămin, cu timpul, vor învăța care este adevăratul sens al muncii și al realizărilor dumneavoastră.

Timpul este, de asemenea, foarte

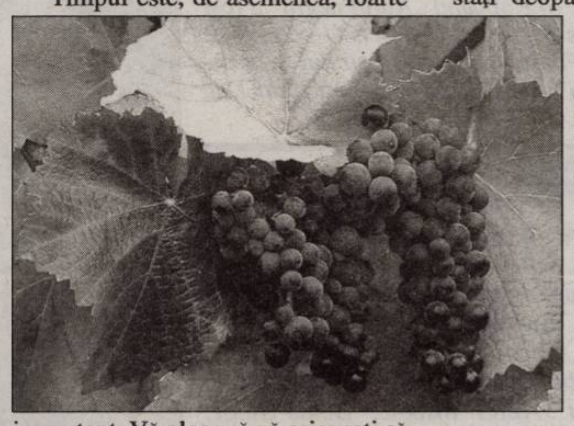

important. Vă place să vă asigurați că îl folosiți bine. Este chiar neobișnuit să găsim o Fecioară dezorganizată. Obișnuiți să țineți un jurnal și să faceți liste constituie o adevărată distracție favorită. Foarte importante sunt și pixurile, stilourile și hârtia pe care le folosiți. Sunteți precauți cu tot felul de lucruri, cu cheltuielile facturilor, cu costul alimentelor și, mai ales, cu cine vă asociați, chiar și atunci când formați un cuplu. Aveți un ochi de șoim și zăriți o greșeală de la kilometri distanță...

Deși la prima vedere oamenii vă consideră timizi și modești, acest lucru se întâmplă doarece înainte de a trage o concluzie vă place prudența, să observați oamenii și să-i analizați. Marile dumneavoastră defecte sunt sarcasmul și atitudinea excesiv de preocupată față de problemele triviale. În mulțime deveniți jenați și chiar vă izolați, preferând să rămâneți anonimi.

Să nu uitați însă că viața ați primit-o ca să o trăiți la maximum.

Din punctul de vedere al sănătății ați putea fi predispuși la dureri sau lovituri la cap, probleme cu sinusurile sau cu ochii. Vi se recomandă să stați deoparte și de alcool sau de abuzul de medicamente, fiind foarte sensibili și predispuși la intoxicații. De asemenea, trebuie să fiți conștienți că dietele prea restrictive vă pot produce la fel de multe probleme ca excesele. Dacă suferiți de dureri frecvente de cap sau de migrene, puteți găsi un ajutor mergând desculți prin iarbă, mai ales în apropierea unei ape, pentru regenerarea cu ajutorul câmpului magnetic al Pământului.

Corpul și metabolismul dumneavoastră sunt bine echilibrate și puteți face față oricăror tipuri de alimente, inclusiv carnea roșie. În cazul în care vreți să o înlocuiți, vi se recomandă să consumați alimente de culoare roșie (roșii, ardei iute, vin roșu etc.).

Pentru aromaterapie vă sunt indicate lavanda, mușețelul, paciuli, menta, busuiocul.

Calități: iubitori, simpatici, senzuali, credincioși, calculați, atenți la detalii, disciplinați.

Defecte: capricioși, timizi, hipercritici, egoiști, cinici, prea materialiști, încăpățânați.

De cine să vă feriți? De cei născuți în lunile aprilie, octombrie, decembrie.

Luna viitoare vom încheia prezentarea caracteristicilor nativilor calendarului cu cei din luna octombrie.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Majestățile-Lor, cele cu sânge verde ■ Și nouă ne este sete!... ■ Jocurile foamei virtuale ■ Bătălia pentru Cherbourg ■ O primăvară ca în Renaștere ■ O inteligență nepământeană ne urmărește? ■ Muntele Rushmore ■ Țestoasele Ninja — povestea coborâtă din desenele animate ■ Atenție la ciupercile otrăvitoare! ■ Vaca, găina și „fabrica" de calciu

HOROSCOP

8-14 septembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

În următoarele zile vă veți simți mult mai toleranți, răbdători cu partenerii de afaceri și în relații, precum și cu inima mult mai ușoară. Sunteți chiar amatori de distracții și vă copleșiți partenerul cu multă afecțiune, care i se pare cel puțin ciudată.

TAUR 21.04-21.05

Concentrarea rămâne focalizată pe casă, familie și pe un cerc de prieteni atent selecționat. Distracția la domiciliu vă binedispune și vă invitați chiar și amicii pentru a le găti ceva savuros. Pentru unii nativi, o interacțiune cu unul dintre părinți poate avea urmări semnificative pentru perioada imediat următoare.

GEMENI 22.05-21.06

Se pare că ritmul de lucru se accelerează din zi în zi și vă ține mult mai ocupați decât vă închipuiți. Excursii scurte și discuții purtate la telefon vă mai detensionează, chiar dacă vă doriți o vacanță mai prelungită. Mulțumiți-vă cu ce aveți...

RAC 22.06-21.07

Haosul nebun și tensiunea care v-au chinuit în ultima vreme la domiciliu se vor diminua. Ce ușurare! Tot ce a fost dificil se estompează, iar ceea ce este plăcut abia începe! Vă concentrați și vă străduiți să mențineți o atmosferă relaxantă și de veselie. Cei dragi așteaptă parcă de prea mult timp o schimbare de atitudine.

LEU 22.07-22.08

Simțiți nevoia să vă reîncărcați bateriile. Vă înconjurați doar de cei care vă fac să vă simțiți bine și cu care puteți discuta fără a vă enerva. În perioada imediat următoare aveți nevoie de mai multă răbdare pentru a vă îndeplini toate planurile.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Capacitatea de a relaționa cu ceilalți devine tot mai puternică. Fermecători și diplomați, mai ales cu tinerii, reușiți să atrageți atenția indiferent în ce anturaj vă aflați. Când simțiți nevoia, ridicați-vă în picioare pentru a vă exprima clar opiniile. Sigur veți fi ascultați!

BALANȚĂ 23.09-22.10

Acceptați invitațiile și nu mai stați pe gânduri! Prietenii vă propun mici excursii. Socializarea cu aceștia vă conferă un tonus perfect. Acasă, vă concentrați pe planurile rămase în urmă sau neîncepute și stabiliți de comun acord cu ceilalți membri ai familiei că este cazul să acționați.

SCORPION 23.10-21.11

Energia de care debordați vă determină să vă concentrați poate prea tare și sunteți gata să vă apărați. De cine? Fiți atenți la discuțiile în contradictoriu cu un nativ din zodia Pești sau Capricorn. În ultima perioadă ați lucrat din greu și parcă încep să se simtă rezultatele și pe plan financiar.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Recunoașteți că până acum ați avut un an greu și plin cu de toate? Indiferent de ce a fost până acum, a sosit și clipa când să strigați: GATA!, s-a terminat cu marile probleme sau cu invidiile. Trebuie să faceți ceva și să schimbați peisajul. Poate o călătorie în cadrul căreia vă faceți noi cunoștințe.

CAPRICORN 22.12-19.01

Puneți accent doar pe impozite, moșteniri, terenuri, datorii și tot ce deținеți în comun cu alții. Acest lucru ar putea fi motivul pentru care vă simțiți competitivi față de restul familiei. Aveți impresia că puteți controla totul. Mare atenție la semnarea unor acte importante!

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

În mod ideal, preferați să fiți propriul dumneavoastră stăpân. Dacă nu se poate, nu vă răzbunați pe cei din jur. S-ar putea să intrați în conflict cu autoritățile, cu șefii sau cu cei alături de care lucrați. Diplomația trebuie să primeze în toate acțiunile întreprinse.

PEȘTI 19.02-20.03

Săptămâna aceasta aveți un spor la lucru care îi face invidioși până și pe cei mai activi. Lucrând eficient, și rezultatele sunt pe măsură. Investiți într-o afacere rentabilă și vă treziți cu un profit uriaș. Fiți atenți la cheltuielile de după.

Nativul săptămânii: CONSTANTIN IONESCU-MIHĂIEȘTI (12.09.1883-14.04.1962)

A fost medic, membru corespondent, membru titular și membru titular onorific al Academiei Române. Acest nativ al zodiei Fecioară a contribuit, împreună cu dr. Ioan Cantacuzino, la organizarea Institutului de Seruri și Vaccinuri din București, concentrându-și cercetările asupra profilaxiei și tratamentului bolilor infecțioase. A adus contribuții la studierea virusului poliomielitic, la prepararea vaccinului antiexantematic, la studiul patogeniei infecției tuberculoase, fiind promotorul introducerii vaccinului BCG în profilaxia tuberculozei și plasând astfel România printre primele țări din lume în care acest vaccin a fost aplicat pe scară largă.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon:
0 2 1 3 1 7 8 9 6 4

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	5,50 LEI	☐ 4 LUNI	22,00 LEI
☐ 2 LUNI	11,00 LEI	☐ 5 LUNI	27,50 LEI
☐ 3 LUNI	16,50 LEI	☐ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____, cod _____, județul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.

Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe șase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonați-vă la magazin

CUPON MANDAT POȘTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Județul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ștampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POȘTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POȘTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAȚII SPECIALE .....
Nr. mandat poștal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre și litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ștampila cu data prezentării
Sigiliu cu tigla RO

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE
0 7 2 2 6 2 5 6 2 2

Biblioteca Județeană MUREȘ TÂRGU MUREȘ

SERIE NOUĂ - 1211 ● ANUL LVII ● 11 SEPTEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 37 (2961)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Un bătrân este un om care a stat la masă şi care priveşte la cei ce sosesc să mănânce şi ei.*
Honoré de Balzac

■ *Diplomat este acela care-şi aminteşte de ziua de naştere a unei femei şi uită de vârsta ei.*
Johann Wolfgang von Goethe

Spectacolul cunoaşterii

PROTEINE pentru viitor

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

De la gândirea pozitivă la „reţeta" longevităţii

Dosarele frumuseţii

Măşti miraculoase

Istorii uitate

Bătălia pentru **CHERBOURG**

Terapii complementare

Atenţie la **CIUPERCILE OTRĂVITOARE!**

De la nano la macro-inginerie, doar mărimile diferă

Cât de repede poate merge

UN TREN PE SUB OCEAN?

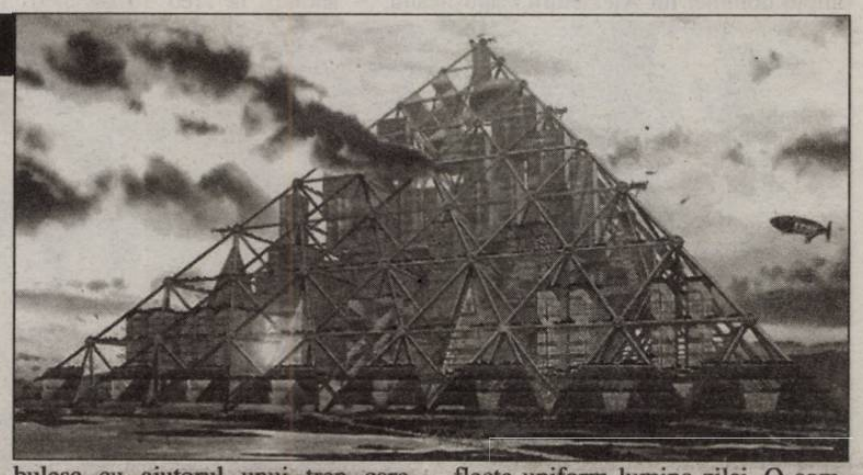

Trăim cu impresia că visele oamenilor de ştiinţă sunt chiar realitatea însăşi. Dar între proiecte şi realizarea practică a viselor cade uneori bariera ridicolului: aşa s-a întâmplat cu „viziunile" ştiinţifice ale lui Arthur C. Clarke (computerul neuronal şi călătoriile intergalactice, toate preluate în filmul 2001: Odiseea spaţială a regizorului Stanley Kubrick, din 1968) pentru anul 2000 sau cu liftul spaţial.

Cu liftul în Cosmos...

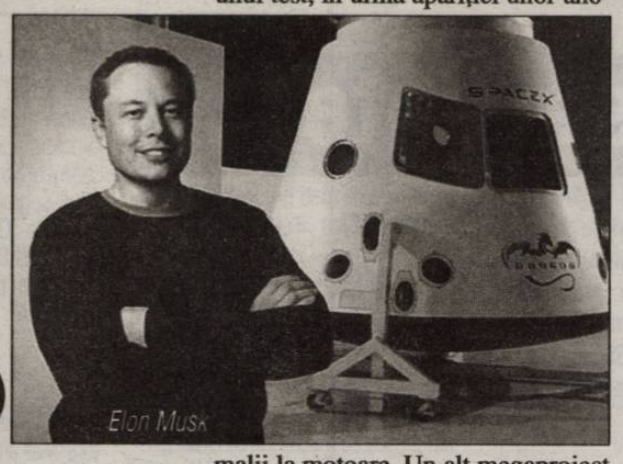

A ajunge în Cosmos cu o rachetă purtătoare puternică şi mai departe cu o capsulă spaţială pare ceva cu totul depăşit. Aşa că firme private îşi imaginează proiecte îndrăzneţe, perfect fezabile în viziunea lor, care ar trebui să revoluţioneze transportul spaţial în deceniile ce vin. Elon Musk este cel care încearcă să revoluţioneze zborul în spaţiul cosmic, proiectul lui purtând numele de *SpaceX*, adică lansatoare de rachetă complet reutilizabile. Un prototip, *Grasshopper*, a cunoscut câteva succese, iar continuatorul lui, cel numit *F9R*, după câteva zboruri de încercare reuşite, s-a autodistrus pe 22 august a.c., în timpul unui test, în urma apariţiei unor anomalii la motoare. Un alt megaproiect încearcă să pună în practică Obayashi Corp, din Tokio, o firmă japoneză de construcţii care şi-a dezvăluit recent intenţia de a realiza un lift spaţial până în anul 2050. Ideea, pe hârtie e simplă: plasarea unei staţii orbitale la altitudinea de 36.000 de kilometri deasupra Pământului şi apoi ancorarea acesteia de pământ cu un cablu construit din nanotuburi de carbon, ceva cam de 20 de ori mai rezistent decât oţelul. Pe acest cablu ar trebui să culiseze un fel de lift, mai exact o capsulă care ar trebui să ducă 30 de turişti în spaţiu, cu viteza unei maşini mai performante, 200 km/h. Călătoria în lift, până la staţie ar dura cam o săptămână şi, potrivit lui Obayashi, s-ar putea folosi motoare liniare magnetice pentru a propulsa cabina liftului. Deocamdată, nici măcar nu s-au estimat costurile necesare construirii liftului spaţial, dar reprezentaţii firmei susţin că progresul se va face treptat, asta dacă nu va rămâne doar un vis. Sau o simplă idee ştiinţifico-fantastică, bună de înlocuit povestirile lui Jules Verne. Oricum, ideea care i-a fascinat pe cercetători de-a lungul timpului nu e nouă. Savantul rus Constantin Ţiolkovski şi-a imaginat teoretic, în 1895, un principiu de funcţionare al liftului spaţial, dar de un secol şi ceva ideea a rămas doar la stadiul de calcule îndrăzneţe şi atât.

...Şi cu trenul pe sub oceane!

Veţi spune că marile proiecte s-au născut din idei îndrăzneţe. Aşa este, numai că ele s-au realizat deoarece nu erau ştiinţifico-fantastice. Un exemplu este canalul pe sub Canalul Mânecii prin care se realizează transportul feroviar cu persoane între Marea Britanie şi Franţa, ca să nu mai vorbim despre piramidele egiptene. Dar cu trenul pe sub ocean? Un tren care ar urma să se deplaseze într-un tunel în vid şi care ar urma să lege toate marile oraşe ale lumii! Este vorba despre un proiect din categoria „ştiinţifico-fantastică" semnat de Frank Davidson care recunoaşte că a furat ideea de la... Jules Verne. Evident, nu şi faima. Părintele rachetelor americane, Robert H. Goddard, încearcă să realizeze acest vis funambulesc cu ajutorul unui tren care seamănă, de fapt, cu o rachetă. Acum, faptul că în Japonia există cele mai rapide trenuri din lume, ele ating 500 km/h, folosind levitaţia magnetică (de unde şi denumirea maglev), după decenii de studii şi experimentări, nu presupune şi că trenul pe sub oceanul Atlantic sau Pacific va fi vreodată realizat. Chiar dacă trenul imaginat de Goddard ar urma să alerge prin tunelul vidat săpat la 50 m sub fundul oceanelor cu 3700 km/h(!), problema insurmontabilă nu ar fi cea tehnologică a construirii acestor trenuri şi atingerea acestei viteze fabuloase, ci realizarea, mai prozaică, a tunelelor pe sub oceane! Pentru că deocamdată, singurul tunel submarin rămâne Eurotunelul lung de doar 50 de kilometri! Dezideratul de a ajunge de la Londra la New York, adică 5.500 kilometri, în doar 2 ore poate înflăcăra imaginaţia cercetătorilor, cu condiţia ca ea să nu se transforme în imaginaţie literară. Pentru că aici e nevoie de talent, nu de tehnologie.

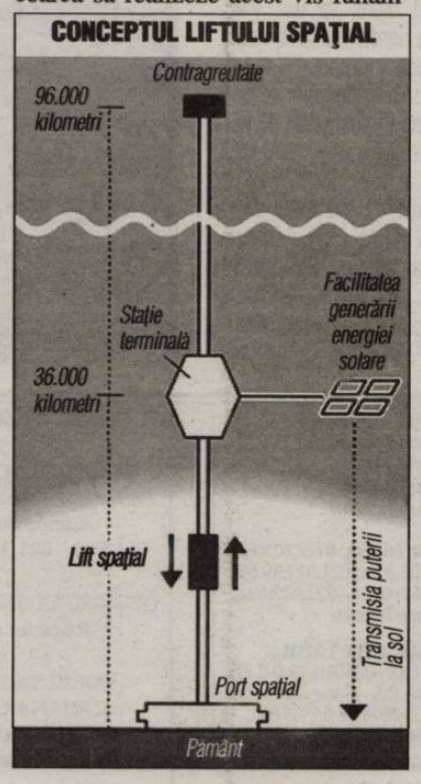

Casa cât un oraş

Mai sunt şi alte idei şi megaproiecte fantastice la care cercetătorii nu contenesc să viseze. Un astfel de alt proiect ar fi „piramida" lui Yasuyuki Miyatake, de la Shimizu Corporation, care, cu cei 2.204 m ai săi, va privi de sus chiar şi piramida lui Keops! Clădirea ar putea să adăpostească un milion de „locatari", „proiectantul" fiind convins că, în acest fel, cu calculele de pe hârtie, s-ar rezolva gravele probleme de suprapopulare ale capitalei nipone. „Piramida" ar fi construită ca o reţea tridimensională de tuburi din fibră de sticlă şi carbon, ar adăposti o mulţime de zgârie-nori, iar sursa principală de energiei va fi cea solară, iluminarea uniformă fiind posibilă prin utilizarea unor sfere de cristal cu diametrul de 50 m care ar urma să reflecte uniform lumina zilei. O complexă reţea de lifturi şi de metrouri va asigura fluxuri de 120.000 de persoane pe oră. Un astfel de oraş într-o „casă" nu se ştie când, cine şi cum ar

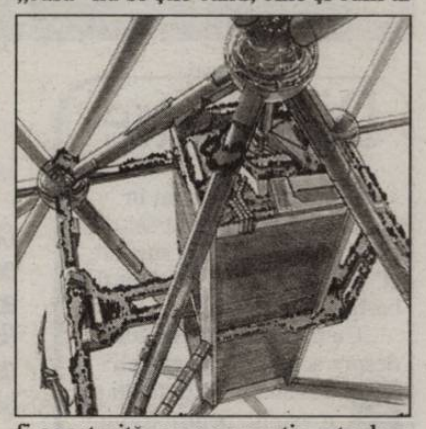

fi construită, ceea ce se ştie este doar costul, estimat la „numai" 670 de miliarde de euro. La prima strigare! Întrebarea din titlul acestui material ar putea fi dublată de o alta: *cât de repede ar ajunge un om în centrul Universului?* Iar răspunsul ar fi identic: Niciodată! Dar se pot face calcule atât de frumoase...

TV
■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

37
5 948427 000102

SUDOKU

jocul săptămânii: 37

6			7				4	1
	4				5	8		
				9				
9		2	5					
	8			6			5	
					7	4		9
				8				
		8	3				2	
3	7				1			6

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

MAJESTĂŢILE LOR,
cele cu sânge verde

Vorbind despre copacii de pe teritoriul României, mulţi ar fi poate tentaţi să amintească masacrul barbar al pădurilor carpatine, care a îmbogăţit mulţi cetăţeni români, inclusiv politicieni, dar şi venetici veniţi de peste mări şi ţări. Totuşi, astăzi ne vom opri la un subiect pe cât de sensibil, pe atât de frumos: *arbori celebri din ţara noastră*. Firește, notorietatea le vine de la asocierea existenţei lor cu personalităţi ale istoriei şi culturii naţionale ori cu evenimente istorice marcante, dar şi propriei lor „prestanţe".

Teiul lui Eminescu este, foarte posibil, cea mai cunoscută asemenea „personalitate" vegetală de la noi. Se află în Parcul Copou din Iaşi, iar specialiştii i-au stabilit oficial vârsta: ţinând cont şi de înscrisuri istorice, se crede că a fost plantat în timpul domniei lui Alexandru Lăpuşneanu, în 1556. Parcul a fost realizat abia în 1833, iar teiul a fost „iertat" de proiectantul acestuia, Gheorghe Asachi, pentru că avea o ţinută impresionantă şi impunătoare. Se spune că sub coroana sa generoasă Eminescu stătea ore în şir, iar un fel de legendă îl identifică în poezia „Dorinţa" cu binecunoscutul tei al îndrăgostiţilor. Totuşi, în treacăt fie spus, mai trăiesc în zonă tei şi mai bătrâni, veteranul, aflat în curtea Mânăstirii Bârnova, având nu mai puţin de 674 de ani!

Teiul lui Eminescu

Gorunul lui Horea grăieşte despre vremuri de mare restrişte. Este un stejar de deal vechi de circa 400 de ani, cu circumferinţa de 9 metri, aflat în locul numit „Panteonul Moţilor" din satul hunedorean. Sub coroana sa, în anul 1784, i-a chemat la luptă pe moţii adunaţi, îndemnându-i la răscoală. În apropierea gorunului aflat în cimitirul satului, la vreo 30 de metri mai la nord, odihneşte „crăişorul". Pentru a fi protejat de distrugere, în anul 1924 a fost legat cu cercuri de oţel şi cimentat în interior, iar trunchiul a fost retezat la înălţimea de 9 metri, de unde s-a dezvoltat o creangă laterală. Coroana gorunului a fost doborâtă de o furtună puternică, în vara anului 2005.

Gorunul lui Horea

„Părul meşterului Nicu" este situat la marginea comunei Pitaru, locul naşterii lui Nicolae Grigorescu. Demult, aici se afla casa părinţilor marelui pictor, dar a dispărut, nemaifiind restaurată. A rezistat timpului doar un păr bătrân, singuratic şi scorburos, ale cărui roade erau foarte iubite de Nicu – viitorul pictor. Se spune că de sub ramurile lui, copilul privea care cu boi trecând pe uliţă, ciobanii cu turme de oi, ţărănci aducând apă de la izvor, imagini ce i-au inspirat creaţia de mai târziu.

Ulmul lui Tudor se află în satul gorjean Vladimiri din apropierea râului Gilort. Printre arborii de pe dealul Hurezanilor s-a păstrat acest arbore despre care bătrânii spun că a fost martorul unui moment important al istoriei noastre: aici, Tudor Vladimirescu şi-a adunat prima ceată de panduri, în anul revoluţionar 1821. Ne oprim deocamdată aici cu evocarea respectabilelor noştri „fraţi" cu sânge verde, sperând că, atâta timp cât pe meleagurile româneşti vor mai exista şi păduri, nici istoria noastră nu se va sfârşi în namolul unor vremuri vitrege.

Pulsul Planetei

Întâlniri fatale

Cubomeduzele, cunoscute şi sub denumirea de meduze-cutie, sugerată de „umbrela" în formă de cub care le împodobeşte corpul, este cea mai veninoasă creatură gelatinoasă dintre toate speciile de meduze care au proliferat alarmant în ultimii ani. Veninul acestei specii, unul dintre cele mai periculoase din regnul animal, în contact cu omul, pătrunde în vasele sangvine şi limfatice

provocând paralizia muşchilor aparatului respirator şi a celor cardiaci. Se estimează ca înţepăturile provoacă anual în lume decesul a aproximativ 50 de persoane.

Meduzele frecventează apele calde din Filipine, Thailanda, Noua Guinee şi Malayzia. Ultimul caz letal a fost semnalat la sfârşitul lunii august în apele insulei thailandeze Koh Phangan, victima fiind un copil — francez — de 5 ani, nesupravegheat, care a atins o astfel de meduză la câţiva metri de mal.

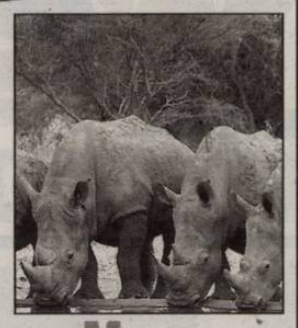

Marea migraţie

Din celebra şi vasta rezervaţie Kruger din Africa de Sud, aflată la frontiera cu Mozambic, ţara principală „furnizoare" de braconieri, vor fi evacuaţi sute de rinoceri pentru a fi salvaţi de aceşti exterminatori.

Cu toate că au fost desfăşurate periodic forţe militare, anihilarea acestora nu a fost posibilă întrucât braconierii recurg la strategii foarte bine puse la punct, la informatori. Pe de altă parte, dispun de elicoptere, maşini puternice şi rapide şi de armament.

Noile destinaţii vor fi rezervaţii mai mici şi mai uşor de supravegheat din ţară şi străinătate. Ultimul recensământ realizat anul trecut indica un număr cuprins între 8400 şi 9600 de rinoceri. În primele luni ale acestui an au fost ucise 920 de exemplare din Africa de Sud dintre care 370 se aflau în rezervaţia Kruger.

DORIN MĂRAN

Din/dintre

Să vorbim corect!

De multe ori auzim în jurul nostru spunându-se: „E cea mai talentată din surorile ei" sau „E cel mai înţelept din bărbaţii familiei".

Cu toate că am mai scris despre acest gen de greşeli ne-am simţit obligaţi să revenim, pentru că nu am observat corectări în sensul respectiv. De fapt, greşeala este cauzată de confuzia din/dintre.

Regula de folosire a acestora este foarte simplă: *din* se utilizează cu singularul iar *dintre* cu pluralul. Spunem „Este cea mai frumoasă *din clasă*" şi „Este cea mai frumoasă *dintre fetele* clasei".

Aşadar, în exemplele noastre prepoziţia care trebuia folosită era *„dintre"* şi nu *„din". (I.S.)*

Starea de veghe

Ce poate fi mai important, pentru populaţia unei ţări acoperite în proporţie de 95% de nisipuri şi bântuite de seceta aducătoare de foame şi de moarte, decât apa?

Şi nouă ne este sete!...

Ne referim, concret şi departe de orice conexiune politică „periculoasă", la mult-încercata naţiune libiană, până nu demult condusă de un lider declarat brusc dictator de către marii conducători ai lumii occidentale, cei care nu cu mult timp înainte îi erau aproape prieteni, gata să-i onoreze ospitalitatea adăstând în bizarul lui cort: nu un beduin oarecare, ci fostul preşedinte, cel sortit unui omor ritualic atroce, cu valoare de exemplu şi în fond meritat, cel puţin din perspectiva nenumăratelor victime, de ambele sexe, ale fanteziilor lui sexuale maladive până la demenţă...

„Nilul" subteran

Niciodată în mass-media din România (şi, se pare, insignifiant de puţin prin Vest) nu s-a vorbit însă despre ceea ce specialiştii recunosc a fi cea mai mare magistrală acvatică artificială de pe planetă — de altfel, supranumită „A 8-a minune a lumii" — finalizată în 2010 de Libia, cu finanţare exclusiv libiană! „Necunoscutul" proiect menit să dea viaţă unei părţi din nordul Saharei, realizat cu specialişti sud-coreeni, se bazează pe rezerve subterane de apă imense, captate în peste 480 de puţuri de mare adâncime (500-800 metri). Reţeaua de conducte îngropate în pământ, cu diametrul de 4 metri, ar avea în final circa 4.000 de kilometri şi ar asigura apă pentru întreaga ţară. Toate echipamentele „marelui râu artificial" (*Great Man-made River* — GMR) au fost realizate în Libia. Costul total al lucrării a fost unul imens — 25 miliarde de dolari — acoperit fără împrumuturi la FMI şi Banca Mondială, dar preţul apei „sahariene" este de numai 0,35 $/mc, comparativ cu cei 3,75$/mc cât ar fi costat apa de mare desalinizată, idee

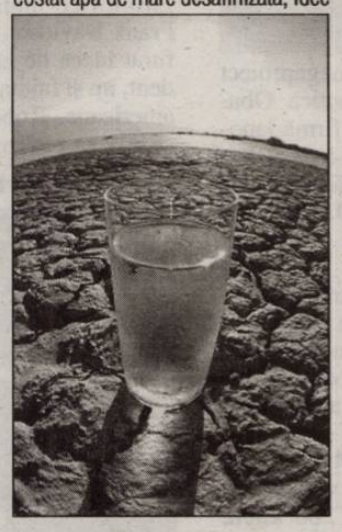

încurajată de mari grupuri financiare mondiale. Cam „incomod", nu?

(Alte) victime colaterale

S-a estimat că Libia depinde în proporţie de 98% de apele subterane, ceea ce înseamnă că GMR asigură practic viaţa populaţiei acestei ţări. Dar, oare, pentru cei ce conduc şi decid destinul lumii, cei circa 6,5 milioane de oameni mai contează altfel decât ca eventuale victime colaterale într-o conflagraţie economică globalizată? Nu e o întrebare lipsită de sens. Kadhafi, spuneam, a primit o răsplată pentru crime de care, altfel, se fac vinovaţi şi mulţi alţi potentaţi ai zilelor noastre. Totuşi, sub regimul său s-a construit „marele râu" ce ar putea transforma nisipurile nord-africane în grădini. În stadiul său final, proiectul a fost inaugurat pe 1 septembrie 2010. Pe 19 martie 2011, o coaliţie multistatală a NATO a demarat o amplă acţiune militară împotriva Libiei. Invocându-se protecţia civililor (sic!), bombardamentele aviatice au distrus segmente importante din conductele GMR, precum şi uzina Marsa El Brega, cea în care se construiau şi se reparau tuburile „râului subteran".

* * *

Spunea cineva că în prezent, dar mai ales în viitorul apropiat, nu petrolul va fi mai valoros decât aurul, ci apa; un adevăr cutremurător, dar de necontestat. Se mai zice că puterea o deţine cu adevărat cel care deţine informaţia: un alt adevăr terifiant pentru omenire, dacă observăm cine gestionează informaţiile reale. Şi, ca să rămânem aproape de sfera subiectului de faţă, să recunoaştem că tuturor ne este sete. De câteva ori pe zi!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI) Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **INTACT S.A.**

Proteine pentru viitor

Insectele comestibile, în special, aflate de multă vreme în meniul populaţiilor din Asia, America de Sud sau Africa, ar putea deveni benefice pentru securitatea alimentară a viitorului, potenţialul lor nutritiv fiind excepţional.

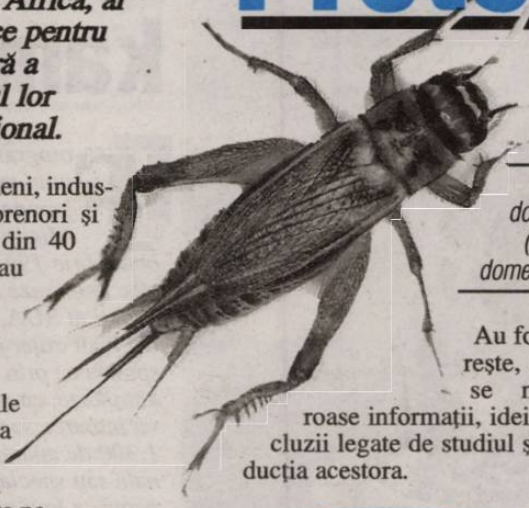

Greier domestic (Acheta domesticus)

450 de congresmeni, industriaşi, antreprenori şi nutriţionişti din 40 de ţări s-au reunit în luna august în cadrul primului „Salon ştiinţific al insectelor comestibile" care a avut loc în Wageningen (Ţările de Jos) pentru a promova ideea conturată în urmă cu câţiva ani, conform căreia insectele, dar şi alte nevertebrate comestibile, vor deveni o sursă importantă de proteine folosite în alimentaţie. Acest sector agroalimentar în curs de dezvoltare a fost impulsionat de o serie de organisme, cea mai importantă contribuţie fiind atribuită Organizaţiei pentru alimentaţie şi agricultură a Naţiunilor Unite (FAO).

Specialiştii departamentului de entomologie al Universităţii din Wageningen au scos în evidenţă, în linii mari, avantajele pe care le presupune producţia de nevertebrate comestibile în raport cu cea a porcilor, vitelor, păsărilor, formulând următoarele concluzii:

1) Consumul de energie aferent este mult mai mic în cazul nevertebratelor.

2) Emisiile de gaze cu efect de seră sunt sensibil mai mici în primul caz.

3) Terenurile necesare producţiei nevertebratelor sunt de zeci de ori mai restrânse.

Au fost, firește, expuse numeroase informaţii, idei, concluzii legate de studiul şi producţia acestora.

Cercetare şi beneficii nutritive

În laboratoarele universităţii din Wageningen sunt studiate, în special, insectele care pot intra în lanţul alimentar. Până acum au fost identificate peste 1900 de specii. Doar câteva dintre ele sunt produse în crescătorii sau fac parte din programele de creştere intensivă pe scară largă, exceptând Europa unde sunt interzise deocamdată cultura şi consumul acestora. Numeroase experimente tehnologice şi studii sanitare se află în curs de desfăşurare, dar până în momentul în care se vor asigura condiţiile optime de creştere a diverselor specii, embargoul rămâne în vigoare.

Numărul celor selecţionate ar fi sensibil mai mare dacă ar fi fost perfectată tehnologia optimă, specifică producţiei fiecărei specii sau unor grupuri de specii care se dezvoltă în condiţii similare sau identice.

Nicio specie de nevertebrate comestibile nu a fost însă produsă pe cale industrială, în mari cantităţi, ci doar în crescătorii (ferme) cu o capacitate de producţie redusă, o parte din cele consumate fiind capturate din natură.

Printre speciile selectate de entomologi din SUA, China, Japonia etc. care prezintă un interes major figurează viermele Buffalo, cel de făină, lăcusta sau musca soldatului. Valoarea lor nutritivă este excepţională. Conţin acizi aminaţi esenţiali, grăsimi cu un conţinut foarte scăzut de acizi graşi saturaţi şi de colesterol, omega-6, într-o cantitate mică şi omega-3, fibre, calciu, potasiu, zinc, fier, magneziu, vitamine, furnizând în funcţie de specii şi de furaje între 300 şi 760 de kilocalorii la 100 g de materie uscată. Părţile comestibile ale lăcustelor, greierilor sau ale viermilor de făină furnizează de aproximativ două ori mai multe proteine, cu o valoare nutritivă superioară, decât cele de vacă şi porc. Părţile non-comestibile sunt transformate în biomaterii şi îngrăşăminte.

Lăcustă africană (Locusta migratoria)

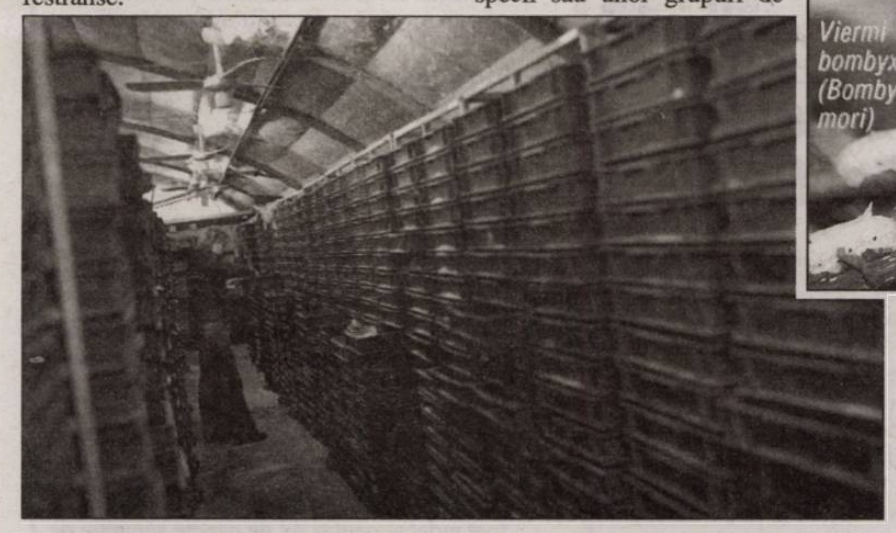

Viermi bombyx (Bombyx mori)

Se ştie că paleta de nevertebrate comestibile este mult mai largă, incluzând furnici, omizi, scorpioni etc. Furnicile de pildă, deshidratate, sunt consumate frecvent în Asia, Africa, America. Crocante, cu un gust picant, exotic, sunt asociate diverselor meniuri, preparate special pentru a asigura o combinaţie ideală.

Preferinţele crescătorilor se îndreaptă, în general, spre speciile cu o capacitate sporită de adaptare climatică, specii care se reproduc frecvent şi se dezvoltă în timp scurt. Principalul criteriu de selecţie îl reprezintă, firește, calitatea proteinelor, valoarea lor nutritivă.

Autoritatea sanitară din ţările europene a interzis integrarea acestor produse în alimentaţia umană, cu excepţia celei din Belgia care a autorizat comercializarea a 10 specii (în decembrie 2013) respectându-se cu strictețe condiţiile impuse. Aceasta nu înseamnă că un european amator de mâncăruri bizare va putea savura preparate din insecte deplasându-se în Belgia. În mai toate ţările europene, în pofida interdicţiei, se comercializează via Internet. Există şi restaurante unde poţi savura insecte, omizi la grătar ori preparate în fel şi chip, restaurante atenţionate de autorităţile sanitare, dar care le păstrează în meniu sub aripa unei relative toleranţe.

În urma dezbaterilor din cadrul Salonului ştiinţific s-a decis ca până în 2016 să se elaboreze o legislaţie care să permită comercializarea acestor produse dacă vor fi îndeplinite toate condiţiile impuse.

Ecrane antibacteriene

Peste 7000 de tipuri de bacterii au fost identificate pe ecranul unor telefoane mobile de tip smartphone de cercetători francezi şi americani. Cele mai periculoase în transmiterea unor boli sunt streptococii, responsabili de apariţia infecţiilor sangvine, renale, a

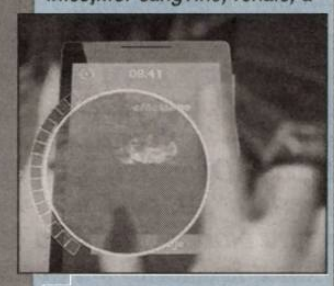

febrei reumatice etc. şi stafilococii care pot produce abcese şi chiar septicemii. Restul de bacterii sunt nepatogene, prezente în special pe piele şi în cavitatea bucală. Afecţiunile amintite apar, din fericire, rar, în special la persoane cu un sistem imunitar deficitar. Dar, pericolul există!

Pentru a-l contracara, specialiştii companiei americane Corning au realizat ecrane antibacteriene în care au încorporat argint ionic. În urma testelor efectuate s-a constatat faptul că peste 99% din bacterii sunt distruse.

Retină artificială funcţională

O echipă de cercetători de la Universitatea din Baltimore (SUA) a reuşit să producă in vitro o retină umană care conţine toate tipurile de celule specifice, după ce a fost pus în cultură un nou tip de celule stem, denumite iPS, obţinute din pulpa dentară a măselelor de minte ale unor voluntari. Celulele au început să se organizeze în straturi formând o

structură tridimensională acoperită cu epiteliu pigmentat, aidoma celui al ochiului uman. După şase luni s-a produs fenomenul aşteptat cu emoţie: numeroase celule au reacţionat la lumină. Experimente similare au mai fost efectuate de cercetători japonezi şi americani dar niciodată cu celule stem iPS.

O nouă realizare ce constituie o etapă extrem de importantă în cadrul unor studii avansate legate de maladiile oculare şi de redarea funcţiilor afectate.

Un mic pas pentru omenire, un pas uriaş pentru... whisky

În 12 septembrie, câteva sticle de „whisky spaţial" care s-au rotit timp de 1045 de zile pe orbită la bordul Staţiei Spaţiale Internaţionale (SSI), făcând înconjurul Pământului de 15.000 de ori cu o viteză de 25.000 de km/h, vor ateriza în Kazakhstan la bordul unei capsule în care se vor afla trei astronauţi care şi-au îndeplinit misiunile pe SSI. Băutura a fost produsă într-un laborator al staţiei, după ce în 2011 au fost expediate, cu un vehicul de tip cargo, fără echipaj, butoiaşe din lemn de fag, ingrediente şi sticle. Eşantioanele vor fi transportate într-un laborator din Houston (Texas) aparţinând societăţii (distileriei) Ardbey aflată în insula scoţiană Islay care produce „apă de foc", cum au denumit-o indienii din „Vestul sălbatic" american. Proiectul periplului spaţial cu miză ştiinţifică a fost iniţiat de societatea americană NanoRaks LLC.

Cercetătorii scoţieni vor analiza modul în care au interacţionat moleculele din compoziţia băuturii într-un mediu în care gravitaţia se apropie de zero. Studiul hidrocarburilor aromate reprezintă un interes deosebit pentru cercetătorii societăţii şi, implicit, pentru societate care produce un whisky de excelentă calitate de 300 de ani. Administratorul acesteia consideră că valorificarea informaţiilor obţinute ar putea revoluţiona procesele de fabricaţie ale „apei de foc".

Oportunitate în transplantul de cord

O nouă tehnică de conservare a ficatului uman, înainte de a fi transplantat a fost realizată de o echipă de specialişti de la Massachusetts General Hospital din Boston. Până acum, acest organ putea fi conservat 24 de ore ceea ce presupunea o cursă contracronometru din momentul prelevării până în timpul intervenţiei chirurgicale. Au fost efectuate experimente cu două inimi umane, fără intenţia de a se efectua vreun tansplant.

Cercetătorii au reluat experimentul, dar cu inimi de şoareci, conservate timp de patru zile înainte de a fi transplantate. Toate intervenţiile au decurs fără complicaţii, succesul fiind deplin. În cazul transplantului de cord, cobaii nu supravieţuiesc mai mult de o lună. De data aceasta, viaţa lor a fost prelungită cu aproximativ trei luni.

Principiul acestei tehnici inedite, denumită supercooling, constă în scăderea temperaturii organului prelevat la -6º C. Etapele sunt următoarele: cu o oră înainte de congelare, compuşii antigel nontoxici sunt perfuzaţi în inimă. Apoi inima este încălzită şi recongelată după trei ore în acelaşi mod.

După efectuarea de noi experimente pe cobai, chirurgii de la General Hospital intenţionează să efectueze în 2015 primul transplant al unei inimi umane conservată timp de 3-4 zile.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Bătălia pentru CHERBOURG

În cadrul celui de-al Doilea Război Mondial, debarcarea din Normandia (nordul Franței) a reprezentat un moment decisiv pentru soarta marii conflagrații. Începută la 6 iunie 1944 sub numele de cod „Operațiunea Overlord", Bătălia pentru Normandia (cum a intrat în istorie) s-a desfășurat pe mai multe planuri. Una din locațiile unde s-au dat lupte intense, ca parte a istoricei debarcări a aliaților, a fost portul Cherbourg, foarte important din punct de vedere strategic pentru trupele care soseau de pe mare și care urmau să facă joncțiunea cu forțele aliate din celelalte puncte ale atacurilor contra forțelor germane.

Primarul din Cherbourg îl felicită pe gen. Collins

O victorie decisivă

Portul Cherbourg ca punct strategic al debarcării aliaților avea calitățile necesare aprovizionării cu materiale și oameni dinspre SUA și Marea Britanie, pe sol francez. Și asta pentru că la Cherbourg adâncimea apelor era suficient de mare pentru a permite navelor grele să acosteze fără intermediari care ar fi prelungit periculos operațiunile. Dacă portul Cherbourg nu ar fi fost cucerit din mâna nemților, atunci toate operațiunile de aprovizionare ar fi trebuit să întârzie, prin ocolul făcut în unele porturi engleze unde ar fi trebuit să se facă îmbarcarea pe nave mai ușoare.

Portul Cherbourg face parte din Peninsula Cotentin (sau „Peninsula Cherbourg"), iar aceasta era, în luna ianuarie a anului 1944, separată de restul punctelor de debarcare programate prin valea râului Douve care fusese inundată de germani. Numai că strategii aliaților și în primul rând a celor care au gândit Operațiunea Overlord, au considerat că în iunie se poate debarca și ataca pozițiile naziste din Peninsula Cherbourg.

Ruine în Cherbourg, iunie 1944

Generalul englez Bernard Montgomery (1887-1976) a decis să debarce cât mai aproape de portul Cherbourg. Și așa s-a întâmplat, în dimineața zilei de 6 iunie 1944. Generalul american Dwight D. Eisenhower, comandant suprem al Cartierului General al Trupelor Expediționare Aliate, organizase Operațiunea Overlord astfel: forțele americane să debarce pe plajele „Utah" și „Omaha"; forțele britanice să debarce pe plajele „Sword" și „Gold Beaches", iar cele canadiene la „Juno Beaches" – toate pe coastele Normandiei. Corpul expediționar american (aeropurtate, infanterie etc.), debarcat în Peninsula Cotentin (Cherbourg) și condus de generalul Lawton Collins, a distrus rezistența germană din regiune și chiar a ocupat punctele secrete de depozitare a rachetelor „V-2".

Americanii s-au apropiat de Cherbourg cu o viteză destul de mare, astfel încât portul a fost eliberat la 30 iunie, după numai 24 de zile de lupte de artilerie și tancuri (în principal). Copleșit de ordinele stupide ale lui Hitler, Erwin Rommel a vrut să se retragă, iar când aliații au ocupat arsenalul german din Cherbourg, general-locotenentul Karl Wilhelm von Schlieben s-a sinucis (Hitler îl amenințase cu judecata Curții marțiale dacă se retrage din fața aliaților).

Urmări fericite

Ocuparea portului Cherbourg de către aliați nu a reprezentat doar o victorie de mare valoare morală (au fost capturați peste 30.000 de militari germani), ci și o completare excelentă a desfășurării victorioase a Bătăliei pentru Normandia. Totodată, „Zidul Atlanticului" ordonat de Hitler fusese distrus.

Fotodocument

Atacurile kamikaze

Fotografia prezintă atacul unui avion kamikaze japonez asupra navei USS Missouri, în 1944. La 25 octombrie 1944 s-a produs primul atac kamikaze asupra unui vas de război al SUA, în largul Philipinelor. Un înalt ofițer japonez (M. Okamura) spunea că prin sinucigașii de pe kamikaze, cu numeroși voluntari, se va întoarce soarta războiului. Peste 1.300 de aparate de zbor convenționale sau speciale au fost utilizate pentru a lovi navele americane, dar n-au fost avariate sau scoase din luptă decât 34 vase de război, pierzându-și viața 3.000 de americani și britanici.

Scurte povestiri cu memorie lungă

● Cine a fost „Cal Nebun"

Cunoscut sub numele de „Crazy Horse" (Cal Nebun, foto), liderul indian (nativ american sau „piele roșie") care a obținut victoria de la Little Big Horn, statul Montana (desfășurată între 25-26 iunie 1876) împotriva unui regiment de cavalerie al Armatei Statelor Unite, a fost membru al tribului Oglala Lakota. El s-a născut, probabil, prin 1840, primind numele de „Cel al Sălbăticiei". Abia la maturitate, tatăl său i-a cedat numele de „Cal Nebun", el luându-și alt nume, și anume „Viermele".

După ce a văzut, pe când mai era adolescent, un masacru asupra indienilor dintr-un trib prieten cu Oglala Lakota, Cal Nebun a avut o viziune (așa spuneau cei apropiați) care i-a dat de înțeles că va fi învingător în lupta cu autoritățile care voiau să-i strămute de pe plaiurile natale. Astfel, după ce a aflat că un detașament de cavalerie a decimat membrii unui trib Cheyene, Cal Nebun a făcut mai multe alianțe și a pornit la luptă. Indienii au reușit să prindă într-o ambuscadă un regiment de cavalerie, alături de indienii Crow și Shoshone. A fost o victorie rapidă, dar urmată de atacurile americane asupra unor localități rămase fără sprijin. Circumstanțele pentru indieni erau din ce în ce mai nefavorabile, astfel încât mai mulți șefi de trib au intrat în discuții de pace cu șefii regionali ai Armatei SUA. La un moment dat, Cal Nebun chiar s-a predat și a fost dus la Fort Robinson din statul Nebraska, în septembrie 1877.

Sfârșitul acestui lider militar indian a rămas neclar. Pe când intra în custodia celor la Fort Robinson, este posibil ca un militar să-l fi bruscat. Cal Nebun a vrut să riposteze, iar militarul l-a rănit cu baioneta... Cal Nebun a murit din cauza infecției, la (probabil), treizeci și șapte de ani.

● „Procesul secolului"

Sub această etichetă sunt incluse mai multe procese răsunătoare, desfășurate în esență în secolul XX. Primul proces (1906) pe care presa l-a denumit astfel a fost cazul crimei comise de fiul de bogătan Harry Thaw asupra arhitectului Stanford White, care avea o legătură cu nevasta lui Thaw. Fiul nababului a fost achitat pentru „nebunie temporară".

Unul dintre cele mai renumite procese a fost cel al marelui criminal nazist Klaus Barbie. Abominabilul șef al Gestapoului din Lyon (Franța) din anii 1942-1944 a fost extrădat din Bolivia abia la 19 ianuarie 1983, când guvernul condus de Hernan Siles Zuazo l-a predat Franței. El fusese identificat în Bolivia încă din 1971, de către „Klarsfelds" (cuplu de evrei-germani Beate și Serge Klarsfeld, care acționează pentru documentarea Holocaustului și ajutorarea urmașilor victimelor). Barbie a fost judecat pentru 47 de capete separate de acuzare pentru crime împotriva umanității

ID-ul lui Barbie în Bolivia

(crime și torturi greu de imaginat), cu depoziția atât a unor membri ai Rezistenței franceze, cât și a peste 730 de evrei supraviețuitori. Autoritățile franceze au permis, datorită importanței istorice a procesului, ca lucrările judecății să fie filmate, iar sala de ședințe a instanței din Lyon a fost mărită la 700 de locuri. Procesul a început la 11 mai 1987.

Klaus Barbie (în Bolivia își spunea „Altmann") a fost susținut financiar de elvețianul François Genoud, un cunoscut binefăcător al diasporei naziste prin intermediul „Odessa", organizație a foștilor membri SS, fondată în 1946. Condamnat pe viață, Barbie a murit de cancer în 1987.

Astăzi în istorie

11 septembrie 2001

Atacurile teroriste din SUA

În ziua de marți, 11 septembrie 2001, în SUA s-au desfășurat o serie de atacuri teroriste organizate și coordonate de gruparea teroristă islamică Al-Qaeda. Țintele teroriștilor au fost în New York City și în zona metropolitană Washington D.C. Atacurile au provocat moartea a aproape 3.000 de persoane și daune materiale de peste 10 miliarde de dolari.

Patru avioane de linie ale SUA au fost deturnate de către 19 teroriști Al-Qaeda, atacurile fiind sinucigașe. Două dintre avioanele deturnate au lovit clădirea nordică și clădirea sudică a World Trade Center („Turnurile Gemene"). Într-un interval de două ore, ambele edificii s-au prăbușit provocând pagube importante clădirilor din apropiere. Al treilea avion deturnat a lovit aripa vestică a clădirii Pentagonului (sediul cartierului general al Armatei SUA). Al patrulea avion deturnat urma să ajungă la Washington D.C. (capitala federală a SUA), însă pasagerii și piloții s-au luptat cu teroriștii și aparatul s-a prăbușit pe un câmp lângă Shanksville, statul Pennsylvania. În urma prăbușirii Turnurilor Gemene, au decedat 343 de ofițeri pompieri și 72 de polițiști.

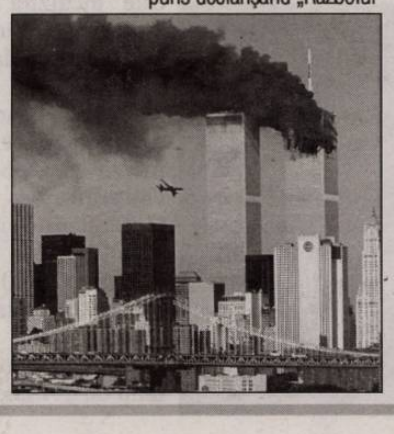

Suspiciunile care-l indicau pe Osama ben Laden drept organizator al atacurilor s-au confirmat în 2004, când el însuși și-a asumat responsabilitatea. El spunea că motivele sunt suportul SUA pentru Israel, prezența trupelor SUA în Arabia Saudită și sancțiunile împotriva Irakului. SUA au răspuns declanșând „Războiul contra terorismului" (expresie folosită prima oară de președintele George W. Bush la 20 septembrie 2001). S-au desfășurat războaie în Irak (2003-2011, cu execuția lui Saddam Hussein la 30 decembrie 2006, condamnat pentru crime contra umanității de către Tribunalul Special Irakian) și în Pakistan (căderea guvernului talibanilor).

Curățarea zonei World Trade Center s-a finalizat în mai 2002, iar Pentagonul a fost reparat într-un an. La 18 noiembrie 2006 a început construcția „One World Trade Center" în acea locație, clădirea fiind aproape terminată. În mai multe zone speciale au fost plasate inscripții comemorative. „Pentagon Memorial" s-a deschis în 2008.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Descoperiri aproape de noi

O inteligenţă nepământeană ne urmăreşte?

Între cazurile OZN examinate de Comisia Cridovni, subordonată Forţelor Aeriene Uruguayene (FAU), la care ne-am referit în episoadele trecute, sunt multe greu de explicat prin ceea ce cunoaştem la ora actuală. Care să fie totuşi originea lor? În interviul luat, în 2012, ufologul brazilian A.J. Gevaerd a încercat să afle opiniile colonelului Ariel Sanchez, preşedintele Cridovni, în acest sens.

La întrebarea dacă s-a luat în calcul posibilitatea ca apariţiile să fie vehicule extraterestre, colonelul Sanchez a răspuns că Forţele Aeriene din Uruguay nu exclud nicio posibilitate, deci nici pe aceasta. Dar, în acelaşi timp, nu posedă nicio dovadă care să susţină o astfel de ipoteză. Prin urmare, este firesc să se caute în continuare explicaţii, între altele păstrând legătura cu grupuri de cercetare din diferite ţări, astfel încât să se poată face un schimb de informaţii.

Este important ca în această cooperare să fie antrenaţi oameni de ştiinţă şi tehnicieni. Ar fi utilă şi cooperarea cu forţele aeriene din alte ţări. În Uruguay, fenomenul nu a fost încă dăunător pentru oameni. Cu toate acestea, este încă acolo şi afectează din timp în timp spaţiul aerian naţional. Acesta este motivul pentru care aviaţia militară este interesată în investigarea subiectului, la nivel tehnic şi ştiinţific, pentru a nu vorbi de punctul de vedere strategic şi militar. Investigarea trebuie să se sprijine pe dovezile ştiinţifice ale fenomenului OZN, singura care poate convinge pe oricine. OZN-urile nu ar trebui să fie o chestiune de credinţă, nici să le confundăm cu ceea ce dorim noi ca ele să fie.

În Brazilia evenimentele OZN au fost uneori agresive. De pildă operaţia militară *Operação Prato* a investigat, în 1977, un mare val de OZN-uri care atacau oameni. În Uruguay nu a existat niciun astfel de eveniment. A fost doar un caz în care o minge mare a apărut în faţa cuiva care mergea pe jos. Persoana a descris-o ca pe un mic soare. Pielea martorului a fost arsă, ca şi cum ar fi stat la plajă ore în şir. Aceasta este una dintre foarte puţinele cazuri în care cineva a fost vătămat aici. A mai existat un caz similar în regiunea Aurora, care însă nu a fost investigat, deoarece Comisia nu exista la momentul respectiv.

La solicitarea lui Gevaerd, colonelul Sanchez a admis că şi în Uruguay există „cazuri extreme", cum ar fi oameni care pretind că au fost răpiţi sau că au implanturi. De pildă, într-un raport recent, un martor pretindea că are un implant. Cridovni încă nu a putut încheia pregătirea investigaţiei în acest sens. Persoana s-a declarat de acord cu un control ecografic sau cu raze X a piciorului, unde se presupune că s-ar găsi artefactul. Dar trebuie să fie respectate numeroase legi şi reglementări existente pentru astfel de cazuri. Înainte de a solicita o evaluare medicală trebuie să existe o certitudine, în scopul de a evita probleme juridice.

Înconjurat de omuleţii gri

Un caz de tip „răpire" a fost raportat de o persoană care, în mod repetat, în timp ce dormea cu soţia sa, s-a trezit paralizat şi înconjurat de fiinţe de tipul omuleţilor gri. Martorul susţinea că fiinţele i-au introdus ceva în torace şi în abdomen. L-a durut, dar nu s-a putut opune. Sanchez a investigat personal acest caz, vorbind separat cu martorul şi cu familia. S-ar mai fi putut face o încercare de regresie hipnotică, dar martorul nu a fost de acord. Soţia şi copiii nu au observat nimic neobişnuit. Nu existau alte dovezi concrete pentru a susţine cazul de răpire, aşa că acest caz a fost arhivat.

Cridovni este pregătit şi pentru cazurile în care ar fi utilă o regresie hipnotică. Dispune de medici, psihiatri şi psihologi, care ar putea face această operaţie, pentru a da un aviz profesional celor afirmate de martor, dar până în momentul interviului nu a fost efectuată nici o regresie hipnotică. Nici nu au apărut situaţii în care să fi fost cerută utilizarea unor astfel de tehnici.

Există viaţă inteligentă pe alte planete?

A mai fost un caz, în care o fată a fost la o petrecere aniversară, în casa unui prieten. S-au jucat de-a v-aţi ascunselea; fata a mers cu această ocazie pe un teren viran. A susţinut apoi că a văzut acolo o navă spaţială, a intrat în ea şi s-a întâlnit aici cu fiinţe care au invitat-o să examineze interiorul. Apoi, fata s-a speriat şi a coborât pe scara pe care se şi urcase în navă, s-a întors înapoi la petrecere şi a povestit întâmplarea mamei şi familiei. Au ieşit atunci cu toţii pentru a verifica terenul şi a vedea nava, dar nu au găsit nimic. Cei de la Cridovni au fost informaţi cu privire la acest caz şi au mers la faţa locului, dar nici ei nu au putut găsi urme sau semne care să confirme povestea. Apoi, a fost realizată o investigaţie psihologică asupra fetei, cu permisiunea părinţilor ei, pentru a putea identifica ce este

adevărat în ce povestise. Din nou, nu s-au putut găsi indicii care să confirme cele spuse de ea.

Psihologii şi psihiatrii profesionişti la care face apel Comisia, pot determina dacă un martor este credibil sau nu. Cridovni nu are un protocol sau o procedură standard special pentru cazurile de răpire, dar i se cere martorului să treacă printr-un interviu cu psihologi recomandaţi. Martorului i se pun mai multe întrebări, răspunsurile fiind apoi analizate atent. Uneori, sunt oameni care au tulburări psihice iar specialiştii pot detecta asta.

Există şi în Uruguay, ca peste tot, „contactaţi" sau oameni care pretind că sunt în contact cu extratereştrii ori de câte ori doresc. Cridovni nici nu încurajează, nici nu descurajează aceste tipuri de convingeri. Oamenii sunt liberi să pretindă orice doresc. Comisia vrea doar să afle, într-o manieră cât mai profesionistă, procentul

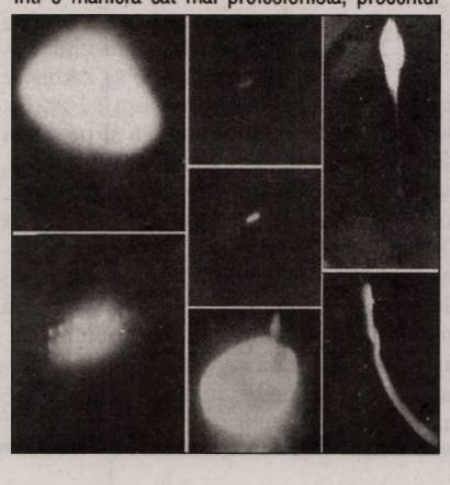

de adevăr conţinut în afirmaţiile din mărturiile şi rapoartele către ea. Colonelul Sanchez crede că 99,9% dintre aceste cazuri nu corespund adevărului, mai exact, niciunul dintre cei care pretind a fi contactaţi n-ar putea dovedi ştiinţific asta. Aşa cum spune el, sunt de fapt oameni de treabă, dar care par să aibă o percepţie sau un comportament diferit de al altor persoane.

Răspunzând la o altă întrebare, Ariel Sanchez afirmă că el crede în existenţa unor forme de viaţă inteligentă în alte sisteme planetare. Trebuie să existe şi alte forme de viaţă din Univers, cum ar fi microorganisme, celule sau orice altceva. Într-o anumită măsură, s-a dovedit deja că pe Marte a existat o formă de viaţă. S-a găsit acolo chiar şi apă. Se pare că apă a fost găsită chiar şi pe Lună, sub crusta de la suprafaţă. Ar putea, la fel de bine, să existe — în altă parte — şi viaţă inteligentă.

La întrebarea lui A.J. Gevaerd, dacă în spatele fenomenului OZN este o inteligenţă — fie ea extraterestră, ultraterestră sau de altă natură — care încearcă să ne abordeze cu o anumită intenţie, colonelul Sanchez a precizat că el crede că răspunsul este *da*, cu toate că între cele peste 2200 de rapoarte primite de Cridovni, „nu am găsit nicio dovadă a contactelor directe cu extratereştrii", deci este greu să fii sigur de originea nepământeană a apariţiilor. Oricum, aceasta este una dintre ipotezele pe care le are în permananţă în minte pentru explicarea fenomenului. Chiar dacă acea inteligenţă ar avea doar acelaşi nivel de dezvoltare ca al nostru, tot ar putea să lanseze către noi nişte maşinării, nişte sonde, pentru a fotografia şi a explora Pământul, ca şi celelalte planete din sistemul nostru solar.

Dar poate o astfel de civilizaţie este mai avansată decât a noastră... În acest caz, ea ar putea trimite nu doar sonde ci şi echipaje. Sau să presupunem că nu sunt cu mult mai avansaţi. Ar putea fi „o altă sămânţă, căzută pe un sistem planetar vecin", care să ne trimită sonde robot, la fel cum facem şi noi. Chiar şi asta ar fi deja un lucru extraordinar.

Stephen Hawking a declarat nu demult că pământenii ar avea o experienţă amară în cazul în care vecinii noştri cosmici ar veni pe Pământ. Răspunzând provocării lui Gevaerd de a comenta această afirmaţie, colonelul Sanchez a spus că atunci când cineva ca Hawking spune că noi ar trebui să fim prudenţi în cazul confruntării cu o civilizaţie superioară nouă, probabil că ştie ceva şi nu spune aceste lucruri doar din senin. Gândul te duce automat la întâlnirea pe care nativii americani au avut-o cu spaniolii. Atunci o civilizaţie era mai avansată şi puternică, iar cealaltă era slabă şi nepregătită. Asta este ceea ce s-a întâmplat cu incaşii, aztecii şi mayaşii. Cât despre venirea unei specii cosmice, totul depinde de obiectivele pe care ea le-ar avea faţă de noi. Poate că ar veni interesată de o cunoaştere ştiinţifică, dar ar putea avea şi gânduri de colonizare.

Gevaerd a adus în discuţie şi declaraţiile făcute de către Monseniorul Jose Gabriel Funes, astronomul oficial al Vaticanului, care a spus că extratereştrii există şi sunt fraţii noştri, iar a nu recunoaşte existenţa lor ar însemna să subestimăm puterea creatoare a lui Dumnezeu. Sanchez aprecia că o astfel de afirmaţie denotă că biserica se gândeşte că e posibil să nu fim singuri în Univers. Chiar şi pentru oamenii de ştiinţă, este o atitudine prudentă să admită imposibilitatea matematică de a fi unica civilizaţie. Seminţele care au crescut pe Pământ trebuie să fi crescut, în acelaşi mod, şi pe alte planete din alte sisteme solare.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Jocurile foamei virtuale

În aparenţă, tehnologiile ultrasofisticate aleargă permanent, din ce în ce mai rapid, mult înaintea puterii de cuprindere şi înţelegere a creierului nostru de bieţi oameni.

Iar câtă vreme admitem (şi de ce sau ce argument am avea să nu o facem?) că acestea sunt produse ale minţii umane, trebuie să acceptăm şi ideea că acele gândiri parcă aparţinătoare de un veac al viitorului ajung la un moment dat să se joace cu populaţia adusă într-o stare de foame perpetuă faţă de aceste minunăţii ale mileniului 3. De fapt, vorbim despre dependenţă, despre adicţiune în cel mai pur sens al ei. S-a şi demonstrat, de altfel, că deja există o patologie nouă pe această zonă – dependenţa de internet, de computer, de telefonul mobil ori de televizor, la fel ca dependenţa de droguri, de alcool, de ţigări, de medicamente. Ei bine, din acest punct se deschide şi o nouă cale, greu de intuit, către luarea în stăpânire a minţii individului uman, cu toate efectele „colaterale" – produse automat sau induse cu diferite scopuri.

I se mai spune şi manipulare mentală şi este coroborată sau nu cu transmiterea de mesaje subliminale. Aaa, nu credeţi în astfel de bazaconii fiindcă „nimeni nu poate pătrunde în mintea voastră", nu-i aşa? Poate că da. Să vedem însă un fel de studiu de caz, perfect real, o posibilă pistă de analiză din zeci, sute ori poate mii existente. Vom lua deja banalizatul telefon mobil, care se modernizează, se perfecţionează, capătă de la o zi la alta performanţe atât de uluitoare, încât nu mai putem ţine pasul cu noile modele, nici financiar, dar nici ca înţelegere. În această zonă, dincolo de performanţele gustate din plin de clienţi (utilităţi curente, jocuri, accesorii etc.), unii producători au introdus tehnologii care să permită nu doar binecunoscuta urmărire a convorbirilor sau localizarea utilizatorului, ci şi oprirea, blocarea aparatului, de la distanţă, în condiţii considerate speciale. De cine? De guverne, de poliţie, de servicii secrete. Pare o teorie a conspiraţiei, dar nu este. Dacă, să zicem, vă aflaţi în zona „sensibilă" a unei manifestaţii, vă puteţi trezi că nu puteţi transmite niciun fel de informaţii vocale, scrise, imagini video sau fotografii.

La o primă şi rapidă privire, lucrurile par absolut justificate, corecte, non-agresive. Pentru asigurarea ordinii şi liniştii publice, pentru funcţionarea societăţii umane în deplină securitate, asemenea măsuri şi tehnologii ce nu mai sunt la îndemâna oricărui cetăţean par a fi logice. Lucrurile stau însă cam pe dos. Controlul tot mai strâns asupra populaţiei, limitarea progresivă a libertăţilor individului, interzicerea unor forme de manifestare naturală a personalităţii şi calităţilor naturale ale fiecăruia dintre noi îşi găsesc în asemenea geniale invenţii de domeniul science-fiction aliaţi care au şi devenit deja neprieteni, periculoşi pentru populaţie. Vreţi câteva exemple? Nedivulgarea abuzurilor forţelor de ordine, în diverse împrejurări, acţiuni şi operaţiuni secret(izat)e efectuate împotriva interesului comun, ascunderea unor invenţii, descoperiri şi a altor realizări care ar schimba mult în bine soarta omenirii, falsificarea identităţilor unor persoane sau grupuri care activează exclusiv în interes propriu şi împotriva evoluţiei progresive a omenirii şi aşa mai departe.

Din punct de vedere tehnologic vorbind, pentru aceste acţiuni clar agresive faţă de cetăţenii de rând există şi „camuflaje" foarte bine gândite. De pildă, firmele implicate susţin că asemenea situaţii numite „blackout total" ar fi generate doar în zona unor săli de spectacole, teatre, cinema, a unor concerte etc. Cât despre plasarea respectivei aparaturi chiar în posesia „victimei" sau, dacă vreţi, a ţintei vii (ne referim, desigur, la individul utilizator), nici nu trebuie să ne mai facem griji: majoritatea oamenilor aleargă singuri în întâmpinarea acestei iniţiative cu faţă şi revers, primind de bunăvoie micul şi inteligentul cal troian în buzunar şi potolindu-şi astfel, cu inocentă inconştienţă, foamea viscerală de joc, de divertisment, de iluzie...

(Apropo: aţi citit trilogia fantasy intitulată „Jocurile foamei"? Dacă nu, încercaţi să o faceţi, măcar pentru a avea o vagă idee despre cum ar putea arăta lumea noastră într-un viitor ultratehnologizat, la care bineînţeles că visăm şi noi şi care nu pare a fi deloc foarte departe. Din păcate!)

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

Dacă se întâmplă să nu fiţi în cea mai bună formă şi doriţi să identificaţi cauza, înainte de a ajunge la medic, vă sugerez un test extrem de simplu, supranumit testul vitaminelor.

Întindeţi braţele înainte, cu palmele în sus şi îndoiţi cele patru degete paralele de la ambele mâini. Prima falangă de lângă palmă nu se îndoaie. Dacă nu reuşiţi să atingeţi palmele cu vârfurile degetelor simultan este semn de insuficienţă de vitamine din grupul B, în special B6.

Testul vitaminelor

Dacă aţi observat că micile vânătăi accidentale de pe corp nu trec prea repede, este un indiciu al faptului că vă lipseşte vitamina C. Dacă simţiţi permanent un ţiuit în urechi şi aveţi vertijuri, înseamnă că organismul are nevoie acută de vitaminele B3 şi E, dar şi de microelementele potasiu şi mangan. Dacă albul ochilor este injectat şi vă adaptaţi greu la întuneric, dovediţi lipsă de vitamina A şi B2.

Mătreaţa apare în cantităţi mari din cauza insuficienţei vitaminelor PP, B12, B6 şi a seleniului.

Dacă părul este casant, se rupe uşor şi devine mat, este un indiciu clar că vă lipsesc vitaminele C, H şi B9.

Consumul de legume şi fructe proaspete de care beneficiem în acest anotimp poate fi un prim pas în corectarea deficitelor rezultate din testul vitaminelor.

Dr. VALERIU MANTA

Albul care atrage soarele

În aceste zile de vară întârziată, cu temperaturi ce se învârt în jurul a 30ºC, creatorii de modă vă sfătuiesc să apelaţi la jocul transparenţei şi dantelei imaculate. Chiar şi pantalonul poate fi din coton şi broderie englezească. Topurile şi fustele ajurate, rochiile cu broderii sau inserţii de dantelă, toate sunt albe.

În momentele din zi mai răcoroase, peste rochia albă, din dantelă, de un romantism nedisimulat, puteţi purta o vestă din denim. (Lentilele ochelarilor de soare vor avea aceeaşi nuanţă cu vesta.) Indigoul poşetelor, în toate nuanţele sale, se conjugă perfect cu puritatea albului.

Adolescentele nu au interdicţie la botinele de care vedem că nu se pot despărţi nici în cele mai călduroase zile.

Dacă este cazul, doamnele distinse îşi pot acoperi în continuare capul cu pălării din pai, cu borul amplu.

Pentru dumneavoastră, doamnă

De la gândirea pozitivă la „reţeta" longevităţii

Îndemnul la o gândire pozitivă este omniprezent în existenţa noastră. Şi chiar dacă primul impuls este de a privi cu rezerve acest concept, există multe cercetări cu rezultate convingătoare. Deşi legătura dintre gândirea pozitivă şi sănătate este greu de demonstrat, tot mai mulţi medici şi psihologi sunt de acord că persoanele care se bucură de experienţe şi sentimente pozitive sunt mai echilibrate, mai sănătoase şi mai longevive.

Psihologul american Barbara Fredrickson susţine că emoţiile pozitive hrănesc starea de bine fizică şi psihică a fiecăruia. Mintea, trupul şi spiritul formează un întreg, iar când unul dintre ele suferă şi celelalte sunt puternic afectate. Dr. Richard Davidson, cercetător la Universitatea Wisconsin, care a condus un amplu experiment pentru a dovedi influenţa gândurilor şi trăirilor sufleteşti asupra stării de sănătate, consideră că „emoţiile joacă un rol important asupra sănătăţii". Din concluziile studiului rezultă că lipsa de încredere în propriile forţe, dezamăgirile şi teama de viitor afectează profund sistemul imunitar, lăsând cale liberă maladiilor de tot felul. De fapt, dincolo de rezultatele cercetătorilor desfăşurate, fiecare ştie „pe pielea lui", că stresul şi grijile cotidiene ne pot îmbolnăvi. Important ar fi ca fiecare să găsească puterea de a lupta împotriva gândurilor negative. Toate momentele frumoase trăite, oricât de scurte ar fi, ne ajută să gândim pozitiv. Să fim sănătoşi şi, de ce nu, să trăim mai mult. Cea mai longevivă persoană din anii noştri,

Misao Okawa

japoneza Misao Okawa, de 116 ani, spune că „trebuie să învăţăm să ne relaxăm". Din „reţeta" sa mai fac parte alimentele sănătoase şi somnul de după-amiază. De altfel, Japonia este ţara cu cel mai mare număr de bătrâni cu vârste de peste 100 de ani şi cu cea mai mică rată a îmbolnăvirilor. Alimentaţia săracă în grăsimi, bazată pe preparate din legume şi peşte şi un trai echilibrat îi ajută pe japonezi să trăiască mult şi sănătos.

Dr. Yasuyuki Gondo, care a studiat mulţi ani viaţa bătrânilor longevivi, susţine că „oamenii optimişti, cu o voinţă puternică şi dornici mereu de a-şi completa cunoştinţele trăiesc mai mult şi sunt mai rezistenţi în faţa bolilor".

Maladiile omului modern sunt generate sau amplificate de stresul cotidian. Astfel, grijile materiale pot provoca insomnie şi pierderea poftei de mâncare. Anxietatea şi nervozitatea amplifică problemele digestive şi pot favoriza apariţia ulcerului sau a sindromului de colon iritabil. Dezamăgirile şi frustrările pot fi sursa palpitaţiilor, a migrenelor şi a durerilor în piept.

Sentimentele de teamă sau panică, trăite în mod repetat, pot declanşa probleme respiratorii, dureri musculare, crampe şi hipertensiune. Frica declanşează în organism reacţii chimice puternice, eliberează adrenalină afectând sistemul nervos şi organele vitale.

Pe de altă parte, specialiştii sunt de acord că tulburările digestive, afecţiunile cardiace şi chiar unele tipuri de cancer se pot vindeca mai repede dacă pacientul adoptă o gândire pozitivă. Sentimentul de încredere, voinţa de a trece peste toate obstacolele, speranţa şi liniştea sufletească sunt esenţiale în procesul de vindecare.

Aşadar, optimismul este unul dintre ingredientele esenţiale ale „reţetei longevităţii şi sănătăţii".

Dosarele frumuseţii

Măşti miraculoase

■ Specialiştii în cosmetică apreciază că masca din albuş de ou şi iaurt este una dintre cele mai eficace în întinderea pielii, având un efect de întreţinere uimitor. În plus, îndepărtează stratul de celule moarte lăsând tenul luminos, fin şi catifelat. Se amestecă 2 albuşuri cu 2 linguri de iaurt şi o linguriţă de miere, apoi, cu mişcări uşoare, circulare se aplică masca pe faţă şi pe gât. După 20 de minute se spală cu apă călduţă.

■ O altă mască folosită pentru estomparea ridurilor conţine o lingură de ulei de migdale şi 3 linguri de miere. Se aplică pe faţă şi se lasă să acţioneze timp de 30 de minute, apoi se spală cu apă călduţă. Pielea va fi mai întinsă, iar ridurile se vor estompa pentru că atât uleiul de migdale cât şi mierea conţin substanţe antiinflamatoare şi numeroşi antioxidanţi.

■ Aplicând pe faţă consecvent, pentru 20 de minute, o dată sau de două ori pe săptămână lapte bătut, veţi observa cu uimire cum ridurile dispar.

■ O altă mască valoroasă conţine fructe de pădure (afine, zmeură, coacăze) şi argilă. Fructele se zdrobesc şi apoi se omogenizează cu argila. Se aplică masca pe faţă şi pe gât şi se lasă să acţioneze 30 de minute, apoi se îndepărtează cu apă caldă. Fructele de pădure au un conţinut mare de vitamina C, care previne îmbătrânirea pielii, şi de antioxidanţi care împiedică radicalii liberi să provoace îmbătrânirea ţesuturilor.

Aplicată regulat, masca redă fermitatea pielii, luminează şi uniformizează tenul.

Gastronomice

Omletă cu mazăre

6 ouă, 6 linguri lapte, 100 g unt, 200 g mazăre fiartă, sare, o lingură unt, o linguriţă zahăr.

Pentru sos: ***150 g unt, 2 linguri făină, 100 g smântână, mărar, o linguriţă zahăr (după preferinţă), 2 linguri zeamă de mazăre.***

Într-o crăticioară se prepară sosul din untul topit, la care se adaugă făina, se rumeneşte puţin apoi se pune smântâna, puţină sare, zahăr, mărar tăiat mărunt şi se lasă să fiarbă. Se scurge mazărea de apă, se amestecă bine cu zahărul şi se pune în sos. Dacă sosul este prea gros se mai adăugă zeamă de la mazăre. Se pregăteşte omleta din 6 ouă, 6 linguri lapte şi 100 g unt, peste ea se aşază mazărea în lung, se îndoaie marginile înăuntru şi se serveşte.

Muşchi cu sos de smântână

1 kg de muşchi, unt pentru prăjit, 5 linguri bulion de roşii, o ceaşcă zeamă de carne, 5 linguriţe făină, 10 cartofi, o ceapă, sare, piper, smântână, pătrunjel verde.

Se curăţă carnea, se taie bucăţele mici, subţiri, lunguieţe (de 5-6 cm). Se rumeneşte ceapa tocată într-o tigaie, iar când este gata, se adaugă în tigaie bucăţelele de carne, presărate mai înainte cu sare, piper şi făină. Se prăjeşte totul la foc viu până când sucul lăsat de carne şi de ceapă scade, se îngroaşă şi carnea capătă o nuanţă lucioasă. Se pun bucăţile prăjite într-o cratiţă, se toarnă peste ele bulionul de roşii amestecat cu smântână, se acoperă cratiţa cu un capac şi se înăbuşă totul la foc mic. Se serveşte presărat cu pătrunjel verde şi cu garnitură de cartofi pai.

Prăjitură cu prune şi nuci

Blat: ***2 ouă, 200 g făină, 100 g zahăr, 150 g unt, 1 vanilie, 1 plic praf de copt.***

Umplutură: ***500 g prune curăţate de sâmburi, 1 plic zahar vanilat, o linguriţă scorţişoară.***

Glazură: ***2 ouă, 150 g nucă măcinată mare, 100 g zahăr, coaja rasă de la o jumătate de lămâie.***

Se bat ouăle întregi cu zahărul, zahărul vanilat, se adaugă untul la temperatura camerei şi la urmă făina amestecată cu praful de copt, încorporată treptat. Aluatul rezultat îl întindem cu ajutorul unei spatule într-o tavă cu dimensiunile 20/30 cm, unsă bine cu unt şi tapetată cu făină. Se aşază prunele feliate şi se presară scorţişoară şi zahăr vanilat. Glazura se prepară astfel: ouăle se bat spumă şi se adaugă zahărul continuând mixarea încă puţin timp. Se adaugă coaja de lămâie şi nuca amestecând uşor cu o spatulă ca să nu se lase spuma. Se toarnă glazura peste prune şi se nivelează. Se coace la foc potrivit aproximativ 30 de minute.

P.S. *Mulţumesc doamnei Elena Parscoveanu, din Timişoara, pentru atenţionarea privind publicarea unor „reţete penibile, cu ton, vin şi paste". Am reţinut şi sugestia de a publica „ceva mai bun". Nu credeţi însă că, uneori, ceea ce dumneavoastră vi se pare „penibil", altcuiva i se poate părea apetisant?*

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Pompei, dragostea mea

2

Vă prezentăm în continuare periplul prin acest oraş provincial şi viaţa luxoasă a celor trei prietene, personajul principal fiind Claudia, o tânără din Roma cerută în căsătorie de un magistrat din Pompei în care nu-şi putea imagina că se va putea stabili. Un pretext pentru a face împreună o incursiune în anticul oraş prosper, cu impresionante edificii culturale şi urbane.

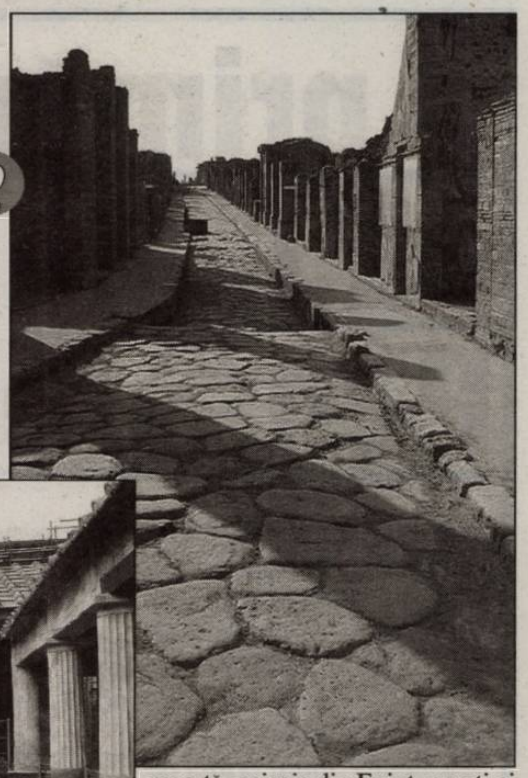

Odată ajunse la vila Augustinei, se întreţin la o masă din grădină, pe care erau întinse platouri cu aperitive, fructe, lichioruri şi vin. După ce se desfată cu bunătăţi şi se binedispun sorbind din băuturi, intră în *apodyterium,* complet goale. Două sclave tinere le spală cu săpun parfumat, le masează întregul corp apoi le conduc în saună *(calderium)* unde se întind pe canapele, abandonându-şi trupurile vaporilor de apă fierbinţi, în timp ce sclavele întreţin focul care arde pietrele udate din când în când.

După ce se îmbăiază, sclavele le ung corpul cu ulei şi-l masează. Fetele sunt cuprinse de beatitudine. Gândurile Claudiei au început să se limpezească.

Pompei este un paradis! Să-l părăsească pentru a se reîntoarce la Roma? Niciodată. Deabia aşteaptă să se căsătorească, să-i dăruiască soţului copii şi să se abandoneze răsfăţului şi luxului.

Templul zeiţei Isis

După aceste îndelungate clipe de graţie, au dormit adânc. A doua zi, Augustina le-a propus prietenelor sale să facă o promenadă. S-au îndreptat spre templul zeiţei egiptene Isis aflat în apropiere de vila Augustinei, la umbra Marelui Teatru, afectat de cutremurul din anul 62. Un magistrat bogat a decis să-l renoveze în cinstea fiului său, care fusese numit ecurion. Claudia s-a lăsat încă şi încă o dată cuprinsă de vraja pe care o emanau monumentele oraşului. A admirat frescele ce reprezentau natură moartă, peisaje din Egipt, preoţi ai zeiţei în veşminte albe.

După ce s-au îndepărtat de templu şi s-au strecurat printre trecătorii care sufocau strada principală, au ajuns pe o arteră strâmtă oprindu-se în faţa unui magazin plin cu etajere pe care erau expuse vinuri, brânzeturi, fructe proaspete şi confiate, prăjituri... Au cumpărat câteva din produsele care le făceau cu ochiul continuându-şi drumul prin acest oraş magnific. S-au întors apoi la vila Augutinei, întreţinându-se până le-a furat somnul. Nu înainte de a decide să se întoarcă a doua zi la Marele Teatru, de astă dată ca spectatoare la o piesă de pantomimă...

DORIN MĂRAN

Drumeţii şi popasuri

CACICA

un sat bucovinean cu capelă în sare

La 9 km de Solca, pe DJ 209 şi la 18 km depărtare de Gura Humorului, se află situată localitatea *Cacica.* Prin poziţia sa geografică pare a fi răsfăţată de privelişti deosebite, decorul cuprinzând păşuni, fâneţuri, dar şi colinele domoale ale Obcinelor Bucovinei. Localitatea a fost şi încă este cunoscută mai ales pentru mina de sare, unde pe vremuri, săpăturile se făceau manual.

După mai bine de 200 de ani de la deschiderea minei, cele peste 8200 de galerii, armate cu lemn (aflate şi astăzi în stare foarte bună), sunt o atracţie pentru public. Singura cale de acces în galerii sunt treptele de lemn iar utilizarea sării în scop terapeutic a adus la Cacica turişti din toată lumea. Pe lângă frumuseţea peisajelor, la Cacica oricând veţi ajunge, este bine să intraţi în galeriile minei, acolo unde vă întâmpină o lume sculptată în sare.

La circa 21 m adâncime, după coborârea treptelor de lemn (cam 200 la număr), veţi vedea un crucifix sculptat în sare şi luminat, iar icoana Sfintei Varvara – protectoarea minerilor – priveşte cu împăcare spre toţi cei ce se apropie. De fapt, aici este o capelă romano-catolică, construită la 1806, dotată cu altar şi amvon, candelabre şi balcon, toate sculptate în sare masivă, unde minerii se rugau înainte şi după terminarea lucrului. În zilele noastre, sculptori tineri din zonă, au găsit de cuviinţă că e bine să completeze frumuseţea galeriilor şi au realizat în sare câteva basoreliefuri cu tematică religioasă, fiind completate de o capelă ortodoxă săpată tot în sare.

După acest popas de rugăciune, turistul poate ajunge, străbătând alte galerii, într-un loc unde susurul unui fel de cascadă, atrage imediat atenţia. Este lacul artificial cu apă sărată, săpat manual de mineri, în mijlocul căruia există o fântână arteziană. O lume deosebită despre care puteţi afla mai multe dacă ajungeţi pe aceste ţinuturi.

La *Cacica* găseşti de toate: aer ionizat în salină, aer ozonat pe colinele domoale, cazare în pensiuni unde bucatele tradiţionale te îmbie, iar în centrul localităţii te poţi reculege în faţa statuii ridicată în cinstea Papei Ioan Paul al II-lea. Un spaţiu mioritic bucovinean pe care, cu siguranţă, nu-l veţi putea uita.

IOANA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Catedrala arhiepiscopală Târgovişte

Aflată pe bulevardul care duce spre centrul oraşului, Catedrala Arhiepiscopală Târgovişte are hramul „Înălţarea Domnului".

Ridicarea monumentului este legată de mutarea cetăţii de scaun de la Curtea de Argeş la Târgovişte de către Mircea cel Bătrân, în jurul anului 1400. Mitropolia rămăsese tot la Argeş până în 1513 dar în 1518 Neagoe Basarab cere dezlegarea mitropolitului Nifon pentru construcţia noii mitropolii. Biserica urma să fie un monument impresionant, cu opt turle. Ridicarea ei a durat mai mulţi ani, fiind terminată de Radu Paisie în 1537. Alte surse susţin că biserica a fost ridicată de Radu cel Mare (1495-1508) şi că Neagoe Basarab a lărgit-o prin adăugarea pridvorului deschis pe trei laturi susţinut de 12 coloane. După 1688 mitropolia ţării se mută în Bucureşti, oraş devenit noua Capitală. În clădirile anexă ale vechii mitropolii Matei Basarab (1632-1654) înfiinţează o tipografie pentru cărţi în limba română. Biserica era privită ca una dintre cele mai mari construite în epocă în Ţara Românească, fiind admirată şi de Paul de Alep. În timpul lui Constantin Brâncoveanul (1688-1714) întregul complex monahal este restaurat prin grija mitropolitului Teodosie şi mitropolitul Antim Ivireanul reînfiinţează tipografia, tipărind aici cărţi de slujbă ortodoxă.

Biserica a avut mult de suferit în 1821, când eteriştii lui Alexandru Ipsilanti i-au luat acoperişul, folosindu-l pentru gloanţe. Rămas fără protecţie în faţa ploilor şi zăpezilor, locaşul ajunge într-o avansată stare de degradare, în special în ceea ce priveşte pictura şi bolţile. În jurul anului 1842 s-au dărâmat anexele rămânând numai biserica şi clopotniţa cu cele patru clopote. În 1889, ignorându-se total valoarea istorică şi artistică a bisericii, aceasta este demolată şi, între 1892-1895, arhitectul francez Ize Compte du Noüy începe construcţia actualei biserici. Pietre tombale din cea veche au fost aduse în muzeul bisericii care este şi el dărâmat în 1943, obiectele, fiind mutate în Muzeul de Istorie a oraşului.

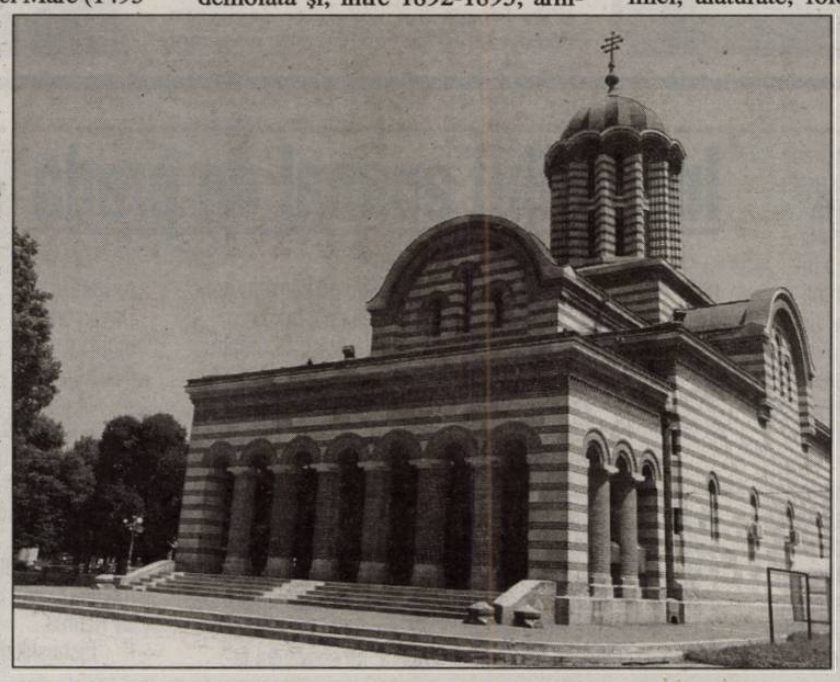

Fără să atingă frumuseţea vechiului monument, biserica nouă se vrea o reconstituire a celei vechi, construită în stil bizantin. Este ridicată din cărămidă în formă de cruce greacă închisă. Are un pridvor mare, deschis, cu 12 coloane şi o turlă deasupra naosului. Tamburul turlei are 12 laturi, fiecare cu câte o fereastră prelungită. Altarul este compus dintr-o absidă mare şi două mai mici, alăturate, folosite ca proscomidie şi diaconicon. Catapeteasma aurită este bogat ornamentată iar pictura a fost executată în 1927 de D. Belizarie, în stil bizantin, pe un fond auriu.

În biserică se păstrează din fosta mitropolie o icoană a Maicii Domnului argintată, cu capul aurit, şi un epitaf din pluş, lucrat în mătase şi fir.

IRINA STOICA

O primăvară ca în Renaştere

Flora, detaliu din „Primăvara"

Fiul unui modest tăbăcar din cartierul meşteşugarilor din Florenţa, pe numele său întreg Alessandro Dimariano di Vanni Filipepi, este văzut de mulţi critici de artă italieni ca fiind „inventatorul primăverii renascentiste".

Autoportret

Marele creator din perioada Renaşterii timpurii, cunoscut în posteritate drept Sandro Botticelli („Butoiaşul"), a fost după aprecierea marelui istoric Giorgio Vasari, liderul „Epocii de aur a Florenţei", când la cârma acelui oraş-stat „Republica Florenţa" se aflau membrii familiei de Medici.

„Primavera" lui Botticelli a fost realizată în 1482, pe când maestrul avea treizeci şi şapte de ani. În secolul XX, când opera florentinului a fost reevaluată, lucrarea a fost considerată una dintre cele mai cunoscute capodopere ale artei Europei Occidentale. Este foarte posibil ca „Primavera" să fi fost comandată de unul dintre membrii familiei de Medici, pe atunci protectoare a pictorului şi, în general, autoarea mai multor acte de mecenat. Istoricul şi artistul Giorgio Vasari a văzut această lucrare în tempera pe panel (cu impresionantele dimensiuni de 202 cm x 314 cm) la Villa Castello, în 1550. Vasari a fost primul care a atras atenţia, prin scrierile sale, asupra unei lucrări de referinţă a Renaşterii timpurii.

Mercur, detaliu

Personajele mitologice din „Primăvara" sunt grupate după o anumită logică epică şi reprezintă influenţa lecturilor de profil ale lui Botticelli din operele lui Ovidius şi Lucretius. Prezenţa şi atitudinea zeităţilor şi zeilor, „supravegheaţi" din zbor de un „putto" („Amoraş"), emană şi influenţele idealurilor neoplatonice despre dragoste. În esenţă, capodopera este privită ca o prezentare alegorică a poftei de viaţă adusă de primăvară în sufletele muritorilor şi divinităţilor. Astfel, cu toate că personajul central este Venus, ca într-o scenă pusă la punct de un regizor foarte meticulos apar şi Cele trei Graţii. Asupra lor este îndreptată săgeata din arcul Amoraşului (cerubinului).

Venus

Zeiţa primăverii la romani, Flora, apare cu o privire suavă, iar candoarea personajului este accentuată de foarte bogatul model floral al veşmintelor sale vaporoase. Cercetătorii care au studiat aspectele botanice ale compoziţiei au identificat peste 120 de soiuri de plante în capodopera „Primăvara", ceea ce este un record mondial absolut în artele plastice!

Pe lângă graţia şi fineţea dansului pe care-l execută cele trei zeiţe din partea stângă a scenei, o scenă de dragoste propriu-zisă se desfăşoară în partea dreaptă. Acolo cuplul de îndrăgostiţi este format din Chlora şi Zephyrus, zeul vânturilor vestice, care o va răpi şi o va face soţia sa. În extremitatea stângă se află Mercur, zeul războiului, cu o figură apreciată ca fiind fie a lui Lorenzo di Pierfrancesco de Medici, fie a vărului acestuia, Giuliano de Medici. Modelul pentru Venus ar fi fost Simonetta Vespucci, soţia lui Marco Vespucci (cel în casa căruia a locuit un timp maestrul).

Un fapt umbros din cariera marelui florentin a fost perioada în care familia de Medici a pierdut puterea la Florenţa şi călugărul şi predicatorul dominican Savonarola a preluat puterea (1492-1498). Aflat printre susţinătorii propagatorului „purităţii moralei creştine", Botticelli a căzut şi el victimă cenzurii lui Savonarola şi şi-a distrus singur mai multe lucrări cu reprezentări de nuduri.

Chlora şi Zephyrus, detaliu

Zâmbiţi, vă rog!

Graficianul american Harvey Ball (1921-2001) este cel care în 1963 a inventat simbolul arhicunoscut al zâmbetului, adică acel cerculeţ cu un arc de cerc cu capetele în sus. El a făcut un fel de insignă cu acea imagine pentru funcţionarii unei bănci, cu scopul de a câştiga bunăvoinţa clientelei. Ideea era că lucrătorii arată un zâmbet şi atunci când nu vorbesc cu tine... Din păcate, Ball nu şi-a înregistrat invenţia şi nu a încasat decât 45 de dolari. Astăzi, marca zâmbetului se întâlneşte peste tot: tricouri, obiecte casnice etc. În Worchester, Massachusetts (SUA) există şi o fundaţie a zâmbetului, în onoarea lui Ball. Ulterior invenţiei sale, lucrătorii au adăugat la fel de celebrul: „Have a nice day!".

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Grădini pentru meditaţie

Principiul fundamental al căii spre liniştea interioară (deziderat esenţial) era statuat de înţelepţii japonezi din secolele VIII-IX, iar prin fertila imaginaţie a preoţilor budişti ai veacurilor XIV-XV, Grădinile Zen au devenit inseparabile pentru templele acestui captivant cult asiatic.

Grădina Zen (foto) are mai multe nivele de aprofundare a modului prin care ne putem descoperi liniştea din noi înşine şi a o consuma pentru binele spiritului propriu. Cea mai adâncită în gândirea zenbudistă este Grădina Muntelui Uscat, unde cel fără o minte flexibilă vede doar o „familie" de pietre dispusă „dezordonat" într-un patrulater plin cu nisip sau pietriş fin vălurit. Dacă fantezia nu-ţi lucrează febril, nu vezi munţii care îmbrăţişează norii, nu observi asocierea ombilicală dintre principiile Yin şi Yang, stâlpii diametral opuşi ai universului mare şi ai celui personal. Mesajele acestei forme de „artă modernă japoneză", veche de secole, sunt şi mai subtile dacă afli – de exemplu – că faimoasa Grădină de Piatră a templului Roan-ji (Kyoto) are cincisprezece munţi (pietre) aşezate astfel încât să observi, din orice colţ, numai paisprezece! Adică două realităţi contopite într-una singură, cum transmite un principiu zen.

Mult mai agreabile în ceea ce priveşte percepţia şi efortul de imaginaţie (înlesnite şi de cunoaşterea doctrinei, evident) sunt Grădinile Apei Muntelui Uscat, în care verdeaţa îşi recapătă forţa de a bucura ochiul, întrucât verdele clorofilian domină luciul siliconic al pietrelor. Obligatoriu, un fir de apă se insinuează cu o voioşie copilărească în peisaj. Totul pare o poveste simplă, cu un suflet bântuit de angoase ce-şi găseşte odihna într-un colţ de natură atât de banal. Numai că Zen te învaţă să păşeşti, să descoperi Calea. Un „vers" al său spune: „Eu car şi apa şi munţii şi nu obosesc. Ăsta-i farmecul vieţii". Şi ca să te îndemne să crezi că poţi să faci aceste căraşii mentale, Zen îţi sugerează că tu însuţi poţi fi de piatră. În consecinţă, grădina are paşii pe care trebuie să-i urmezi, însemnaţi cu piatră. Paşii tăi de granit străbat atât pădurea cât şi apa.

• După John Lennon

O copilărie lipsită de iubirea părinţilor l-a făcut pe John Lennon nu să mai creadă decât în el însuşi. Dar a avut talentul şi forţa să devină un idol muzical al lumii. De aceea, Yoko Ono a declarat, imediat după moartea lui, că „John n-a crezut decât în omenire".

Una dintre „năzbâtiile" cele mai şocante ale vieţii sale scurte (1940-1980) a fost declaraţia şocantă pe care a dat-o pentru „Evening Star" în 1965, când avea treizeci şi cinci de ani: „Beatles e mai populară decât Iisus Christos! Nu ştiu ce

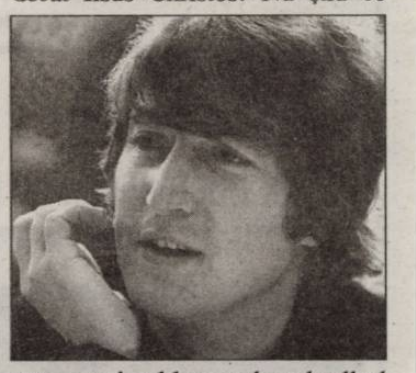

este pe primul loc, rock and roll-ul sau creştinismul". Americanii au luat foc, turneul le-a fost refuzat, iar membri ai Ku Klux Klan-ului au ars în public discurile Beatles. Dar acelaşi „antichrist" a primit în acelaşi an, de ziua reginei, titlul de „Membru al Ordinului Imperiului Britanic".

În noiembrie 1966 s-a produs şi întâlnirea cu Yoko Ono (la o expoziţie din Londra), cea care avea să-i schimbe multe concepţii şi alături de care avea să se comporte ca un militant emblematic pentru pace, fiind un adversar feroce al războiului din Vietnam. În 1969, lansează „imnul antirăzboi" adoptat în toată lumea, „Give Peace a Chance!" Cine mai ascultă astăzi îndemnurile lui John Lennon?

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Incredibil animal de pradă

Un animal de pradă scăpat din grădina zoologică poate ucide la întâmplare, din cauza instinctelor care-i domină comportamentul. Dar un om, ce motivaţie ar putea avea ca să omoare şaizeci şi patru de semeni ai săi pe care nici măcar nu-i cunoştea?

Ştiinţa este incapabilă (deocamdată) să răspundă, ea doar ne poate îndemna să punem om în ghilimele sau să-l numim iresponsabil şi irecuperabil. Un astfel de animal de pradă este rusul Alexander Pichushkin (născut în 1974), care a fost prins, în 2006, abia după ce a asasinat cu sânge rece cel puţin 48 de oameni şi probabil 64 în total.

Acest gen de suboameni nu a avut niciodată vreo meserie anume şi totuşi au bani. Pichushkin cumpăra vodcă oamenilor fără adăpost, le câştiga încrederea, le vorbea despre Dumnezeu şi despre el însuşi, trimisul divinităţii pe Pământ. Apoi îi ucidea doar cu un ciocan... Aşa a făcut între 1992 şi până când a fost arestat. Nu conta vârsta şi sexul victimelor sale, alese la întâmplare. Erau printre ele şi copii, vagabonzi din regiunea Moscovei. Autorităţile moscovite au dat alarma, însă această categorie de oameni nu au informaţii şi nu s-au putut apăra. Moscova era terorizată.

Dar, la un moment dat, o femeie asasinată avea în buzunar un tichet de metrou. Detectivii au luat urma şi au vizionat casetele din acea staţie. Aşa l-au identificat. În film, asasinul mergea la braţ cu viitoarea sa victimă...

Pichushkin a declarat anchetatorilor că voia să-l depăşească pe alt mare criminal în serie rus, Andreo Chikatilio, prins în 1992. Acesta ucisese „doar" 52 de oameni. Dar Pichushkin avea în minte tabla de şah cu 64 de pătrăţele pe care voia s-o umple. Ancheta nu a putut dovedi cu certitudine decât 48 de victime. Pentru a fi crezut că l-a surclasat pe Chikatilio, Pichushkin a dus anchetatorii la locul faptelor şi le-a povestit în detaliu tot ce făcuse. A fost declarat iresponsabil şi irecuperabil de către medici. Repeta mereu că el deschisese poarta raiului pentru victimele sale, fiind un trimis al Creatorului. A fost condamnat pe viaţă, deoarece în Rusia a fost abolită pedeapsa cu moartea în 1996. Chikatilio a fost executat prin împuşcare în 1994. Pichushkin (foto) a avut de făcut iniţial 15 ani de izolare totală (n-a avut contact nici cu gardienii). Nu se ştie nimic despre familia sa şi nici despre vreo adresă unde ar fi locuit.

Ştiaţi că...

◆ ...etimologia numelui Ungariei provine din turca veche din secolul al VII-lea? Însemna „zece săgeţi".

◆ ...vulcanul Mauna Loa este cel mai activ din lume? Se

află în Hawaii şi erupe o dată la patru ani.

◆ ...în spaţiu, astronauţii nu pot plânge? Din cauza gravitaţiei foarte reduse lacrimile nu curg.

◆ ...cel mai bun caviar (icre negre) din lume este cel de nisetru? Este un peşte ca-

re trăieşte în Marea Neagră şi Marea Caspică şi migrează pe fluvii pentru reproducere.

◆ ...pe suprafaţa unui corp uman trăiesc milioane de vietăţi? Acestea depăşesc pe fiecare corp numărul oamenilor de pe planetă.

◆ ...scaunul cu rotile electric, atât de necesar persoanelor cu handicap locomotor,

a fost creat în 1952? Invenţia aparţine inginerului canadian George Klein.

◆ ...în Bangladesh există o lege unică în lume? Ea permite arestarea elevilor de peste 15 ani dacă aceştia copiază la examen.

◆ ...Catedrala Notre Dame din Paris are o capacitate de 10.000

de persoane? A fost ridicată în secolele XII-XIV şi are o lungime de 128 metri.

Ştiaţi că...

Adevărat simbol al Statelor Unite, rivalizând ca popularitate cu Statuia Libertăţii, Muntele Rushmore se află lângă oraşul Keystone, în Dakota de Sud. Pe peretele din granit sunt evocaţi 150 de ani de istorie, reprezentată prin figurile uriaşe a patru preşedinţi: primul preşedinte al ţării: George Washington, cel de al treilea, Thomas Jefferson, al şaisprezecelea, Abraham Lincoln şi al douăzeci şi şaselea, Thomas Roosevelt.

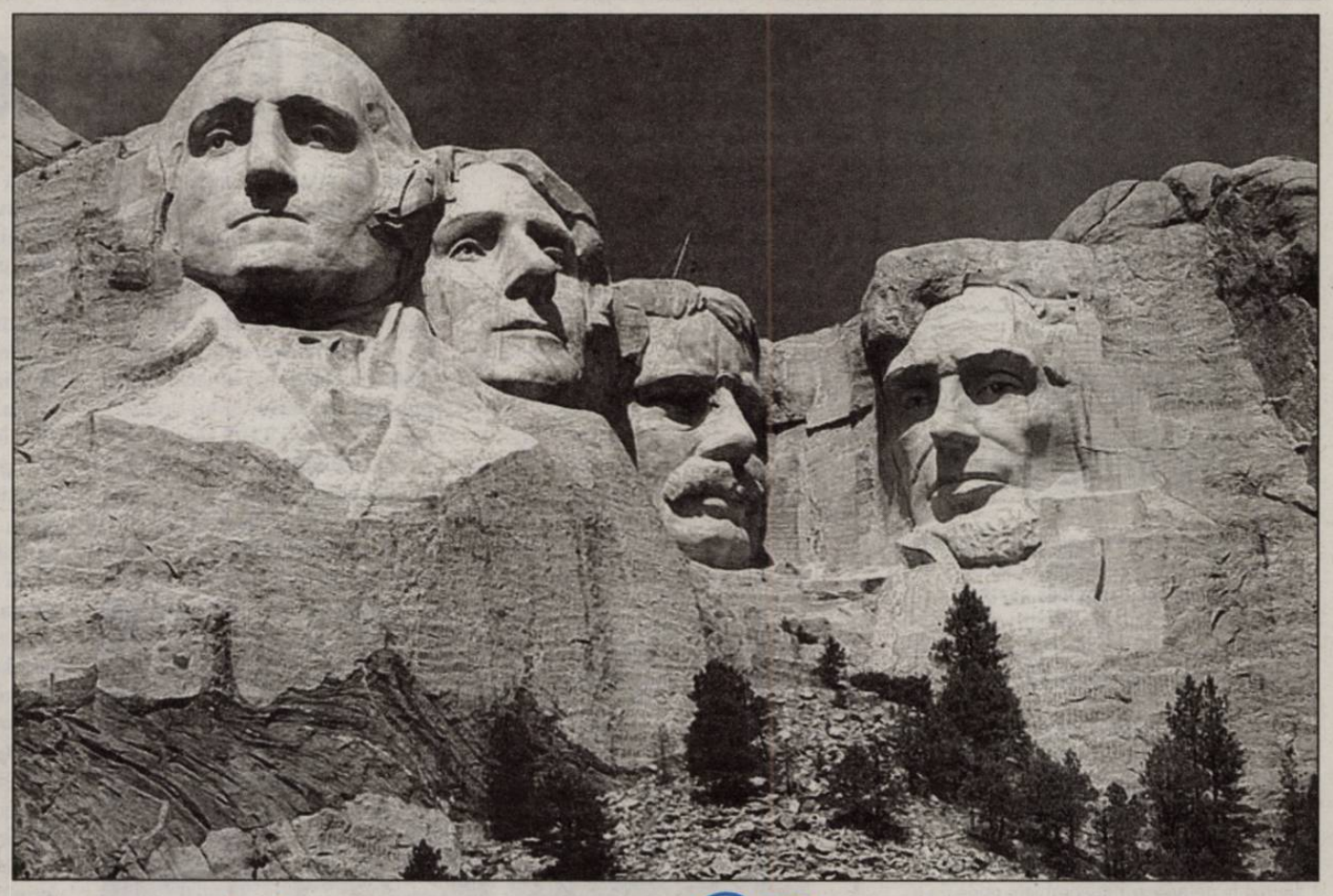

Muntele Rushmore

Muntele, aparţinuse tribului Lakota, popor american nativ şi fusese câştigat de acesta după războiul de pe Dealurile Negre (Black Hills) din 1876. În 1877 însă Congresul SUA a revendicat teritoriul şi controversele asupra proprietarului de drept continuă şi astăzi. Dealurile Negre constituie un teritoriu sacru pentru triburile Sioux şi populaţia indigenă a refuzat banii oferiţi de guvern în schimbul pământului. Există şi o altă controversă de data aceasta legată de cele patru personalităţi, preşedinţii respectivi fiind conducătorii ţării în perioada în care SUA anexau teritoriile americanilor nativi din tribul Lakota.

Muntele s-a numiti iniţial „Şase bunici" şi a fost „rebotezat" în urma unei expediţii de observaţie făcută aici de avocatul Charles Rushmore, David Swanzey şi Bill Chalis.

Ideea monumentului, care printre altele avea drept scop dezvoltarea turismului în zonă, a fost lansată de istoricul Doane Robinson din Dakota de Sud. El sugera crearea unei sculpturi monumentale reconstituind imaginile unor eroi vestiţi ca Buffalo Bill Cody sau Kit Carson. Atrăgătoare pentru unii, propunerea părea altora total nepotrivită, aceştia dorind un monument de importanţă naţională.

Gutzon Borglum

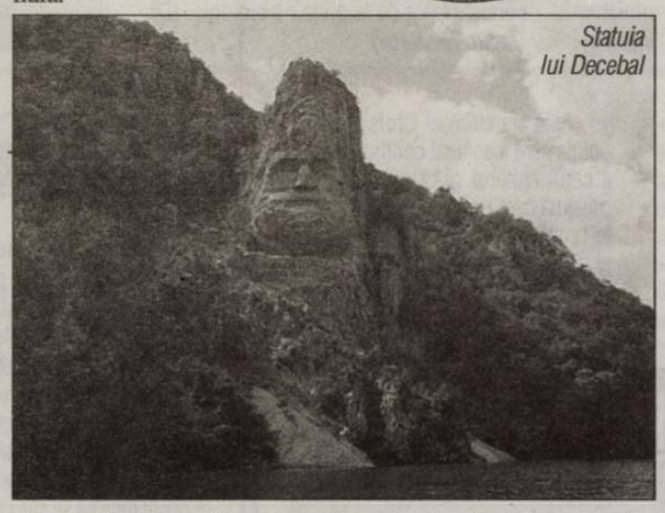

Statuia lui Decebal

Pentru realizarea lui au apelat la sculptorul Gutzon Borglum, născut în Idaho, fiul unui imigrant danez. El a preluat ideea lui Robinson privitoare la monumentalitatea unei lucrări evocatoare dar, la rândul său, a sugerat reprezentarea a patru preşedinţi. Propunerea a fost aprobată atât de guvernul federal cât şi de cele naţionale în 1925 şi, doi ani mai târziu, preşedintele Calvin Coolidge a oficiat ceremonia de deschidere numind muntele Rushmore „Altar Naţional".

Muntele Rushmore are o înălţime de 1745 metri şi lucrarea, începută, la 4 octombrie 1927 a fost terminată în 1941, la 31 octombrie. Figurile preşedinţilor au fiecare în jur de 18 metri. Au participat în jur de 400 de muncitori-sculptori care vreme de 14 ani au cioplit şi au finisat piatra. Costurile s-au ridicat la un milion de dolari din care 900.000 au fost oferiţi de stat iar restul a fost obţinut din donaţii.

Gutzon nu a reuşit însă să-şi vadă opera terminată pentru că s-a stins din viaţă în 1941. Lucrările au fost preluate de fiul său Lincoln Borglum, ajutat de inginerul Julian Spotts, care asigura infrastructura.

Proiectul prevedea sculpturi care să-i reprezinte pe preşedinţi de la talie în sus, dar în final au fost realizate numai feţele din cauza lipsei de fonduri. Lucrările au fost declarate drept terminate din cauza intrării Statelor Unite în Cel de al Doilea Război Mondial.

Devenită un simbol iconic al măreţiei statului, statuia poate fi văzută de la o distanţă considerabilă de circa 100 kilometri şi a devenit o adevărată „vedetă" de cinema datorită filmului „La nord prin nord-vest" al lui Alfred Hitchcock.

Monumentul este monitorizat în permanenţă pentru prevenirea fisurilor şi a fost curăţat de licheni.

Evocând măreţia acestuia nu putem să încheiem aceste fugare rânduri fără să amintim – păstrând evident proporţiile – un altul asemănător, de pe teritoriul patriei noastre. Este vorba de statuia lui Decebal aflată pe malul Dunării, în apropiere de oraşul Orşova, în apropierea mănăstirii Mraconia. Sculptura, realizată la iniţiativa şi cu fondurile lui Iosif Constantin Drăgan, a necesitat o muncă de 10 ani (1994-2004) la care au participat 12 persoane.

Înălţimea ei este estimată a fi între 38 şi 55 metri, creasta muntelui înlocuind căciula de tarabostes a regelui dac. Este cea mai înaltă statuie în stâncă din Europa, depăşind-o din acest punct de vedere chiar pe cea de pe Muntele Rushmore.

Simboluri ale umanităţii

Curcanul

Originară din America, această pasăre era pentru civilizaţiile amerindiene un simbol al fertilităţii feminine şi al puterii masculine.

Era sacrificat în cadrul ritualurilor de fertilitate iar unele triburi îl făceau să danseze la sărbătoarea focului. Pentru multe culturi americane native era un simbol al sacrificiului şi al altruismului.

Civilizaţiile maya, toltecă şi aztecă îl numeau „Marele Xolote" sau „Pasărea de Curte cu Mărgele".

Din secolul al XVII-lea curcanul a devenit principalul fel de mâncare al americanilor de Ziua Recunoştinţei comemorându-se astfel masa, constând din patru curcani sălbatici, luată în 1621 de coloniştii care serbau recolta.

În fiecare an Preşedintele Statelor Unite „graţiază" un curcan în cadrul unei ceremonii amuzante, tradiţie preluată de la Benjamin Franklin şi respectată an de an cu sfinţenie.

Curcanul a fost un concurent favorizat în cursa pentru simbolul Statelor Unite dar a fost învins „la mustaţă" de vultur.

Crucea jurământului

Situată în judeţul Argeş, la intrarea în municipiul Câmpulung, „Crucea jurământului" are o tradiţie încărcată de semnificaţii istorice.

A fost ridicată la 25 decembrie 1674, cu aprobarea domnitorului ţării şi reglementa privilegiile de autonomie ale oraşului.

Orice conducător de aici (numit judeţ) trebuia să jure în faţa crucii că va lupta pentru apărarea drepturilor localnicilor.

Monumentul este unic în ţara noastră prin semnificaţia lui, deşi oraşul Câmpulung este vestit pentru crucile sale votive din calcar numulitic de Albeşti.

„Crucea jurământului" are o înălţime de 2,74 metri şi o decoraţie amplă, folosindu-se motive fitomorfe, motive astrale, împletituri romboidale şi prezentând stema cu acvilă cruciată.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

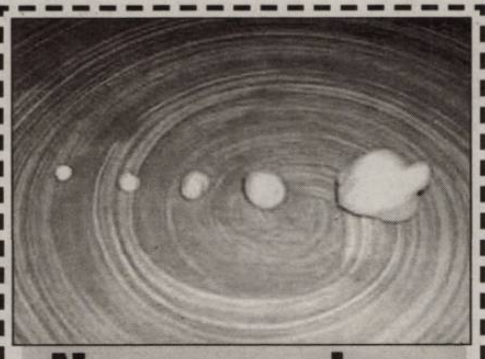

Noroc nu doar în dragoste

Se spune că cine are noroc în dragoste nu prea are noroc în problemele legate de bani, ba chiar că are de suferit anumite pierderi.

Lucrurile nu stau întotdeauna chiar aşa şi cea mai bună dovadă este păţania unui tânăr îndrăgostit din Salermo, o localitate, la sud de Napoli.

Vrând să-şi impresioneze iubita, Giuseppe Di Bianco a rezervat o masă la cel mai elegant şi, evident, mai scump, restaurant din oraş. Pentru o seară romantică tânărul a comandat stridii şi şampanie.

Cum nu mai avea stridii, proprietarul a alergat la un pescar din apropiere unde nu a găsit decât trei asemenea soici, destul de mari. I le-a prezentat imediat clientului său care, desfăcând-o pe prima, a simţit ceva tare sub cuţit şi imediat a găsit trei perle. Celelalte două stridii aveau şi ele câte o perlă, spre încântarea celor doi îndrăgostiţi.

A doua zi, un prieten bijutier le-a examinat comoara pe care a evaluat-o la peste 2000 de euro. *(I.S.)*

Ce mai creşte prin Grădina Domnului...

Se spune că genialul Einstein a rostit memorabilele vorbe „Dumnezeu nu joacă zaruri". Parafrazându-l, am putea susţine şi noi că Dumnezeu nu cultivă canabis. În schimb, unii dintre robii săi o fac. Şi, mai mult decât atât, dacă sunt prinşi cu cioara vopsită, ajung să susţină chiar că o fac... în numele Domnului. Carevasăzică, încearcă să îşi paseze mizeria umană către cele sfinte în modul cel mai josnic cu putinţă. Nu e o teorie

searbădă, ci, din păcate, o bucăţică din realitatea zilelor noastre, unde cu ştiinţă se aruncă concepte religioase echilibrate şi sănătoase într-un morbid creuzet utilizat cu sârg de minţi bolnave, de-a valma, alături de cele mai abjecte produse ale atavismului uman. Aşa a apărut şi THC Ministry.

În realitate, ar trebui să fie un caz penal comun. Un oarecare Trevor Douglas din statul american Colorado – un toxicoman, ca s-o spunem pe şleau – a fost reţinut de poliţie pentru posesie de marijuana şi de mijloace pentru producerea drogului. Şi nu reţinut oricum, ci în timp ce se afla la volan; la volanul unei maşini „nedeclarate". În apărarea sa însă infractorul a ştiut să invoce o situaţie aproape halucinantă. El a invocat nici mai mult, nici mai puţin, decât libertatea practicării unui cult, în cazul în speţă revendicându-şi apartenenţa la THC Ministry.

E vorba despre o făcătură ridicată la rang de cult religios, „veche" de prin anul 2000, care proclamă canabisul (deci şi drogul aferent) ca fiind de natură sfântă, ceva similar vinului de împărtăşanie pentru creştini! În sprijinul aberaţiei respective se aduce aşa-zisul argument al menţionării canabisului în „Biblia evreiască".

Pledoaria lui Douglas nu i-a convins însă pe judecători, care l-au sancţionat cu 450 de dolari amendă şi 15 ore de muncă în folosul public. O pedeapsă simbolică, mai degrabă, care sigur va fi atenuată cu o „împărtăşanie" zdravănă din ţigareta cu marijuana. *(A.N.P.)*

Leopard ucis de o femeie

În timp ce muncea la câmp, o femeie dintr-un sat aflat în nordul statului indian Uttarakhand a fost atacată de un leopard. L-a văzut când se afla la 20-30 de metri de ea; în câteva secunde ar fi putut avea loc întâlnirea fatală.

Instinctul formidabil de supravieţuire a dezmeticit-o. Şi-a încleştat mâinile pe seceră pregătită să-l înfrunte. Leopardul s-a aruncat de câteva ori asupra ei dar femeia a reuşit să-l respingă mânuind cu abilitate secera şi să-l lovească de câteva ori tăind în carne vie. Rănile, în loc şi-l domolească, l-au înverşunat. La un moment dat s-a aruncat dezlănţuit asupra femeii care a văzut moartea cu ochii. Clipe terifiante în care a simţit însă o forţă, o energie nemaicunoscute. A ridicat securea şi l-a lovit năprasnic, fără să ţintească, în cap, unde a rămas bine înfiptă. Animalul a căzut lat şi după câteva minute a închis ochii pentru totdeauna.

Atacurile leoparzilor sunt dese în zonele rurale ale Indiei unde descind adesea în căutarea hranei, habitatul lor fiind din ce în ce mai restrâns. *(D.M.)*

Azilul păsărilor de curte

V-aţi întrebat vreodată ce se întâmplă cu păsările crescute în combinaţii speciale (în „rafturi", sub lumină permanentă şi efectiv lipite unele de altele), dacă nu sunt bune de carne, dar nici nu fac ouă? Sunt ucise în masă, de regulă prin gazare. Bine, veţi spune, ne e milă de ele, totuşi le mâncăm fără remuşcări şi cel mai frecvent chiar cu poftă. Mă rog, aşa e, însă vorbim despre nişte fiinţe pe care unii semeni le protejează cu adevărat, fără a face astfel ca acţiunea lor să pară o extravaganţă ori ceva „sărit de pe fix". Vă invităm doar să apreciaţi cazul următor, legat de o fermă din statul american California.

Organizaţia non-lucrativă Animal Place deţine un veritabil sanctuar al animalelor de fermă. Cea mai recentă realizare cu care se laudă se referă la 499 de găini şi un cocoş salvate de la unica „soluţie" aplicată de crescători: spaţiul de gazare.

Momentul eliberării păsărilor din cuştile metalice înfiorător de mici, în care trăiseră neîntrerupt de la ieşirea din ouă, a fost surprins pe un film absolut impresionant. Aşa cum le ştim noi, adică... proverbial de proaste, găinile s-au manifestat, surprinzător, într-un mod emoţional ce le poate plasa fără echivoc alături de orice alt animal înzestrat nu doar cu instinct, ci şi cu un minimum de – să-i zicem – raţiune.

Ceva între uimire, curiozitate, teamă şi bucurie a libertăţii gustate prima oară: cam astfel am putea „traduce" şi rezuma comportamentul orătăniilor imediat după ce au păşit pentru prima dată pe pământ, printre firele de iarbă. Deşi multe dintre ele erau bolnave după săptămânile de întemniţare, salvatorii lor spun că se vor reface în scurt timp.

De altfel, aceştia au o experienţă incomparabil mai vastă în domeniu: de la inaugurarea „azilului" pentru animale de fermă, în vara anului 2010, ei au salvat circa 14.000 de găini, 30 de curci, 7 oi, 7 porci, un răţoi şi 21 de capre – pe care nu le-au „văzut" sub formă de fripturi sfârâind pe grătar, ci ca pe nişte prieteni necuvântători! *(A.N.P.)*

Un muzeu în miniatură în plină pădure

La capătul culoarului de la intrarea în sediul ocolului silvic Adâncata din Direcţia silvică Suceava s-a amenajat un muzeu în miniatură cu faună naturalizată existentă în zonă. Au fost expuse pe ramurile unui copac diferite specii de păsări precum ulii, cocoşi de munte, ciufi, grauri, raţa mare, cioara opiva, ciocănitoare pestriţă etc., dar şi mamifere (jderi de copac şi de stâncă şi, alături, o blană de vulpe).

La realizarea muzeului în miniatură au contribuit şeful ocolului, ing. Puia Gelu, taximetristul unităţii, Groza Horia şi personalul silvic din teren care au adus multe din vietăţile accidentate, braconate sau recoltate cu autorizaţie. Ing. Popovici Ovidiu, responsabil cu protecţia pădurii din cadrul unităţii afirmă că muzeul faunistic contribuie la popularizarea faunei.

Exponatele sunt admirate atât de persoanele ce ajung la sediul ocolului cu probleme şi solicitări, cât şi de grupuri de elevi care vin periodic pentru completarea cunoştinţelor de la orele de biologie. *(Dr. Vadim Nesterov)*

Peripeţiile unor ţestoase

Cu siguranţă că mulţi comeseni care se aflau pe terasa din grădina unui restaurant din Little Corn Island (Nicaragua), ca să nu mai vorbim despre personalul restaurantului, au văzut cele două imense broaşte ţestoase (fiecare cântărea aproximativ 250 de kilograme!) care agonizau pe iarbă, în bătaia soarelui torid. Nimeni însă n-a făcut vreun gest care să le salveze.

Un turist britanic, Chris S. Roberts, intrigat de indiferenţa oamenilor, a intenţionat să cheme de urgenţă o echipă de intervenţie din cadrul unei instituţii de protecţie a animalelor. A fost descurajat de un localnic aflat la o masă alăturată, care i-a spus că o astfel de instituţie nu există. Oricum, nu prin apropiere.

Chris a luat câteva sticle cu apă şi le-a udat pentru a le rehidrata. În acele momente, din senin, a apărut o femeie pusă pe scandal, probabil dezechilibrată mintal, care a încercat să-l îndepărteze, susţinând că broaştele îi aparţin şi că nimeni nu are voie să se atingă de ele.

Asta era culmea! Chris a alertat poliţia care a aplanat conflictul. Apoi a cerut ajutorul câtorva bărbaţi din preajmă care l-au ajutat să transporte broaştele pe litoral, într-o căruţă, şi să le elibereze în apa mării.

Au fost introduse în apă pe spate, pentru a le proteja picioarele şi capul lipsite de vlagă. Câţiva înotători le-au urmărit până au ajuns în larg unde cele două broaşte şi-au revenit. Strigătele de bucurie ale acestora au ajuns pe mal unde o mulţime de oameni aşteptau vestea cu sufletul la gură.

Chris, în culmea fericirii, a comandat câteva lăzi cu bere pentru a sărbători evenimentul cu toţi cei care au participat cu braţele sau doar sufleteşte la salvarea animalelor. *(D.M.)*

Extracţii dentare instant

Când vine vorba despre necazuri cu dinţii, să recunoaştem că nimănui nu îi este prea comod. Durerile infernale şi riscurile aferente — de pildă — unei infecţii cu abces închis sunt totuşi, mai mereu legate „ombilical" (sic!) de spaima viscerală de ameninţătorul cleşte al dentistului, perceput ca un cumplit instrument de tortură. Vin apoi programările la cabinet, aşteptatea la fel de ucigătoare, dar şi gândul neliniştitor la tarifele inuman de ridicate. Să ne oprim însă aici cu tabloul apocaliptic şi vă vom spune că nu peste tot se-ntâmplă aşa.

E poate bine să se ştie că există un loc pe lumea asta unde scoaterea unui dinte nu costă aproape nimic. Şi nici nu trebuie să mai bateţi pe la uşile stomatologilor, ca să ai parte de tratamentul uşurător de dureri, de cele câteva grame ale dintelui bolnav şi, firească, de câteva sute de lei. Se întâmplă zilnic în capitala Indiei. Mai precis, pe străzile din New Delhi se operează la greu; adică se scot dinţi. Sunt dentiştii „populari" autoproclamaţi astfel, cei care te scapă de câte un dinte-problemă cât ai clipi. Nu există clinică, nu există fotolii, nu există echipament electric, nu e nevoie de programare, căci „doctorii" se ocupă imediat de necazul tău şi chiar pe bani puţini; în fine, după cum sunt şi condiţiile de lucru.

Cu o pereche de cleşti, în doi timpi şi trei mişcări eşti făcut aproape ca nou, dacă nu iei în calcul pierderea osului buclucaş. Desigur, nu prea e simplu să dai o fugă până în India pentru asta şi nu vă sfătuim nici să încercaţi o altă variantă „stomatologică" stradală, provocând la bătaie vreun şofer nervos. Poate, cel mult, vechea metodă gratuită cu aţa legată de dinte şi de clanţa uşii... *(A.N.P.)*

ŢESTOASELE NINJA

povestea coborâtă din desenele animate

Regizat de Jonathan Liebesman, filmul** Teenage Mutant Ninja Turtles **(Ţestoasele Ninja), ce îşi are rădăcinile într-o carte de benzi desenate, se doreşte a fi mai modern. Dacă va fi aşa, nostalgicii ţestoaselor îşi vor da seama vizionând filmul.

Aventuri dublate de inteligenţă

Populara franciză care a captivat publicul de toate vârstele pentru zeci de ani, este puţin schimbată în noul film, încercându-se o nouă idee cu privire la originea ţestoaselor, însă fanii acestor ţestoase nu vor avea multe critici de adus. Producătorul Michael Bay a apelat pentru rescrierea scenariului la scriitorii Josh Appelbaum şi Andre Nemac iar filmul, după cu preciza regizorul Liebesman, se va concentra nu numai pe acţiune ci şi pe fraternitate, prietenie şi responsabilitate. Cele patru personaje cu nume de pictori renumiţi (Donatello, Raphael, Leonardo şi Michelangelo), fraţi orfani, marginalizaţi ce au crescut în sistemele de canalizare ale oraşului New York, abia aşteaptă să ne arate pe marele ecran extraordinarele lor abilităţi în a mânui arme cât mai sofisticate. Şobolanul Shredder şi Clanul său de Fier controlează tot, de la poliţie, la politicieni, aşa că oraşul New York, căzut în întuneric, are nevoie de eroi. Cei patru fraţi descoperă că destinul lor poate fi altul, dacă vor înfrunta

planul diabolic al şobolanului, împreună cu o reporteră de televiziune. Intrând în contact cu o substanţă radioactivă, cele patru ninja capătă inteligenţă deosebită, dimensiuni umanoide, puteri sporite şi abilităţi ieşite din comun. Împreună cu o reporteriţă neînfricată, April O'Neil, în rolul căreia o găsim pe frumoasa actriţă Megan Fox, şi cu descurcăreţul şi înţeleptul său cameraman Vern Fenwich (personaj jucat de Will Amett), ţestoasele trebuie să lucreze inteligent pentru a înfrunta unul dintre cei mai redutabili antagonişti din universul popularizat de benzile desenate şi de filmul animat, salvând oraşul de planul diabolic al lui Shredder şi acoliţilor acestuia. De ce sunt în stare? Vom vedea pe marele ecran.

Ninja şi Megan Fox

Considerată una dintre cele mai frumoase femei din lume ani de-a rândul, actriţa Megan Fox, pentru filmările la *Teenage Mutant Ninja Turtles* şi-a tonifiat picioarele. Femeia asta pare o sculptură dar are şi ea câteva ciudăţenii (crede în

extratereştri şi creaturi mitologice), dar e atât de plăcută încât putem să-i trecem cu vederea asemenea obsesii. Dar asta nu-i treaba noastră. Imaginile pe care le vedem pe ecran, spulberă orice gânduri rele cu privire la ea. Bună prietenă a celebrelor ţestoase, Megan Fox a fost distribuită pentru acest rol (April O'Neil) chiar de Michael Bay, după ce a susţinut mai multe audiţii în prezenţa acestuia şi a regizorului Jonathan Liebesman. Reuşind să-l convingă pe Bay că este cea mai nimerită pentru rol, chiar dacă pentru *Transformers 3* nu au ajuns la un acord, fiind înlocuită din cauza, pare-se, a unor declaraţii. Viziunea asupra tuturor personajelor aparţine lui Michael Bay şi regizorului Liebesman, actriţa Megan Fox având un rol extraordinar de important în acest film.

Ce public va reuşi să atragă de această dată, ţestoasele Ninja? Poate că filmul lui Liebesman se adresează unui spectator mai matur.

PORTRET

Ion Paladi

Apărut în peisajul cântecului popular nu de multă vreme, *Ion Paladi* s-a făcut repede cunoscut dar mai ales îndrăgit de marele public, aducând în scenă piese cu versuri deosebit de sensibile, multe dintre ele fiind un elogiu cald şi binemeritat părinţilor, cu precădere mamei.

Cu voce caldă, îmbrăcat în costum popular românesc, tânărul

interpret s-a impus pe scena cântecului popular, devenind unul dintre cei mai solicitaţi artişti în spectacole. Cu cele trei albume ieşite pe piaţă, *„De la inimă la lume” „Bine-i şade mesei mele”*, şi *„Dorul Basarabiei”*, interpretul se poate mândri că a avut succes, multe dintre piese devenind adevărate şlagăre. Absolvent al Academiei de Teatru şi Arte Plastice din Chişinău (născut pe 10 octombrie 1984, în satul Chişcăreni, Republica Moldova), *Ion Paladi* şi-a valorificat din plin acumularea de cunoştinţe, reuşind, prin prestanţa şi abordarea scenică să nu-şi dezamăgească publicul dar mai ales specialiştii.

Drept dovadă, în anul 2009 a fost recompensat cu diploma pentru creativitate, măiestrie profesională şi prezenţă constantă în Top 10 Potcoava de Aur de Radio Noroc. Cântecele sale, interpretate cu deosebită sensibilitate, au fost aplaudate la Bruxelles, Veneţia, Paris sau Bologna, dar, mai ales, aici, unde şi-a împlinit un vis frumos: acela de a cânta alături de lăutarii de la Chişinău, sub bagheta maestrului Nicolae Botgros. *Paladi* este un tânăr interpret care nu cântă folclor autentic ci muzică populară. Dar asta e o poveste mai încâlcită.

DESTINE

Megan Fox

una dintre cele mai frumoase actriţe

Cu origini irlandeze, franceze şi nativ-americane, Megan Denise Fox s-a născut în Oak Ridge, Tennessee (16.05.1986) şi este actriţă şi model american. Cariera sa în cinematografie a început în 2001, pe când avea doar 15 ani, cu filmul *Holiday in The Sun* însă celebritatea a venit după ce a jucat în filmul de acţiune *Transformers* (2007). Au urmat şi alte filme care i-au adus actriţei bani şi notorietate.

Deseori a fost comparată cu Angelina Jolie datorită tatuajelor, un fel de „colecţie” pe care le au pe corp, amândouă. Fox comenta că acele comparaţii sunt doar o lipsă de creativitate din parte celor din massmedia. Fox are opt tatuaje, inclusiv numele soţului său „Brian”, pe şold şi o imagine cu Marilyn Monroe. Este căsătorită din 2010 cu actorul Brian Austin Green şi au împreună

doi băieţi: Noah, născut în septembrie 2012 şi Bodhei Ransom, născut în februarie 2014.

Deşi a fost considerată ani în şir cea mai frumoasă femeie din lume, *Megan Fox*, a trecut prin multe operaţii estetice care i-au schimbat fizionomia de când a devenit celebră. Crescută să creadă că e în siguranţă în mâinile lui Dumnezeu, este convinsă însă că „se simte în siguranţă doar cu ea”.

Festivalul de film de la Veneţia 2014

Un porumbel pentru un Leu de Aur

Sâmbătă seara, cea de-a 71-a ediţie a Festivalului de la Veneţia, cel mai vechi din lume, şi-a închis porţile odată cu gala de atribuire a marelui premiu, Leul de Aur. Putem spune că marele perdant al acestei ediţii a fost filmul *Birdman* (Omul-pasăre) al regizorului mexican Alejandro Gonzalez Inarritu, autorul splendidelor filme *Amores Perros* (2000) şi *21 de grame* (2003). *Birdman* era considerat marele favorit înainte de Gala de premiere, alături de *The look of silence* al americanului Joshua Oppenheimer. *Birdman* este o comedie neagră care spune povestea unui actor celebru (pe nume Riggan Thomson) pentru că interpretase rolul unui super-erou, cu o carieră aflată în declin, dar care încearcă să revină la gloria de odinioară printr-un spectacol pe Broadway. Rolul principal în acest film este interpretat de Michael Keaton, care are la rândul său experienţa filmelor cu supereroi după ce l-a jucat pe *Batman* în versiunea din 1989, în regia lui Tim Burton.

Favoritul criticilor în cursa pentru Leul de Aur era documentarul *The look of silence*, un film care surprinde sângeroasa epurare anticomunistă produsă în 1965 în Indonezia, povestea confruntării dintre membrii unei familii care au supravieţuit epurărilor şi torţionarul care le-a ucis un frate.

Numai că Leul de Aur a revenit sâmbătă seara, în mod surprinzător, unei comedii suprarealiste regizată de suedezul Roy Andersson, filmului *A Pigeon Sat on a Branch Reflecting on Existence/Un porumbel stătea pe o creangă reflectând la viaţă*, o peliculă alcătuită dintr-o serie de scheciuri umoristice, care încearcă să exploreze condiţia umană în întreaga sa diversitate.

„Este o mare onoare pentru mine să primesc acest premiu, în special aici, în Italia, ţară care a dat cinematografiei atât de multe capodopere”, a declarat Roy Andersson la primirea trofeului pe scena Palatului filmului la Lido. Dintre capodoperele italiene, cineastul a pomenit *Hoţul de biciclete* (1948) al lui Vittorio de Sica şi mai ales o scenă, cea a soţului care forţat de împrejurări se vede obligat să-şi amaneteze bicicleta şi observă că asta fac şi alţi oameni săraci ca el. „Este o scenă plină de empatie... Ar trebui să urmăm exemplul lui de Sica” a mai spus regizorul recunoscut pentru stilul său personal, bazat pe comedie şi absurd. Cum era de aşteptat, Marele Premiu al Juriului a fost atribuit în cele din urmă americanului Joshua Oppenheimer pentru filmul *The Look of Silence*. Trofeul pentru cel mai bun regizor a fost câştigat de rusul Andrei Koncealovski (77 de ani), pentru filmul *The Postman's White Nights/Visele albe ale poştaşului*. Să nu uităm, Andrei Koncealovski este fratele lui Nichita Mihalkov, autor al *Siberiadei* (1979), prima superproducţie sovietică cu subiect altul decât războiul, care în 1980 s-a stabilit în SUA unde a regizat filme de consum, o excepţie fiind *Runaway train* (Trenul evadaţilor, 1984) pentru a reveni în Federaţia Rusă în anii '90. În fine, Coppa Volpi, premiul pentru cea mai bună actriţă, a revenit actriţei Alba Rohrwacher (pentru filmul *Hungry Hearts*), iar Coppa Volpi pentru cel mai bun actor i-a fost atribuit lui Adam Driver *(Hungry Hearts)*.

Pagină realizată de
IOANA FLORIA

Vaca, găina şi „FABRICA” DE CALCIU

De obicei, pacienţilor cu căderi masive de calciu (ce generează spasmofilie) sau celor cu lipsă de calciu în sânge li se administrează calciu anorganic, însă efectul este de scurtă durată. Uneori acest tratament este contraindicat. Pentru că – spun unii specialişti – în asemenea situaţii trebuie dat de fapt magneziu şi nu calciu. Se ştie că magneziul acţionează cel mai eficient împotriva crampelor musculare.

Pe de altă parte, corpul produce calciu din magneziu, magneziu din calciu, calciu din siliciu etc., reacţii ce au nevoie de oxigen, heliu, azot, carbon sau hidrogen, elemente care se găsesc din belşug. Iată un exemplu comun, rural, dacă vreţi, dar edificator: vaca se hrăneşte numai cu fân sau iarbă, care nu conţin aproape deloc calciu; totuşi, vaca produce foarte mult calciu, atât pentru organismul ei, cât şi pentru laptele pe care îl produce.

De unde provine de fapt acest calciu, dacă furajele nu conţin nici măcar a suta parte din cât produce animalul? În mod similar, găina produce ouă cu coajă, ce au o cantitate considerabilă de carbonat de calciu, chiar dacă i se dă hrană cu conţinut de calciu foarte scăzut. De unde provine acest calciu, dacă în hrană nu există? Organismul găinii îl produce din alte substanţe, ca potasiul, siliciul sau magneziul. Savantul francez Louis Kervran a adunat numeroase dovezi din viaţa reală despre aceste transformări de elemente, pe care le-a numit „transmutări biologice”. Nu a fost primul care a cercetat aceste lucruri, dar a fost primul care le-a explicat în mod detaliat. Iar lucrul cel mai – să zicem – bizar e că ceea ce a descoperit el „nu ar avea voie” să existe, conform canoanelor ştiinţifice. Şi, totuşi...

Un posibil comportament alimentar de asimilare

Dacă luăm în calcul punctul de vedere menţionat mai sus, putem obţine o serie de concluzii interesante şi, drept consecinţă, să aplicăm tratamente puţin altfel decât am fost învăţaţi în mod curent. Să admitem deci că alimentaţia cu lactate şi produse care conţin mult calciu duce la pierderea de magneziu din organism, cele două elemente formând o pereche antagonică: dacă unul este în surplus, celălalt trebuie diminuat. La fel se întâmplă cu potasiul şi sodiul.

Aceasta înseamnă, mai ales la gravide şi la femeile care alăptează, că, pentru ca viitorul copil, respectiv nou-născutul să fie sănătos, cu suficient calciu în oase, mama trebuie să consume puţine lactate, dar cât mai multe cereale integrale şi fructe uscate bogate în magneziu; de exemplu, migdale dulci.

De asemenea: ● persoanele care au puţin calciu în sânge sau osteoporoză trebuie să reducă lactatele, să evite dulciurile şi suplimentele cu calciu şi vitamina D, luând în schimb suplimente de magneziu; ● consumul de dulciuri şi excesul de carbohidraţi (pâine albă, făină albă etc.) duc la pierderea de magneziu; ● folosirea de anticoncepţionale şi hormoni duce automat la scăderea nivelului de magneziu; ● la infecţii, boli, stres, corpul consumă mult magneziu şi atunci trebuie administrat suplimentar acest element, el fiind folosit de sistemul imunitar.

Prin urmare, cei care au dereglări de calciu ionic, sau lipsă de calciu în sânge, sistem imunitar slăbit, oboseală cronică, boli cronice, precum şi consumatorii de cafea şi ţigări ar trebui să acţioneze corespunzător naturii şi realităţii. (Din păcate, o realitate este şi amintita lipsă de magneziu în plantele de cultură. Pentru că, pe lângă sărăcirea solului în acest element, în agricultură se folosesc frecvent îngrăşăminte cu potasiu, azot şi fosfor, care fac ca plantele să nu mai asimileze suficient magneziu pe cale naturală.)

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

„Centură de siguranţă” pentru concediu

De cele mai multe ori, bucuria efervescentă determinată de plecarea în concediu – deci linişte, relaxare, destindere fizică şi psihică – îi face pe fericiţii aflaţi cu un picior pe drumul spre mare ori spre munte să uite un accesoriu care, la nevoie, îi poate scoate din necazuri majore: trusa medicală, care este indispensabilă la drum lung. Medicii recomandă totuşi să nu se încarce bagajele cu „farmacia de acasă”, ci să se ia doar tablete împotriva febrei, a durerilor de cap, de stomac sau împotriva greţurilor, obiectele de prim ajutor pentru răniri minore, adică medicamente de strictă necesitate. În schimb, pentru probleme de sănătate care persistă, oamenii sunt sfătuiţi să apeleze neapărat la un medic şi să evite automedicaţia.

Pentru bolnavul cronic, însă, lucrurile sunt ceva mai complexe şi întrucâtva mai importante, deoarece nu mai vorbim despre o situaţie ipotetică şi nedorită: trusa medicală trebuie să conţină medicamentele pe care le ia în mod curent acea persoană. Condiţiile de păstrare sunt şi ele foarte importante: medicamentele trebuie puse într-o cutie la umbră, la rece, să nu fie expuse la soare, dar în niciun caz în bordul maşinii. Când se ajunge la destinaţia de vacanţă, medicamentele trebuie scoase şi puse în condiţii bune de păstrare, pentru a nu se deteriora. Ele trebuie ţinute la temperatura indicată de producător (de regulă 25ºC) şi să se evite umiditatea. De asemenea, medicamentele nu trebuie ţinute nici la frig şi, chiar dacă vorbim despre un tratament, nu e cazul să se plece la drum cu provizii cât pentru un an întreg, ci să se ia câteva comprimate din fiecare fel, şi nu un blister, pentru cei care nu suferă de afecţiuni cronice.

Pentru concediul la mare, pe lângă medicamente, necesare sunt şi creme sau spray-uri care să ne protejeze de arsurile solare. De asemenea, în cazul copiilor, aceştia trebuie feriţi de căldură şi soare puternic şi hidrataţi corespunzător pe întreg parcursul călătoriei. Pentru familiile cu copii nu există medicamente anume de luat la drum, dar este foarte important ca micuţii să fie expuşi la soare doar în perioadele recomandate, protejaţi cu creme solare. Expunerea nu trebuie să fie de lungă durată. Nu în ultimul rând, o mare atenţie trebuie acordată şi alimentelor consumate. Din cauza căldurii, acestea se pot degrada repede şi trebuie evitat consumul lor, dacă există suspiciunea că produsele respective nu sunt proaspete. În cazul fructelor şi al legumelor proaspete, acestea trebuie bine spălate înainte de a fi consumate.

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Benefic pentru tinerele mame

Un studiu britanic amplu a reconfirmat o realitate ce se cunoştea de multă vreme, referitoare la beneficiile pentru sănătate ale hrănirii nou-născuţilor numai cu lapte matern în primele şase luni de viaţă. Mai mult, însă, cercetătorii au observat în mod special un efect pozitiv asupra tinerelor mame, în contextul ştiut al apariţiei depresiei postnatale. Astfel, alăptarea poate reduce la jumătate riscul de depresie postnatală.

De fapt, problematica s-a dovedit mult mai complexă. Studiul a indicat că există o creştere semnificativă a riscului de depresie la femeile care intenţionează să alăpteze, dar ajunse ulterior în imposibilitatea de a face acest lucru. Ceea ce se ştia până acum cu certitudine era că una din 10 femei va dezvolta depresie după naşterea copilului.

Între posibilele explicaţii pentru efectul benefic al alăptatului, specialiştii includ eliberarea aşa-numitului „hormon al fericirii” atunci când laptele este produs de organism. Medicii consideră că factori sociali sau psihologici, cum ar fi sentimentul de eşec matern, pot contribui de asemenea la depresia postnatală, ei atrăgând totodată atenţia că îmbunătăţirea sănătăţii mamei va ajuta copilul.

Deseori, mamele trec după naştere prin stări de presiune cum ar fi dureri, insomnie şi anxietate, iar alăptarea le poate ajuta să se relaxeze şi le poate reduce stresul, astfel încât ar putea juca un rol în prevenirea problemelor de sănătate mentală.

Medicaţia nu se face la întâmplare

Atunci când prescriu un tratament, medicii, ulterior şi farmaciştii pun accent pe ideea că produsele respective trebuie să urmeze anumite reguli legate de orele de masă din cursul zilei. Aceste sfaturi le pot părea irelevante pacienţilor, însă sunt foarte importante şi trebuie ţinut cont de ele. De ce?

Medicamentele trebuie luate la intervale de timp regulate, în relaţie cu mesele, pentru că, în funcţie de tipul de medicament, alimentele pot accelera sau pot încetini absorbţia acestuia în organism. De asemenea, alimentele pot întări sau slăbi efectul medicaţiei.

De exemplu, dacă medicul îi recomandă pacientului să ia un anumit medicament înainte de masă, acest lucru se referă de obicei la un interval de timp de 30 până la 60 de minute înainte de a mânca, conform farmaciştilor.

Dacă recomandarea este de a lua un medicament în timpul mesei, acest lucru înseamnă de fapt ingerarea sa cu câteva minute înainte de masă, chiar în timpul mesei sau imediat după ea.

În fine, dacă medicul recomandă luarea unui medicament pe stomacul gol, acest lucru înseamnă de obicei fie ingerarea lui dimineaţa, imediat după trezire, fie la cel puţin 120 de minute după ce a fost luată ultima masă.

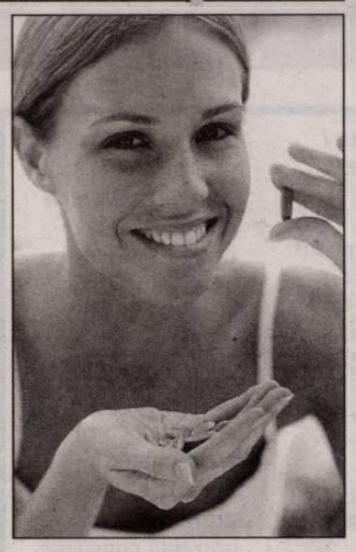

Soluţii pentru probleme ale femeilor

Reprezentantele sexului frumos ştiu foarte bine că, în fiecare lună, pot întâmpina probleme nu doar stresante, ci şi periculoase pentru sănătate. Dacă aveţi probleme legate de retenţia lichidelor înainte de menstruaţie, în cele cinci zile dinaintea ciclului, luaţi o doză zilnică de vitamina B6. Aceasta este şi diuretică, ajutând să se elimine mai multă urină, reducând astfel cantitatea de lichide din organism. Este, de asemenea, de folos pentru echilibrarea nivelelor de estrogen şi progesteron ale femeilor.

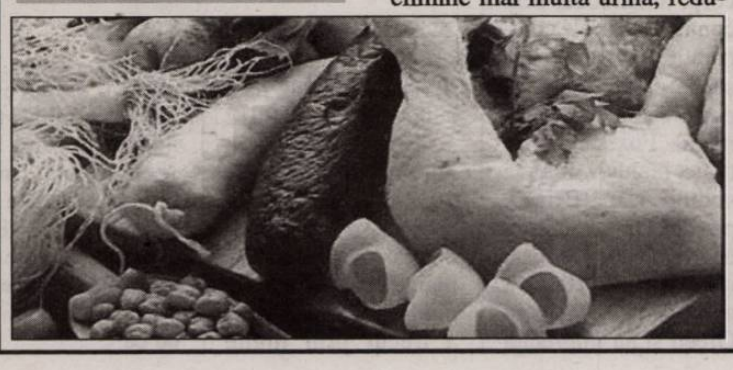

Se poate mări aportul de vitamina B6 din dietă consumând mai mult spanac, peşte, carne de pasăre, mazăre, avocado şi banane.

De reţinut că doza zilnică maximă de vitamina B6 este de 1,2 mg pentru femei, în general administrarea de doze terapeutice de peste 10 mg pe zi devenind riscantă, cu excepţia cazurilor în care pacientul se află sub supraveghere medicală. Mai mult decât atât, medicii recomandă să nu se ia niciuna dintre vitaminele grupei B singură; cel mai util este să se consume un complex de vitamina B, de altfel foarte cunoscut şi prezent în farmacii.

Dacă zahăr nu este...

Despre nenumăratele controverse asupra consumului de zahăr industrial, rafinat, nu vom vorbi aici. Spunem numai că, foarte posibil, problema cea mai importantă în toată această dispută este în ce fel se poate renunța la a consuma zahăr, la nevoie. Potrivit experților în domeniul nutriției, o persoană poate evita complet consumul suplimentar al tuturor tipurilor de zahăr. Organismul nostru are nevoie de carbohidrați, însă în principiu el îi primește în cantități suficiente din alimente de consum curent ca fructele, pâinea și cartofii. Fiecare linguriță, fiecare cub de zahăr în plus depășește deja la modul nefast și chiar periculos cantitatea necesară organismului.

Organismul nostru este capabil să spargă cu ușurință lanțul de carbohidrați primit din produsele cerealiere și să satisfacă pe deplin nevoia de ele. Linguriță suplimentară de zahăr doar facilitează activitatea organismului, ceea ce nu este întotdeauna benefic pentru el.

Zahărul derivat din portocale, de pildă, nu se deosebește mult de zahărul din produsele de patiserie. Pentru organism, acest lucru este lipsit de relevanță, dar dulciurile reprezintă în primul rând o mare cantitate de carbohidrați, în timp ce un măr sau pâinea conțin substanțe minerale, vitamine care sunt esențiale pentru organism.

Atenție la ciupercile otrăvitoare!

Așa cum am mai atras atenția într-un articol în urmă cu mai multe săptămâni, în fiecare vară, consumul considerabil mai ridicat decât în sezonul rece de roade ale pământului implică, în cazuri deosebite, și anumite riscuri legate de sănătate, uneori în joc fiind însăși viața consumatorului.

Este în primul rând cazul ciupercilor de pădure (bureții, cum mai sunt numite generic în zonele rurale), supuse în ultimele decenii unor transformări forțate deloc favorabile sănătății noastre. Din păcate, realitatea a devenit evidentă: natura, în general și în special pădurea a fost și este tot mai mutilată, îmbolnăvită, unicul vinovat fiind omul. Referindu-ne strict la subiectul de față, să spunem doar că în țara noastră cresc în jur de 50 de specii de ciuperci otrăvitoare, iar numărul acestora se mărește an de an din cauza mutațiilor genetice, fenomen foarte derutant chiar și pentru cunoscători.

Identificați pericolul și acționați!

Esențială în întreaga problematică a consumului de ciuperci care nu sunt de cultură rămâne deseori invocata recunoaștere a celor „bune", în sensul de „nepericuloase". Iar cel mai periculos este mimetismul, aproape inexistent acum 30-40 de ani. Mai precis, au apărut unele ciuperci otrăvitoare aproape identice ca aspect cu „suratele" lor comestibile, astfel încât chiar și culegătorii experimentați pot fi înșelați de aparențe. Există totuși, dincolo de argumentul principal al substanței toxice, însușiri prin care se poate constata despre ce e vorba. Un singur exemplu: binecunoscuta și savuroasa mânătarcă are o „sosie" otrăvitoare a cărei carne se învinețește atunci când este strivită. Din păcate, anual, unii consumatori devin victime ale parcurgerii întregului traseu nefast, până la ingerarea produsului otrăvitor.

Persoanele care au mâncat ciuperci otrăvite au primele simptome de intoxicație după minimum 15 minute și maximum 12 ore de la consum, în funcție de specia acestora. Astfel, apar: hipotensiune arterială, halucinații, tulburări nervoase, salivație

abundentă, lăcrimare, pupila micșorată, dureri abdominale, scăderea frecvenței cardiace, tegumente umede. Reacții mai violente: grețuri, vărsături, diaree, tulburări gastrointestinale, icter (îngălbenirea pielii), hemoragii, encefalopatie, manifestări renale grave, afecțiuni hepatice, hipoglicemie.

În cazuri de intoxicație cu pericol maxim, după două zile de la ingestia unor ciuperci care determină simptome tardive de intoxicație, apare coma și apoi decesul persoanei în cauză.

Medicii estimează că aproximativ 90% din intoxicațiile cu ciuperci sunt mortale, fapt pentru care se impune chemarea echipajelor medicale de urgență la apariția primelor semne de acest fel. Rețineți însă că procentajul menționat mai sus se referă la cei care au mâncat deja ciuperci otrăvitoare și s-au intoxicat, nu la totalul consumatorilor.

Nu ocoliți „carnea vegetală"!

În pofida realului pericol reprezentat de speciile mutante, ciupercile rămân un aliment nu doar savuros, ci și extrem de hrănitor și, în același timp, potențial ajutor redutabil în lupta cu multe boli. Cea mai elementară recomandare: trei-patru porții de ciuperci pe săptămână constituie o sursă perfectă de proteine; nu mai avem nevoie de carne, nu mai simțim oboseala și spunem adio durerilor de stomac. Numeroase studii arată că ciupercile ar putea intra în categoria superalimentelor, alături de broccoli și afine. Iată care sunt principalele argumente în acest sens!

Ciupercile nu conțin grăsimi, zahăr ori sare și constituie o sursă valoroasă de fibre și vitamine din grupul B. În schimb, conțin și minerale esențiale, dintre care potasiu, cupru, fier și fosfor, însă cel mai important este seleniul, care nu se găsește în prea multe fructe sau legume. O veste bună și pentru cine vrea să nu (mai) ia în greutate: ciupercile scad apetitul. Conținând circa 90% apă, ele te fac să te simți sătul fără să crești conținutul caloric. Totodată, ajută în diete, având foarte puține calorii: o cană de ciuperci furnizează 50 de calorii din care organismul își poate extrage energia necesară, ceea ce le transformă într-un aliment de bază în curele de slăbire. Se știe că ciupercile sunt numite „carne vegetală", dintre toate legumele, ele fiind considerate cel mai important substitut pentru carne. Mai mult, spre deosebire de carne, sunt mult mai ușor de digerat, procesul de digestie necesitând un consum mai mic de energie din partea organismului.

Mai puțin „vizibile" de consumatorii obișnuiți, calitățile curative ating uneori zone extrem de sensibile ale sănătății noastre. De pildă, cancerul de sân poate fi prevenit prin consumul zilnic de ciuperci, spun cercetătorii. Astfel, femeile care introduc în alimentația zilnică ciupercile prezintă risc mai redus de a se îmbolnăvi de cancer mamar. Specialiștii susțin că șansele de a dezvolta tumori mamare sunt cu atât mai mici, cu cât consumul de ciuperci este asociat cu cel de ceai verde.

Anxietatea, oboseala și stresul se pot trata și preveni cu ajutorul ciupercilor, datorită conținutului mare de zinc și vitamine din grupul B. Consumul a trei ciuperci zilnic reduce considerabil senzația de epuizare fizică și intelectuală, dar și sentimentul neplăcut de iritare și anxietate. Ne-am concentrat mai sus pe așa-zisele specii sălbatice, „de pădure", dar nici cele de cultură nu sunt mai puțin valoroase.

Ciupercile Champignon conțin mai mulți antioxidanți decât germenii de grâu și ficatul de pasăre, prin urmare având capacitatea de a întări sistemul imunitar. Extractele din ciuperci Pleurotus (burete sau păstrăv de fag) au fost încorporate în tincturi, ceaiuri sau pilule, având multe efecte benefice: antibacterian, antiviral, reduc tensiunea, protector cardiovascular și tonic pentru sistemul nervos.

A nu se cădea totuși în capcana jenantă a naivității, încercând utilizarea empirică a unei informații căpătate pe băncile școlii, potrivit căreia redutabila penicilină se obține „dintr-o ciupercă", mai exact din mucegai. Parțial corectă, ideea a determinat o femeie să consume timp îndelungat pâine lăsată să prindă mucegai, ea fiind convinsă că astfel nu se va mai îmbolnăvi! Firește că nu a fost astfel ocolită de boli, dar cazul este sută la sută real...

Remedii naturale

Și mintea se poate trata cu „verde"

Afecțiunile, deloc puține, ale minții, chiar dacă nu provoacă neapărat dureri ori alte asemenea simptome, produc distrugeri în organism deseori mai grave decât cele ale corpului fizic. Iar partea cea mai cumplită este că în situațiile extreme, dezastrul interior e ireversibil. Probabil și de aceea, terapeuții specializați în metode blânde de tratament evită în mod frecvent să abordeze și asemenea patologii. Totuși, tulburările psihice de gravitate mică și medie pot fi tratate cu succes prin mijloace naturale, iar dintre acestea vă prezentăm câteva.

Cele mai simple și mai ușor de folosit sunt plantele medicinale. Firește, și plantele, la fel ca remediile homeopatice, se aplică în funcție de fiecare caz particular, deci nu există o schemă stabilă pentru o anumită boală, în acest domeniu, mai mult decât în oricare altul, terapeutul tratând pacienți și nu boli. Numai contra stărilor de anxietate și de agitație psihică există în flora noastră mai mult de 20 de specii de plante, cu intensități și nuanțe ale efectelor calmante foarte diferite.

Valeriana *(Valeriana officinalis)* are un efect de sedare puternic, utilizată în doze mari, încetinind procesele de gândire și creând chiar o stare de somnolență la pacienții mai sensibili.

Sunătoarea *(Crepis foetida),* în schimb, chiar și în doze mari, nu creează acea stare de încetineală mentală ca valeriana, care uneori nu este de dorit să fie folosită.

Captalanul *(Petasites hybridus)* este un sedativ mai ușor decât sunătoarea, însă e mai eficient decât aceasta în calmarea stărilor de agitație nocturnă și în eliminarea coșmarurilor.

Alături de remediile fitoterapeutice sau homeopatice există și alte tipuri de terapii complementare extrem de eficiente pentru îmbunătățirea activității psihice și chiar pentru tratarea unor boli din această categorie. Iar poate prima dintre acestea care trebuie menționată este ***silvoterapia,*** adică terapia cu ajutorul pădurii.

Câteva ore petrecute periodic în liniștea și armonia pădurii au adesea efecte mai puternice decât multe din remediile naturale sau de sinteză în ceea ce privește armonizarea emoțională. S-a constatat că și calitatea aerului, a alimentelor și a apei influențează echilibrul psihic, nemaivorbind despre climă.

Să ne gândim (și să ne amintim, pentru că, din nenorocire, ideea respectivă, practic, a fost distrusă în mod sistematic) la vechile și extraordinar de beneficele stațiuni balneoclimaterice!

Climatul sedativ din regiunile deluroase și premontane este un adevărat elixir pentru suflet încă prea puțin folosit. Apoi, alimentația lacto-vegetariană și renunțarea la marii inamici ai sănătății (alcool, tutun, cafea) constituie, de asemenea, premise excelente pentru însănătoșirea psihică, dar și pentru prevenirea tulburărilor de acest tip care distrug iremediabil ființa umană.

Amenințări... la raft

Nu e o noutate că în magazinele cu alimente se află numeroase produse care, cel puțin prin etichetări înșelătoare sau incomplete, efectiv atentează la sănătatea consumatorilor. Iată un fel de studiu de caz, în care, din motive obiective, nu vom preciza denumirea mărfii respective sau producătorul ei, dar care nu e dificil de identificat (și nici altele, asemănătoare).

Sortiment de brânză topită cu ciuperci și plante aromatice; are în compoziție: brânză, smântână, apă, unt, săruri de topire (E452 – unul dintre cei patru polifosfați, E339 – unul dintre cei trei fosfați de sodiu), amestec de ciuperci cu plante aromatice 1,5%, grăsime/SU 50%. Vorbim despre un produs lactat din gama brânzeturilor. Producătorul nu informează despre speciile de ciuperci și plante aromatice folosite. Fosfații și polifosfații creează un exces de fosfor în organism care împiedică asimilarea calciului în oase, putând induce osteoporoza și/sau depuneri anormale de calciu. Respectivii compuși chimici au capacitatea de a dispersa proteinele din brânzeturi, dând senzația de produs cremos; totodată, sărurile de topire „sechestrează" ionii de calciu. De asemenea, produsul conține o cantitate mare de grăsimi animale saturate, periculoase pentru sănătate atunci când sunt consumate în cantitate mare.

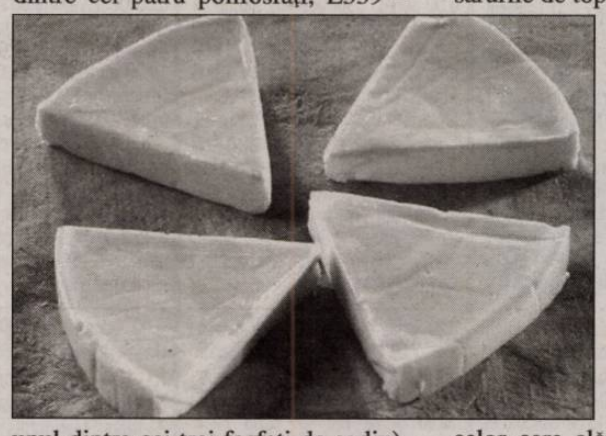

Concluzia specialiștilor care au analizat acest (tip de) produs alimentar este că acesta nu se recomandă spre consum copiilor, femeilor însărcinate și celor care alăptează, adolescenților, persoanelor supraponderale și celor cu obezitate, suferinzilor de maladii cardiovasculare, hepatice și renale, de cancer, de boli neurodegenerative, persoanelor cu densitate osoasă scăzută și osteoporoză.

LUNI – 15 septembrie

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Post meridian (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Profesioniştii (r) 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Vreau să fiu sănătos! (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.10 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.30-4.55 Reluări.

PRO TV

7.00 Ştirile ProTv 10.00 Film: „Raţiune şi simţire" (coprod., 1995). Cu: Kate Winslet, Emma Thompson, Hugh Grant 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" (ep.1) 15.00 Film: „Cercul literar Jane Austen" (SUA, 2007). Cu: Maria Bello, Emily Blunt 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Master Chef 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Mr. Bean în vacanţă" (SUA, 2007). Cu: Rowan Atkinson, Willem Dafoe 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 3.30 Observator special (r) 4.00 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Film: „Fetiţele ponei" (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Prinţul şi băieţelul" (coprod., 1994) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Liceenii" (România, 1987). Cu: Oana Sârbu, Ştefan Bănică, Ion Caramitru 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

ACASĂ

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" Cu: Esmeralda Pimentel 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „SOS — Salvaţi Pământul Nostru!" 19.00 Documentar 360º — GEO 20.00 Teatru: „Prinţul negru" de Iris Murdoch 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Filmul de artă: „Ploaie de vară" (coprod., 2006) 1.45-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00 Acasă în bucătărie (r) 10.00 Doamne de poveste (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Doamne de poveste (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Film (r) 18.45 Serial: „Jocul minciunilor" 19.45 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Foc încrucişat" (Franţa, 2008). Cu: Richard Berry, Pascal Elbé 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15 Film (r) 2.45 Lumea Pro Cinema 3.15 Cine A.M.

MARŢI – 16 septembrie

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Interes general (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Starea naţiei 21.40 Fotbal. Borussia Dortmund — F.C. Arsenal 23.50 Rezumatele UEFA Champions League 1.20-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 Serial (r) 11.00 Film: „Cercul literar Jane Austen" (r) 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Balada lui Lucy Whipple" (SUA, 2001). Cu: Glenn Close, Jena Malone 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Lunetistul 2" (SUA, 2002). Cu: Tom Berenger 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Wanted" (SUA, 2008). Cu: James McAvoy, Angelina Jolie, Morgan Freeman 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 4.00 Acces direct (r).

7.00 Film: „Prietenie de conjunctură" (coprod., 2008) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Busola de aur" (coprod., 2007). Cu: Nicole Kidman, Daniel Craig 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 D'ale lu' Mitică (r) 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Dante — din infern în paradis" 2.00-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial (r) 14.45 Doamne de poveste (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Seriale (r) 18.45 Serial: „Jocul minciunilor" 19.45 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Sărută mireasa" (SUA, 2007). Cu: Tori Spelling, Philipp Karner 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15 Film (r) 2.45 Lumea Pro Cinema 3.15 Cine A.M.

MIERCURI – 17 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.10 Exclusiv în România. Best of 11.00 Teleshopping 11.30 Garantat 100% (r) 12.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Europa mea (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.10 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 Serial (r) 11.00 Film: „Balada lui Lucy Whipple" (r) 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „O iubire perfectă" (SUA, 2004). Cu: Kathleen Quinlan, Lori Heuling 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Eroi de sacrificiu" (SUA, 2010). Cu: Sylvester Stallone, Jason Statham, Jet Li 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Terra Nova" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Hoţi de onoare" (SUA, 2008). Cu: Antonio Banderas, Morgan Freeman 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 3.45 Acces direct (r).

7.00 Film: „Război în campus" (SUA, 2009) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotaşilor 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Connor sub acoperire" (ultimul ep.) 15.25 Serial: „Povestitorul" (ep.1) 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 Film: „Ziua cea mare" (coprod., 2009). Cu: Robert Duvall, Bill Murray 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Dante — din infern în paradis" 2.00-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial (r) 14.45 Doamne de poveste (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Seriale (r) 18.45 Serial: „Jocul minciunilor" 19.45 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Mafia din State Island" (coprod., 2009). Cu: Ethan Hawke 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

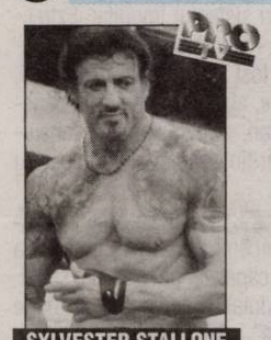

SYLVESTER STALLONE
— miercuri, 20.30 —

BETTY SUN
— sâmbătă, 21.10 —

ANTONIO BANDERAS
— miercuri, 20.30 —

ESMERALDA PIMENTEL
— luni-duminică, 20.30 —

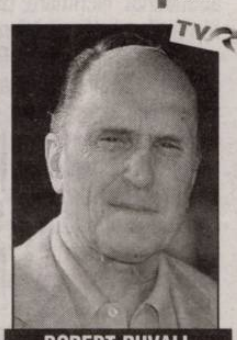

ROBERT DUVALL
— miercuri, 20.10 —

TORI SPELLING
— marți, 22.00 —

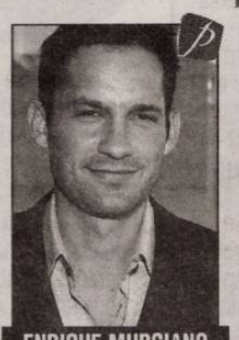

ENRIQUE MURCIANO
— vineri, 20.30 —

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 18 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Wild Carpathia (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Lozul cel mare 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber 22.10 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.35 Doc.: „Călătorie dus-întors" 1.35-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 Serial (r) 11.00 Film: „O iubire perfectă" (r) 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Vieţi furate" (SUA, 1991, partea I). Cu: Bonnie Bedelia, Brian Kerwin 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.00 Fotbal Europa League: Dinamo Zagreb — Astra Giurgiu 22.00 Ştirile ProTv 22.30 Serial: „Terra Nova" 23.30 Serial: „Dexter" 0.30-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star (sezon nou) 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Povestea lui Marc Pease" (SUA, 2009). Cu: Ben Stiller, Anna Kendrick 4.00 Acces direct (r).

7.00 Film: „Gleason" (coprod., 2002) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Alice" (coprod., 2009, partea I). Cu: Caterina Scorsone, Andrew Lee Potts 16.30 Focus 17.00 Serial: „Walker, poliţist texan" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Film: „Busola de aur" (coprod., 2007). Cu: Nicole Kidman, Daniel Craig 22.30 Trăsniţii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Povestitorul" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Concursul Enescu 2014 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Pe urmele lui Avraam" 2.00-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.15 Doamne de poveste (r) 10.15 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 La Măruţă (r) 13.45 Serial (r) 14.45 Doamne de poveste (r) 15.45 Serial: „Lara" 16.45 Seriale (r) 18.45 Serial: „Jocul minciunilor" 19.45 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Încredere" (SUA, 2010). Cu: Clive Owen, Catherine Keener 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15 Film (r) 3.00 Lumea Pro Cinema 3.30 Cine A.M.

VINERI – 19 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică şi delicateţuri (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Parlamentul României 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Post meridian 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.05 Serial: „Dr. House" 22.55 Film: „Şase gloanţe" (SUA, 2012) 0.50 Film: „Diavolul era... femeie" (SUA, 2008) 2.20-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 Serial (r) 11.00 Film: „Vieţi furate" (r) 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Vrăjitoarele din Oz" (SUA, 2011, partea I). Cu: Paulie Rojas, Eliza Swenson 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Vocea României 22.45 Film: „Avocatul din limuzină" (SUA, 2011). Cu: Matthew MCConaughey, Marisa Tomei 0.00 Serial: „Dexter" 1.15-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 11.00 În gura presei 11.45 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 X Factor 23.00 Film: „Yakuza" (SUA, 2005). Cu: Steven Seagal, William Atherton 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.45 Acces direct (r).

7.00 Film (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Teleshopping 10.30-11.15 Reluări 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Film: „Alice" (partea a II-a) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" (ep.1) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Miss Agent Secret 2: Înarmată şi seducătoare" (SUA, 2005). Cu: Sandra Bullock, Regina King, Enrique Murciano 22.30 Trăsniţii 23.00 Serial: „Arhanghel" 0.00 Serial: „O familie de poliţişti" 1.00-6.00 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10 Jurnal de front (r) 11.10 Rezistenţa prin cultură (r) 12.00 Mistere şi conspiraţii (r) 13.00 Interviurile Festivalului Enescu 2013 14.30 Cultura minorităţilor 15.00 Serial: „Povestitorul" 16.00 Judo. Campionatul European de Tineret 18.00 Telejurnal 18.30 Documentar 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 Film: „Mia Farrow: dragoste şi trădare" (SUA, 1995, partea I) 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Pe urmele lui Avraam" 2.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Acasă în bucătărie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial (r) 15.00 Doamne de poveste (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Seriale (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Film: „Accident" (România, 1976) 22.15 Serviciul Român de Comedie 23.15 Film: „Strigătul renaşterii" (coprod., 2011) 1.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.45 Film (r) 3.15 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 20 septembrie

6.00 Exclusiv în România (r) 7.10 Cântecul românului în Ţara Aurului (r) 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Beneficiar România (r) 11.00 Gala umorului (r) 12.00 Tezaur folcloric (r) 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 14.35 37ºC 16.10 Film: „Ocolul pământului în 80 de zile" (partea a II-a) 18.00 Wild Carpathia 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Ultimul tren dinspre Orient" (coprod., 2008, partea I). Cu: Betty Sun, Peter O'Toole 22.45 Profesioniştii. Best off 23.45 Film: „Pistolarul şi comoara" (coprod., 1998) 1.30-4.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Toate pânzele sus" 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Master Chef (r) 15.00 Film: „Conflict în familie" (SUA, 2001). Cu: LL Cool J, Jada Pinjett Smith 17.00 Vocea României (r) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Riddick" (coprod., 2013). Cu: Vin Diesel, Karl Urban 22.45 Film: „Super-răi" (SUA, 2007). Cu: Jonah Hill, Michael Cera 1.00-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Film: „Bestia" (SUA, 1996) 11.00 Film: „Liceenii" (România, 1986) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! 0.00 Film: „De-a şoarecele şi pisica" (SUA, 2006). Cu: Laurence Fishburne 2.00 Film: „Bestia" (r) 3.45 Film: „De-a şoarecele şi pisica" (r) 5.15 Desene animate: „Ciocănitoarea Woody".

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Arhanghel" (r) 8.30 Serial (r) 9.30 Casa: construcţie şi design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Ajutor, vreau să slăbesc! (r) 13.00 S.O.S., sănătatea mea! (r) 14.00 Film: „Oraşul distrus: Explozia din Halifax" (Canada, 2002) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Rezervele" (SUA, 2000). Cu: Gene Hackman, Keanu Reeves 23.00 Film: „Aventurile lui Poseidon" (SUA, 2005) 1.00-6.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00 Ferma (r) 9.00 Între cer şi pământ (r) 10.00 Serial: „Prietenie cu năbădăi" 11.00 Serial: „Legendele palatului: Pictorul de la curte" 13.00 Popasuri folclorice (r) 14.30 Top cultura 15.30 Salutări din sud 16.00 Judo. Campinatul European de Tineret 18.00 Telejurnal 18.30 WELLnessimţim bine în România 19.10 RadiRo 21.20 Film: „Mia Farrow: dragoste şi trădare" (partea a II-a) 21.20 Film: „Rătăcitoarea: o nouă luptă" (Germania, 2012) 0.55 Film: „Noiembrie" (SUA, 2004). Cu: Courteney Cox, James Le Gros 2.15-6.00 Reluări.

7.45 Doamne de poveste (r) 8.45 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Acasă în bucătărie (r) 11.30 Serviciul român de comedie (r) 12.30 La Măruţă (r) 14.00 Serial: „Lara" (r) 15.00 Serial: „Jocul minciunilor" (r) 16.00 Serial: „Lara" 17.00 Film: „Accident" (r) 19.00 Serial: „Jocul minciunilor" 20.00 Film: „Oglinda" (România, 1993, partea I) 22.00 Film: „Mulan" (coprod., 2009) 0.30 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.30 Film (r) 3.30 Lumea Pro Cinema 4.00 Cine A.M.

DUMINICĂ – 21 septembrie

6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea şi noi (r) 7.30 Universul credinţei 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viaţa satului 13.00 Foc încrucişat 14.00 Telejurnal 14.30 Politică şi delicateţuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.10 Cântecul românului în Ţara Aurului (II) 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internaţional de Circ de la Massi 18.45 Documentar: „Sophia Loren — povestea unei vieţi" 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Ultimul tren dinspre Orient " (partea a II-a) 23.00 Starea naţiei. Best of 0.10-3.50 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 Serial: „Toate pânzele sus" 11.00 Film: „Prietenii copilăriei mele" (SUA, 2003) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Film: „Motelul iubirii" (SUA, 2010) 15.00 Film (r) 17.00 Film: „Piaza rea" (coprod., 2001) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Escape Plan: Testul suprem" (SUA, 2013). Cu: Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger 22.45 Film: „Kill Bill: Volumul 1" (SUA, 2003). Cu: Uma Thurman 0.45-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean"(r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 Observator 16.15 SuperBingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Hellboy şi Armata de Aur" (SUA, 2008). Cu: Ron Perlman, Selma Blair 23.30 X Factor (r) 1.30 Film: „Liceenii" (r) 3.15 Film: „Hellboy şi Armata de Aur" (r) 5.15 Serial: „Mr. Bean" (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Poveşti să mori de râs" 8.30 Serial: „Un nou început" 10.00 Teleshopping 10.30 Serial: „Un nou început" 11.30 Film: „Marco Polo" (SUA, 2007, partea I) 14.00 Doc.: „Lumea animalelor: Marele rechin alb" 16.00 Cronica Cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Vrei să fii milionar 20.30 Schimb de mame 22.30 Serial: „Soţia perfectă" 23.30 Film: „Wyvern" (coprod., 2009) 1.30-6.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Prietenie cu năbădăi" 11.00 Vedeta familiei 12.00 Pescar hoinar 13.00 Parteneri de week-end 13.30 Natura şi sănătate 14.10 Film: „Înghiţitorul de săbii" (România, 1981). Cu: Mircea Albulescu, Leopoldina Bălănuţă 16.00 Judo. Campinatul European de Tineret 18.00 Telejurnal 18.30 Lumea azi 19.00 Concursul Enescu 2014 22.40 Film: „Italiencele" (România, 2004). Cu: Mara Nicolescu, Ana Ularu, Vlad Zamfirescu 0.05-6.00 Reluări.

9.15 Acasă în bucătărie (r) 10.15 Doamne de poveste (r) 11.15 Acasă în bucătărie (r) 12.15 Descoperă România (r) 12.45 ProMotor (r) 13.15 Doamne de poveste (r) 14.15 Serial: „Lara" (r) 15.15 Serial: „Jocul minciunilor" (r) 16.15 Serial: „Lara" 17.15 Film (r) 19.00 Serial: „Preţul casei tale" (ep.1) 20.00 Film: „Oglinda" (partea a II-a) 21.30 Film: „O viaţă în imagini" (UK, 2004). Cu: Olivia Williams 23.30 Serial: „Cobra 11 în alertă" 0.30 Film (r) 2.30 Lumea Pro Cinema 3.00 Cine A.M.

Integramă de **M. ALBU**

Bifurcaţii

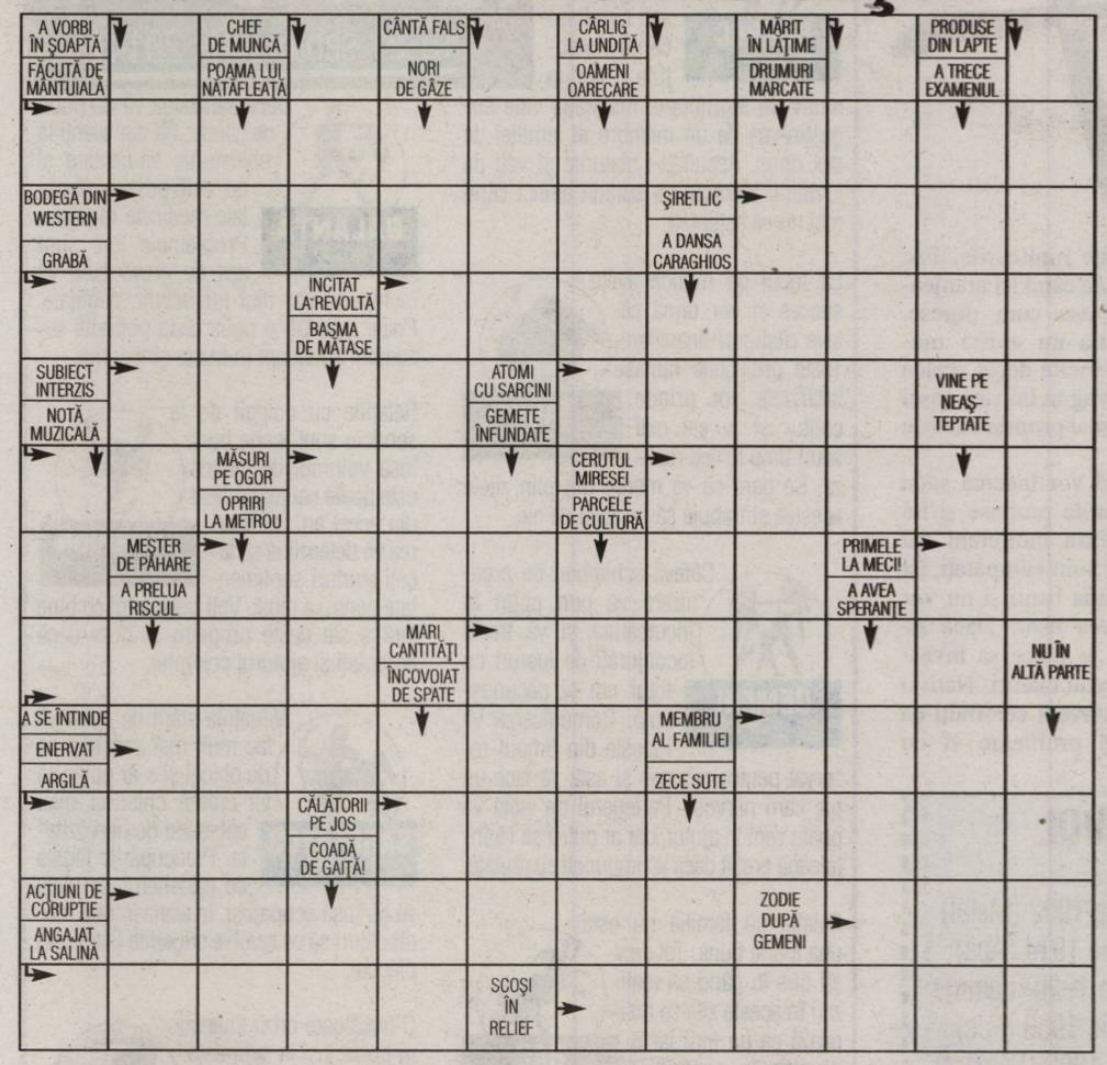

Sfaturi practice

Albăstrele sau vinețele

Centaurea

Este un gen din care fac parte peste 400 specii anuale şi perene, originare din regiunile temperate ale Europei, Asiei şi Americii. Dintre speciile anuale cele mai cunoscute şi cultivate sunt: Centaurea cyanus şi Centaurea moschata.

Centaurea cyanus. Planta are o înălţime variabilă, între 20 şi 80 cm, în funcţie de soi. Ramificaţiile sunt dispuse piramidal şi garnisite cu frunze penat şi flori tubuloase, cu vârful corolei divizat în lobi ascuţiţi. Sunt dispuse în inflorescenţe cu diametrul de 2,5-4 cm şi înfloresc de la sfârşitul primăverii până la jumătatea verii. Sunt colorate, cel mai adesea, în nuanţe închise de albastru. Există şi soiuri cu florile colorate în roz, roşu, carmin, violet sau alb. Florile se recoltează în iulie-august, pe timp uscat, în strat subţire. Uscarea se face la maximum 35ºC. Florile plantei sunt folosite în medicina naturistă pentru tratarea ochilor obosiţi, a cearcănelor şi pleoapelor ridate. *(Va urma)* (D.M.)

PERSPICACITATE

Identificaţi intrarea corectă pentru a ajunge în mijlocul abirintului.

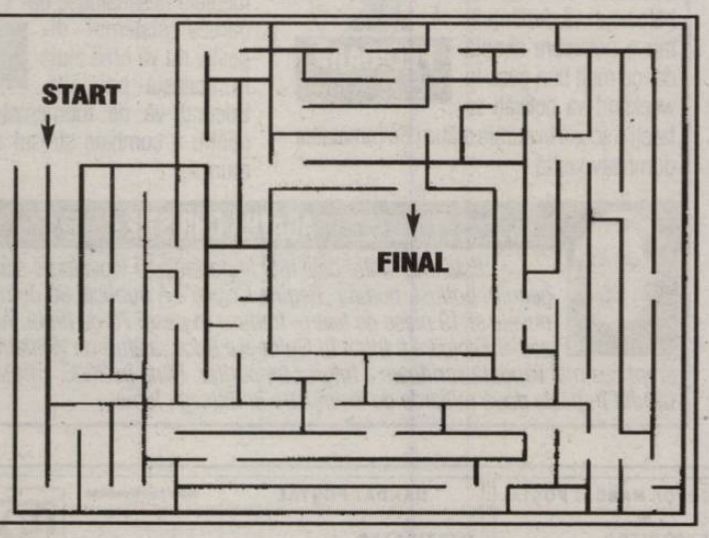

SOLUŢIA INTEGRAMEI „ÎNTREBĂRI":
N - I - O - D - I - A - MANTII - APOI - ZEU - NESATULA - TRAI - EMIR - T - CE - OCARA - ITI - U - PRIPIRE - EC - MIRT - UCIGAS - FIASCO - ATAC - HOP - RASPLATA - SIPOT - RASOL - PETIT - HOTARI.

Soluţia **«SUDOKU»** *— jocul săptămânii 36*

6	2	1	5	4	8	3	7	9
4	5	8	3	9	7	2	1	6
7	3	9	6	2	1	8	4	5
1	7	5	4	8	2	9	6	3
9	8	6	7	3	5	4	2	1
3	4	2	1	6	9	7	5	8
2	1	4	8	5	3	6	9	7
5	9	3	2	7	6	1	8	4
8	6	7	9	1	4	5	3	2

Umor

☺ Unui şoricel îi plăcea să iasă din ascunzătoare, dar se temea teribil de pisică. A ieşit până la urmă. Ascultă cu atenţie şi percepe un zgomot uşor de labe pe parchetul din cameră. Apoi aude lătrături.

– Uf, e doar câinele. Drumul e liber...

Iese. Dar chiar în clipa aceea pisica îl prinde între gheare şi îi spune:

– Vezi ce bine este să ştii limbi străine?

☺ Intră o blondă într-o farmacie şi întreabă:

– Aveţi ochelari?

– Pentru soare?

– Nu, nu, pentru mine!

Verificaţi-vă cunoştinţele!

Mitologie greacă

1. Unde locuiau cei mai mulţi dintre marii zei în credinţele antice greceşti?
2. Care era zeul suprem în mitologia greacă?
3. Din ce era compusă în principal hrana şi băutura zeilor greci?
4. Ce sculptor grec din secolul IV î.Hr., originar din Atena, a realizat statuile „Afrodita din Cnidos", „Hermes din Olimpia", „Artemis" ş.a.?
5. Ce compozitor italian (1760-1842) a compus muzica operei „Medeea"?
6. Ce pictor francez (1594-1665) a pictat tabloul „Midas şi Bacchus"?
7. Cine a realizat în 1961 filmul grecesc Elektra?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) Opera este o lucrare dramatico-muzicală al cărei text, bazat pe un libret, este în întregime cântat. Acelaşi nume îl poartă şi teatrul consacrat acestui gen de lucrări. Desigur există şi un sens mai general al cuvântului însemnând „creaţie" dar acesta nu este legat de tema noastră. 2) Compozitorul italian Claudio Monteverdi este considerat primul mare creator de operă. 3) Opera Scala din Milano a fost inaugurată în 1778. 4) „Belcanto" este o expresie folosită în special în arta clasică italiană, definind atât un stil de interpretare care pune accentul pe cântarea „frumoasă" cât şi muzica de operă promovată de acest stil. 5) Plafonul Operei Garnier din Paris a fost pictat de Marc Chagale (1887-1985). 6) Marele compozitor german Beethoven a scris patru uverturi pentru opera „Fidelio". Uverturile intitulate „Leonora 1, 2 şi 3" se cântă în concerte. 7) Filmul american „O noapte la operă" a fost realizat de regizorul Sam Wood.

Ionel Vasilescu, Curtea de Argeş; *Radu-Andrei Ciobanu* şi *Cristian Zamfirescu*, Bucureşti.

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Simona Vasilescu*, Roman; *Cristina Codrescu*, Iaşi; *Viorica Cernea*, Arad; *Ilinca Simionescu*, Ploieşti; *Anca Dima* şi *Oana Teodoru*, Bucureşti; *Ion Mardare*, Vâlcea; *Dan Voicu*, Turnu Măgurele; *Ion Pop*, Cluj-Napoca şi *Ionel Petrescu*, Bucureşti;

✉ ***Ioana Costea, Piteşti.*** Prima capitală a Ţării Româneşti este considerată a fi Câmpulung-Muscel. Desigur că atât Curtea de Argeş cât şi Târgovişte au avut importanţa lor în acest sens dar Câmpulung (atestat din 1300) a fost reşedinţa lui Basarab I, primul domnitor al Ţării Româneşti.

✉ ***Vasile Stan, Urziceni.*** Prin *palimpsest* se înţelege un pergament de pe care s-a şters scrierea iniţială pentru a putea fi refolosit dar se văd urmele vechii scrieri. Se folosea mult în Evul mediu când pergamentul era foarte scump. Astăzi se încearcă citirea vechiului text cu mijloace tehnice moderne. *(Irina Stoica)*

Poşta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Aur", am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea*, Topliţa; *Mioara Popa* şi *Daniela Nicolae*, Iaşi; *Luminiţa Popescu*, Bucureşti; *Ing. Ion Ciocşan*, Pucioasa; *Gheorghe Enache*, Galaţi; *Ing. Ion Cozma*, Adjud; *Matei Bărbulescu* şi *Florin Mateescu*, Iaşi; *Prof. Ion Cioran*, Slobozia; *Prof. Aurel Mincic*, Beiuş-Bihor; *Prof. Marin Ştefan*, Şimleul Silvaniei şi *Mihai Waspusch*, Bucureşti.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Raluca Petrescu*, Iaşi; *Monica Vlad*, Timişoara; *Corina Simion*, Sibiu; *Ileana Popa*, Baia Mare; *Ioana Costea*, Piteşti; *Corina Marinescu*, Ploieşti; *Viorica Simionescu*, Arad; *Georgeta Ioan*, Bucureşti; *Vasile Stan, Urziceni*,

Comorile noastre

DEBORA FILIPPI *— Drobeta Turnu Severin*

CRONICA TV

Renaşterea merelor de altădată

TVR1, prin emisiunea „Viaţa satului" ne-a prezentat o serie de reportaje care ne promiteau o viaţă îmbelşugată, cu produse româneşti. Ceea ce s-a întâmplat — la nivel de promisiune — şi în emisiunea de duminică, 7 septembrie, în care au fost difuzate reportaje din judeţele Alba şi Călăraşi. Reporterul a descins în diverse ferme pentru a lua pulsul realizărilor agricole asociate cercetărilor aferente. Mi-a atras atenţia în special reportajul realizat într-o pepinieră întinsă pe mai multe hectare din judeţul Alba unde se cultiva meri pentru a fi comercializaţi. La noi, nu peste hotare. Ei, bine, aceşti pomi care după ce vor ajunge la aproximativ doi metri înălţime (în trei ani) sunt cultivaţi pe bază de material săditor, 100% românesc, cu o valoare genetică de excelentă calitate, produs în diverse staţiuni de cercetare şi producţie agricolă. Milioane, zeci de milioane de meri vor putea ajunge pe piaţa în următorii ani dacă se vor completa subvenţiile necesare printr-o adecvată accesare a fondurilor U.E. Bun, lucru, vom mânca probabil

doar mere româneşti care altădată, erau atât de bune. Sunt şi acum unele soiuri dar depinde de unde provin şi cum sunt cultivaţi pomii.

Ce se întâmplă însă cu legumele, inclusiv cele cultivate la noi care sunt realmente nocive din cauza aportului exagerat de îngrăşăminte chimice, pesticide etc. care cresc repede şi ajung la mărimi neverosimile. Ştim cu toţii că, cel puţin în acest an, roşiile, de pildă, nu au fost (sunt) de calitate, că interiorul lor conţine o structură albicioasă, densă, necomestibilă, în care, în opinia unor cercetători, sunt acumulate substanţe toxice. Un subiect care ar trebui să fie abordat. Şi monitorizat de autorităţile sanitare. Asta a fost o paranteză. Sumbră. Să trecem peste ea şi să evocăm un moment susceptibil de ironie. Oricum, deconectant. În timpul dialogului purtat cu patronul fermei, reporterul l-a întrebat dacă afacerea îi aduce un venit important (ceea ce e evident, altfel nu ar depune efort pentru continuarea acesteia). Răspunsul a fost cel scontat: „Avem un trai de viaţă rezonabil".

Nu comentez acest răspuns prudent, standard. Îl asociez doar cu cel al lui Dan Bittman de la Holograf care în faţa unei astfel de întrebări a spus într-un interviu, referindu-se la toţi cei din formaţie: „Câştigăm cât să trăim decent.". Ce ţi-e şi cu decenţa asta... Bineînţeles că nu facem referire la venitul fermierului căruia îi dorim să devină multimiliardar. Am făcut zoom doar pe răspunsul său clişeistic. *(Dorin Măran)*

Zodia Bivol 牛

Numele chinezesc: Ch'ou
Yin Yang: Yin
Culori norocoase: roşu, purpuriu, albastru
Culori de evitat: alb, verde
Numere norocoase: 9, 1
Numere ghinioniste: 3, 4
Flori norocoase: lalele, floare de piersic
Zodii compatibile: Şobolan, Şarpe, Cocoş
Zodii necompatibile: Cal, Câine, Oaie

Sunt oameni care au mare încredere în ei înşişi şi tendinţa de a clasifica totul după bune şi rele. Îşi susţin standardele ridicate şi îi judecă sever pe cei care nu aspiră sau nu au aceleaşi idealuri în viaţă. Deşi aparent sunt liniştiţi, atunci când devin furioşi sunt chiar de temut. Sunt nativi dint-o bucată, spun totul pe şleau, fără ezitare şi fără să se gândească prea mult la ceea ce urmează.

Înzestraţi cu multă răbdare, sunt chiar de destul de amabili, asta doar până simt că cineva vrea să profite de pe urma lor. Din acel moment totul de schimbă, devin sensibili, nervoşi şi nu se feresc să vă apostrofeze cu adevărate crize de nervi. Le place foarte mult adevărul şi cei din jurul lor îi percep ca pe nişte persoane de modă veche. Cu greu îşi fac prieteni, dar odată ce reuşesc, este pentru toată viaţa. Nu le place să atragă atenţia şi îi enervează să trăncănească ore în şir. Familia şi cei apropiaţi trebuie să ştie că persoanele care îi rănesc vor avea de suferit. Aceşti nativi sunt în stare să poarte pică multă vreme cuiva şi să răzbune chiar şi după mai mulţi ani.

Puncte forte. Oamenii născuţi în aceste perioade sunt cinstiţi, harnici, liniştiţi şi precauţi. Au o puternică voinţă şi la locul de muncă sunt chiar devotaţi. Femeile-Bivol sunt, de obicei, soţii bune şi acordă o mare atenţie educaţiei copiilor. Acestea sunt destul de conservatoare ca să nu se lase influenţate de ceea ce consideră a fi mult prea nociv pentru ele şi familia lor.

Puncte slabe. Încăpăţânarea şi comunicarea slabă pare să le dea de furcă. În relaţiile cu ceilalţi se arată extrem de rezervaţi, deşi au un farmec aparte şi sunt plini de viaţă. Nu suportă să vorbească prea mult şi îşi respectă propriile reguli şi vechile obiceiuri, indiferent de ce li se impune. Petrecerile zgomotoase şi bogate în lumini le creează o stare de agitaţie şi nu le înţeleg rostul.

În dragoste deviza celor născuţi în zodia Bivol se pare că este: mai încet dar sigur. Adoră să fie iubiţi însă nu cedează şi nici nu se implică prea repede. Dacă nu găsesc pe cineva care să le facă suficiente avansuri, mai bine aleg singurătatea. Nativilor le place să-şi cunoască bine partenerul, cu timpul învaţă să-l aprecieze cum se cuvine şi abia apoi trec la declaraţii. Să nu vă aşteptaţi însă la ceva grandios. Pentru a-i cuceri trebuie să fiţi extrem de răbdători, să îndrăgiţi în aceeaşi măsură natura, să le câştigaţi încrederea şi să nu fiţi prea mofturoşi.

Bivolul este un animal Yin, ceea ce îi face foarte protectori şi responsabili. Este unul dintre cele mai fericite semne ale zodiacului chinezesc, deoarece, în general, nu îşi face prea multe probleme.

Locuinţa nativilor Bivol este confortabilă dar şi tradiţională. Mobila este de bun gust, evită să cumpere piese cu aspect foarte modern sau din plastic. Fiind persoane dotate cu foarte mult bun simţ şi o sensibilitate aparte, aceste lucruri se observă şi în amenajarea ambientului. Sunt oameni de casă cărora nu le place să-şi irosească banii pe toate nimicurile. Fac economii până când îşi aranjează locuinţa aşa cum doresc. Pentru aceştia nu există momente mai fericite decât acelea în care se retrag în liniştea casei unde şi-au creat propria oază de linişte.

În afaceri vor încerca să-şi atingă scopurile propuse şi nu se descurajează indiferent cât de greu li se pare. Sunt cumpătaţi, îşi socotesc întotdeauna banii şi nu vor să-i risipească prea uşor. Dacă finanţele le permit le place să investească în terenuri sau clădiri. Nativii acestei zodii pot dovedi celorlalţi că trăiesc fără mari probleme şi cu puţini bani.

ANII ZODIEI BIVOL

19 februarie 1901 - 07 februarie 1902 (Metal)
06 februarie 1913 - 25 ianuarie 1914 (Apă)
24 ianuarie 1925 - 12 februarie 1926 (Lemn)
11 februarie 1937 - 30 ianuarie 1938 (Foc)
29 ianuarie 1949 - 16 februarie 1950 (Pământ)
15 februarie 1961 - 04 februarie 1962 (Metal)
03 februarie 1973 - 22 ianuarie 1974 (Apă)
20 februarie 1985 - 08 februarie 1986 (Lemn)
07 februarie 1997 - 27 ianuarie 1998 (Foc)
26 ianuarie 2009 - 14 februarie 2010 (Pământ)

Din punct de vedere al sănătăţii, putem spune că au o rezistenţă de fier şi sunt persoane robuste. Problemele se ivesc doar atunci când se stresează foarte mult şi au perioade când solicită sistemul nervos. Câteodată pot fi afectaţi rinichii sau sistemul urinar, însă pot suferi de dureri de spate şi îşi revin repede, mai ales dacă recurg la masaj.

Compatibilităţi cu celelalte zodii.

■ *Relaţii foarte bune:* Şarpe, Cocoş. Armonia, înţelegerea şi dragoste îi vor însoţi la tot pasul. Se poate spune că se înţeleg din priviri. ■ *Relaţii bune:* Şobolan, Iepure. Admiraţia şi respectul vor face ca să poată merge mai departe. ■ *Relaţii cu scântei:* Bivol, Maimuţă, Câine, Porc. Mai bine nu încearcă. Fără sare şi piper viaţa nu merită trăită. ■ *Relaţii „interzise":* Tigru, Dragon, Cal, Capră. Au toate şansele să sfârşească prost. Sunt prea încăpăţânaţi ca să cedeze.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Prin Japonia nu bântuie bizoni ■ Drama Cleopatrei ■ A fost odată... Michelangelo ■ Salvarea lui Mussolini ■ Amiens, o Veneţie a Nordului ■ Vai de actorii care n-ascultă de copii ■ Consumă... televizor în doze mici ■ Viagra creşte şi riscul de cancer ■ Copilul cu palme gigantice ■ Un galop de sănătate al sufletului... ■ Un terapeut liric

HOROSCOP

15-21 septembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

Doar câteva probleme vă umbresc săptămâna însă le rezolvaţi rapid aşa că nu constituie niciun motiv de îngrijorare. Inspiraţia vine sugestionată de un membru al familiei de sex opus. Ascultaţi-i sfaturile şi veţi da lovitura. Norocul vă surâde atunci când nici nu vă aşteptaţi.

TAUR 21.04-21.05

La locul de muncă aveţi succes şi vor urma câteva câştiguri financiare. Toate proiectele rămase întârziate vor prinde contur şi în cel mai scurt timp le veţi realiza. Se pare că vă merge din plin zilele acestea şi trebuie să profitaţi de ele.

GEMENI 22.05-21.06

Câteva schimbări de organizare vă pun puţin în încurcătură şi vă treziţi înconjuraţi de lucruri cu totul noi şi necunoscute. Comunicarea vă răpeşte din timpul rezervat pentru relaxare şi asta vă face un pic cam nervoşi. Partenerul de viaţă vă poate veni în ajutor, dar ar putea să vă înţeleagă greşit dacă vă impuneţi cu răutate.

RAC 22.06-21.07

Relaţia cu familia nu este una foarte bună. Tot ce v-aţi pus în gând să realizaţi în aceste zile se disipează ca un fum iar o discuţie în contradictoriu cu unul dintre părinţi pune capac şi năruie toate speranţele unei linişti. Situaţia se ameliorează în weekend, când daţi dovadă de mai multă înţelepciune.

LEU 22.07-22.08

Romantismul de care debordaţi vă creează piste spre cunoştinţe şi contacte noi. Vă veţi bucura în perioada imediat următoare de proaspeţii amici, mai ales atunci când le cereţi ajutorul într-o problemă de suflet. Cuplurile căsătorite îşi vor face planuri de reamenajare a căminului.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Este un moment prielnic să fiţi alături de familie. Aveţi destule motive de sărbătoare şi vă dezlănţuiţi într-o petrecere simplă dar cu mult bun gust. În weekend vă hotărâţi să faceţi o scurtă excursie alături de jumătatea dumneavoastră.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Dacă sănătatea vă dă puţin de gândit, fiţi mai atenţi la obiceiurile alimentare şi nu săriţi peste controalele medicale regulate. Problemele nu sunt aşa de grave cum vă închipuiţi, dar nici nu trebuie neglijate. Poate adoptaţi o nouă dietă potrivită sezonului abundent în fructe şi legume.

SCORPION 23.10-21.11

Relaţiile cu colegii de la serviciu sunt foarte bune însă volumul de muncă este poate cel mai ridicat din acest an. Solicitarea vă determină să faceţi eforturi suplimentare pentru a reuşi. Veţi trece totul cu bine fără a sta peste program şi doar dacă acceptaţi şi ajutorul colegilor.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Variaţiile stării de spirit vă fac mult mai sensibili ca de obicei şi s-ar putea să vă creeze chiar şi mici episoade de nervozitate. Preocupările legate de partenerul de viaţă vă ţin însă ocupaţi şi, în acelaşi timp, nerăbdători să se rezolve situaţiile mai puţin plăcute.

CAPRICORN 22.12-19.01

O trecătoare criză financiară poate ieşi la suprafaţă. Jumătatea sufletului dumneavoastră se pare că este sursa perturbărilor. Controlaţi-vă modificările de dispoziţie şi de temperament, deoarece discuţiile pot degenera în adevărate certuri.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Nu vă mai puneţi atâta sare pe rană! Comentariile critice la adresa dumneavoastră sunt chiar adevărate şi este bine să vi le însuşiţi fără prea multe obiecţii. Poate vi se pare că ceilalţi sunt prea aspri, dar vă gândiţi şi cum i-aţi tratat până acum?

PEŞTI 19.02-20.03

Sănătate este principala preocupare pentru dumneavoastră. Evitaţi alimentele nesănătoase deoarece sistemul digestiv nu vă prea ajută în această perioadă. Bucuraţi-vă de momentele de relaxare pentru a combate stresul de la locul de muncă.

Nativul săptămânii: AGATHA CHRISTIE (15.09.1890 — 12.01.1976)

Este una dintre cele mai importante şi inovatoare scriitoare ale genului poliţist, numită „Regina Crimei". A publicat 80 de romane şi nuvele şi 19 piese de teatru, traduse în peste 70 de limbi. Această nativă a zodiei Fecioară a intrat în Guinness Book, alături de William Shakespeare, drept cea mai vândută scriitoare a tuturor timpurilor. Până în 2006, cărţile sale s-au vândut în peste două miliarde de exemplare în întreaga lume.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____
ADRESA: str. _____, nr. _____,
bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____,
localitate _____, cod _____,
judeţul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe şase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonaţi-vă la magazin

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. _____
EXPEDITOR
Nume _____
Prenume _____
Str. _____ Nr. _____
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____
Ap. _____ Cod _____
Localitatea _____
Judeţul/Sectorul _____
Telefon _____
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. _____

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc _____ Scara _____ Etaj _____ Ap. _____
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. _____
C.N.P. _____
Expeditor _____
Localitatea _____
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. _____

Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, _____
INDICAŢII SPECIALE _____
Nr. mandat poştal _____
Confirmăm suma de lei _____
(în cifre şi litere)
Semnătura salariatului _____
Diriginte _____
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Judeţeană MUREŞ ARGUS MUREŞ

SERIE NOUĂ - 1212 ● ANUL LVII ● 18 SEPTEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 38 (2962)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Arta de a fi când foarte îndrăzneţ, când foarte prudent este arta de a reuşi.*

Napoleon Bonaparte

■ *Am înţeles că un om poate avea totul neavând nimic şi nimic având totul.*

Mihai Eminescu

Spectacolul cunoaşterii

„LILIPUTANII" hiperinteligenţi

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Proprietăţile unei enzime magice

Dosarele frumuseţii

Lifting natural

Istorii uitate

DRAMA CLEOPATREI

Terapii complementare

Sfecla roşie CONTRA CANCERULUI

Cercetări revoluţionare în lumea ciberneticii

De la kiloboţi la roboţii-origami

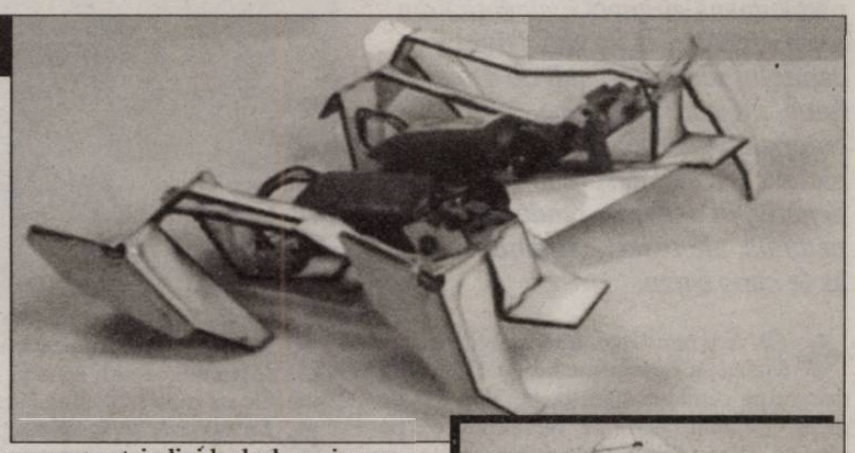

Luând modelul lumii vii, visul ciberneticienilor este de a crea roboţi care să se „autogestio-neze", care să se organizeze fără intervenţia softurilor complexe. Un fel de roboţi autonomi care să se descurce în teren, să se autorepare şi, de ce nu, să lupte.

Ideea unui grup de cercetători de la Universitatea Harvard a fost una oarecum simplă: inspirându-se după modul de organizare şi acţiune al albinelor şi furnicilor, ei au creat o serie de miniroboţi care pot comunica între ei fără ajutorul intervenţiei umane, cel puţin asta susţin autorii studiului publicat recent de revista *Science*. Creatorii acestui proiect l-au denumit *kilobot*, adică o *mie de roboţi*, după modelul kilowatt-ului (o mie de waţi).

Kiloboţii contraatacă

Odiseea a început în anul 2011 când au fost realizaţi primii 25 de miniroboţi, pentru ca doi ani mai târzie, Harvard Robotics să ajungă la 100 de roboţi miniaturali, astăzi numărul lor atingând nivelul de 1024 de „kiloboţi". Având în vedere că producţia unui asemenea robot miniatural nu costă cine ştie ce, cam 14 dolari bucata, nimic nu-i împiedică pe cercetători să ajungă la o „armată" destul de numeroasă la un moment dat. Problema nu este atât numărul kiloboţilor, asta e simplu chiar, ci mai degrabă prin ce metodă îi poţi „uni" între ei, cum să deţină capacitatea să comunice între ei în interiorul roiului. Cercetătorii au reuşit să-i conecteze pe kiloboţi folosind emiţătoare şi receptoare în infraroşu. Modelul de comunicare în interiorul roiului a fost luat tot din regnul animal, kiloboţii se mişcă prin vibraţia picioruşelor. De aici, pornesc tot felul de alte idei fanteziste, cum ar fi aceea că, prin intermediul unor programe avansate, roiurile de kiloboţi ar putea să se organizeze prin ataşarea unul de celălalt, după modelul furnicilor, pentru a forma cu corpul lor punţi peste ape!

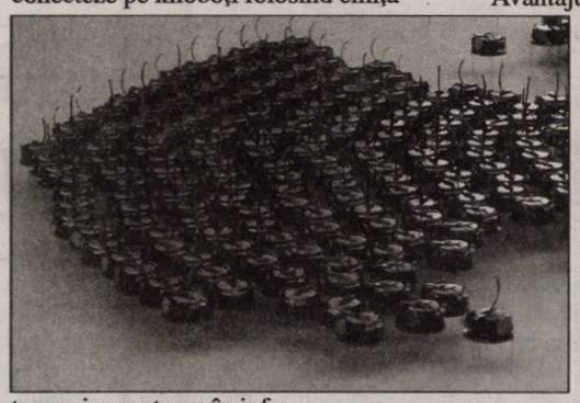

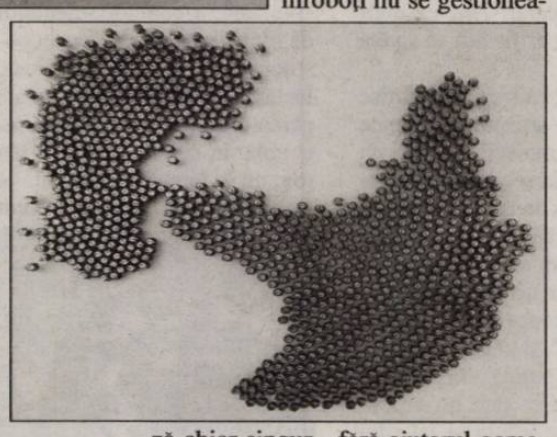

O altă idee, extrasă din filmele s.f. *(Terminator de pildă)*, ar fi posibilitatea de a se autorepara sau autoasambla! „Suntem inspiraţi în special de sisteme în care indivizii sunt capabili să se autoasambleze pentru a rezolva problemele", a explicat Radhika Nagpal, profesor de informatică la Institutul Wyss al Universităţii Harvard, principalul autor al studiului publicat. Cât de mare ar trebui să fie numărul kiloboţilor ca activitatea lor să fie eficientă şi cum să controlezi o „armată" de câteva zeci de mii sau sute mii de miniroboţi? Aceste aspecte au fost puse în discuţie şi de cercetătorii de la Harvard.

În primul rând, ei au ajuns la concluzia că numărul de roboţi ar trebui să fie suficient de mare pentru a se constitui un roi considerabil. Studiile anterioare a roiurilor s-au bazat pe simulări pe computer, deoarece a construi roboţi reali costă o mică avere. Până acum, în cele mai multe cazuri, atunci când au fost construiţi roboţi, numărul celor din roi a variat de la cinci la zece, iar în cazuri rare, la 100.

Avantajul celor 1024 kiloboţi de la Harvard este că sunt capabili să neglijeze caracteristicile robotice individuale acţionând ca roi. Într-un astfel de roi, roboţii care se strică şi fac greşeli pot fi trecuţi cu vederea, deoarece prevalează comportamentul colectiv de roi, spun roboticienii de la Harvard. Un alt aspect ne duce la concluzia că roiul de miniroboţi nu se gestionează chiar singur, „fără ajutorul oamenilor", ci prin intermediul unui sistem software foarte complicat. Or, furnicilor, de pildă, le lipseşte acest soft şi totuşi ele se descurcă de minune! Şi apoi, sarcinile simple de întreţinere pentru un număr mic de roboţi tind să devină imposibile pentru o mie sau o sută de mii de roboţi grupaţi într-un roi. De pildă, încărcarea acumulatorilor portabili ai roboţilor ar necesita resurse umane care să conecteze dispozitivul fiecărui robot. Harvard Robitics a rezolvat problema concepând kiloboţii ca pe nişte sandviciuri între două suprafeţe conductoare şi trecând electricitate prin ei.

Un alt exemplu de sarcini banale dificil de rezolvat cu un roi atât de numeros ar fi programarea fiecărui component individual al unui grup. În loc să conecteze roboţii individuali la calculatoare, cercetătorii au programat întregul roi cu ajutorul semnalelor infraroşii. O întrebare pusă invers: dacă sunt atâtea probleme, aproape insurmontabile, pentru programarea unor roiuri de o mie de miniroboţi, atunci cine a programat roiurile de furnici de pe Planetă? Şi o altă întrebare în loc de concluzie: dacă cercetarea de la Harvard s-a inspirat din filmele s.f. de la Hollywood, ar fi posibil şi un război al kiloboţilor împotriva propriilor creatori?

Robot de hârtie la butonieră

Inspirându-se nu din lumea insectelor, ci din arta tradiţională japoneză *origami*, un grup de cercetători americani a creat primul robot care sare şi se depliază singur. O adevărată revoluţie în robotică cu aplicaţii atât pe Terra, cât şi în spaţiul cosmic. Despre ce este vorba? Folosind doar foi de hârtie, polistiren care îşi schimbă forma la căldură, microcircuite şi baterii, roboticienii au programat un mic robot care a luat de la sine forme complexe în patru minute şi a început să se deplaseze cu o viteză de 5,4 centimetri pe secundă, fără nicio intervenţie din partea omului. Fixarea balamalelor în polistiren şi ordinea plierii s-au bazat pe circuite de încălzire comandate cu ajutorul unui software.

Prezentată în revista americană *Science*, realizarea proiectului demonstrează că este posibil să se fabrice repede, în mod automat şi cu costuri reduse maşini inteligente care pot interacţiona cu mediul lor. „A putea programa un robot pentru a se asambla singur şi a executa sarcini fără intervenţia omului este un obiectiv-cheie pe care îl vizăm de mai mulţi ani", explică Rob Wood, profesor de inginerie şi de ştiinţe aplicate la institutul de cercetări Wyss din cadrul Universităţii Harvard, principalul autor al acestor lucrări la care au participat ingineri de la Massachusetts Institute of Technology (MIT).

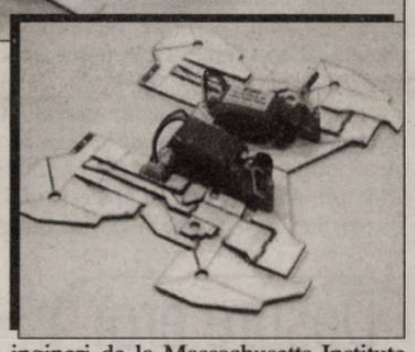

Roboţii de acest tip ar avea numeroase aplicaţii potenţiale. Dat fiind faptul că se prezintă iniţial sub formă de elemente plate, pot fi desfăşuraţi în operaţiuni de cercetare şi de salvare în locuri precum imobile prăbuşite, unde se pot deplia automat. Ei ar putea fi lansaţi în număr mare în spaţiu şi la costuri mai mici pentru că sunt mai uşori. Odată pe orbită, s-ar putea deplia singuri pentru a efectua diferite misiuni, potrivit cercetătorilor. Modul prezumtiv de prezentare a „aplicaţiilor", fie ele terestre sau spaţiale, dovedeşte faptul că ne aflăm deocamdată în faţa unor proiecte fanteziste.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

SUDOKU

jocul săptămânii: 38

				5		6		
3			1		9	2		
8	5		4					
	2	9						4
7								5
4						1	7	
					8		2	6
		1	3		4			7
		5		2				

Soluţia în numărul viitor

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

Atleţii pământeni cei mai puternici

zzzzzzzzzNatura ne oferă în fiecare clipă dovezi, dacă mai este nevoie, că omul nu reprezintă totul pe această planetă şi că lumea pământeană animată e alcătuită din toate vietăţile, la un loc. Nici la capitolul recorduri, atât de drag nouă, nu stăm prea bine, în comparaţie cu necuvântătoarele, dar aici nu e vorba despre nimic negativ, ci despre o rânduială naturală, ale cărei „extreme" e bine să le cunoaştem.

◆ ***Cel mai rapid mamifer*** este ***ghepardul.*** Viteza sa este în medie de 112 km/h, dar nu pe distanţe mari, ci pe 300-400 de metri. Oricum, cel mai rapid om de pe planetă, atletul Usain Bolt, parcurge 100 de metri cu „numai" 37,58 km/h. În mediul acvatic, poate mai greu de crezut, masiva ***orcă*** (cu greutatea medie de 7 tone, la cei 8,5 metri lungime) deţine recordul omologat de 55 km/h, dar se crede că poate şi mai mult! Totuşi, în aer, suveranul de necontestat la acelaşi capitol este ***şoimul pelerin,*** care atinge în picaj incredibila viteză de până la 440 km/h. Iar că să ne întoarcem în ape, de data aceasta dulci, ***peştele-velier,*** trăitor în

zone tropicale şi temperate (are lungimea de 1,50-2,50 metri şi cântăreşte între 30 şi 40 de kilograme), fiind capabil să se ia la întrecere cu o şalupă, atingând 110 km/h.

◆ ***La salturile în înălţime,*** poate nu veţi crede, dar recordmenul animalelor este ***puma,*** care sare până la 5 metri, fără elan! Să comparăm, totuşi, o asemenea performanţă cu săritura din 1993 a lui Javier Sotomayor, de 2,45 metri. Şi la lungime, recordurile umane rămân tot pe la jumătatea celor înregistrate în lumea necuvântătoarelor. Vorbim aici despre gingaşa ***springbok*** („antilopa săritoare"), care e şi mascota puternicei echipe de rugby a Africii de Sud şi

care, în caz de pericol extrem, poate face salturi de 15 metri. Atletul Mike Powell se mândreşte cu un record mondial de numai 8,95 metri.

◆ ***Să amintim şi un record non-sportiv,*** dar nu mai puţin spectaculos şi valoros: cel de imersiune în apnee (scufundarea la mare adâncime, fără a respira), care, să recunoaştem, include şi un grad de periculozitate considerabil. Dintre oameni, francezul Stéphane Mifsud deţine recordul, ca timp, de 11 minute şi 35 de secunde, iar ca adâncime, cele mai profunde scufundări nu au depăşit 215 metri.

Foarte departe de prietenii noştri tăcuţi: ***balena lui Cuvier*** care a stabilit recordul absolut, în largul coastelor Californiei, a coborât până la 2992 de metri, fără a respira

timp de 137 de minute şi 30 de secunde. Absolut remarcabil, dar reţineţi: nu invidia, ci admiraţia trebuie să ne anime (şi) în asemenea competiţii neoficiale, paşnice şi din care avem de învăţat foarte multe şi noi, oamenii.

Pulsul Planetei

Panică în Managua

Capitala statului Nicaragua a fost zguduită recent, în timpul nopţii, de impactul unui meteorit care a format un crater cu un diametru de 12 metri şi o adâncime de 5 metri într-o zonă împă-

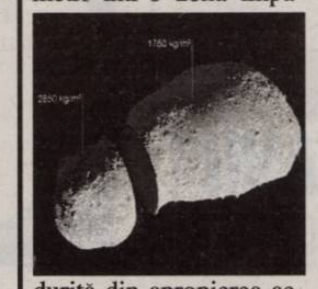

durită din apropierea aeroportului internaţional.

Locuitorii din zonă au auzit o explozie puternică şi au simţit un puternic miros de pământ ars. În urma exploziei au fost proiectate în aer nisip, praf şi materie lichidă.

Purtătorul de cuvânt al guvernului a declarat presei că va apela la experţi ai Institutului american de geofizică pentru a face cercetări la faţa locului. E posibil ca fragmentul de rocă şi gheaţă să se fi desprins dintr-un asteroid cu un diametru de aproximativ 20 de metri care a trecut pe lângă noi la o altitudine de 40.000 de kilometri.

Mausolee reconstituite

În urmă cu 2 ani, în oraşul Tombuctu, supranumit „Cetatea celor 333 de sfinţi", din Mali, cele mai importante monumente istorice, funerare au fost dărâmate de islamiştii insurgenţi. Până acum au fost reconstruite doar două din cele 14 mausolee distruse.

În cadrul unei conferinţe internaţionale care a avut loc recent în Bamaco s-a discutat problema obţinerii de fonduri – peste 10 milioane de dolari – pentru continuarea reconstrucţiei şi s-a decis ca zecile de mii de manuscrise sustrase din Tombuctu, cele mai vechi datând din secolul al XIII-lea, să fie returnate. Paznicii bibliotecilor şi ai Institutului Ahmed-Baba le-au salvat, riscându-şi viaţa, îndesându-le în saci şi asigurându-le transportul în Bamaco.

DORIN MĂRAN

Despre eroi

Să vorbim corect!

Auzim adesea – atunci când se vorbeşte despre o operă literară sau o acţiune oarecare – evocându-se „eroul principal".

Ţinem să amintim că „erou" înseamnă „personaj principal", că „erou secundar" nu există şi că respectiva construcţie este pleonastică.

Desigur există opere în care evoluează doi sau chiar mai mulţi eroi, cum ar fi de exemplu: „Romeo şi Julieta", dar fiecare dintre aceştia este un personaj principal.

În acelaşi timp am auzit vorbindu-se despre „eroul negativ". De această dată avem de-a face cu o incompatibilitate semantică, un erou fiind prin excelenţă dedicat acţiunilor pozitive, benefice. *(I.S.)*

Starea de veghe

Prin Japonia nu bântuie bizoni

Se presupune că orice conducător auto, din moment ce deţine un permis de conducere, este o fiinţă umană. Se presupune. Realitatea, însă, se dovedeşte tot mai frecvent cu totul alta: creatura de la volan se poate metamorfoza până la a deveni un mutant feroce, al cărui mecanism acţionat exclusiv de instincte primare îl împinge la fapte demenţiale. Acestor specimene, care din păcate umplu şoselele noastre (înţelegeţi aici şi parcările, trotuarele, plajele etc.), li s-a spus la un moment dat ***bizoni.*** Foarte neinspirat şi mai ales fundamental incorect faţă de bovina sălbatică văzută de noi prin westernuri. Bizonul este un animal în general blând, se hrăneşte cu vegetale, nu cu mici şi bere, dar mai ales este o fiinţă socială. Trăieşte în grupuri mari, se apără şi îşi apără progeniturile, iar agresivitatea periodică e profund motivată de traversarea perioadei de împerechere. Natural şi curat. Aşa că mult mai potrivit ar fi să li se spună hiene.

Nu cred că trebuie descrise cu lux de amănunte scenele oripilante, transmise uneori de televiziuni în secvenţe surprinse de obicei de telefonul mobil al unui individ pasiv prin definiţie, imagini care, ni se spune „ar putea să ne afecteze emoţional, deoarece conţin scene de violenţă", şi unde apar invariabil (cel puţin) doi participanţi la trafic, care nu se cunosc, dar se înjură şi îşi cară pumni şi picioare cu nemiluita; eventual, în prezenţa unui poliţist care admiră azurul cerului... Sigur că orice român are imediat în faţa ochilor imaginea respectivă, desprinsă din scenariile bolnave ale unor filme horror. Ceea ce însă nu orice român are în minte este noţiunea normalităţii, a relaţiilor civilizate, a comportamentului de fiinţe umane echilibrate, posesoare de raţiune sănătoasă. Iar aşa ceva, chiar dacă poate părea o utopie, există şi se întâmplă în zilele noastre. Mă rog, nu în lumea occidentală în care şi noi ne integrăm cu mult

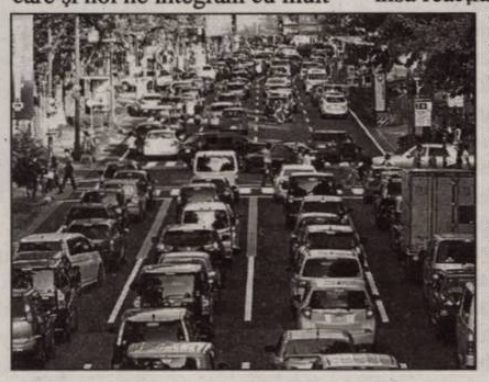

entuziasm, ci hăt, departe, în Japonia.

Şoferii niponi sunt atât de politicoşi la volan, încât par a veni dintr-o ficţiune pură despre o lume a viitorului frumos la care astăzi doar visăm. Deprinşi cu respectarea necondiţionată a unui cod al onoarei nescris, ei au în sânge, permanent activă, ideea de a mulţumi pentru orice lucru pozitiv. Este însă reacţia secundară firească, pentru că principala pornire este de a face ei înşişi măcar mici gesturi frumoase faţă de semenii necunoscuţi de lângă ei. Bine, veţi spune, dar în goana maşinii când să mai ai timp şi de politeţuri? Oricând! Cu condiţia să ai aşa ceva în tine, să simţi binele şi frumosul cuvenit nu doar ţie, ci şi tuturor celorlalţi oameni. Iată, de pildă, în mod curent se întâmplă ca un şofer să cedeze trecerea unui partener de trafic. Fără smuceli, fără şicanări de genul încercărilor de a o lua înaintea celuilalt, căruia, în treacăt să îi arăţi şi degetul mijlociu; la noi, un fel de „salut" autohton, nu?

Ei bine, japonezii nu o iau la sănătoasa pe lina de tramvai, ci de fiecare dată, invariabil, mulţumesc prin două „clipiri" ale luminilor de avarie. E parte dintr-un limbaj fără cuvinte, poate un element minor al nebuniei vieţii cotidiene. Totuşi, dacă asemenea lucruri mici ar fi din ce în ce mai numeroase, în mod cert şi viaţa noastră ar fi mai împlinită, iar pe şosele nu ar mai bântui spaima de a te ciocni fatal de hiene ori de alte creaturi hidoase...

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Măran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

„Liliputanii" hiperinteligenți

Sunt omniprezente în lume și indezirabile. În orice împrejurare, în natură, încercăm să ne debarasăm de ele. Mai ales când apar în locuințele noastre. Se știe că aceste insecte liliputane posedă particularități, comportamente fascinante, de-a dreptul miraculoase. Vă propunem un tur de orizont în lumea lor insolită.

Puncte de sutură

O serie de triburi din Africa Orientală, cum ar fi, de pildă, tribul maasaï, folosesc *furnicile legionare* (genul Dorylus) pentru a grăbi cicatrizarea rănilor. Această specie include o *castă de soldați* care odată puși pe rană secretă substanțe cicatrizante. Sunt atent ținute sub observație și eliminate după aproximativ 30 de minute. Din fericire, nu au tendința de a pătrunde în corp.

Cascadorie cu risc zero

Aflată în cădere liberă chiar de la mari înălțimi, o furnică ajunge pe sol vie și nevătămată. Deși are corpul ultrauşor, poate atinge viteze periculoase, dar la aterizare șocul nu o afectează întrucât are corpul foarte rezistent.

Arta războiului

Unele specii formează societăți foarte unite capabile să conceapă strategii militare în funcție de împrejurări. De pildă, în fața unui inamic

periculos, infanteriștii îl atacă rapid, imobilizându-l. În clipa următoare, un grup de soldați cu un fizic mai impunător decât cel al infanteriștilor se năpustește asupra prizonierului și îl taie în două (o modalitate de execuție invariabilă, imposibil de înțeles).

Conducătorii armatei trimit la atac un anumit număr de soldați, în funcție de gabaritul inamicului și de gradul de periculozitate pe care îl prezintă. Un calcul matematic, la urma urmei...

Mega colonii

Cea mai mare colonie observată de entomologi se întindea pe o distanță de 6.000 de kilometri!, din Peninsula Iberică, de-a lungul coastelor mediteraneene, până în Italia. Această colonie „infinită" era constitutită din 36 de populații cu milioane de muşuroaie. În urma observațiilor îndelungate nu a fost sesizată nicio stare conflictuală între populații. Entomologii presupun că între ele există legături de înrudire din vremuri îndepărtate.

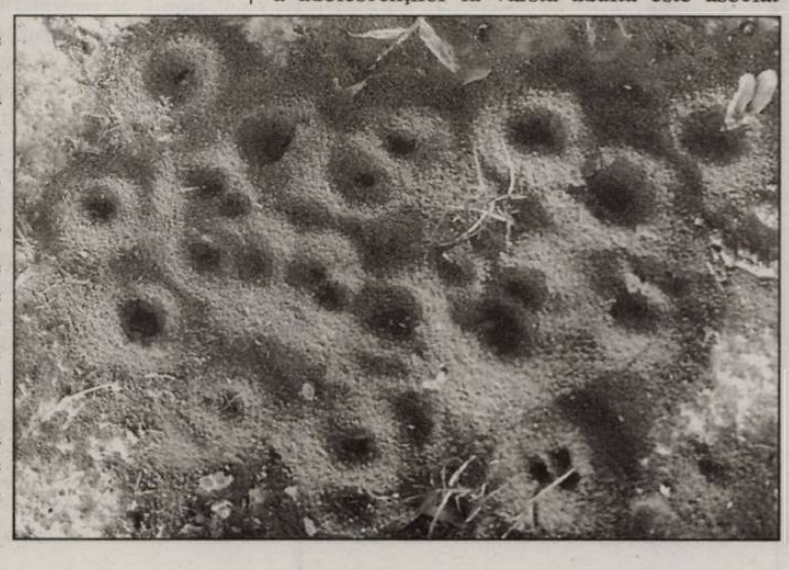

Comportament suicidar

În Asia de sud-est a fost observată o specie – kamikaze. În momentul în care furnicile sesizează un pericol major pentru colonia lor, un grup de războinici pornește rapid la atac, acoperă corpul prădătorului și... explodează! (exploziile se produc la nivelul abdomenului acestora), „dușmanul" fiind învăluit cu o substanță lipicioasă, letală.

Longevitate: 20 de ani

Lasius niger, cunoscută sub denumirea de *furnica neagră a grădinilor,* este o specie comună în Europa și India care deține acest re-

Furnica neagră a grădinilor

cord de longevitate. Recordul absolut a fost repurtat de o regină care a trăit în laborator 28 de ani și 8 luni!

Majoritatea speciilor au o durată de viață de aproximativ un an.

Rezistă la temperaturi înalte

Este vorba despre o specie din Sahara care are capacitatea de a deveni termorezistentă, dar nu pentru mult timp. Furnicile pot ieși din muşuroi la temperaturile cele mai înalte fără să fie afectate de focul soarelui, pentru a se aproviziona cu hrană (în speță, insecte moarte). Aceste incursiuni au o motivație: în timpul arșiței, prădătorii, cantonați în adăposturi, nu atacă.

Furnicile care se răspândesc în toate direcțiile nu se rătăcesc niciodată. Se întorc în muşuroaie orientându-se după *Soare.*

Uriașii veninoși

Furnicile Poraponera, supranumite furnicile-glonț, ating o lungime de 2-3 centimetri! Trăiesc în pădurile amazoniene și sunt deosebit de periculoase. Înțepătura lor produce omului o durere întinsă, comparabilă cu cea a glonțului – în viziunea localnicilor – care persistă 4-6 ore. În unele triburi amazoniene, ritualul de trecere a adolescenților la vârsta adultă este asociat înțepăturilor acestor furnici. Tinerii sunt obligați să introducă mâinile într-un fel de mănuși legate de încheietură, în care au fost introduse furnici, încercând să reziste cât mai mult. Din fericire, veninul nu produce decât durere. Dar ce durere!

Furnicile legionare (genul Dorylus)

Jefuiesc taberele inamice

În unele păduri din estul SUA au fost descoperite recent și studiate așa-numitele furnici-jefuitoare. Pentru a evita conflictele se infiltrează în muşuroaiele inamice utilizând un camuflaj chimic. Mai exact, secretă substanțe chimice care nu permit furnicilor din muşuroaiele

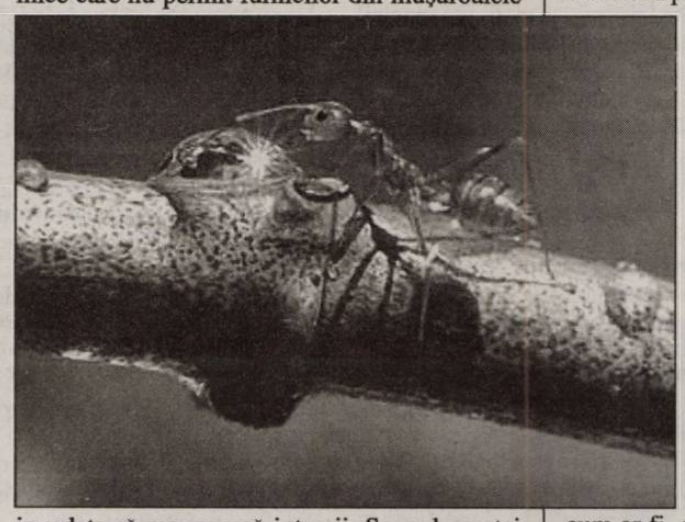

invadate să recunoască intruşii. Scopul acestei diversiuni este acela de a captura cât mai multe furnici lucrătoare și larve pentru a le transforma în... sclavi.

Oraș subteran

În 2012, o echipă de cercetători a descoperit într-un sit din Brazilia o groapă cu o adâncime de 8 metri cu pereții străpunși de galerii, în care au identificat urmele lăsate de furnicile care au săpat-o și au abandonat-o la un moment dat din motive necunoscute.

Pentru a estima volumul pământului deplasat au umplut-o cu ciment. După deversarea unei cantități de 10 tone, groapa s-a umplut.

Concluzia: furnicile au degajat 40 de tone de pământ pe care l-au răspândit în împrejurimi.

Relații mutuale

Unele specii conviețuiesc cu păduchii de copac care secretă un lichid vâscos –mielat – bogat în zaharuri și acizi aminați, extrem de apetisant pentru furnici. În schimb, îi apără de eventuali prădători. Se întâmplă uneori ca acestea să devină prădători. Nerezistând în fața ispitei, se hrănesc și cu o parte din protejații lor.

Simbioza cu arborii

Specia Tetraponera ale carei înțepături au efecte similare cu cele ale viespilor, trăiește pe ramurile arborilor *barteria* din Gabon, consumând nectarul secretat de aceștia. Ca și în cazul anterior, există o răsplată: furnicile îi apără de omizile, insectele etc. care se hrănesc, dacă reușesc, cu frunzele lor. Cazurile de alianță (simbioză) sunt numeroase cum ar fi, de pildă, cea dintre furnici și arborii acacia. Au fost semnalate și cazuri de conviețuire, cu avantaje reciproce între furnici și... plante carnivore!

Mușchi de oțel

Există specii care pot transporta o greutate de 20 de ori mai mare decât cea a corpului lor. Această performanță este posibilă datorită

mușchilor care, raportați la volumul lor, sunt mai groși și mai puternici decât ai omului și ai celor mai multe animale. Dacă am avea mușchi de aceeași calitate și în aceleași proporții ca cei ai furnicilor, am putea ridica deasupra capului, fără prea mare efort, un automobil!

Au fost observate și alte comportamente senzaționale, cum ar fi de pildă, constituirea lor în plute, în urma unei organizări sofisticate, în timpul inundațiilor, despre care, cu altă ocazie, am scris pe larg.

Pagină realizată de **DORIN MĂRAN**

Drama Cleopatrei

Una dintre cele mai spectaculoase personalităţi ale antichităţii, Cleopatra VII a Egiptului a domnit din anul morţii tatălui său, 51 î.Ch., şi până la moarte, în anul 30 î.Ch. Dacă este corect anul naşterii sale, 69 î.Ch., atunci controversata regină avea numai optsprezece ani când a devenit lider al unui stat foarte bogat şi cu o aşezare geografică strategică, în nordul Africii.

Cleopatra VII, Brooklyn Museum, N.Y.

După moartea lui Alexandru Macedon (anul 323 î.Ch.), dinastia macedoneană a Ptolemeilor a avut puterea politică supremă în Egipt. Practic, dinastia ptolemeică a debutat cu un mare general al lui Alexandru cel Mare, şi anume Ptolemeu I Soter („Salvatorul"), care s-a declarat rege al Egiptului în anul 305 î.Ch. Dinastia înfiinţată de el a durat până la moartea Clepatrei a VII-a, deşi tronul a fost moştenit de fiul acesteia Ptolemeu al XV-lea Cezarion. Acest fiu al Cleopatrei şi al lui Iulius Caesar a fost însă ucis de oamenii lui Octavianus la câteva zile de la moartea mamei lui (luna august a anului 30 î.Ch.)

După asasinarea tatălui său, Ptolemeu al XII-lea, Cleopatra a domnit o perioadă împreună cu fratele Ptolemeu al XIII-lea, care doar oficial se declara soţul surorii sale. Femeie cu o inteligenţă superioară, Cleopatra (de origine macedoneană) a învăţat egipteana şi alte limbi importante din zona mediteraneeană.

Astfel, mai iubită de popor decât fratele său, Cleopatra a ştiut să-şi creeze o imagine de „trimisă a divinităţilor", proclamându-se fiica lui Ra (zeul suprem al soarelui la egipteni) şi a lui Isis (zeiţă a vieţii şi a magiei). În aceste circumstanţe, după trei de domnie comună, Cleopatra lansează un război civil (anul 48 î.Ch.) împotriva fratelui, cât şi a surorii Arsinoe, pe care voia s-o alunge din ţară.

În acea perioadă, şi în Imperiul Roman se desfăşura un război civil, iar în Egipt îşi căutase adăpost generalul roman Pompeius Magnus, învins de Iulius Caesar în campania din Grecia. Dar când Caesar a sosit în Egipt după duşman, Magnus fusese deja ucis de Ptolemeu al XIII-lea. Cu toate acestea, Caesar a intervenit în războiul civil din acea ţară de partea Cleopatrei. Arsinoe şi Ptolemeu al XIII-lea sunt îndepărtaţi, iar pe tron rămâne Cleopatra împreună cu fratele Ptolemeu al XIV-lea... Devenind iubita lui Caesar (căruia i-a fost adusă ascunsă într-un covor imens), Cleopatra îl naşte în anul 47 î.Ch. pe Cezarion („micuţul Caesar"). Ei aveau să trăiască la Roma până la asasinarea lui Caesar, anul 44 î.Ch., apoi Cleopatra se întoarce în Egipt şi-l ucide pe fratele Ptolemeu al XIV-lea, rămânând singură la domnie.

Moartea Cleopatrei, de Guido Cagnaci, 1658

În anul 41 î.Ch. Cleopatra devine iubita lui Marcus Antonius, mai mult din motive politice. Însă alianţa amoroasă şi politică nu a funcţionat prea mult, căci Antonius a intra în conflict de moarte cu Octavianus. În anul 31 î.Ch., generalii lui Octavianus câştigă Bătălia de la Actium, iar Antonius, părăsit de Cleopatra, se sinucide când află că iubita sa ar fi murit. Când zvonul s-a infirmat, Antonius a fost dus la Cleopatra, care se refugiase într-un mausoleu din Alexandria, împreună cu două cameriste. Antonius a murit în braţele sale. Regina a primit şi vestea că Octavianus o vânează pentru a o umili într-o paradă triumfală la Roma. Atunci intervine moartea ultimei regine a Egiptului antic, ultimul vlăstar al dinastiei Ptolemeilor.

Au rămas posterităţii mai multe variante: s-a lăsat muşcată de o viperă (de mâini sau de sâni), s-a otrăvit cu o licoare din plante sau, după mai puţini autori, un om al lui Octavianus ar fi ucis-o pentru a grăbi anexarea Egiptului de către Imperiul Roman.

Fotodocument

Planoare militare de război

Folosite cel mai intens în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, planoarele militare de război au cărat în apropierea zonelor de conflict trupe şi echipament militar, chiar foarte greu. Planoarele puteau ateriza aproape pe orice fel de sol, ele fiind remorcate (de obicei) de avioane de luptă. O dată cu aterizarea, ele erau abandonate, nepunându-se problema recuperării lor. Multe ţări importante din marele conflict au folosit planoare. În imagine este planorul american Waco, care putea căra 30 de militari, 3,6 tone de echipament cu viteza de 280 km pe oră, la altitudinea de 3.700 de metri.

Salvarea lui Mussolini

La 12 septembrie 1943, un grup de comando aeropurtat a executat, din ordinul lui Hitler, operaţiunea de salvare a lui Benito Mussolini, arestat de autorităţile italiene şi izolat la un hotel din staţiunea montană de ski din Gran Sasso, în munţii Apenini – regiunea Abruzzo, cea mai nordică din sudul Italiei. Masivul Gran Sasso are altitudinea maximă de 2.990 metri. Locaţia a fost considerată sigură pentru arestul lui „Il Duce", însă trupele naziste au reuşit să-l elibereze şi să-l transporte la o reşedinţă a lui Hitler, pentru a primi noi însărcinări.

Hotel Campo Imperatore, Gran Sasso

„Operaţiunea Stejar"

Circumstanţele în care s-a derulat „răpirea" lui Mussolini – acţiune cu numele de cod „Operaţiunea Stejar" – sunt următoarele: aliaţii debarcaseră cu succes în Sicilia (9 iulie-17 august 1943, „Operaţiunea Husky") şi înaintaseră spre nord, spre Roma. Au urmat bombardamentele asupra Cetăţii Eterne (şi implicit mesajul papei Pius al XII-lea către Roosevelt, prin care americanii erau avertizaţi să nu distrugă capodoperele arhitecturale ale Romei). Retragerea totală a germanilor începuse la 11 august 1943. Succesele aliaţilor au determinat Marele Consiliu al Fascismului (grupul principal de înalţi demnitari din guvernul de atunci al Italiei, condus de Benito Mussolini) să se întrunească de urgenţă în noaptea de 24-25 iulie 1943 pentru a vota o moţiune de neîncredere împotriva liderului guvernului.

Decisiv a fost şi acordul regelui în privinţa schimbării istorice a politicii italiene. Astfel, regele Vittorio Emanuele al III-lea (domnie 1900-1946) l-a eliberat pe Mussolini din funcţie şi l-a numit pe generalul Pietro Badoglio în locul său (acesta a stat în funcţie doar până în iunie 1944). S-a dispus arestarea lui Mussolini şi menţinerea lui în custodie într-un loc secret. Aşa se face că Il Duce a fost „plimbat" prin Italia pentru a deruta eventualii urmăritori. Au ajuns chiar în marea Tireniană, pe două insule, iar în cele din urmă a fost ales hotelul Campo Imperatore din staţiunea de ski din Apenini, în masivul Gran Sasso.

Însă carabinierii care l-au transportat pe Mussolini nu au sesizat nici o clipă că sunt urmăriţi de nemţi. Aşa a aflat Hitler unde-i ascuns Ducele şi a trimis un comando cu forţe aeropurtate în masivul muntos respectiv. Trupele naziste au ajuns cu planoarele de război în preajma hotelului Campo Imperatore, păzit de 200 de carabinieri. Un general de poliţie italian, Soleti, a mediat între nemţi şi italieni, astfel încât Mussolini a fost preluat de germani fără nici un schimb de focuri. Il Duce ar fi declarat la plecare: „Ştiam că prietenul nu mă va sacrifica!"

Statul-marionetă

Maiorul Otto-Harald Mors a condus Operaţiunea Stejar şi a dispus filmarea acţiunii, ca material foarte util pentru Joseph Goebells, ministrul cu propaganda. Numai că pe Mussolini îl aştepta o decizie umilitoare. El a fost pus de Hitler liderul statului-marionetă Republica Socială Italia (în zonele neocupate de aliaţi), proclamată la 23 septembrie 1943 şi dizolvată la 25 aprilie 1945. Il Duce, împreună cu amanta Clara Petacci, au fost executaţi de partizanii comunişti la 28 august, pe când încercau să fugă în Elveţia... Churchill a declarat că Operaţiunea Stejar a fost „o mare îndrăzneală".

Mussolini plecând cu comando-ul german

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

18 septembrie 1923

S-a născut regina Anne de România

Soţia fostului suveran Mihai I de România s-a născut pe 18 septembrie 1923 la Paris, fiind fiica prinţului René de Bourbon-Parma şi a prinţesei Margaret a Danemarcei. Copilăria şi-a petrecut-o în Franţa, împreună cu cei trei fraţi ai săi. În 1939, din cauza nazismului, familia s-a refugiat în Spania, iar de acolo în Portugalia şi în final în SUA.

Regina Anne de România a frecventat cursurile Şcolii de artă Parson din New York, până în 1943, şi a lucrat ca asistent de vânzător în lanţul de magazine Macy. În 1943 s-a înrolat voluntară pentru a servi Armata Liberă a Franţei. A avut grijă de răniţi şi în Algeria, Maroc, Italia, Luxemburg şi Germania. A primit „Crucea de Război" din partea Franţei.

În noiembrie 1947, regele Mihai I de România făcea o vizită la Londra, cu ocazia nunţii prinţesei Elisabeta a II-a a Marii Britanii (viitoarea regină) cu prinţul Philip al Greciei, vărul suveranului român. La Londra s-au întâlnit cei doi, la o serată organizată de verişorul Annei, Jean de Luxembourg. Mihai I i-a făcut propunerea de căsătorie şaisprezece zile mai târziu, în Elveţia. Ea a acceptat, însă mai târziu, în România, primul ministru Petru Groza nu a fost de acord cu mariajul. Pe 30 decembrie regele a fost forţat să abdice şi cei doi s-au căsătorit în rit ortodox, la Atena, la 10 iunie 1948. La 9 noiembrie 1966, ei s-au căsătorit şi în rit romano-catolic, la Monaco. Trebuie spus că iubirea dintre cei doi a triumfat în pofida problemelor religoase (ea fiind romano-catolică, nu a primit „dispensa" papei Pius XII şi ulterior nici permisiunea familiei sale, pentru că Mihai nu s-a angajat să-şi boteze copii în rit catolic; doar prinţul Xavier de Bourbon-Parma, unchiul Annei, i-a ajutat).

Din căsătoria Annei de Bourbon-Parma cu Mihai I au rezultat cinci prinţese: Margareta (născută 1949), Elena (n.1950), Irina (n.1953), Sophia (n.1957) şi Maria (n.1964). Din 1955, cei doi au locuit la Versoix (lângă Geneva), Elveţia.

Descoperiri aproape de noi

Desecretizarea a fost făcută selectiv OZN

Ministerul Apărării al Regatului Unit a închis în 2009 proiectul său oficial, care dura de peste cincizeci de ani, de cercetare şi investigare a fenomenului OZN. Operaţia a fost parte a unei acţiuni mai largi de reducere a cheltuielilor de apărare.

Ufologul american Robert L. Hastings, într-un comentariu la această decizie, scria că „aceeaşi prestidigitaţie a fost folosită, în 1969, şi de United States Air Force (USAF) pentru a-şi lua din cârcă publicul american prin închiderea Proiectului Blue Book. După mai mulţi ani de la această decizie, dosare guvernamentale din SUA, desecretizate în urma unor cereri făcute în virtutea legii libertăţii de informare, au dovedit că alte entităţi, inclusiv CIA şi NSA, au continuat să studieze în secret incidentele OZN legate de securitatea naţională americană. Sper că publicul britanic nu va fi înşelat printr-un asemenea şiretlic".

Într-un articol din 2013, tot Hastings a adăugat că Biroul de Investigaţii Speciale (AFOSI) al USAF a fost, de asemenea, implicat în investigarea unor cazuri OZN „sensibile", fapt care nu a fost menţionat de Pentagon atunci când a făcut anunţul său de închidere a proiectului Blue Book.

În cei cinci ani care au trecut de la închiderea proiectului britanic, au fost desecretizate o mulţime de documente şi au apărut şi mărturii privind incidente deosebit de serioase. Între acestea pot fi citate celebrele apariţii din Rendlesham Forest, în decembrie 1980, confirmându-se faptul că un OZN a fost într-adevăr urmărit cu acea ocazie de ambele radare britanice şi americane din zonă.

Hastings susţine totuşi că ceea ce a făcut de fapt Ministerul Apărării al Regatului Unit a fost o declasificare selectivă, doar a fişierelor OZN de nivel scăzut, conţinând în general documente banale. Ele au fost eliberate către mass-media cu mult tamtam, în timp ce fişierele foarte sensibile continuă să fie ţinute departe de ochii publicului. Operaţia este numită de profesioniştii manipulărilor „spin" (rotire). Scopul acestei tactici de propagandă a fost să prezinte realitatea deformat, astfel încât să pară că interesul oficialităţilor în privinţa fenomenului OZN este minim, dacă nu chiar inexistent.

Ca răspuns la o întrebare a lui Hastings, Nick Pope, care a lucrat pentru Ministerul Apărării din Marea Britanie timp de 21 de ani, din care trei nemijlocit pentru proiectul OZN, a confirmat că toate documentele desecretizate, înainte de a trece la Arhivele Naţionale, au fost revizuite de către funcţionari ai Ministerului Apărării (acesta este unul dintre motivele pentru care programul de desecretizare a durat cinci ani). Prin această operaţie o mulţime de documente au fost „redactate", ştergându-se informaţiile care rămân în continuare secrete, alte documente fiind reţinute în întregime. În afară de aceasta, câteva dintre cele mai interesante fişiere, documente, filme şi fotografii au fost declarate de Ministerul Apărării ca „distruse accidental" sau „pierdute".

Tot Nick Pope se întreba, într-un articol din 2014, dacă ministerul şi-a pierdut cu adevărat interesul faţă de OZN-uri, sau dacă sunt încă în curs investigaţii secrete, în spatele uşilor închise?

Cum se închide un proiect

Unul dintre motivele pentru care Ministerul Apărării a terminat proiectul OZN — arată Pope — a fost numărul mare de rapoarte care s-au dovedit a fi lampioane chinezeşti. În plus, adesea Ministerul Apărării a primit, în virtutea legii libertăţii de informare, mai multe cereri de desecretizare pentru incidente OZN decât pentru orice alt subiect. În final, situaţia a dus, pe de o parte, la decizia de a declasifica şi de a da publicităţii cele mai multe dosare OZN ale Ministerului Apărării, iar, pe de altă parte, la închiderea proiectului OZN, ţinând cont de volumul excesiv de muncă pe care-l genera.

Cu toate acestea, pare puţin probabil ca, şi în viitor, puterea să ignore o situaţie în care un pilot militar raportează un OZN, sau în care un controlor de trafic aerian urmăreşte unul pe radar. În mod evident, guvernul şi armata vor dori să cunoască orice activitate desfăşurată în spaţiul aerian din Marea Britanie; în plus — mai ales după atentatele din 11 septembrie 2001 — prezenţa pe radar a unui avion deturnat, cu transponderul oprit, va constitui un motiv aparte de îngrijorare. Pope subliniază că se ştie, din mass-media, cu suficientă siguranţă, că în ultimii ani au avut loc mai multe întâlniri

apropiate periculoase între aeronave comerciale şi OZN-uri, parte din acestea având loc după data în care Ministerul Apărării se presupune că a oprit investigarea fenomenului OZN. Aceste incidente tulburătoare au fost analizate şi evaluate de către un organism special creat, numit *Airprox*, cu o structură mixtă civil-militară, deservind Regatul Unit, dar care poate primi, de asemenea, informaţii şi de la USAF.

Prin urmare, atunci când piloţii civili sau militari raportează un OZN în apropierea unei aeronave, incidentul este şi azi investigat. Atâta doar că aceste investigaţii se fac de la caz la caz, în afara unui proiect OZN formal. Dar — se întreabă autorii amintiţi mai sus — există oare în Marea Britanie şi un efort mai formal şi mai integrat, pe lângă investigaţiile efectuate de *Airprox?*

Răspunsul este că e foarte posibil să existe, evitând însă atent termenul „OZN", astfel încât celor care cer, în virtutea legii libertăţii de informare, documente despre OZN-uri, să li se răspundă — corect — că astfel de documente nu există. Termenii alternativi ar putea fi Fenomene Aeriene Neidentificate (în englezeşte *Unidentified Aerial Phenomena*, prescurtat UAP) — denumire pe care chiar Pope a folosit-o la Ministerul Apărării — sau alţi doi termeni utilizaţi de comunitatea aviatorilor (întrucât nu face bine la cariera acestora să vorbească despre OZN-uri), anume: „aeronavă neobişnuită" şi „elicopter neconvenţional". Există şi alte variante pe această temă, plecând de la termenii utilizaţi de către operatorii radar, cum ar fi „ţintă necorelată" şi chiar „sperietoare" (bogey).

O astfel de prestidigitaţie lingvistică — crede Pope — este puţin probabil să fie suficientă singură. Deşi el este sigur că termenul de „OZN" a fost în mod deliberat abandonat de Ministerul Apărării, o cale mult mai sigură de camuflaj este de a contracta pentru acest tip de activităţi o companie privată. Contractorii din domeniul apărării şi din corporaţiile de aviaţie au adesea personal cu certificate de securitate mai înalte decât majoritatea oamenilor din Ministerul Apărării. Bordurile acestor companii conţin mulţi foşti şefi din apărare, ca şi alţi pensionari militari ori din Ministerul Apărării. O asemenea externalizare ar fi utilă şi deoarece răspunsul sincer la întrebarea „Anchetează Ministerul Apărării incidente OZN?" va fi, în acest caz, „Nu". În plus, legea libertăţii de informare nu se aplică şi la companiile private.

Proiect cu nume de cod

Într-un mod care ar putea părea curios, chiar există deja un precedent pentru externalizarea activităţilor OZN sensibile ale Ministerului Apărării. În anii nouăzeci chiar Pope fusese implicat în lansarea unui studiu, pe atunci strict secret, privind OZN-urile, realizat de structurile militare de informaţii, proiect având numele de cod *Condign*. A fost o sarcină dificilă, întrucât Ministerul Apărării declara, în mod constant, către Parlament, mass-media şi marele public, faptul că OZN-urile prezintă pentru el doar un interes minor, fiind evaluate ca neavând „nicio semnificaţie pentru apărare".

Dacă proiectul *Condign* ar fi fost dezvăluit, efectul ar fi fost că poziţia publică oficială a ministerului privind OZN-urile ar fi arătat ca o minciună; aşa că, în timp ce compartimentul ultra-secret de Informaţii Militare (parte a Ministerului Apărării) a comandat studiul, munca în sine a fost realizată în afara Departamentului. Ca o măsură suplimentară de securitate, în loc să se lanseze un nou contract, a fost modificat un contract existent, scurtând astfel traseul hârtiilor. Deşi raportul final a fost declasificat în 2005 — e drept cu serioase porţiuni înnegrite — multe dintre documentele de lucru, ca şi alte documente generate în timpul studiului, rămân încă nedate publicităţii, iar unele dintre ele este puţin probabil să fie vreodată declasificate, chiar şi într-o formă „redactată".

Indiferent ce crede lumea despre OZN-uri — spune Pope — că sunt nave spaţiale extraterestre, un fenomen exotic plasmatic pe care ştiinţa nu-l înţelege pe deplin (o sugestie cuprinsă în proiectul *Condign*), un avion spion rusesc, o dronă, sau un avion deturnat şi cu transponderul oprit, îndreptându-se spre Londra, ar trebui să fim foarte proşti să ignorăm faptul că există dovezi solide ale unei activităţi neobişnuite în spaţiul aerian britanic, cu atât mai mult cu cât martorii sunt piloţi sau operatori radar.

Deci, ca răspuns la întrebarea dacă Ministerul Apărării investighează totuşi, în secret, fenomenul OZN, Nick Pope spune că speră „al naibii de mult" să fie aşa. Pentru că, dacă nu ar investiga, atunci Marea Britanie ar rămâne vulnerabilă la atacuri teroriste şi la spionaj şi poate — doar poate — va rata să facă o descoperire care ar putea schimba lumea pentru totdeauna.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

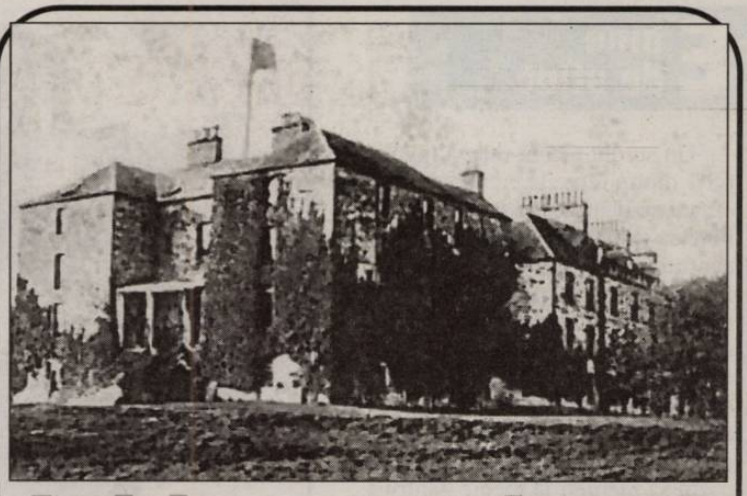

Iubire, trădare, blestem...

Ne referim la întâmplări absolut autentice, terifiante, care au însemnat nu doar fapte sinistre şi mereu învăluite în umbre de taină, ci şi răzbunări împinse până la asasinate groaznice.

Cititorul în pietre

I se spunea uneori „vrăjitorul din Glen", alteori „clarvăzătorul din Brahan", dar numele său era, în galeză, Coinneach Odhar, sau Kenneth Mackenzie, în engleză. A trăit în Scoţia veacului al XVII-lea şi avea uimitoarea capacitate de a vedea viitorul printr-o gaură practicată într-o piatră de culoare albă. Se spune că ar fi anticipat, printre altele, sângeroasa bătălie de la Culloden (1746) şi realizarea Canalului Caledonian, care taie în două Scoţia, legând Atlanticul de Marea Mânecii (deschis în 1822). Totuşi faima sa deosebită se leagă de ceea ce a fost numit, deloc liniştitor, „blestemul familiei Seaforth". Povestea a început în 1660, anul în care Earl, conte de Seaforth, a plecat la Paris, lăsând-o în castelul Brahan pe soţia sa, Isabelle, o femeie cam grasă, complexată şi impulsivă. Zilele au trecut, dar la data stabilită a întoarcerii bărbatului acasă, nu s-a arătat niciun semn, prilej pentru aceasta ca, în dese crize de gelozie, să îşi imagineze cele mai insuportabile scene, în care contele gusta din plin plăceri pământeşti de care nu avea parte alături de ea. În timpul unei serate cu numeroşi invitaţi, Isabelle l-a chemat ca din întâmplare şi pe Mackenzie, pe care l-a întrebat dacă ar putea vedea unde se află soţul ei. „Vrăjitorul" şi-a dus la ochi piatra perforată şi a izbucnit în râs. Iniţial, nu a vrut să dezvăluie cele văzute, însă contesa a fost atât de furioasă încât l-a determinat să-i descrie imaginea în care Earl ţinea pe genunchi o tânără foarte veselă, în timp ce o a doua îi mângâia părul.

Răzbunare şi pedeapsă

Turbată de furie, Isabelle le-a ordonat servitorilor să îl lege pe magician. Apoi, conform unor relatări ale vremii (evenimentele s-au petrecut în 1663), acesta a fost spânzurat fără niciun proces prealabil, iar o altă versiune vorbeşte despre o moarte cumplită la care Mackenzie ar fi fost osândit de contesă, prin ardere de viu într-un butoi cu gudron. Oricare ar fi fost adevărul faptelor, povestea spune că, înainte să moară nefericitul clarvăzător a aruncat un blestem teribil asupra familiei Seaforth, rostit de fapt ca o profeţie. Pe scurt, el vedea stingerea în timp relativ scurt a acelui neam, sub povara unor mari nenorociri. Astfel, ultimul bărbat cap al familiei avea să fie surdo-mut şi tatăl a patru băieţi, cu toţii morţi înainte de vreme sub ochii acestuia. Gloria înaintaşilor spiţei Seaforth avea să se stingă pe vecie şi nimeni nu mai urma să fie stăpân peste Brahan sau Kintail. O femeie, purtând pe cap un acoperământ alb, avea să moştenească rămăşiţele domeniilor familiei, însă după uciderea propriei sale surori. Înainte de împlinirea tragicului destin al acelui ultim Seaforth, aveau să mai existe patru castelani, vecini şi aliaţi ai acestuia – Gairloch, Chisholm, Grant et Raasay – unul cu dinţi ca de cal, altul cu buză de iepure, al treilea cu mâinile „ciobite" şi ultimul bâlbâit. Şi, mai prevestea „vrăjitorul din Glen", atunci când va recunoaşte semnele respective, cel din urmă Seaforth va şti că fiii lui vor muri, că întinsele sale domenii vor fi înstrăinate şi că neamul său se va stinge pentru totdeauna. Oare să fi fost acestea doar vorbele neputincioase ale unui om sortit fără speranţă unei morţi cumplite şi nedrepte? Vom afla...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

De ce vă cade părul?

Un studiu recent relevă faptul că 65% dintre femeile cu vârste peste 20 de ani se plâng că le cade părul. E bine să ştiţi câte ceva despre cauzele acestui proces. „Podoaba capilară" a fiecăruia numără peste 100.000 de fire de păr. În mod natural, zilnic cad aproximativ 100 de fire, pentru că viaţa unui fir de păr se întinde pe durata a 3-6 ani. Dacă pe o perioadă ceva mai îndelungată observaţi că vă cade mai mult păr ca de obicei este cazul să mergeţi la medic pentru a afla cauza. Aşadar, care sunt cauzele posibile ale căderii părului?

Atunci când cantitatea de păr care cade este mereu egală sunt de vină unele boli, stresul sau o alimentaţie defectuoasă. Dacă înlăturaţi cauza, creşterea părului se normalizează.

Dacă se observă o cădere a părului pe porţiuni de piele rotunde, cauza o reprezintă o infecţie a pielii capului şi a rădăcinii firului de păr. Vindecarea este relativ uşoară, cu unguente speciale.

Căderea părului din cauze hormonale începe cel mai adesea în zona creştetului. Apare frecvent la pubertate, în timpul sarcinii, la menopauză, sau când se iau pilule anticoncepţionale nepotrivite. Medicul găseşte rapid remediul, tratamentul constând în loţiuni pe bază de estrogen.

Mai există şi căderea părului dobândită pe cale ereditară, situaţie în care, cei mai curajoşi, apelează în ultimul timp la implant.

Ca o primă măsură, când căderea părului nu are o cauză medicală, puteţi încerca unele soluţii naturiste: frecţii cu ulei de ricin, împachetări calde cu ulei de porumb, frecţii ale pielii capului cu usturoi etc.

Dacă părul cade masiv în urma unei boli sau după un regim de slăbit mai îndelungat, când organismul a fost privat de vitamine, aminoacizi şi săruri minerale, se impune o cură intensă cu vitamine şi săruri minerale, timp de şase până la opt săptămâni.

Şi o îngrijire corectă împiedică căderea părului. Nu exageraţi în folosirea unei cantităţi mari de şampon sau balsam. Când vă şamponaţi, masaţi uşor pielea capului pentru a stimula circulaţia sangvină. În felul acesta rădăcinile firelor de păr se întăresc şi părul creşte sănătos.

Dr. VALERIU MANTA

Când vara va fi o amintire...

...ţinutele preferate vor redeveni pantalonii (simpli sau în compleuri diverse), bluzele cu imprimeuri grafice, sau în dungi. La fel, redevin actuale vestele, fie din dantelă, fie din vâscoză sau fustele (cu dungi late). Culorile amintesc deja de nuanţele frunzelor arămii.

Lecţie de nutriţie

Proprietăţile unei enzime magice

Broccoli şi enzima magică sulforafan au devenit veritabile vedete în nutriţie de când se cunosc calităţile de detoxifiant al ficatului. Este motivul pentru care ne vom ocupa mai mult de proprietăţile antioxidante şi anticanceroase ale acestei enzime magice.

Este foarte important şi cum să prepari broccoli astfel încât să te bucuri la maxim de calităţile enzimei respective, spune dr. Cristian Panaite.

„Enzimele sunt un subiect aprins în străinătate, dar pe la noi nu au devenit încă faimoase precum colesterolul, spre exemplu. Aceste substanţe proteice sunt catalizatori specifici care fac posibilă coacerea fructelor, germinarea seminţelor, absorbţia nutrienţilor în organism, gândirea, viaţa în general".

Dar cum ne menţin enzimele tinereţea şi de ce sunt cele din broccoli aşa de speciale?

„Aş putea să scriu ore întregi despre motivele pentru care enzimele au un rol esenţial în organismele vii, despre cum luptă ele împotriva îmbătrânirii, obezităţii, colesterolului, cancerului etc., afirmă dr. Cristian Panaite. De fapt, dezbaterile legate de enzime împart specialiştii în două tabere la fel de încăpăţânate. Adepţii vegetarianismului crudivor (raw vegan) spun că enzimele sunt complet distruse prin orice fel de gătire. Scepticii afirmă

că nu ne trebuie enzimele vegetale, pentru că organismul uman le produce şi singur. Cine are dreptate? Nici unii, nici ceilalţi, când vine vorba despre broccoli, pentru că incredibila legumă produce singură-singurică sulforafan – enzima care previne îmbătrânirea şi cancerul.

Când mărunţeşti sau mesteci broccoli, sulforafanul începe să se producă. Da, exact ca prin minune. Conform adepţilor vegetarianismului crudivor, nu mai rămâne nici urmă de enzimă după preparare termică. Fals.

Cercetătorii au descoperit – într-un studiu (Vermeulen M. Et al) dedicat în întregime acestei legume – niveluri ridicate de sulforafan în organismul celor care au mâncat doar broccoli gătit.

Şi aceasta pentru că bacteriile cele bune din instestinul uman produc şi ele sulforafan dacă mâncaţi broccoli. Nu la fel de mult, ce-i drept. Proporţia este de 1 la 10, adică 10 ceşti de broccoli gătit reprezintă aceeaşi cantitate produsă de o singură ceaşcă de broccoli crud.

Recomandarea mea, spune dr. Cristian Panaite, este următoarea: mărunţeşte broccoli cu blenderul dacă vrei, şi lasă-l aşa vreo 40 de minute ca să producă sulforafan. Apoi poţi să-l găteşti cum vrei. Dacă nu ai răbdare, ia direct broccoli congelat, căci a avut destul timp să producă sulforafan.

Broccoli este o legumă cu superputeri nutriţionale când vine vorba de luptă cu îmbătrânirea şi cancerul.

Consumaţi-l fără restricţii cantitative, dar lăsaţi-l vreo 40 de minute înainte să-l preparaţi, ca să facă pentru dumneavoastră magia cu sulforafanul.

Dosarele frumuseţii

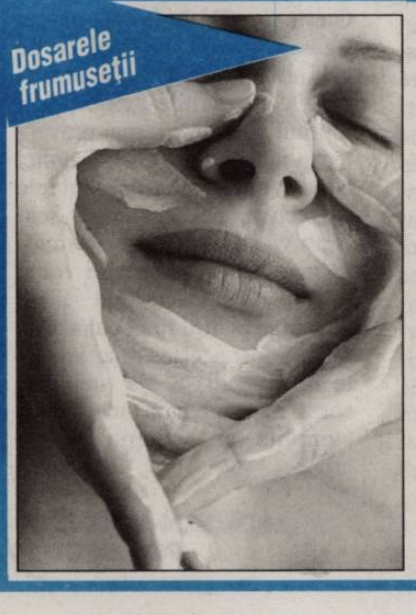

Lifting natural

Înainte de a apela la chirurgia estetică pentru „reparaţii" mai mici sau mai mari testaţi eficienţa măştilor naturale, a masajului sau a exerciţiilor faciale. Folosind cu perseverenţă aceste metode simple, puteţi obţine o piele catifelată, fără riduri, întinsă şi fermă, un adevărat lifting facial natural.

Câteva exerciţii faciale, pe care le vom descrie mai jos, făcute cu consecvenţă, zi de zi, pot avea efect de lifting. Pielea va deveni mai elastică şi circulaţia sângelui mai bună. Prin gimnastica facială se previn o parte din ridurile fine şi se amână apariţia celor adânci, premergătoare „pungilor" de pe faţă şi de sub maxilarul inferior.

- Primul exerciţiu: ridicaţi sprâncenele la maximum şi lăsaţi-le în jos forţat.
- Lărgiţi forţat nările şi colţurile gurii, apoi ţuguiaţi buzele.
- Lăsaţi capul pe spate şi faceţi mişcări ale gurii ca şi cum aţi mesteca. Acest exerciţiu este foarte eficient pentru întinderea pielii din partea inferioară a feţei şi pentru prevenirea bărbiei duble.

La rândul său, masajul facial bine aplicat poate prelungi vigoarea muşchilor faciali şi a pielii. Se face cu ambele mâini, pe faţa spălată şi dată cu o cremă de masaj sau cu ulei de migdale.

Masaţi-vă faţa cu mişcări circulare, ascendente, de la bărbie către frunte şi de la nas către tâmple. Automasajul începe şi se încheie cu netezirea obrazului, manevră de automasaj care se face cu toată palma şi constă în mişcări uşoare, superficiale.

Efectul va fi de mărire a tonicităţii muşchilor care susţin pielea, de activare a circulaţiei sangvine şi de stimulare a procesului de hrănire a ţesuturilor.

Gastronomice

Salată de roşii cu cartofi

300 g roşii, 300 g cartofi fierţi, 3 castraveţi proaspeţi, 2 linguri ulei, o lingură oţet, o linguriţă muştar, mărar sau pătrunjel verde.

Roşiile se curăţă de pieliţe, de seminţe şi se taie ca feliile de portocală. Cartofii se fierb şi se taie felii rotunde. Castraveţii se curăţă de coajă şi se taie şi ei rondele. Într-un bol se amestecă legumele, se toarnă deasupra oţetul, uleiul, muştarul şi se presară mărar sau pătrunjel tocat fin.

Omletă cu ciuperci

6-7 ouă, 100 g ciuperci, 150 g unt, o ceapă, mărar, pătrunjel verde, 200 g smântână, o linguriţă făină, sare.

Se înăbuşă ciupercile câteva minute în puţin unt, apoi se taie. Se înfierbântă unt într-o tigaie, se adaugă ceapa tocată, ciupercile, puţină sare şi se căleşte totul. Când ciupercile sunt gata, se presară pătrunjel şi mărar tocat, se adăugă smântâna amestecată cu făină şi se lasă să fiarbă puţin. Omleta se prăjeşte separat, se pun ciupercile la mijloc, îndoind marginile înăuntru. Se rulează şi se serveşte.

Muşchi de vită cu sos de vin

1 muşchi de vită de 1 kg, o lingură unt sau ulei, sare, piper, o linguriţă făină, 2-3 linguri zeamă de carne, 1 pahar vin roşu, câteva felii de pâine.

Se curăţă muşchiul de vită de pieliţe, se taie felii groase de un deget şi pe fiecare felie se presară piper şi se unge pe o parte şi pe alta cu unt sau cu ulei. Într-o tigaie se topeşte o bucăţică de unt, se pun feliile şi se prăjesc la foc iute, întorcându-le o singură dată. Când se ia friptura de pe foc, se presară sare. Se pregătesc crutoanele, atât cât să nu fie prea uscate şi se pun peste fiecare felie de carne. În tigaia în care s-a prăjit carnea se adaugă făina, puţină zeamă de carne concentrată şi vinul roşu. Se fierbe sosul, se amestecă şi când a scăzut, se toarnă peste bucăţile de carne.

Sufleu de piersici

600 g piersici, 8 linguri zahăr, 10 albuşuri.

Se scot sâmburi de la piersici şi se pun fructele pe foc cu zahărul. Când au scăzut bine se trec printr-o sită deasă. Albuşurile se bat ca la bezea şi se amestecă uşor cu piureul de piersici rece. Se unge o formă cu unt, se pune compoziţia şi se dă la cuptor cu focul potrivit. După 20-30 minute este gata. Se serveşte imediat.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Misterul cetăţii Amphipolis

În zona acestei cetăţi antice din Grecia a fost descoperit un monument funerar, de o excepţională valoare, parţial degajat. Arheologii trăiesc clipe de mare intensitate pentru că mormântul ar putea adăposti rămăşiţele pământeşti ale lui Alexandru cel Mare. Şi comori de mare valoare.

La 106 kilometri de Thessalonik, într-o zonă plină de măslini, migdali, culturi de viţă-de-vie se afla o colină. În acest sit aflat în inima Macedoniei centrale, patria lui Alexandru cel Mare (356-325 î.Hr.), se afla în Antichitate cetatea Amphipolis, una dintre cele mai vechi ale Greciei. Aici a fost descoperit un vast şi impunător monument funerar fondat în anul 437 î.Hr. într-un tumulus cu o circumferinţă de 500 de metri, cel mai cunoscut nu doar în Grecia ci şi în Asia Mică. (În vestul acestui sit, a fost descoperit în 1977 mormântul lui Phillip al II-lea, tatăl lui Alexandru cel Mare.)

În vârful tumulusului se afla la origine o monumentală sculptură în piatră cu o înălţime de 5,30 metri, reprezentând un leu. Acesta a

fost descoperit, în apropiere, în 1915, acoperit de pământ, pe malul râului Strymon, altădată navigabil. Tot aici au fost dezgropate şi plăci de marmură, aidoma celor care împodobesc movila din incinta mormântului, opera arhitectului Dinocrat din Rhodos, arhitectul şef al lui Alexandru. S-a ajuns la această concluzie după ce au fost descoperite în incintă instrumente de măsură utilizate de arhitectul grec în construcţia celei din Alexandria.

În incinta sacră, cu o circumferinţă de aproape 500 de metri, se află o movilă artificială cu o înălţime de 30 de metri îmbrăcată în plăci de marmură adusă din insula Thasos, aflată la o distanţă de 50 de kilometri.

Cine putea fi demn de grandoarea edificiului din Amphipolis în care, până acum nu au fost descoperite vreun sarcofag cu rămăşiţe pământeşti. Ipotezele curg. Ar putea fi vorba des-

pre prinţesa Roxana văduva lui Alexandru cel Mare, care, conform documentelor epocii, a fost îngropată alături de Alexandru al IV-lea Aigos, fiul lor, decedat la vârsta de 12 ani. O altă ipoteză se referă la unul sau mai mulţi generali ai lui Alexandru cel Mare care au revenit în Macedonia după expediţiile militare din Asia, trei dintre aceştia, cei mai apropiaţi de marele cuceritor, stabilindu-se în Amphipolis. S-a vehiculat firească şi numele lui Alexandru, al cărui mormânt nu a fost descoperit.

Echipa de arheologi continuă să efectueze săpături şi să degajeze peretele de marmură acoperit în mare parte de pământ şi să formeze alei de acces de jur-împrejur. Mormântul ar trebui să conţină mai multe încăperi, sarcofage şi comori, după modelul celor similare. Dacă nu a fost jefuit, surprizele vor fi uriaşe.

În camerele din mormântul de tip tumulus construit pentru Filip al II-lea, de pildă, se aflau cufere din piele umplute cu obiecte preţioase din aur, măşti din aur şi bronz etc. şi sarcofagul acestuia realizat din aur masiv.

În mormintele macedoniene au fost descoperite cele mai multe picturi greceşti cunoscute care relevă numeroase date istorice, sociale etc. şi care pun în evidenţă particularităţile artei picturale elene.

Marile speranţe sunt însă legate de eventuala descoperire a mormântului marelui cuceritor.

DORIN MĂRAN

100 *de locuri de văzut în România*

Trovanţii de la Costeşti

pietrele care aduc noroc

Călătorului care străbate zona muntoasă a Olteniei îi va fi dat deseori să observe, prin curţile oamenilor, aşezate la loc de cinste, o serie de pietroaie albe şi rotunde sau ovale, perfect netezite. Sunt misterioşii „trovanţi", consideraţi încă de ţăranii din regiunile carpatice, „pietre vii" sau „pietre aducătoare de noroc". Cu trovanţilor. Cu adevărat uimitor e faptul că, susţin ţăranii de prin părţile locului, trovanţii continuă să crească – pe unele sfere imense se observă cum cresc „pui", bile rotunde zămislite parcă din trupul uriaş.

Astăzi, există chiar un Muzeu al Trovanţilor, pe care niciun pasionat de curiozităţi nu trebuie să-l rateze. Situat în comuna Costeşti, judeţul Vâlcea, acest inedit muzeu în aer liber, unic în lume, se întinde pe o suprafaţă de mai bine de un hectar. E o tabără de sculptură a Naturii, am putea spune şi nu puţini sunt cei care cred că, atunci când a realizat măiestrele sale opere, Brâncuşi s-a inspirat de formele deosebite ale trovanţilor. Din păcate, în ultimele decenii, muzeul a avut mult de suferit, de pe urma vandalismelor: localnicii folosesc adesea trovanţii la construcţia caselor, iar turiştii nu se lasă nici ei mai prejos, ci iau, ca „suveniruri", trovanţii mai mici. Dacă vreţi să vă bucuraţi de câteva ore petrecute în mijlocul unui peisaj „science-fiction", desprins parcă de pe o altă planetă, nu ezitaţi să vizitaţi Muzeul Trovanţilor. Cât mai există. Pentru că trovanţii aduc noroc, e drept, dar s-ar putea ca într-o zi să nu mai avem noi norocul de a-i găsi pe aceste splendide meleaguri oltenești...

milioane de ani în urmă, aici se afla o deltă. Nisipul rămas în urma ei s-a cimentat, dând naştere

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Afteia-Cioara

Aflată în comuna Mărgineni-Strungari, comuna Sălişteа, judeţul Alba, Mănăstirea Afteia-Cioara cu obşte de călugări, are hramul Sfinţii Împăraţi Constatin şi Elena.

Începuturile acestei străvechi vetre monahale pot fi plasate în cea de a doua jumătate a secolului al XV-lea. Tradiţia aminteşte că după lupta de la Câmpul Pâinii, din 1479, când cotropitorii turci au fost învinşi şi alungaţi, locuitorii, care se refugiaseră la Plăişor, s-au adunat spre a mulţumi lui Dumnezeu şi au ridicat un altar.

Cel mai vechi document care atestă existenţa sfântului locaş datează din 1757, când au fost dărâmate biserica şi chiliile. Aşezământul a fost însă refăcut aşa cum o dovedesc însemnările de pe cărţile de slujbă, de pe icoane şi de pe clopote.

Adevărat focar de luptă împotriva unitarismului, schitul îşi leagă multă vreme numele de cel al Sfântului Cuvios Sofronie de la Cioara numit şi „Mărturisitorul", care, ca stareţ al mănăstirii, şi-a închinat întreaga viaţă luptei pentru apărarea Ortodoxiei.

Un document păstrat în arhivele de la Viena menţionează că Schitul a fost dărâmat din nou la 23 iunie 1786. Terenul vetrei monahale a fost preluat de unii dintre localnici iar materialele rezultate din demolare au fost folosite pentru biserica din satul alăturat, Cioara, ridicată în veciul cimitir.

În anul 1904, prin râvna şi eforturile preotului Constantin Oancea se ridică pe locul fostului schit un paraclis de zid şi o cruce de lemn, pe care se menţiona că aici fusese înălţată odinioară mănăstirea din Cioara. În 1924, acelaşi preot solicită autorităţilor reînfiinţarea schitului şi, primind aprobările necesare, este redeschis locaşul monahal cu hramul „Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena".

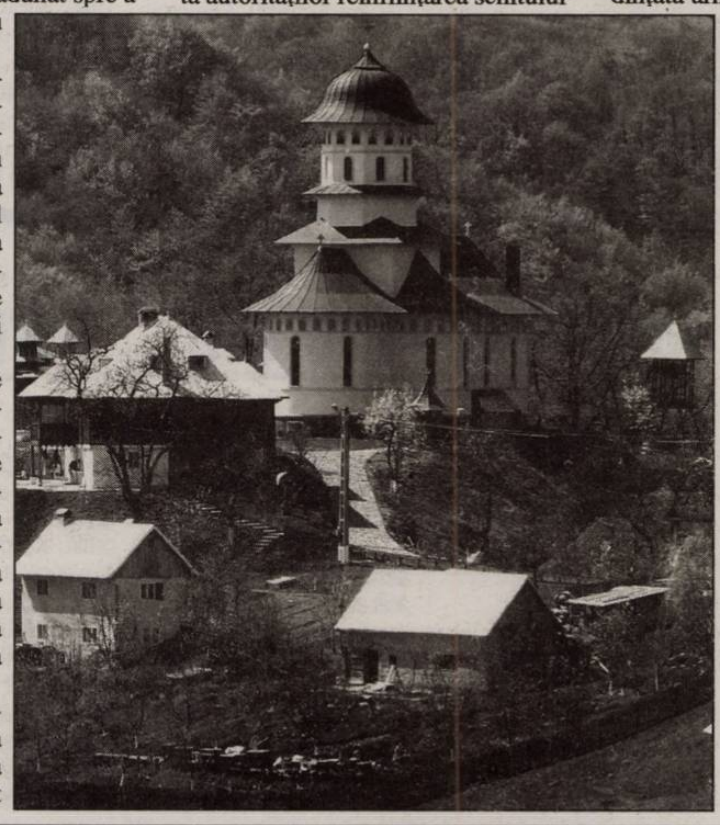

La 5 februarie 1927 o localnică, Salonia Pop (Prodan) donează Sfântului locaş terenul necesar.

În 1930 pe culmea dealului se aflau numai paraclisul şi câteva chilii şi la 6 iunie se hotărăşte ridicarea unei biserici cu o lungime de 10 metri, o lăţime de 6 şi o turlă mare centrală. În 1933 lucrarea îi este încredinţată arhitectului Octavian Mihaltau din Alba Iulia. Acesta întocmeşte planurile bisericii în stil bizantin, ţinând cont de dimensiunile cerute.

La 22 iulie 1934 este aşezată piatra de temelie iar biserica este sfinţită la 21 mai 1952. În anul 1968 acoperişul de lemn este înlocuit cu unul de tablă dar, date fiind rigorile ateiste ale vremii, biserica este închisă o perioadă. Redeschisă în 1975, este zugrăvită în frescă în interior de Nicolae Găvrileanu din Suceava şi echipa lui. Vechea catapeteasmă este înlocuită cu una nouă de stejar.

În 1988 s-a construit paraclisul de vară. Pe lângă acesta în 2005 a început construcţia actualei biserici şi a corpului de chilii.

IRINA STOICA

A fost odată... Michelangelo

Despre Michelangelo se spune, în cele mai frecvente ocazii, că a fost cel mai important creator din perioada Renaşterii culminante. Deşi genialitatea nu are o definiţie satisfăcătoare din mai multe puncte de vedere, despre acest artist se spune că a fost un geniu. Noi nu ne putem disocia de aceste etichete notorii de foarte multă vreme, dar nici nu vrem să abuzăm de ele, pentru că nu vrem să umbrim celelalte gigantice personalităţi care completează tabloul fascinant al Renaşterii italiene.

Pentru noi este un omagiu suprem când spunem doar Michelangelo. Dar dacă adăugăm faptul că bolta Capelei Sixtine, Pietà sau „Judecata de Apoi" ne-au tăiat răsuflarea, recunoaştem că la primul impact nu ne-a venit să credem că este o realizare omenească... Introducerea aceasta ne permite să nu mai explicăm porecla „Divinul" acordată lui Michelangelo... Acest copil nedorit nici de Lodovico di Buonarroti (tatăl), nici de Francisca di Neri (mama), a crescut îngrijit de o doică. Iar neşansa unei familii iubitoare (cu cinci copii, toţi băieţi) s-a transformat în marea şansă a lui Michelangelo, căci doica respectivă provenea dintr-o familie de pietrari şi lucrători în marmură. Marea vocaţie a copilului a prins viaţă mai repede decât în alte cazuri de uriaşe talente.

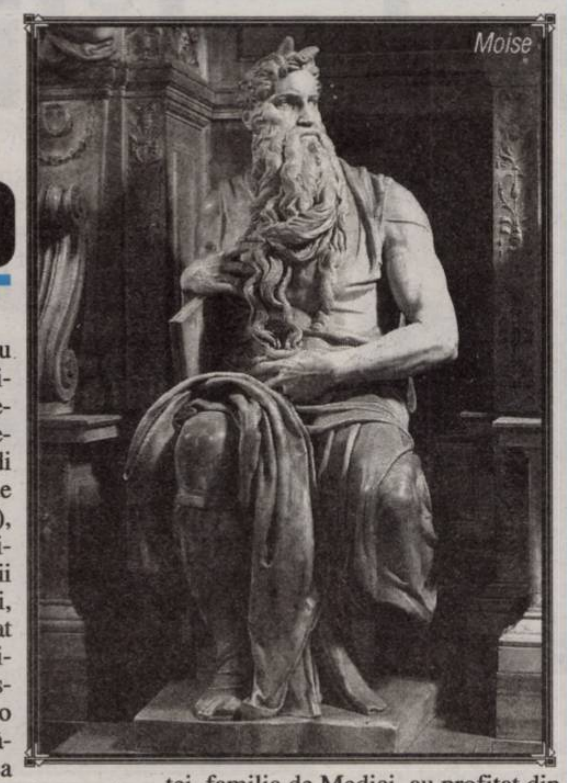

Moise

Pietà

Tondo Doni

Cu toate că băiatul lor arăta un apetit considerabil pentru cioplit şi sculptat, părinţii au vrut să-l îndrume către o meserie de intelectual, de „grămătic". Dar cei mai apropiaţi oameni, doica şi familia sa, au înţeles harul dumnezeiesc al adolescentului şi l-au dat să înveţe „arta" la pictorul deja maestru florentin Domenico Ghirlandaio (care a făcut parte din prima echipă, chemată de papa Sixtus al IV-lea, să decoreze Capela Sixtină). Credem că ucenicia la Ghirlandaio şi apoi ucenicia la sculptorul Bertoldo di Giovanni (discipol al lui Donatello) au fost pietrele de temelie ale unei prodigioase şi inegalabile cariere artistice. Iar marii potentaţi ai Florenţei, familia de Medici, au profitat din plin de generozitatea noului şi uluitorului talent ivit în cetatea florentină. De aceea, în generiozitatea sa, Michelangelo nici nu a apucat să finalizeze unele proiecte măreţe dedicate acestei familii renumite şi prin mecenatul făcut în acea epocă a Renaşterii.

Multe se pot spune despre genialitatea „Divinului", însă ne vom opri cu acest prilej doar asupra unei capodopere de tinereţe, înduioşătoarea sculptură „Pietà". Poate nici nu putem înţelege pe deplin cum un tânăr de 23-24 de ani a putut să înmagazineze în marmură atâta evlavie şi căldură sufletească, atâta sensibilitate şi afecţiune. Cardinalul francez de la Roma, Jean de Bilheres, a fost cel care i-a comandat-o pentru propriul său monument funerar. Dar o asemenea realizare nu putea avea altă gazdă decât basilica St. Peter din Vatican City (unde este şi acum)... Iisus în braţele mamei sale, Fecioara Maria, după Crucificare – marmură de Carrara, cu dimensiunile 1,74 m x 1,95m, realizată în 1498-1499. Puritatea eternă a Mariei este interpretarea de geniu a lui Michelangelo, pentru că Fiul său avea (conform Evangheliilor) 33 de ani, însă Fecioara concepută de maestru este aceeaşi adolescentă care i-a dat naştere. Pentru îndurerata Mamă, tinereţea s-a oprit iar Iisus este încă în viaţă. Marele geniu al Renaşterii nu l-a dorit pe Iisus mort şi nici nu a dorit să arate rănile Crucificării sale. Pentru mintea sclipitoare a lui Michelangelo, moartea lui Iisus nu există, ci doar suferinţa.

Iubirea lui Beethoven

Melancolia frazelor muzicale ale acestei sonate, pe care Beethoven (foto, portret la 31 de ani) a intitulat-o „Quasi una fantasia", aduce aminte de marea dezamăgire romantică a Titanului din Bonn. În 1801 se îndrăgostise de eleva sa, contesa Giulietta Giucciardi, şi o ceruse în căsătorie. Avea 31 de ani pe atunci şi încă nu surzise. Dar părinţii Giuliettei i-au respins cererea şi uriaşul compozitor a devenit un ursuz şi chiar un mizantrop. Numele de „Sonată a lunii" a fost dat de criticul german Ludwig Rellstab, în 1836, în amintirea nopţilor de pe Lacul Lucerna. Beethoven murise în 1827.

ZIGZAG în timp şi spaţiu

● Umorul fără vârstă

O glumă „istorică" s-a produs în SUA când, în 1917, un anume H.L. Mencken a publicat în „Evening Mail" (ziar care apărea la New York) un articol în care spunea că populaţia americană a primit cu reticenţă invenţia numită „cadă de baie de interior", deoarece se răspândise zvonul că este dăunătoare sănătăţii.

În aceste circumstanţe, cel de-al 13 preşedinte al SUA (oare întâmplător?) a fost primul care a instalat o cadă de baie la Casa Albă. Este vorba despre Millard Fillmore (foto, mandat între 1850 şi 1853), ultimul reprezentant al Partidului Perucilor. Informaţia era falsă dar, în mod uimitor, nimeni nu a verificat-o când a fost inclusă în mai multe tratate de igienă publicate în SUA. Mai mult, însuşi preşedintele Truman amintea despre presupusa iniţiativă a lui Fillmore celor care vizitau Casa Albă. Culmea este că autorul farsei, H.L. Mencken s-a luptat ani la rând să demonstreze că făcuse o glumă, dar nimeni nu-l mai credea...

În anii 70 ai secolului trecut, satul Vilcabamba din Anzii ecuadorieni a devenit cunoscut în toată lumea drept „Localitatea Matusalemilor". Şi asta pentru că o echipă de antropologi americani au descoperit că din populaţia de 834 de persoane, peste 60 au vârste mai mari de o sută de ani. Foarte repede au sosit acolo alte echipe de cercetători, care au studiat atât condiţiile de viaţă ale locuitorilor, cât şi actele de naştere care să dovedească longevitatea uluitoare concentrată într-o singură localitate. Certificatele de naştere deţine de preoţi au confirmat „vechimea" unor bărbaţi şi femei, dintre care opt depăşiseră vârsta de 130 de ani, iar doi depăşiseră chiar 140 de ani! Cei mai tinerei aveau între 110 şi 125 de ani. Unele institute de cercetare chiar au făcut investiţii serioase, punându-şi câţiva oameni de ştiinţă să trăiască un an printre acei „Matusalemi". Nimic nu ducea către o farsă a locuitorilor şi turismul în zonă crescuse ameţitor. Abia peste opt ani de la „descoperire", o echipă de anchetatori a ghicit secretul longevităţii exagerate: actele de naştere ale celor vii erau de fapt ale unor rude decedate care purtau exact acelaşi nume, vechi obicei al acelor populaţii amerindiene.

● Cine a fost Madame Tussaud

Născută în Franţa cu înaintaşi germani, Anna Maria Grosholtz (1761-1850), viitoarea „Madame Tussaud", a fost apreciată de familia regală şi chemată de multe ori la Versailles. În 1789 ea a fost alături de revoluţionari (a făcut portretele lui Robespierre şi Napoleon). În timpul Regimului Terorii a trecut pe lângă moarte, iar apoi a fost solicitată să facă măştile mortuare ale lui Ludovic XVI, Maria Antoinetta, Marat şi Robespierre.

Căsătoria cu François Tussaud (1795) a fost un succes. Ei s-au mutat la Londra, unde doamna Tussaud a realizat colecţii uluitoare de figuri în ceară. A avut ideea să deschidă o expoziţie permanentă în strada Baker (dintr-un cartier luxos), deasupra unui Bazar faimos. Pe la optzeci de ani şi-a scris memoriile şi a murit în somn, la optzeci şi opt de ani, în 1850.

Doamna Tussaud a avut trei copii, dintre care au supravieţuit băieţii Francis şi Joseph. Primul i-a moştenit talentul. Ea a avut foarte mulţi nepoţi, dar arborele ei genealogic se pierde pe la mijlocul secolului XX. „Madam Tussaud's Wax Museum" din Londra are acum ramificaţii în toată lumea, de la New York şi Las Vegas, până la Bangkok şi Shanghai.

Moartea vine din... turn

Vorbind despre criminali în serie, studiile arată intervalul în care şi-au ucis victimele şi care este de ordinul anilor. Dar cum se numeşte un ucigaş care omoară 15 persoane în aceeaşi zi? Istoria atacurilor armate în şcoli şi universităţi americane debutează cu incredibilul caz al lui Charles Whitman, care la 1 august 1966 a omorât cu sânge rece 15 persoane, până când a fost doborât de poliţie. Acest caz revine frecvent în profilaxia atacurilor din şcoli din SUA, care în ultimii ani se repetă îngrijorător de frecvent (în 2010 au fost 11 atacuri armate).

Charles Whitman (1941-1966) a devenit ucigaş în masă la Universitatea Texas din Austin după o pregătire minuţioasă a unui plan criminal diabolic. Spre deosebire de alte cazuri, atunci nu a fost vorba despre vreo concepţie rasistă sau o răzbunare împotriva autorităţilor. Pur şi simplu acest bărbat de 25 de ani nu a suportat despărţirea părinţilor săi. În acel an, divorţul respectiv parcă l-a aruncat pe Charles într-un coşmar din care nu a găsit altă ieşire decât uciderea unor semeni ai săi. A fost o aberaţie mentală greu de explicat de către psihiatri. Unii medici au arătat că tumora găsită în creierul său ar fi fost de vină pentru acţiunile sale criminale.

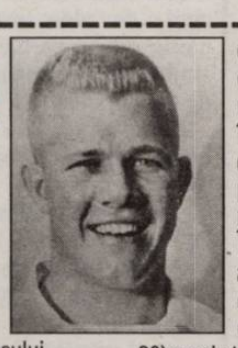

În preziua atacului ucigaş, Whitman a scris mai multe bilete de adio din care a reieşit că regretă ceea ce va face. În noaptea dinaintea masacrului, el şi-a înjunghiat mama şi soţia (ambele dormeau), iar dimineaţă s-a dus în turnul universităţii înarmat cu o carabină de precizie şi mai multe pistoale. În interiorul acelui observator (situat la etajul 29) a ucis trei persoane, apoi s-a instalat la marginea zidului şi a tras ca un lunetist la întâmplare, în mulţimea de pe stradă. S-a declanşat un schimb prelungit de focuri. Două echipaje de poliţie au luat cu asalt respectiva terasă a turnului, atacându-l din două direcţii. În cele din urmă, Whitman a fost împuşcat. Autopsia a dezvăluit, pe lângă tumora cerebrală, şi faptul că Whitman (foto) era sub efectul drogurilor. De menţionat şi faptul că ucigaşul în masă fusese un student strălucit şi un puşcaş marin lăsat cu onoare la vatră. Poate nu vă vine să credeţi, dar sicriul său a fost învelit cu steagul american, atunci când a fost îngropat.

Pagină realizată de
PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...Marea Sargaselor, considerată singura mare fără țărm din lume este localizată în centrul Oceanului Indian? Curenții oceanici se mișcă în direcția acelor de ceasornic.

◆ ...durata de întârziere a trenurilor japoneze este absolut

neglijabilă? Este vorba de câteva minute pe an.

◆ ...în Statele Unite sunt cele mai multe tornade din lume? Sunt aproximativ 1200 pe an.

◆ ...unii cameleoni au limba mai lungă decât corpul și coada

la un loc? Cu ea pot prinde o insectă în aproximativ 30 de miimi de secundă.

◆ ...cuvântul „samurai" înseamnă „a servi"? Principala misiune a samuraiului era să își protejeze și să servească seniorul.

◆ ...pe planeta Mercur zilele sunt foarte

fierbinți? Ating temperaturi de 350°C.

◆ ...omul își folosește doar 10 procente din creier? Nu se știe la ce ajută restul.

◆ ...producătorul ceh de automobile Skoda este unul din-

tre cei mai vechi din lume? Are o istorie de peste 100 de ani.

◆ ...cea mai mare salină și cel mai mare munte de sare se află în țara noastră? Le putem admira la Slănic.

Știați că...

Amiens, o Veneție a Nordului

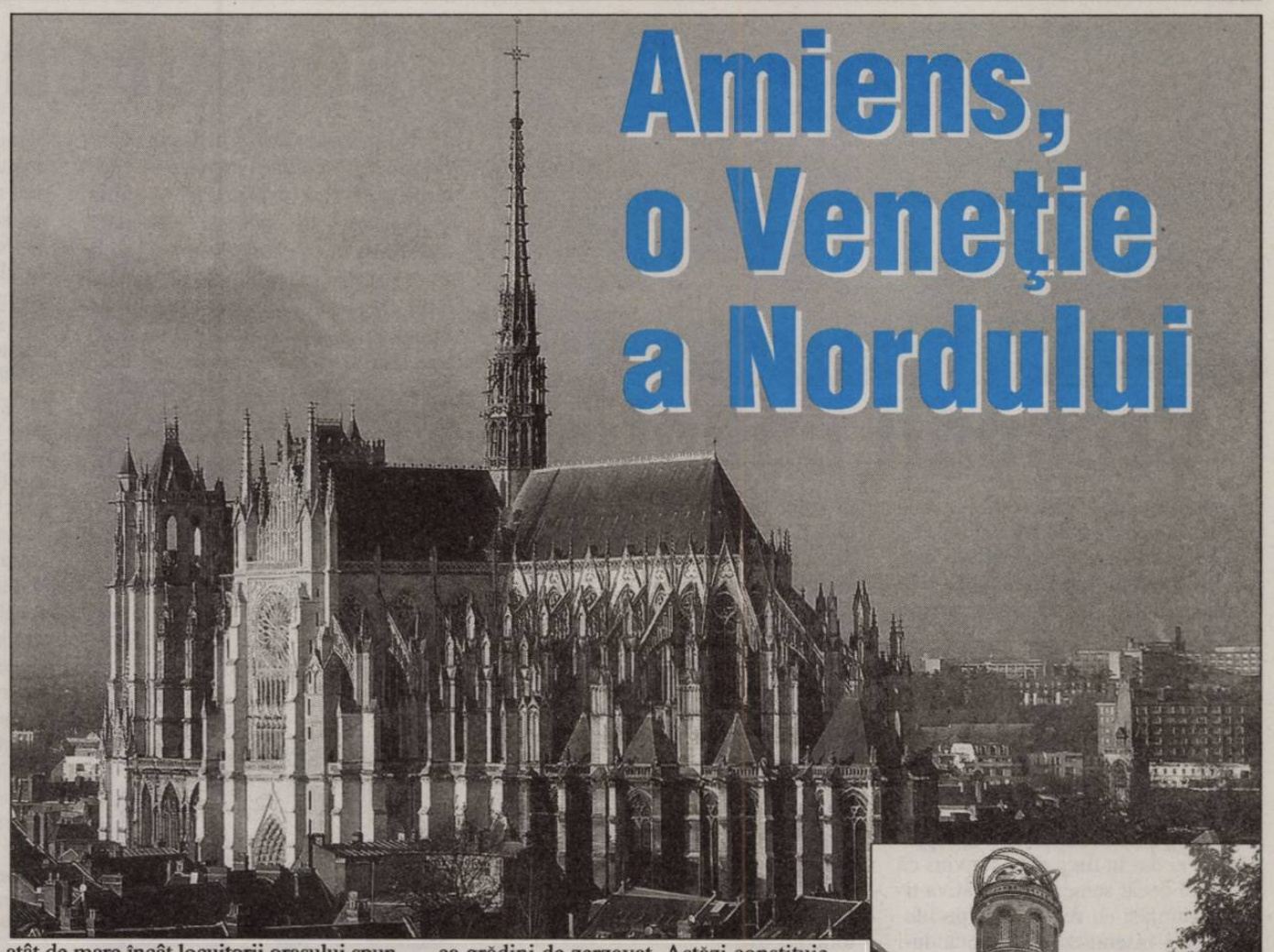

Așezat pe malurile râului Somme, orașul Amiens a fost o importantă fortificație romană și a devenit în Evul Mediu reședință a unei provincii. În 1435 a fost anexat de Burgundia iar în 1597 a fost cucerit de spanioli. Istoria lui a urmat drumul sinuos și dramatic al celor mai multe localități din zonă. Recucerit de Henric al IV-lea devine, în 1790, capitala Picardiei. La 27 martie 1802 aici s-a semnat un Tratat între Anglia, Franța, Spania și Republica Batavă (Olanda) prin care aliații și-au recuperat fostele colonii și care a dus la o pace de 14 luni în timpul războaielor napoleoniene.

A fost ocupat de prusaci în 1870, în 1918 a devenit teatrul unor violente lupte împotriva germanilor. Ocupat din nou de Germania, în timpul Celui de al Doilea Război Mondial, a fost distrus în mare parte și refăcut în anii de după eliberarea lui de trupele aliate.

Marea atracție a orașului este datorată în primul rând Catedralei, cea mai mare catedrală gotică din Franța. Construită între 1220-1288, după unele documente, a fost restaurată în câteva rânduri fără să i se altereze forma inițială. Închinată Sfintei Fecioare este o expunere magnifică de statui și basoreliefuri, având un labirint în centru și deținând, printre multe relicve prețioase, capul lui Ioan Botezătorul despre care se spune că are puteri tămăduitoare. Catedrala este atât de mare încât locuitorii orașului spun cu mândrie că în ea ar încăpea de două ori vestita Nôtre Dame din Paris. În 1981 Catedrala din Amiens a fost înscrisă pe lista patrimoniului universal UNESCO iar în 1998 a fost înregistrată ca o etapă în pelerinajul către altarul Sfântului Iacob din Santiago de Compostella.

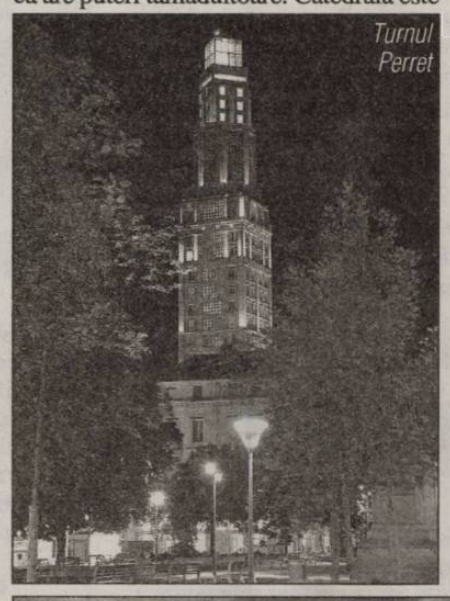

Turnul Perret

Orașul este cunoscut și ca un loc de venerare a Sfântului Martin de Tours (mort în jurul anului 397) care la porțile de intrare în cetate și-a împărțit mantia

cu un sărac tremurând de frig.

La câteva minute de mers pe jos de la Catedrală descoperim Grădinile Plutitoare, acoperind o suprafață de circa 300 de hectare și fiind străbătute de 65 de kilometri de canale. Acestea au fost odinioară mlaștini, exploatate la început pentru turbă și folosite apoi

ca grădini de zerzavat. Astăzi constituie o rezervație de floră și faună, putând fi explorată fie pe jos, pe cărări special amenajate, fie cu barca.

De altfel orașul este plin de parcuri și grădini putând aminti Grădina Zoologică, Grădina Botanică, Grădina Medievală și Grădina Arheologică. Locuitorii se mândresc și cu o serie de clădiri impunătoare printre care Universitatea, dar cel mai frumos cartier de aici rămâne Saint-Leu, o mică Veneție a Nordului. Pe malurile canalelor se înalță vechile căsuțe acoperite de flori și verdeață. În zilele de târg o serie de negustori își aduc mărfurile în bărci iar clienții le iau direct prin ferestre. Este o imagine plină de culoare cu atât mai mult cu cât prin țărmuri poți vedea cafenele, restaurante, artizanate, mici ateliere și chiar mori.

Un spectacol aparte poți urmări la teatrul de marionete din inima cartierului, unde vestita păpușă Lafleur evoluează ca un ardent apărător al limbii și tradițiilor picarde.

Casa lui Jules Verne, în care prozatorul s-a instalat în 1871, alături de cea pe care o luase de soție în 1857 a fost renovată în 2005 și conține o serie de mărturii din viața scriitorului înmormântat în cimitirul de aici – Madelaine.

Muzeul Picardiei, construit între 1855-1867 în timpul domniei lui Napoleon este printre cele mai frumoase din Franța, adăpostind pe lângă

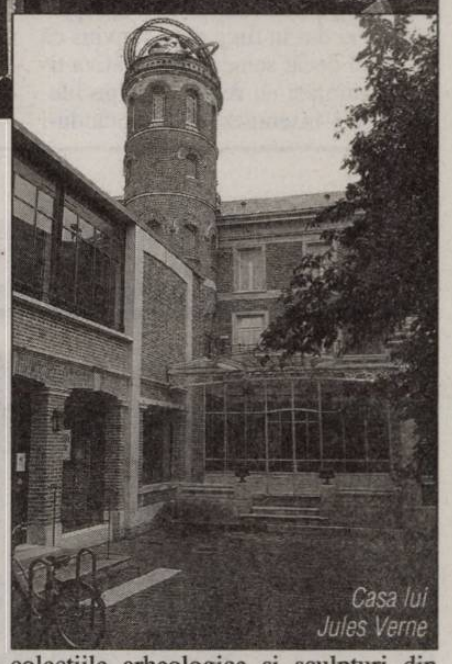

Casa lui Jules Verne

colecțiile arheologice și sculpturi din secolul al XIX-lea câteva compoziții monumentale de Puvis de Chavannes.

Sunt multe alte locuri minunate în orașul străbătut de canale printre care: Turnul Perret înscris și el în patrimoniul UNESCO sau Muzeul Vitraliilor iar sărbătorile lui sunt nu doar o explozie de bucurie ci și o legătură strânsă între prezent și trecut.

Fântâna Jianu din Craiova

Înălțată la intrarea în Grădina Botanică a orașului, Fântâna Jianu datează din jurul anului 1800. A fost construită de boierul Hagi Stan Jianu, epitropul familiei Obedeanu. Fiind amplasată pe valea pârâului Jianu, a avut un rol important în alimentarea cu apă a zonei. În perioada interbelică i s-au adus importante modificări, care i-au schimbat înfățișarea inițială.

În apropiere se află casa familiei Macedonski și tradiția menționează că la fântână a poposit și vestitul haiduc Iancu Jianu.

Pagină realizată de **IRINA STOICA**

Simboluri ale umanității

Libelula

Simbol întâlnit adesea în China și Japonia, libelula reprezintă grația, lumina și, în general vara. În același timp ea simbolizează instabilitatea, din cauza zborului ei rapid și imprevizibil și o anumită slăbiciune prin această permanentă fugă din calea oricui, fie el chiar binevoitor.

Este emblema națională a Japoniei, considerându-se că forma ei este asemănătoare cu a țării.

Pentru amerindieni ea reprezintă nestatornicia prin activitatea desfășurată rapid și în vârtejuri repetate.

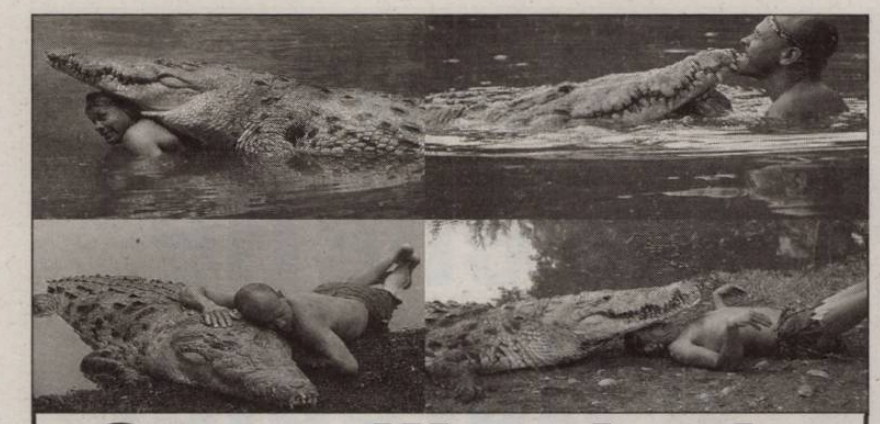

Crocodil cabotin

Reţeaua de canale dintr-o zonă aflată la sud-vest de Miami colcăie de o mare diversitate de animale, cele mai de temut fiind crocodilii. Nu însă şi Poncho, un exemplar care nu depăşea doi metri. Nu de puţine ori cei care se aflau la un picnic într-o zonă pitorească, dar nu lipsită de primejdii, din apropierea unui canal au făcut cunoştinţă cu Poncho. Urca pe mal şi se oprea mereu la câţiva metri buni de oameni, timid dar pofticios, cerşind o bucată de carne. La început, localnicii s-au îndepărtat de el dar în timp s-au convins că e altfel decât semenii săi. Câţiva tineri curajoşi au reuşit, fără probleme, să-l însemneze, implantându-i în solzi câteva inele. Animalul timid şi prietenos s-a dovedit a fi până la urmă un... cabotin. Periculos. În urmă cu câteva luni a fost surprins de doi localnici în timp ce sfâşia un câine. Între timp au dispărut şi alţi câini, ucişi, probabil (şi) de alţi crocodili. După acest episod, Poncho a intrat în dizgraţie.

Din nefericire, lucrurile nu s-au oprit aici, culminând cu atacul lui Poncho asupra unui cuplu care se plimbă pe malul canalului şi care s-au ales cu răni grave. Dar au scăpat cu viaţă, nu însă şi Poncho care, după săptămâni de pânda a vânătorilor a sfârşit sub gloanţele acestora. *(D.M.)*

Copilul cu palme gigantice

Numeroase malformaţii, unele cu origini şi evoluţie cunoscute, dar multe care încă ies din limitele ştiute şi măsurate de ştiinţele medicale, mutilează în cele mai cumplite feluri trupul uman. Un astfel de caz rarisim e cel al băieţelului indian Kaleem, de numai 8 ani, care s-a născut cu mâinile mai mari decât era normal. Problema mult mai gravă este că acestea au continuat şi continuă să crească, fără ca medicii să poată înţelege de ce. Astfel, mâinile sărmanului copil au ajuns să cântărească nu mai puţin de 12 kilograme, având lungimea de 30 de centimetri!

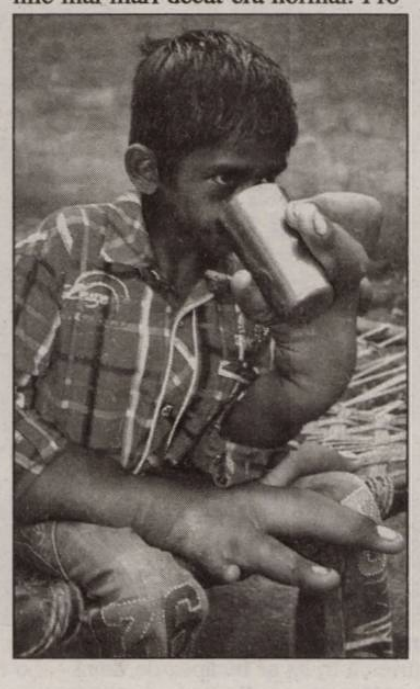

Vorbim, desigur, despre un grav handicap fizic, care însă nu e înţeles şi tratat ca atare de cei din jurul băiatului. De aceea, el devine frecvent un fel de victimă dublă a acestei boli, unii copii pur şi simplu bătându-şi joc de el. Kaleem mărturiseşte că, la şcoală, chiar profesorii au o tendinţă de respingere faţă de el, deoarece – spun ei – ceilalţi elevi „se sperie de palmele lui uriaşe". Pe de altă parte, acesta are mari greutăţi în efectuarea celor mai elementare activităţi, cum sunt spălatul, mâncatul ori punerea hainelor şi a încălţărilor. Deşi părinţii îl ajută cât pot, sărăcia îi opreşte să caute metode de analiză şi de tratament eficiente, care sunt şi foarte costisitoare.

Până acum, doar un medic din Delhi a afirmat că presupune că a depistat originea bolii lui Kaleem. Drept urmare, el afirmă că băiatul trebuie operat de urgenţă, deoarece presiunea uriaşă exercitată asupra sistemului cardiovascular îi periclitează permanent viaţa. Până la urmă însă, totul se blochează din cauza lipsei banilor. Pentru el, căci pentru alţi indivizi... *(A.N.P.)*

Căsătorie cu un „mort"

15 august 2014 *– nunta – trebuia să fie cea mai frumoasă zi din viaţa americanului Tucker Brandford şi a alesei inimii lui, englezoaica Alex Lancaster (ambii în vârstă de 23 de ani), care se cunoscuseră cu 2 ani în urmă, fiind colegi de facultate în Connecticut, SUA.*

După nopţile în mătase albă din timpul studiilor, tânăra s-a întors acasă, aşteptând cu nerăbdare marele eveniment. Dincolo, peste Ocean, trăise clipe de neuitat. Logodnicul ei o copleşise cu daruri, familia acestuia o îndrăgise din prima zi şi Alex chiar se împrietenise cu mama lui Tucker. Astfel, după cererea în căsătorie au demarat şi pregătirile pentru nuntă. E drept, preparativele se făceau de la distanţă, iar – vorba-ceea – ochii care nu se văd...

În una dintre lungile zile de aşteptare, britanica a primit un telefon de la un bărbat care pretindea că e tatăl lui Tucker. Vestea era cât se poate de proastă, ba chiar tragică: aflat într-o perioadă de depresie, tânărul s-ar fi sinucis aruncându-se în faţa unei maşini. Distrusă de durere, Alex a sunat-o imediat pe mama logodnicului său, de la care a aflat însă o veste la fel de şocantă: băiatul era bine-mersi, numai că în familia lor nici nu se vorbise despre căsătorie, fiindcă, oricum, acesta avea un sentiment de respingere categorică faţă de această idee.

În cele din urmă, „mortul" i-a trimis logodnicei nenuntite un simplu SMS, în care îi mărturisea cât de hain la suflet şi de insuportabil este el, totodată propunându-i să-i trimită 1.500 de euro. Adică nimic altceva decât jumătate din preţul rochiei de mireasă! (A.N.P.)

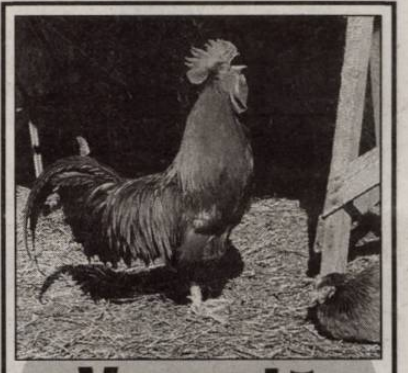

Vacanţă întreruptă

Vestită pentru strania ei frumuseţe, vecină cu basmul, Croaţia a devenit unul dintre cele mai râvnite locuri de vacanţă din Europa. Turiştii o preferă atât pentru priveliştile minunate care li se desfăşoară în faţa ochilor, cât şi pentru liniştea profundă pe care o găsesc aici.

În ultimele luni însă, lucrurile par să se fi schimbat, cel puţin în insula Solta, un loc încărcat de tradiţii.

O mulţime de turişti au început să părăsească grăbiţi locurile, motivând că o fac din cauza... cocoşilor. Toţi au declarat că în insulă sunt prea mulţi cocoşi, care cântă ziua şi noaptea şi nu îi lasă să se odihnească.

Sesizată, agenţia de turism a întreprins o anchetă şi a descoperit că gălăgioşii pintenaţi aparţineau unor doamne trecute de 80 de ani, Mirjana Novakovic şi sora ei, Tereza.

Turiştilor li s-au oferit alte case, mai îndepărtate de cea a surorilor, dar aceştia au refuzat orice altă ofertă, susţinând că nicăieri nu pot avea liniştea dorită şi au preferat să-şi scurteze vacanţa.

Cele două surori au fost amendate, dar nimic nu le-a determinat să renunţe la prietenii lor cântători, considerând amenda doar o dovadă de invidie a celor din jur care nu au asemenea cântăreţi în ogradă. *(I.S.)*

Elanul la birou

Vorbim despre maiestuosul erbivor numit elan, şi nu despre acea pornire lăuntrică de neoprit spre a realiza ceva deosebit, remarcabil (entuziasm lucrativ care, să recunoaştem, de multe ori nu prea are nimic comun cu munca la birou!), iar întâmplarea ar putea fi destul de amuzantă, dacă în esenţă nu ar ascunde o realitate tristă.

Concret: de curând, într-o bună dimineaţă, un ditamai elanul a pătruns într-o modernă clădire de birouri din chiar inima faimosului oraş german Dresda! Straniu e că nimeni nu ştie de unde a venit, cu ce fel de „mijloace" a putut ajunge în oraş şi, nu în ultimul rând, cum a reuşit să intre în edificiul de beton şi sticlă.

Când a fost în sfârşit reperat, animalul – altfel, având o statură impunătoare şi, în momente de criză cei din specia lui devenind chiar agresivi – stătea foarte liniştit în dreptul unei ferestre-vitrină, parcă aşteptând pe cineva sau o veste, ceva, care pesemne că îl preocupa în mod deosebit.

Şi mai surprinzător, cu toate încercările şi insistenţele oamenilor de a-l convinge cu vorba bună să iasă, pentru a face loc la birou angajaţilor bipezi (!!!), acesta nu a acceptat nici în ruptul capului. Prin urmare, a fost nevoie să fie chemată o echipă specială care l-a tranchilizat şi a eliberat (b)locul.

Tot nu s-a lămurit însă de unde venise animalul şi oare de ce ţinea el musai să rămână la birou. Poate fiindcă era şi el tot neamţ? (Din păcate, nu vorbim despre un caz singular, elani pătrunşi până în centrele unor oraşe fiind semnalaţi în mai multe ţări de pe glob. Motivele – distrugerea de către om a habitatului lor natural, lipsa hranei şi, poate, nevoia de socializare...) *(A.N.P.)*

Muşcat de un şarpe... decapitat

Nu întotdeauna este suficient să tai capul unui şarpe pentru a evita muşcătura. Un caz ieşit din comun este cel al unui bucătar dintr-un restaurant chinezesc din provincia Guangdong care, după ce a decapitat un şarpe cobra, specie importată din Thailanda, pentru a-l găti, l-a lăsat aproximativ 20 de minute într-un recipient. În momentul în care l-a apucat pentru a-l arunca într-un tomberon a fost muşcat. Veninul l-a ucis în câteva secunde.

Personalul restaurantului, văzându-l întins pe podea, fără suflare, a chemat salvarea în speranţa că va fi resuscitat şi i se va administra un antidot care să-l salveze. Nu s-a putut face nimic, decât să se constate decesul. În pofida aparenţelor, nimic nu a fost supranatural – inexplicabil – în acest caz.

Un expert chinez în studiul şerpilor veninoşi a scos în evidenţă faptul că unele reptile îşi păstrează reflexele după ce au pierdut o parte din corp şi aceasta datorită metabolismului lent, ţesuturile putând rămâne vii, funcţionale o bucată de timp după ce circulaţia sângelui a fost oprită. *(D.M.)*

Vai de actorii care n-ascultă de copii!

Un vechi proverb românesc parafrazat spune că e vai de părinţii care n-ascultă de copii. Dincolo de ironia acestei vorbe din bătrâni, trebuie însă să admitem că, de multe ori, copiii au o înţelepciune şi, am putea spune, chiar şi un fler, superioare adulţilor. Că aşa stau lucrurile, o demonstrează şi articolul de faţă, din care veţi afla câţi actori ar fi ratat roluri mari din cariera lor, dacă nu aveau nişte odrasle pline de intuiţie, care să-i împingă de la spate.

Paul Walker în „Eight Below"

Robert Downey Jr.

„Actorul cu o mie de chipuri", cum a fost supranumit, datorită versatilităţii lui de-a dreptul extraordinare, s-a dovedit la fel de talentat şi pe plan... vocal. Fiindcă Downey Jr a ales să fie „vocea" personajului Patrick Pewterschimdt într-un episod din *Family Guy*. Ce l-a determinat pe actorul identificat cu „Iron Man" să-şi împrumute vocea unui personaj psihopat, a cărui principală pasiune e strangularea persoanelor obeze? Faptul că ştia că fiul lui e înnebunit după serialul de desene animate. „Fiul meu m-a întrebat, într-o zi, de ce atâţia actori îşi împrumută vocile unor personaje de desene animate şi eu joc doar în filme. Am decis să îndrept lucrurile şi i-am făcut o surpriză, apărând chiar în serialul lui favorit", a precizat Downey Jr, într-un interviu acordat site-ului TMZ.

Djimon Hounsou

Cunoscut pentru rolurile din *Gladiator* şi *Amistad*, actorul originar din Benin nu a jucat, de obicei, în filme pe care părinţii să le poată urmări alături de copiii lor, ci în pelicule implicând multă violenţă. Totuşi, el a acceptat să facă parte din distribuţia producţiei „Guardians of the Galaxy", o peliculă care combină scene-

le reale cu cadrele animate şi al cărei personaj principal este un simpatic raton. Hounsou a mărturisit că a făcut asta de dragul fiului său, care avea acasă toată colecţia de benzi desenate din „Guardians". „Puştiul meu, mărturisea actorul, e înnebunit după eroi ca Superman, Batman, Spiderman şi mă tot pisa la cap: eu când joc într-un film cu supereroi? Am vrut să-i demonstrez că şi un om de culoare poate să fie un supererou".

Richard Harris

Actorul britanic, unul dintre reprezentanţii „tinerilor furioşi", alături de Peter O'Toole sau Richard Burton, a jucat în zeci de filme de succes. Una dintre ultimele sale apariţii a fost în seria *Harry Potter*, unde

a făcut un rol de excepţie, dând viaţă simpaticului şi înţeleptului profesor Dumbledore. Puţini ştiu însă că Harris a refuzat acest rol de nu mai puţin de trei ori, argumentând că filmul e prea copilăresc pentru un actor având în spate gloria atâtor partituri grave. „Am o vârstă, nu mă mai pot căţăra pe funii şi face cine ştie ce magii, în vreo şapte serii de film", a spus el. De fiecare dată când refuza, producătorii plusau suma oferită drept salariu, fapt ce nu-l împiedica pe bătrânul actor să rămână la fel de neînduplecat. Dar toate s-au schimbat când, întâmplător, Harris s-a plâns de „pisălogii" de la studiourile de film nepoatei sale, de 10 ani, fană devotată a lui Harry Potter. Fetiţa s-a făcut foc şi pară când a auzit că bunicul nu vrea să joace într-un film cu personajul ei favorit şi l-a ameninţat că nu-i va mai vorbi niciodată, dacă nu acceptă rolul. şi ce era să facă bunicul? A acceptat!

Paul Walker

Regretatul actor din „Fast&Furious" a rămas cunoscut în memoria cinefililor pentru rolurile sale de dur, în superproducţii cu bătăi, împuşcături, maşini în flăcări şi explozii apocaliptice. Totuşi, există şi o excepţie: pelicula „Eight Below", despre lupta pentru supravieţuire a unui ghid din Antarctica, în condiţiile aspre ale iernii polare. Cea care a sugerat ideea a fost mama lui Paul, această întrebându-şi fiul dacă nu cumva e cazul să joace şi în nişte filme „la care copii să se poată uita". Dar fiica şi nepoţelele sale au fost cele care l-au convins să accepte, nerăbdătoare să-l vadă alături de simpaticii câini husky, cu care Walker înfruntă noaptea polară.

Viggo Mortensen

Carismaticul actor american de origine daneză a intrat şi el în pielea unui alt personaj celebru, prinţul Aragorn, din „Stăpânul Inelelor", în urma rugăminţilor fiului său, un mare fan al serialului. Într-un interviu acordat revistei Empire Magazine, în 2002, Mortensen recunoştea că a acceptat

rolul după ce fiul său, adolescent, i-a spus: „O, asta-i grozav, ar trebui s-o faci!". Mortensen a fost reticent, când a citit scenariul, cu atât mai mult cu cât prezenţa pe platourile de filmare de la „Lord of the Rings" implica o şedere departe de familie de aproape un an, în Noua Zeelandă, locul unde s-a turnat superproducţia. Dar, la rugăminţile băiatului, actorul a acceptat să dea o probă pe platou, iar regizorul Peter Jackson a fost încântat şi l-a anagajat pe loc.

Pofta a venit mâncând, în cazul lui Mortensen, care, la rândul său, s-a ataşat atât de mult de personajul Aragorn, încât a devenit de nedezlipit de sabia acestuia, luându-o cu el chiar şi când mergea cu maşina la supermarket!

PORTRET

Răzvan Săvescu

Deşi mai puţin mediatizat decât Cristi Puiu, Cristan Mungiu, Corneliu Porumboiu, Călin Netzer şi alţi reprezentanţi ai „noului val" din cinematografia românească, Răzvan Săvescu nu e cu nimic mai prejos. După ce a prins microbul teatrului, jucând în „Trilogia antică", a lui Andrei Şerban, a absolvit Academia de Teatru şi Film din Bucureşti, în 1994, la clasa profesoarei Sanda Manu. Răzvan nu s-a mulţumit să fie actor, ci a vrut să devină şi regizor, aşa că a „bisat" facultatea, de astă dată la clasa „regie", sub bagheta reputatului Alexa Visarion.

Din 1995 lucrează ca actor la Teatrul Bulandra, unde a colaborat cu nume mari ale scenei româneşti: Cătălina Buzoianu, Alexa Visarion, Liviu Ciulei. A regizat, la rândul său, numeroase piese de teatru, printre care: „Popcorn" şi „Trei jobene", la Teatrul Mic, „Cu capul pe nicovală" şi „Preşul", la Teatrul „Gheorghe Ciprian" din Buzău. Şarmant, spiritual, inteligent, de o ironie muşcătoare, Răzvan Săvescu s-a simţit mereu înclinat către comedie şi, după primele seriale de comedie gândite de el, „Clanul Popeştilor" şi „Lori şi Dan", a urmat imensul succes cu „La Bloc", difuzat de ProTV.

În ultima vreme, tânărul şi talentatul regizor îşi îndreaptă cu succes paşii spre cinematografia mare, scurt-metrajul său, „Icre negre" realizat în 2010, fiind selecţionat la festivalurile de film de la Montpellier şi Wroclaw. Cea mai recentă creaţie a lui Răzvan, „America, venim!", o spumoasă comedie avându-l ca producător pe Tudor Giurgiu, cu actorii noştri şi... zgârie-norii americanilor, e lansată în această toamnă la Bucureşti, unde suntem convinşi că va face săli pline!

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Cu ochii pe carte

Tirania şobolanilor

Nicolae Rusu este un scriitor din Republica Moldova, mai exact de la Chişinău, locul unde se desfăşoară şi acţiunea romanului său de succes, *Şobolaniada*, aflat la a treia ediţie şi publicat anul trecut la editura Tipo Moldova din Iaşi. În această vară l-am reîntâlnit, după foarte mulţi ani, la vila scriitorilor din Neptun, prilej cu care am schimbat o seamă de constatări despre viaţa literară de la Chişinău, pe care recunosc că n-o cunosc aproape deloc, şi cea de la Bucureşti, cu care, cât de cât, sunt familiarizat.

Curios, lumile sunt aproape identice, aceeaşi conspiraţie a mediocrităţilor, aceleaşi mici afaceri şi lupte subterane pentru a impune noi canoane şi criterii de publicare unora în detrimentul altora, aceeaşi ignorare a valorilor şi gonflare a superficialităţii care dă puternic din coate. De la aceste schimbări de impresii triste, am ajuns să vorbim despre activitatea literară şi m-am bucurat când am aflat că romanul *Şobolaniada* a fost tipărit şi în România. Nicolae Rusu mi-a mărturisit că a scris romanul după experienţa cumplită prin care a trecut, în urma căreia a fost pe punctul de a-şi pierde viaţa, doar pentru a se vindeca psihic. Practic, traversând infernul prin care a trecut în urma atentatului asupra lui, Nicolae Rusu a încercat să descrie încrengătura mafiotă în mijlocul căreia s-a aflat fără voia lui, viesparul pe care l-a zgândărit şi consecinţele pe care le-a avut de suportat.

Ceea ce a ieşit a fost o parabolă în stilul *Istoriei ieroglifice* a lui Dimitrie Cantemir, un roman „cu cheie" în care personajele cu nume destul de ciudate pentru noi, de fapt cu profunde trimiteri la viaţa culturală şi politică a Moldovei, se întretaie cu traseele unor şobolani omniprezenţi. Mai exact, Nicolae Rusu face din şobolani un laitmotiv, cu el începe, tot cu el se încheie romanul, cu toate deprinderile lor precum activitatea subterană de zi şi noapte, lăcomia, viclenia, hoţia şi crima, „calităţi" pe care le au din plin şi personajele selectate din lumea literară şi politică, la un nivel de o mie de ori mai dezvoltat. Această *şobolaniadă* de oameni şi rozătoare (ne vine în minte romanul *Despre Oameni şi Şoareci-On Mice and Men* scris de John Steinbeck) programată de servicii secrete omniprezente este cancerul care atacă şi încearcă să dinamiteze temelia ceea ce Nicolae Rusu numeşte Societatea Literaţilor de la Chişinău unde Ion Josanu, alter-ego autorului, este „specialist în economie, responsabil cu sectorul economic", „un pârlit de literat" după cum îl consideră căpeteniile celor care organizează şobolaniada. Un ins integru care nu doar că nu are de gând să intre în capcanele întinse de organizatori, dar îşi vâră nasul acolo unde era interzis, demascând afacerile de tip mafiot existente în lumea literară.

În final, Ion Josanu va plăti, aşa cum a plătit şi în realitate Nicolae Rusu, un atac cu acid clorhidric care l-a desfigurat pentru totdeauna, autorul atentatului nefiind nici azi descoperit. Până la urmă existenţa personajului Ion Josanu este una marginală, romanul lui Nicolae Rusu colcăind de figuri sinistre, deputaţi, colonei de securitate, criminali, afacerişti, găinari, pe lângă care scârboasele rozătoare par nişte vietăţi nevinovate şi blânde. Şi acţiunea reuşeşte dacă gândirea organizatorilor şobolaniadei este coborâtă din opera lui Machiavelli, nu e mai puţin adevărat că şi literaţii sunt suficient de vanitoşi şi lacomi încât să fie ţintele perfecte pentru jocurile subterane. „Dacă reuşim să băgăm zăzanie între ei, putem considera că roiul nu mai există" îi spune maiorul Coţofan superiorului lui, colonelul Sidorciuk.

Şi dacă Dimitrie Cantemir a dezvăluit în *Istoria ieroglifică* identitatea reală a personajelor închipuite de el, Nicolae Rusu nu face acest lucru, poate şi pentru că, aşa cum îmi mărturisea, toată lumea literară din Chişinău a descifrat pe de-a-ntregul toate persoanele reale din spatele personajelor fictive. Realizarea majoră a autorului stă tocmai în faptul că trimiterile la realitate şi persoanele aferente nu „omoară" naraţiunea, nu devine investigaţie jurnalistică (un soi de *new-journalism* precum cel inventat de Truman Capote în *In cold blood (Cu sânge rece, 1967)*, dimpotrivă, parabola trăieşte prin personajele sale şi nu neapărat prin trimiterile la realiate. Şi astfel Societatea Literaţilor, abil săpată la temelie, în loc să devină o societate liberă, se transformă într-un topos plin de promiscuitate, dezbinat, compromis în ochii opiniei publice. Spălare de bani prin contul bancar al Societăţii Literaţilor, ajutoare sosite de la Bucureşti vândute la Odesa, scriitori asasinaţi, lovituri nocturne în magazia Societăţii, anchete măsluite, un tânăr poliţist care dă de firul afacerilor toate sunt acolo. Şi ca o încununare a acţiunilor organizatorilor Şobolaniadei, în final toţi dirijorii sunt avansaţi, utopia inversă este perfectă.

În utopiile pozitive cu care ne-a obişnuit cinematografia în final, personajele negative sunt demascate şi sfârşesc în închisoare, să ne amintim doar celebrul film „Z", filmul din 1969 al lui Kosta Gavras care a dat tonul acestor utopii pozitive. Nicolae Rusu se află undeva la polul opus, şi ceea ce ar fi trebuit să fie într-un final festivism, este de fapt o tragedie. *(George Cuşnarencu)*

Viaţa activă — elixir pentru creier

Imprevizibilele accidente vasculare cerebrale (AVC) vin de obicei ca trăsnetul, secerând din picioare persoane care chiar până în clipa fatală păreau tefere şi stăpâne pe ele. Urmarea imediată, dacă nu e sfârşitul definitiv, se concretizează deseori prin transformarea victimei în ceea ce numim, atât de dramatic, „o legumă". Stare din care, însă, omul poate fi salvat prin activităţi fizice speciale. Stimularea părţii creierului care controlează mişcarea poate îmbunătăţi recuperarea după un accident vascular cerebral, potrivit unui studiu elaborat de cercetătorii americani ce ar putea explica modul în care se reface creierul după un AVC şi ar putea conduce la noi tratamente.

Echipa de cercetători în medicină a Universităţii Stanford a făcut un experiment pe şoareci. S-a folosit o tehnică denumită „optogenetică" (utilizarea de fascicule luminoase pentru a controla activitatea celulelor creierului) pentru a stimula, după un AVC, doar neuronii din cortexul motor, parte a creierului responsabilă cu mişcările voluntare. După 7 zile de stimulare, şoarecii au fost capabili să meargă pe o tijă rotativă mai departe decât cei la care creierul nu a fost stimulat, iar după 10 zile se deplasau mai rapid decât cei cărora nu le fusese aplicată tehnica amintită. O speranţă în plus şi pentru oamenii loviţi de această gravă afecţiune.

Insecticide care „combat" utilizatorii

Deşi e un adevăr elementar, deseori neglijăm faptul că produsele folosite pentru combaterea (adică uciderea!) muştelor, furnicilor, gândacilor sunt, de fapt, chimicale, otrăvuri pure. Pentru că ne aflăm într-o perioadă a anului când ţânţarii încă ne produc insomnii şi alte asemenea neplăceri, precizăm că şi mult-răspânditele produse menite să îi ţină la distanţă ne pot cauza problem de sănătate serioase. Dermatologii atrag atenţia că o serie de produse pot fi toxice pentru organism şi trebuie folosite cu măsură. Sunt expuse în special persoanele care aleg să iasă la iarbă verde, în păduri sau în zone cu bălţi şi lacuri. Cum să evităm asemenea neplăceri?

Cei care folosesc astfel de produse trebuie să-şi facă testul din care reiese dacă nu cumva sunt alergici la produsul în sine, aplicându-l pe braţ. Atenţie: nu trebuie confundată alergia cauzată de substanţa cu rol profilactic (insecticid) cu alergia de la înţepătura insectei. Produsele testate dermatologic pot fi folosite, dar nu în mod uzual, ci doar când persoanele respective se află în zone cu multe insecte. După ce părăsesc locul în care se expun înţepăturilor, trebuie să se spele şi să îndepărteze produsele administrate direct pe piele.

În acelaşi timp, dermatologii resping obiceiul de a folosi produsele împotriva insectelor zi de zi, mai ales când este vorba despre substanţe care se absorb prin piele şi se cumulează în timp. De exemplu, în cazul produselor de protecţie solară, acestea sunt bine testate şi pot fi folosite zilnic, dar în cazul celor antiţânţari nu există astfel de recomandări. Cel mai bine e să tratăm efectul advers, apărut în cazul înţepăturilor.

În cazul în care se apelează la produse din farmacii, trebuie respectate cu stricteţe instrucţiunile de pe ambalaj. Nu în ultimul rând, o atenţie sporită trebuie acordată protecţiei copiilor şi trebuie verificat dacă produsele respective nu pot fi nocive pentru aceştia.

Viagra creşte şi riscul de cancer

Celebra pilulă albastră care face furori pe mapamond prin prisma faptului că ar mări artificial aşa-zisele performanţe sexuale masculine ascunde şi capcane deosebit de periculoase pentru sănătatea utilizatorului. O echipă de cercetători de la Harvard a realizat o cercetare ce a dus la rezultate şocante, sub aspectul efectelor secundare ale folosirii medicamentului în mod curent. În rezumat, ideea este că bărbaţii care obişnuiesc să folosească acest „ajutor" se expun unui risc major de a dezvolta cancer de piele. Astfel, studiul făcut public a scos la iveală o legătură clară între Viagra şi cancerul de piele, avertizând că aceasta creşte cu nu mai puţin de 84% riscul de melanom! E ca şi cum ai zice că, dacă vei mânca un anume produs, aproape sigur te vei alege cu o boală foarte gravă.

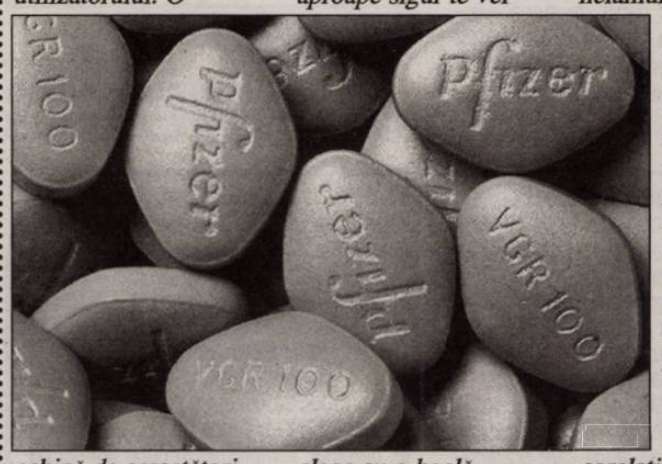

Cercetătorii au monitorizat 26.000 de bărbaţi înscrişi într-un program de sănătate, chestionaţi periodic în legătură cu viaţa lor sexuală, folosirea pastilelor Viagra şi expunerea la soare. În urma analizării răspunsurilor, s-a descoperit că subiecţii care luau medicamentul se confruntau cu un risc dublu de a face melanom, cel mai virulent tip de cancer de piele. Ceea ce pare însă surprinzător este că acest risc nu se manifestă şi în cazul altor forme de cancer de piele. Vestea oarecum bună este că se menţin unele nelămuriri asupra cauzei principale a acestei uluitoare creşteri a incidenţei de cancer al pielii: stimulentul sexual sau disfuncţia erectilă care începe să se manifeste mai pregnant la bărbaţii trecuţi de 50 de ani. Totuşi, corelaţia este certă, dar deocamdată nu şi suficientă pentru a modifica recomandările clinice. Viagra a fost asociată în trecut cu alte efecte secundare, minore, cum ar fi ameţelile, durerile de cap şi chiar probleme cardiace, însă aceasta este prima dată când medicamentul e suspectat că măreşte substanţial riscul de cancer.

Traseul „fără fir" al morţii?

Informaţia nu vine din zona oamenilor de ştiinţă, dar rezultatele experimentului, evidente pentru oricine, ne pun serios pe gânduri. Un grup de elevi danezi consideră că au demonstrat ştiinţific că semnalele wireless ar putea fi dăunătoare pentru sănătate. Ei au monitorizat plantele aflate în proximitatea routerelor wireless, care emit unde radio asemănătoare celor emise de telefoanele mobile.

În cadrul experimentului, au plantat seminţe de creson într-o cameră fără niciun echipament electronic şi altele într-o cameră cu două routere wireless. După 12 zile, majoritatea plantelor din camera cu semnale radio şi-au pierdut culoarea şi au murit, în timp ce plantele din camera fără semnale radio nu au prezentat simptome de boală şi s-au dezvoltat normal.

În cazul oamenilor, „intersectarea" în absolut fiecare moment, cel puţin în mediul urban, cu nevăzutele unde electromagnetice poate avea urmări catastrofale pe termen lung. Printre primii afectaţi sunt bărbaţii. Rezultatele a numeroase studii au demonstrat că viabilitatea, motilitatea şi numărul spermatozoizilor expuşi la radiaţiile emanate de telefonul mobil timp de o oră a scăzut la 11% comparativ cu probele de control.

Telefoanele mobile emit radiaţii care pot prejudicia spermatozoizii bărbaţilor care le poartă în buzunar sau la brâu, în suport pe curea. De fapt, acestea reprezintă o consecinţă a apropierii telefoanelor de zona inghinală. Şi utilizarea laptopului poate să reducă şansele unei persoane de sex masculin de a avea copii în mod natural. Semnalele WiFi pot fi dăunătoare pentru spermatozoizi, chiar după 4 ore de utilizare a laptopului; mai exact, scad motilitatea şi deteriorează ADN-ul. Conform unor studii, la subiecţii care au lucrat 60 de minute la un laptop pe care l-au ţinut pe coapse (cum se practică frecvent), s-a constatat că temperatura scrotului a crescut în mod semnificativ, iar numărul de spermatozoizi a fost redus considerabil ca urmare a acestui fenomen.

PE SCURT, DESPRE sănătatea dumneavoastră

E inutil să reluăm argumentaţia referitoare la dependenţa de televizor, la problemele încetinirii dezvoltării intelectuale la fanii tv ori la afecţiunile reale cauzate şi stimulate din plin de acest obicei greu de combătut. Totuşi, o putem face! De ce? De pildă, pentru că dependenţa de televizor poate duce la obezitate sau la apariţia unor boli de inimă, asociate cu sedentarismul şi, în plus, riscaţi să vă izolaţi de ceilalţi. Dar ce puteţi să faceţi ca să vă dezvăţaţi de statul cu ochii pironiţi în micul ecran sau măcar să-l folosiţi mai puţin?

Mai întâi, aranjaţi-vă din nou mobila. Aveţi grijă ca televizorul să nu fie atracţia camerei, puneţi-l mai bine astfel încât să trebuiască să vă schimbaţi locul scaunelor sau al fotoliilor ca să vă puteţi uita la el. Adică, pur şi simplu să fie incomod! Ah, da: în acelaşi timp, nu uitaţi să păstraţi un singur televizor în casă. Camera în care este instalat acesta nu trebuie să fie aceeaşi cu cea în care dormiţi; poate fi eventual o cameră special amenajată, în care priviţi la televizor sau citiţi. Totuşi: înainte să deschideţi televizorul, citiţi ceva. În funcţie de cât de repede citiţi, s-ar putea să nu vă mai uitaţi la nicio emisiune şi, în plus, cartea ar putea să vă placă atât de mult, încât chiar să uitaţi de televizor.

Consumă... televizor în doze mici!

Dacă, totuşi, aţi făcut pasul „fatal", scapaţi de telecomandă. Veţi fi surprinşi de cât de puţin vă veţi mai uita la televizor, dacă va trebui să vă tot ridicaţi de pe canapea de fiecare dată când vreţi să schimbaţi canalul sau volumul sonorului. Aceasta poate fi o metodă bună de a reduce din orele petrecute în faţa micului ecran, deoarece avem tendinţa să facem activităţi cu un maxim de beneficii şi un minim de efort! Mă rog, acum „aţi comis-o"! Atunci, măcar urmăriţi o singură emisiune. Nu staţi în faţa televizorului „butonând" de pe un canal pe altul. Orele vor trece foarte repede şi inutil, în timp ce dumneavoastră vă veţi uita la tot şi la nimic concret, de fapt. Mai bine stabiliţi un interval orar în care să vă uitaţi la emisiuni riguros şi cu exigenţă alese.

Dar sfatul cel mai profitabil este să nu staţi la televizor, dacă e o zi care vă cheamă la plimbare. Ar putea fi chiar o regulă pe care să o respectaţi în mod constant. În plus, impuneţi-vă să faceţi o plimbare sau o altă activitate fizică sănătoasă, timp de cel puţin o oră, înainte să vă aşezaţi în faţa micului ecran. E o regulă care dă rezultate foarte bune şi în cazul copiilor.

Pe lângă cele deja spuse, nu uitaţi: vârstnicii şi persoanele care au un program prelungit la serviciu sunt cei mai expuşi riscurilor date de dependenţa de televizor, legate de sedentarism, precum bolile de inimă sau obezitatea. În plus, ei riscă să se izoleze, iar acelaşi lucru li se poate întâmpla şi celor care ajung târziu acasă şi sunt prea obosiţi să mai facă altceva decât să se uite la televizor. Dincolo de toate acestea, se întâmplă poate cel mai grav lucru, deşi aparent de ignorat, nefiind foarte evident: celor implicaţi le scade şi calitatea vieţii!

Pagini realizate de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Când albina se apără...

Se ştie că albinele atacă doar atunci când se simt în pericol, însă mulţi ignoră acest lucru şi le provoacă involuntar prin diverse elemente, de la îmbrăcămintea prea viu colorată, până la gesturile bruşte şi mirosul de transpiraţie.

Cum putem totuşi să eliminăm efectele mai dezagreabile ale înţepăturii de albină, în caz că aceasta s-a produs? ■ Poate cea mai simplă şi la îndemână metodă este cu ajutorul unui căţel de usturoi: se taie în două şi cu partea cu suc secţionată frecaţi locul afectat. ■ O altă posibilitate este de a folosiţi suc de lămâie pentru a evita apariţia umflăturilor şi roşeaţa. ■ De asemenea, s-a constatat că vitamina C are proprietăţi antialergice (recomandare pentru cei care au această sensibilitate specială).

Alte remedii rapide pentru această situaţie neplăcută: ■ compresele reci calmează durerile; ■ o soluţie de oţet de mere şi apă sau amoniac dizolvat în apă are acelaşi efect.

Din categoria plantelor puteţi folosi gălbenele şi busuioc (plantele sunt zdrobite şi cu ele frecaţi locul înţepăturii). Dacă v-a înţepat nu una, ci un roi de albine, grăbiţi-vă să vă ungeţi pe corp cu ulei de măsline.

Sfecla roşie contra cancerului

Terifianta maladie numită cancer şi considerată un fel de condamnare la moarte fără drept de apel se poate trata totuşi cu succes, iar unele metode exclusiv naturale au arătat că natura este poate cel mai puternic luptător pentru sănătatea omului.

Unul dintre adepţii acestui raţionament, care a activat toată viaţa şi a obţinut rezultate pozitive uimitoare pe tărâmul respectiv, a fost austriacul Rudolf Breuss. El a insistat permanent asupra ideii că tumoarea canceroasă trebuie „consumată" de organism în timpul unei cure de slăbire riguros concepute şi aplicate. Persoanele care au ţinut măcar o dată un regim de post terapeutic adevărat înţeleg că în intervalul respectiv organismul elimină tot ceea ce nu-şi are locul în corp, tot ce este nesănătos, câtă vreme bolnavul mai dispune de rezerve de energie, dar şi de credinţa puternică în forţa de vindecare proprie.

Rudolf Breuss considera sucul de sfeclă roşie drept unul din cele mai puternice remedii în tratarea cancerului şi a leucemiei. Tuturor pacienţilor slăbiţi, anemici sau care nu aveau poftă de mâncare, acesta le prescria o cură cu sucul respectiv, pe care îl recomanda să fie băut cu lingura, pentru a avea efect mai puternic. În cazuri de anemie, slăbiciune generală a organismului, se bea pe parcursul unei zile un pahar de suc, în reprize, pe cât posibil înainte de masă cu minimum o jumătate de oră. În stări gripale se beau 1-2 pahare de suc de sfeclă roşie pe zi, remediul având efecte antifebrile, tonice şi mărind consistent capacitatea de luptă a organismului împotriva infecţiei. Împotriva alergiei se bea pe stomacul gol câte un sfert de pahar de suc de sfeclă roşie, diluat cu suc de morcov, de 2-3 ori pe zi; o cură durează 30 de zile şi are o eficienţă extraordinară, mai ales în cazul alergiilor la polen şi la praf.

O combinaţie puţin simplificată contra cancerului şi leucemiei se realizează astfel: se amestecă 50 ml suc de pătrunjel, 100 ml suc de sfeclă, 400 ml suc de morcov şi 1 linguriţă suc de lămâie. Se bea întreaga cantitate – neapărat proaspătă, pentru a-şi păstra calităţile – pe parcursul unei zile, în cure de minimum o lună.

Spuneam că este o variantă simplificată, deoarece tratamentul indicat de Breuss în cazurile de cancer presupune consumul exclusiv al sucului respectiv, timp de 42 de zile. Procedeul a fost aplicat cu succes în România de celebrii terapeuţi Valeriu Popa şi discipolul său, Petre Anca.

Modernitatea oarbă vs. sănătate şi performanţă

Abia de puţin timp încearcă oamenii de ştiinţă să demonstreze ceea ce dintotdeauna au ştiut... poeţii, dar şi oamenii obişnuiţi: contactul cu natura poate îmbunătăţi considerabil starea de sănătate, şi totodată poate spori creativitatea şi capacitatea de a rezolva probleme. În cadrul unui studiu, persoanele care au petrecut patru zile departe de civilizaţie şi au fost lipsite de accesul la dispozitivele electronice au arătat rezultate cu 50% mai bune la sfârşitul unei drumeţii decât la început, după ce au trecut testul de creativitate.

Viaţa societăţii moderne este în mod constant însoţită de zgomote neaşteptate (sirene, claxoane, apeluri telefonice, ceasuri de alarmă, televizorul şi alte asemenea aparate etc.) care surprind atenţia noastră. Mediul natural, în schimb, permite atenţiei să se recupereze. Controlul atenţiei este similar cu abilitatea persoanei de a trece rapid de la o sarcină la alta, ceea ce este foarte important pentru o societate modernă, în cadrul căreia atenţia este suprasolicitată de semnalele din jur, astfel afectând-o. Totuşi, un lucru nu a putut stabili studiul şi, să recunoaştem, extrem de important, de semnificativ: dacă efectul observat era legat de contactul în sine cu natura, de eliminarea dispozitivelor electronice sau de o atât de necesară combinare a celor două.

Remedii naturale

Un galop de sănătate al sufletului...

...Şi nu numai al sufletului! Schimbăm puţin astăzi registrul acestei rubrici, lăsând plantele de leac să se odihnească şi abordând o terapie oarecum insolită, foarte nouă ca modalitate de a ţine departe bolile, dar aflată în natura omului.

De fapt, ***râsul*** – despre el vom vorbi – nu e tocmai un apanaj exclusiv al omului. Într-un mod care fireşte că nu seamănă cu râsul nostru, şi unele animale se veselesc, îşi exteriorizează în mod spontan şi natural starea de bine, în acelaşi timp inducând propriului organism această stare, pe care o putem identifica fără greş cu un anume grad de sănătate trupească, dar mai ales sufletească, ceea ce e cel puţin la fel de important.

Râsul ca terapie a fost folosit prima dată destul de recent, dacă ne gândim că evoluţia unui tip oarecare de tratament, până la omologarea şi aplicarea lui oficială în mod curent, înseamnă mai multe zeci de ani. În 1964, Norman Cousins, utilizând gândirea pozitivă şi umorul a reuşit să vindece un pacient de o boală articulară ce îi provoca dureri intense şi care la momentul respectiv nu era vindecabilă. Astfel, el îşi amuza pacientul, dându-i spre vizionare comedii şi administrându-i vitamina C. Norman observase că 30 de minute de râs îi provoacă pacientului o pauză de două ore fără durere! Mergând pe această premisă, mai multe luni de zile pacientul a primit un tratament prin... râs.

Rezultatele au fost uimitoare, boala dispărând complet. Ideea a fost adoptată la începutul anilor '80 de medicul Patch Adams, care îşi trata pacienţii îmbrăcat în haine de clovn şi amuzându-i în fiecare zi.

Deseori, râsul e cel mai bun mod de a demonstra puterea interioară, respectul faţă de propria persoană şi nu în ultimul rând, o atitudine extraordinară în ce priveşte viaţa! Într-un fel, aceasta este sănătatea: puterea de a merge mai departe, de a continua să râzi, indiferent de circumstanţe. Stresul zilnic, grija zilei de mâine, serviciul şi o serie largă de probleme ce se instalează încet-încet în viaţa unui om se reflectă în starea de optimism şi veselie a adultului, acesta devenind mai sobru sau chiar avand stări depresive.

Din păcate, lipsa din ce în ce mai mare a râsului din viaţa unui om se reflectă în starea de sănătate a acestuia, căci s-a dovedit că râsul îl protejează de anumite boli şi elimină eficient stresul, încetinind procesul de îmbătrânire. S-a demonstrat ştiinţific că râsul ajută la tratarea bolilor, care în 99% din cazuri apar de la stres. Or, râsul combate stresul şi aduce bucuria. Mai concret vorbind, râsul favorizează oxigenarea organismului, stimulează contracţiile diafragmei, stimulând astfel eliminarea reziduurilor respiratorii, participă eficient în lupta contra stresului, măreşte capacitatea respiratorie (şi prin aceasta, aportul de oxigen), reduce tensiunile musculare şi arteriale.

Din punctul de vedere al beneficiilor la nivel cardiovascular, 20 de secunde de râs echivalează cu 3 minute de mers rapid! Pe de altă parte, mai are ca efecte combaterea depresiei şi a melancoliei, mărirea capacităţii de muncă şi crearea armoniei, înlătură insomnia, reduce frecvenţa migrenelor.

Şi, pentru că râsul nu se poate cumpăra totuşi de la farmacie, nici nu se prepară în cană, căutaţi acele stimulente reale, autentice ale râsului, „consumaţi" din plin acest cadou al naturii umane, inepuizabil, dar şi nepreţuit, fiindcă, aşa cum spunea amintitul terapeut american Cousins, „Râsul e jogging pentru suflet!"

Tu ştii ce bei?

Nu vom face reclamă niciunui produs lichid, fie el alcoolic ori non-alcoolic, în acest articol, ci doar semnalăm principalele recomandări sau avertismente privitoare la consumul celor mai cunoscute băuturi. Mai ales că, din nefericire, nu puţini sunt cei care chiar ***nu ştiu*** ce beau, lucru deloc avantajos pentru sănătate!

Apa ar trebui să fie prima pe listă, dintre avantajele curente ale consumului normal remarcându-se ajutorul în caz de probleme renale şi urinare, de indigestie, reglează aciditatea, întăreşte inima, ajută circulaţia şi memoria. Cantitatea medie recomandată pentru o zi: un pahar de apă pe oră, circa 2 litri de persoană pe tot parcursul zilei.

Cafeaua, fără de care mulţi semeni spun că nu se pot trezi dimineaţa prea uşor, inhibă formarea acelor

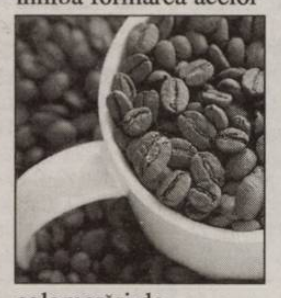

aglomerări de trombocite în vasele de sânge care se află la originea unui accident vascular. Se recomandă 1-2 căni pe zi, dacă medicul nu interzice consumul de cafea.

Ceaiul negru îmbunătăţeşte fluxul de sînge, previne rigidizarea arterelor şi boala Alzheimer. Dar – atenţie – doar dacă e băut fără lapte! Recomandare: 3-6 căni pe zi.

Ceaiul verde, în schimb, protejeaza împotriva cancerului, stimulând regenerarea celulelor şi a ţesuturilor (3-6 căni pe zi).

Sucul de morcovi întăreşte sistemul imunitar, protejează împotriva razelor UV, regenerează pielea uscată (1 pahar mic pe zi).

Oţetul de mere conţine minerale, stimulând metabolismul celor care au probleme cu greutatea, detoxifiază organismul şi ajută activitatea intestinelor (o lingură de oţet de mere în fiecare zi, într-un pahar mare cu apă).

LUNI – 22 septembrie

TVR 1

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Post meridian (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Profesioniştii (r) 13.00 Germana... la 1 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Vreau să fiu sănătos! (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Magazin UEFA Champions League 2014-2015 0.30-4.55 Reluări.

PRO TV

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Film: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Conspiraţia tăcerii" (SUA, 2010). Cu: Kim Raver, Greg Grunberg 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Master Chef 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „Terra Nova" (ultimul ep.) 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 11.00 În gura presei 11.45 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Hoţul cinstit" (SUA, 2002). Cu: Nick Nolte, Tcheky Karyo 3.45 Acces direct (r).

PRIMA TV

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 8.00 Serial (r) 9.00 Slăbeşte pentru nunta perfectă! 10.00 Teleshopping 11.30 Serial: „Haos" (ep.1,2) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi şi câştigi (r) 13.30 Teleshopping 14.00 Focus 14.30 Serial: „90210" 15.30 Trăsniţii 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Orizont întunecat" (SUA, 2003), Cu: Val Kilmer 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00 Film: „În lumea tăcerii" (coprod., 2005) 3.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski" 6.30 Teleshopping.

ACASĂ

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" Cu: Claudia Ramirez 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

TVR 2

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Povestitorul" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Planeta însetată" 19.10 Teatru: „HEDDA GABLER" de H. Ibsen 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Filmul de artă: „Mamut" (Germania, 2009). Cu: Gael Garcia Bernal, Michelle Williams 2.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

9.00 Acasă în bucătărie (r) 10.00 Doamne de poveste (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Acasă în bucătărie 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Promotor (r) 15.30 Serial: „Lara" 16.30-17.30 Reluări 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Ostatic în Mexic" (coprod., 2007). Cu: Kevin Kline 0.30 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.30-3.30 Reluări 4.15 Lumea Pro Cinema 4.45 Cine A.M.

MARŢI – 23 septembrie

6.00-7.10 Reluări 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Nocturne (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 EURO polis (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Maghiara de pe unu 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Interes general (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Între două iubiri" (SUA, 1998). Cu: Vince Vaughn 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Eroi de sacrificiu" (SUA, 2010). Cu: Sylvester Stallone 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „În mintea criminalului" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 11.00 În gura presei 11.45 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 23.00 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Odiseu şi Insula Ceţurilor" (SUA, 2008). Cu: Arnold Vosloo, Steve Bacic 3.45 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 8.00 Film: „Motelul Niagara" (Canada, 2005) 11.00 Teleshopping 10.30 Serial: „Trăsniţii din Queens" 11.30 Serial: „Haos" 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi şi câştigi (r) 14.00 Focus 14.30 Serial: „90210" 15.30 Trăsniţii 16.00 Cusurgiii (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Fiul dragonului" (coprod., 2006, partea I) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00 Film: „Între prieteni" (coprod., 2006) 3.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski".

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Povestitorul" 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Planeta însetată" 19.00 Documentar 360º — GEO: CAPE COD — sezonul merişoarelor 20.00 Gimnastică ritmică 21.00 Destine ca-n filme (r) 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „În numele islamului" 2.10-6.00 Reluări.

8.15 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Acasă în bucătărie (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Jocul minciunilor" 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Dansuri de stradă" (UK, 2010). Cu: Nichola Burley, Richard Winsor 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

MIERCURI – 24 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula"9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Garantat 100% (r) 12.30 Vreau să fiu sănătos! (r) 13.00 Opre Roma 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Europa mea (r) 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Un tată responsabil" (coprod., 2009). Cu: Clive Owen, Emma Booth 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film: „Anotimpul vrăjitoarei" (SUA, 2011). Cu: Nicolas Cage, Ron Perlman 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „În mintea criminalului" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Film: „Hoţi de onoare" (SUA, 2008). Cu: Antonio Banderas 22.30 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film (r) 3.45 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 8.00 Serial (r) 9.00 Film (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Serial: „Haos" 12.30 Teleshopping 12.30 Serial: „90210" 13.30 Răzi şi câştigi (r) 14.00 Focus 14.30 Serial: „90210" 15.30 Trăsniţii 16.00 Cusurgiii (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Cronica Cârcotaşilor 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00 Film: „Iubire regăsită" (SUA, 2009) 3.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski" 6.30 Teleshopping.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Povestitorul: Legendele Greciei Antice" (ep.1) 16.00 Serial: „Carabinierii" 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Planeta însetată" 19.00 Documentar 360º — GEO 20.10 Film: „Coliziunea" (SUA, 2012). Cu: Reginald VelJohnson 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „În numele islamului" 2.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 -13.30 Reluări 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Jocul minciunilor" (ultimul ep.) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Cealaltă femeie" (SUA, 2009). Cu: Natalie Portman, Scott Cohen 0.15 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.15-3.00 Reluări 3.45 Lumea Pro Cinema 4.15 Cine A.M.

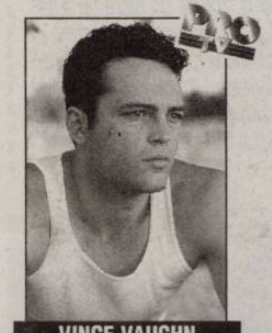

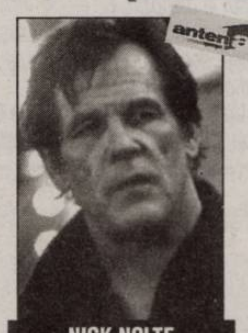

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 25 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Wild Carpathia (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 De joi până joi (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Lozul cel mare 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.00 Vorbeşte liber! 22.00 Biziday 23.00 Starea naţiei 0.00 Maşini, teste şi verdicte 0.35-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 11.30 Serial: „Trandafirul negru" (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Vieţi furate" (partea a II-a) 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Film 22.30 Ştirile ProTv 23.05 Serial: „În mintea criminalului" 0.00 Serial: „Dexter" 1.00-5.30 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 10.50 În gura presei 11.40 Teleshopping 12.00 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 Next Star 23.15 Un Show Păcătos 1.00 Observator (r) 2.00 Film: „Ochii" (SUA, 2008). Cu: Jessica Alba, Alessandro Nivola 3.45 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 8.00 Serial (r) 9.00 Film (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Serial: „Haos" 11.30 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi şi câştigi (r) 14.00 Focus 14.30 Serial: „90210" 15.30 Trăsniţii 16.00 Cusurgiii (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Serial: „Undercover" (ep.1,2) 22.30 Cusurgiii 23.00 Click! 0.00 Serial: „NCIS: L.A." 1.00 Film: „Un înger în familie" (SUA, 1994) 3.00-5.00 Reluări 5.30 Serial: „Danni Lowinski" 6.30 Teleshopping.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-14.30 Reluări 15.00 Serial: „Povestitorul: Legendele Greciei Antice" 16.00 Memorialul durerii 17.00 O poveste... cu cântec! 17.30 Spectacolul lumii... văzut de Ioan Grigorescu 18.00 Telejurnal 18.30 Doc.: „Planeta însetată" 19.00 Doc.: „Kiruna — trenul legendar" 20.00 Gimnastică ritmică 21.10 WELLnessimţim bine în România 22.00 Ora de ştiri 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Mihail Gorbaciov" 2.05-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Jocul minciunilor" (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial: „La Bloc" (r) 17.00 Serial: „Preţul casei tale" (ep.1) 18.00 Serial: „Seinfeld" (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Serial: „Vine poliţia!" 21.00 Serial: „Seinfeld" 22.00 Film: „Dansuri de stradă" (UK, 2010). Cu: Nichola Burley, Richard Winsor 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00-2.30 Reluări 3.15 Lumea Pro Cinema 3.45 Cine A.M.

VINERI – 26 septembrie

6.00 Zestrea românilor (r) 6.30 Serial (r) 8.00 Telejurnal matinal 9.00 Serial: „Micul Dracula" 9.30 Starea naţiei (r) 10.20 Biziday (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Politică şi delicateţuri (r) 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Beneficiar România (r) 13.30 M.A.I. aproape de tine 14.00 Telejurnal 15.00 Teleshopping 15.30 Oameni ca noi (r) 16.00 Parlamentul României 16.50 Serial: „Legendele palatului, prinţesa Ja Myung" 18.10 Post meridian 18.50 Clubul celor care muncesc în România 19.00 Meteo 19.10 Aşa-i românul! (r) 19.30 Starea naţiei 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.05 Serial: „Dr. House" 23.50 Film: „Dovezi de iubire" (M. Britanie, 1990). Cu: Kiefer Sutherland, Emily Lloyd 1.45-4.55 Reluări.

7.00 Ştirile ProTv 10.00 La Măruţă (r) 12.30 Serial: „Dădaca" 13.00 Ştirile ProTv 14.00 Serial: „Trandafirul negru" 15.00 Film: „Vrăjitoarele din Oz" (partea a III-a) 17.00 Ştirile ProTv 17.30 La Măruţă 19.00 Ştirile ProTv 20.30 Vocea României 22.45 Film: „Sub anestezie" (SUA, 2007). Cu: Hayden Christensen, Jessica Alba, Terrence Howard 0.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neaza cu Răzvan şi Dani 11.00 În gura presei 11.45 Mireasă pentru fiul meu 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.00 Observator special 20.30 X Factor 23.00 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 1.00 Observator (r) 2.00 Serial: „Hercule" 3.45 Acces direct (r).

7.00 Serial: „Trăsniţii din Queens" 8.00 Serial (r) 9.00 Film (r) 11.00 Teleshopping 11.30 Serial: „Haos" 11.30 Cusurgiii (r) 12.30 Teleshopping 13.00 Răzi şi câştigi (r) 14.00 Focus 14.30 Serial: „90210" 15.30 Trăsniţii 16.00 Cusurgiii (r) 16.30 Focus 17.00 Serial: „Hawaii Five 0" 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Panică la Hollywood" (SUA, 2008) 22.30 Trăsniţii 23.00 Mini serie: „Imperiul" 0.00 Serial: „O familie de poliţişti" 1.00 Film: „O crimă cu cântec" (SUA, 2005) 3.00-6.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 7.45 Serial: „Legendele palatului: Regele Geunchogo" 9.10 Documentar 360º — GEO (r) 10.10-13.00 Reluări 13.00 Portret compozitorul Pascal Bentoiu 14.00 Documentar (r) 14.30 Cultura minorităţilor 15.10 Telerecital (r) 16.30 Gimnastică ritmică 19.00 Documentar 360º — GEO: Ultimii urangutani din Sumatra 20.00 Gimnastică ritmică 22.30 WELLnessimţim bine în România 23.00 Serial: „CSI: Crime şi investigaţii" 23.50 Serial: „Zeul războiului" 1.10 Doc.: „Mihail Gorbaciov" 2.00-6.00 Reluări.

8.30 Acasă în bucătărie (r) 9.30 Doamne de poveste (r) 10.30 Serial (r) 11.00 Serial: „Batman: Neînfricat şi cutezător" 11.30 Serial: „Lara" (r) 12.30 Serial: „Preţul casei tale" (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 17.00 Serial: „Preţul casei tale" 18.00 Serial: „Seinfeld" 19.00 Serial: „La Bloc" 20.00 Film 22.00 Serviciul Român de Comedie 23.00 Film: „Celalalt Dumas" (Franţa, 2010) 1.15 Film: „Pavilionul" (SUA, 2010) 2.45 Film (r) 4.15 Lumea Pro Cinema 4.45 Cine A.M.

SÂMBĂTĂ – 27 septembrie

6.00 Documentar TVR1 (r) 7.10 Cântecul românului în Ţara Aurului (r) 9.00 Serial: „Aventurile tânărului Hercule" 10.00 Beneficiar România (r) 11.00 Gala umorului (r) 12.00 Tezaur folcloric (r) 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 14.35 Doc.: „Maurovlahica — Recveim pentru o etnie dispărută" 16.15 Film: „Ocolul pământului în 80 de zile" (partea a III-a) 18.00 Wild Carpathia 18.50 Teleenciclopedia 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Willie Boy" (SUA, 1969). Cu: Robert Redford, Katharine Ross 22.55 Profesioniştii. Best off 23.55 Film: „Arma supremă" (coprod., 2010) 1.45-4.35 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 I like IT 10.30 Ce se întâmplă, doctore? 11.00 Film (r) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Film (r) 14.30 MasterChef (r) 16.30 Vocea României (r) 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Riddick" (coprod., 2013). Cu: Vin Diesel, Karl Urban 23.00 Film: „Super-răi" (SUA, 2007). Cu: Jonah Hill, Michael Cera, Christopher Mintz-Plasse 1.15-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Film: „Bestia" (ultima parte) 11.00 Film: „Coşmarul unei mame" (SUA, 1998) 13.00 Observator 14.00 Mireasă pentru fiul meu 16.00 Observator 17.00 Mireasă pentru fiul meu 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Te cunosc de undeva! 0.00 Hell's Kitchen — Iadul Bucătarilor 2.00 Film: „Bestia" (r) 3.45 Film: „Coşmarul unei mame" (r) 5.15 Desene animate: „Ciocănitoarea Woody".

7.00 Teleshopping 7.30 Film (r) 9.30 Casa: construcţie şi design 10.00 Teleshopping 10.30 Secrete de Stil 11.00 Levintza prezintă 11.30 Click! Poftă bună! 12.00 Film: „Panică la Hollywood" (r) 14.00 Film: „Oraşul distrus: Explozia din Halifax" (partea a II-a) 16.00 Schimb de mame (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Film: „Centrul de control" (SUA, 1998). Cu: Kiefer Sutherland, Bruce McGill 22.30 Trăsniţii 23.00 Film: „Aventurile lui Poseidon" (partea a II-a) 1.00-6.30 Reluări.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00-9.30 Redifuzare 10.00 Serial: „Viaţa dublă a lui Eddie McDowd" (ep.1,2) 11.05 Film: „Ţinutul mustangilor" (SUA, 1976) 13.00 Popasuri folclorice (r) 14.00 Artdelenisme (r) 14.30 Salutări din sud 15.00 Gimnastică ritmică 20.10 Film: „Moby Dick" (SUA, 1956). Cu: Gregory Peck, Richard Basehart 22.10 Concursul Enescu 2014 1.00 Film: „Delbaran" (Iran, 2001). Cu: Kaim Alizadeh 3.20-6.00 Reluări.

8.00 Acasă în bucătărie (r) 9.00 Doamne de poveste (r) 10.00-11.30 Seriale (r) 12.30 Serviciul român de comedie (r) 13.30 La Măruţă (r) 15.00 Serial: „Lara" 16.00 Serial (r) 17.15 Film 19.00 Serial: „La Bloc" 20.15 Film: „Glorie şi onoare - Cucerirea Angliei" (coprod., 1985, partea I). Cu: Herve Bellon, John Terry, Emanoil Petruţ, Mircea Albulescu 22.00 Film: „Samariteanul" (SUA, 2012). Cu: Samuel L. Jackson, Luke Kirby 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00 Film (r) 2.15 Film: „Celălat Dumas" 4.15 Lumea Pro Cinema 4.45 Cine A.M.

DUMINICĂ – 28 septembrie

6.00 Teleenciclopedia (r) 6.55 Lumea şi noi (r) 7.30 Universul credinţei 9.30 Pro patria 10.00 În grădina Danei 10.35 Viaţa satului 13.00 Foc încrucişat 14.00 Telejurnal 14.30 Politică şi delicateţuri (r) 15.30 Dincolo de hartă (r) 16.00 Tezaur folcloric 18.00 Lozul cel mare 18.30 Festivalul Internaţional de Circ de la Massi 18.50 Stele de 5 stele (r) 19.45 Sport 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Atenţie, nu ne supărai!" (Italia, 1974). Cu: Bud Spencer, Terence Hill 23.00 Starea naţiei. Best of 0.10-3.50 Reluări.

6.00 Serial: „SpongeBob, pantaloni pătraţi" 7.00 Ştirile Pro Tv 10.00 După 20 de ani 11.00 Serial: „Toate pânzele sus" (ultimele ep.) 13.00 Ştirile Pro Tv 13.05 Apropo Tv 14.00 Film: „Motelul iubirii" (SUA, 2010) 16.00 Film: „O duminică de pomină" (SUA, 2008). Cu: Ice Cube, Katt Williams 18.00 România, te iubesc! 19.00 Ştirile Pro Tv 20.30 Film: „Mecanicul" (SUA, 2011). Cu: Jason Statham 22.30 Film: „Legenda regelui elefant" (Thailanda, 2008) 0.30-5.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial: „Mr. Bean"(r) 9.30 Te cunosc de undeva! (r) 13.00 Observator 13.15 Next Star (r) 16.00 Observator 16.15 Super-Bingo Metropolis 19.00 Observator 20.00 Serial: „Mr. Bean" 20.30 Film: „Căpitanul America: Primul Răzbunător" (SUA, 2011). Cu: Chris Evans, Sebastian Stan 23.30 X Factor (r) 2.00 Observator (r) 2.45 Serial: „Hercule" 3.30 Film: „Moştenitorul pierdut" (SUA, 1993). Cu: Eric Idle 5.15 Serial: „Mr. Bean" (r).

7.00 Teleshopping 7.30 Serial: „Un nou început" 9.00 Ora 9 a României 10.00 Teleshopping 10.30 Playtech 11.00 Doc.: „Lumea animalelor: Salvarea femelei tigru gestante" 12.00 Doc.: „Lumea animalelor: Răzbunarea lui Shorty" 13.00 Farse de tot râsul 13.30 Film: „Marco Polo" (partea a II-a) 15.30 Cronica Cârcotaşilor (r) 18.00 Focus 19.00 Răzi şi câştigi 19.30 Cireaşa de pe tort 20.30 Schimb de mame 22.30 Trăsniţii 23.00 Film: „Regina fecioară" (Anglia, 2005, partea I) 1.00 Serial: „Soţia perfectă" 2.00-6.00 Reluări 6.30 Teleshopping.

6.15-8.15 Reluări 9.15 Teleshopping 9.30 Serial: „Clona" (r) 10.30 Teleshopping 10.45-14.30 Reluări 15.30 Serial: „Minciuna" 16.30 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.30 Serial: „Clona" 18.30 Serial: „Soţ de închiriat" 19.30 Serial: „Pentru că te iubesc" 20.30 Serial: „Culorile iubirii" 22.00 Serial: „Legături riscante" 23.00 Serial: „Casa de alături" 0.00 Serial: „Clona" (r) 1.00 Serial: „Războiul sexelor" 2.30-4.30 Reluări.

7.00 Poate nu ştiai 7.15 Teleshopping 8.00 Popasuri folclorice (r) 9.00 Ferma 10.00 Serial: „Viaţa dublă a lui Eddie McDowd" 11.00 Vedeta familiei 12.00 Pescar hoinar 13.00 Parteneri de week-end 13.30 Natura şi sănătate 14.00 Omul cu chitara 15.00 Gimnastică ritmică 18.00 Telejurnal 18.30 Lumea azi 19.00 Memoria exilului românesc 20.10 Film: „Baltagul" (România, 1969). Cu: Margarita Lozano, Sidonia Manolache, Ilarion Ciobanu 22.00 Top cultura 23.10 Film: „Faţă în faţă" (România, 1999). Cu: Maia Morgenstern, Şerban Ionescu 0.45-6.00 Reluări.

9.15 Acasă în bucătărie (r) 10.15 Doamne de poveste (r) 11.15 Descoperă România (r) 12.45 Acasă în bucătărie (r) 13.45 ProMotor (r) 14.15 Doamne de poveste (r) 15.15 Serial: „Lara" 16.15 Serial (r) 17.30 Film (r) 19.00 Serial: „La Bloc" 20.15 Film: „Glorie şi onoare — Cucerirea Angliei" (partea a II-a) 22.00 Film: „O pasăre frumoasă" (SUA, 2008). Cu: Billy Crudup, Paul Giamatti 0.00 Serial: „Cobra 11 în alertă" 1.00 Film: „Strigătul renaşterii" (coprod., 2011) 2.30 Film (r) 4.00 Lumea Pro Cinema 4.30 Cine A.M.

Integramă de **M. ALBU**

Ipoteze

A DESFACE GHEMUL / ALEGERE PE SPRÂNCEANĂ		PREZINTĂ UN FILM / MONEDĂ STERLINĂ		CĂSUȚA ALBINELOR / CARNEM GALIN		CAP DE POPĂNDĂU! / STÂNJENEI		MARGINEA LACULUI / BĂT DE ALTOIT		IMPARȚIALĂ / OBICEI LA BISERICĂ
N-ARE PE NIMENI / BUCĂȚI DE AȚE							SEAMĂNĂ CU ERETELE / RADICALI ORGANICI			
				LUCRATE DE TĂBĂCAR / PRIETEN DE SUFLAT					ȚEȚE! / MIȘCAT ÎN CERC	
CA DINȚII BEBEI / POVARĂ DE ASIN					VEDETĂ DE FILM / HOTĂRÂT DE DESTIN					ȘTERGERI DIN REGISTRE
		A ÎNMULȚI CU 1000 / A SCROBI						ARE 60 DE MINUTE / PEDEAPSĂ FINANCIARĂ		
	HÂRTII LEGALIZATE / DORMITOR RUSTIC					ÎNTINSĂ LA PĂMÂNT / A SUNA STRIDENT				GĂTIT CU BORȘ
			A INSPIRA TEAMĂ / LUCRU PE OGOR							
MINICIRCUIT / FRUMOS BRONZAȚI							MORAL / BRAȚ DE COPAC			
				BLOC ÎNALT / ÎN PUTINĂ!					COADĂ DE GUȘTER! / ÎN TURĂ!	
AER POETIC / AJUNGE! / PASĂRE VIOAIE					CHINURI... INFERNALE					
						VĂZUT CA PRIN LUPĂ				

Sfaturi practice

Albăstrele sau vinețele

Centaurea moschata 2

Planta, ramificată de la bază, atinge înălțimea de 50-70 cm. Frunzele bazale sunt dispuse în rozetă iar cele superioare sunt lineare. Ramificațiile poartă în vârful lor o inflorescență în formă de cornet, colorată în roz, albastru, violet, alb, galben, cu un parfum îmbietor. Înflorirea are loc de la jumătatea lunii iunie până în august sau toamnă, în funcție de momentul semănatului. Centaurea se descoperă în zonele sau în perioadele cu temperaturi moderate, pe soluri însorite, permeabile, cu umiditate moderată. Nu suportă căldurile excesive dar nici excesul de umezeală.

Înmulțirea și cultura. Cele două specii (Centaurea cyanus și Centaurea moschata) se înmulțesc prin semințe semănate direct la locul de cultură, în a doua jumătate a lunii martie — începutul lunii aprilie, în cuiburi între care se lasă o distanță de 20-25 cm (câte 2-4 semințe la cuib). Temperatura optimă pentru germinația semințelor este 15-18ºC, plantele răsărind după 10-15 zile de la semănat. Semănatul direct la locul de cultură se mai poate face și la sfârșitul lunii august pentru înflorirea în sezonul de toamnă. Mai rar, cultura se poate înființa și prin plantare de răsaduri, în ghivece sau plăci alveolare, în sere sau solarii, în februarie-martie. În acest caz, plantarea răsadului se face în prima jumătate a lunii aprilie. *(D.M.)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul ajungând în centrul pânzei

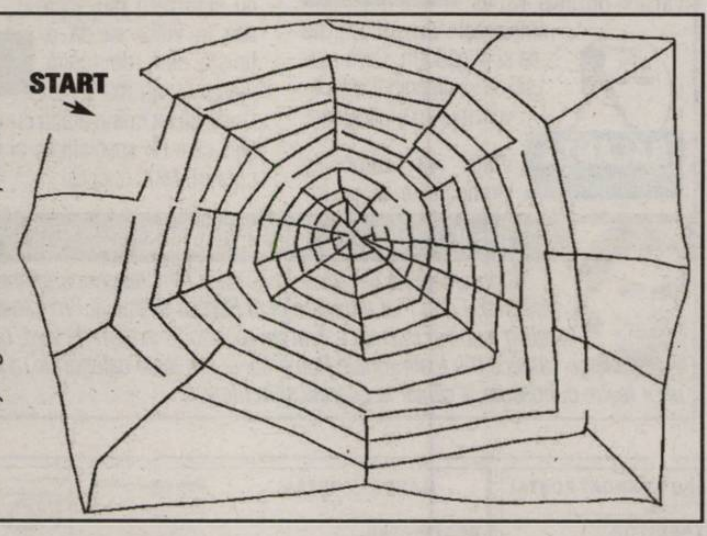

SOLUȚIA INTEGRAMEI „BIFURCAȚII”:
S - Z - A - A - L - L - SUPERFICIALA - SALOON - TRUC - ZOR - INSTIGAT - TABU - IONI - A - SI - ARI - PETIT - O - STICLAR - ME - LATI - NOIANE - SACAIT - RUDA - LUT - DRUMETII - MITUIRI - RAC - BAIAS - IESITI.

Soluția «SUDOKU» — jocul săptămânii 37

6	2	9	7	3	8	5	4	1
7	4	3	6	1	5	8	9	2
8	5	1	4	9	2	6	3	7
9	6	2	5	4	3	7	1	8
4	8	7	1	6	9	2	5	3
1	3	5	8	2	7	4	6	9
2	1	6	9	8	4	3	7	5
5	9	8	3	7	6	1	2	4
3	7	4	2	5	1	9	8	6

Umor

Un tip jefuiește o bancă, ascunde banii, dar în cele din urmă este prins.

Adus în fața judecătorului, acesta îi spune:

– Domnule, dacă dai banii înapoi, îți voi micșora pedeapsa!

– Dacă voiam să dau banii înapoi, făceam un împrumut!

Doctorul:

– Nu-mi place deloc cum arătați.

Pacienta:

– Ei, doctore, nici dumneata nu ești vreo frumusețe.

De ce mănâncă femeile Nutella cu lingura?

Pentru că pâinea îngrașă.

Verificați-vă cunoștințele!

Robert de Niro

Toate aceste întrebări ne-au fost trimise de prietena revistei noastre Florentina Gorea, din Toplița, întregul set fiind subintitulat „Un titan pe firmamentul de celuloid”.

1. Când și unde s-a născut marele actor?
2. În ce domeniu activau părinții săi?
3. În ce film a debutat la 20 de ani, în regia lui Brian de Palma, film turnat în 1963 și lansat în 1969?
4. Care este regizorul american cu care a avut cele mai multe colaborări?
5. La ce instrument cântă actorul în filmul „New York, New York”?
6. Care sunt filmele pentru care a primit „Premiul Oscar”?
7. Ce filme a regizat marele om de cinema?

Răspunsurile pentru numărul trecut

1) În credințele antice grecești cei mai mulți dintre marii zei locuiau pe muntele Olimp. 2) În mitologia greacă zeul suprem era Zeus care stăpânea Pământul și Cerul. El împărțea puterea cu frații săi: Poseidon, stăpân al mărilor și al oceanelor și Hades, domnind peste lumea subpământeană. 3) În principal hrana zeilor greci era compusă din ambrozie și nectar dar mâncau din belșug carne și beau vin atunci când vizitau oameni. 4) Statuile Afrodita din Cnidos, Hermes din Olimpia, Artemis sunt opere ale sculptorului grec Praxitele. 5) Muzica operei „Medeea” aparține lui Luigi Cherubini. 6) Tabloul „Midas și Bacchus” poartă semnătura lui Nicolas Poussin. 7) Filmul grecesc Elektra a fost realizat de regizorul Michael Cacoyannis.

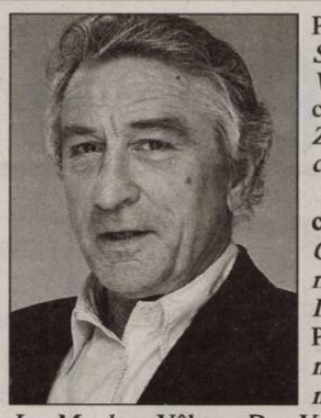

Ploiești; *Viorica Simionescu,* Arad; *Vasile Stan,* Urziceni și *Cristian Zamfirescu, București.*

◆ **5 răspunsuri corecte:** *Cristina Codrescu,* Iași; *Viorica Cernea,* Arad; *Ilinca Simionescu,* Ploiești; *Anca Dima* și *Rodica Tomescu,* București; *Ion Mardare,* Vâlcea; *Dan Voicu,* Turnu Măgurele; *Andrei Tudor,* Ploiești; *Ion Pop,* Cluj-Napoca; *Sorin Stamate,* Timișoara; *Viorel Coman* și *Ionel Petrescu,* București.

✉ ***Gheorghe Dinulescu, Ploiești.*** Desigur că pentru datele geografice găsim în cărți date diferite. Noi le adoptăm însă pe cele oficiale sau, dacă este cazul, oferim mai multe variante.

✉ ***Ion Pop, Cluj-Napoca.*** Pentru informațiile din domeniul cinematografiei folosim nu doar internetul (pe care de obicei îl evităm) ci și dicționarele de specialitate, apărute în ultimii ani.

Vă dorim tuturor o toamnă frumoasă și mult succes în rezolvarea răspunsurilor la întrebările rubricii. *(Irina Stoica)*

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Pisici”, am primit:

◆ **7 răspunsuri corecte:** *Florentina Gorea,* Toplița; *Mioara Popa,* Iași; *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Matei Bărbulescu* și *Florin Mateescu,* Iași; *Gheorghe Enache, Galați; Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei și *Mihai Waspusch,* București.

◆ **6 răspunsuri corecte:** *Daniela Nicolae* și *Raluca Petrescu,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Ileana Popa,* Baia Mare; *Ioana Costea,* Pitești; *Corina Marinescu,*

CRONICA TV

Lecție despre umanism și fericire

Pentru cei mai mulți dintre pământeni, apa este disponibilă precum aerul. Pentru zeci de milioane de semeni din ținuturi (semi)deșertice aprovizionarea cu apă, doar cât să supraviețuiască, este un calvar. Știm cu toții acest lucru dar informația nu are, probabil, capacitatea de a ne sensibiliza. Dacă suntem la fața locului sau urmărim imagini difuzate, în cadrul unor documentare, de pildă, corzile noastre sensibile vibrează.

Într-un documentar, din emisiunea „Peripluri culinare”, difuzat recent pe *Tv Paprika,* s-au văzut, printre altele, astfel de imagini surprinse în habitatul tribului bishnoi din India (în deșertul Rajasthan) care își procură apă dintr-un puț aflat la câțiva kilometri de sat. Fiind extrem de prețioasă și insuficientă, n-o foloseau niciodată pentru spălatul vaselor, de pildă, pe care le curățau frecându-le cu nisip și ștergându-le cu o cârpă.

Toate îndeletnicirile erau desprinse parcă din Comuna primitivă, probabil din respect față de tradiții pentru că aveau posibilitatea de a-și procura unele ustensile, obiecte utile etc. moderne.

O dovedea opulența de bijuterii din aur și diverse podoabe, purtate de toate femeile comunității, prinse pe cât mai multe părți ale corpului: pe frunte, pe gât, degete, brațe, pe talie și pe glezna picioarelor. Cea mai valoroasă și mai impunătoare bijuterie o constituia un inel ornat, puțin mai mic decât o brățară, prins la baza nasului (un piercing).

Nu le lipsea nimic din ceea ce era esențial pentru a duce o viață organizată. Dispuneau de mixere (un băț, introdus într-un recipient, răsucit cu o sfoară) pentru producerea diverselor paste și a untului care se depunea pe marginile recipientului, de combustibil pentru focul din cuptor (bălegar uscat de capră și vacă), de „frigider” (un mic dulap din lut), de case termoizolate cu pereții construiți dintr-un amestec de lut și bălegar care le asigurau și protecție împotriva insectelor...

Dincolo de aceste detalii care făceau parte din viața lor dificilă dar și agreabilă și deseori fericită, au fost scoase în evidență unitatea și egalitatea dintre toți membrii tribului, echilibrul și armonia care domnesc într-o familie fericită.

Și, dincolo de toate acestea, s-a profilat sensibilitatea lor ieșită din comun față de viețuitoare și natură: nu tăiau niciodată animale pentru consum și nici arbuști sau copaci pe care-i consideră ființe. Simțitoare! *(Dorin Măran)*

Zodia Tigru

虎

Numele chinezesc: Yin
Yin Yang: Yang
Culori norocoase: albastru, gri, alb, portocaliu
Culori de evitat: auriu, argintiu, maro, negru
Numere norocoase: 1, 3, 4
Numere ghinioniste: 6, 7, 8
Flori norocoase: cineraria
Zodii compatibile: Cal, Câine
Zodii necompatibile: Şarpe, Maimuţă

Născut lider se pare că sunt cuvintele tocmai potrivite pentru această zodie. În viaţă sunt respectaţi pentru curajul lor şi devin de temut chiar şi pentru cei mai aprigi duşmani. Le place să fie totdeauna în frunte şi să conducă valul după îndemnul lor. Sunt luptători îndrăzneţi şi capabili de a sta până la sfârşit pentru o cauză care cred că este corectă.

Puncte forte. Toleranţi, fideli, viteji şi îşi impun respectul, iată cam care sunt atuurile acestor nativi. Le plac provocările şi viteza, sunt activi şi se exprimă clar şi prin puţine cuvinte, câştigând încrederea celorlalţi. În general, au o soartă bună şi se bucură de o perspectivă luminoasă. Cele mai mult femei născute sub semnul Tigrului sunt inteligente, credincioase şi virtuoase.

Puncte slabe. Rutina nu le place deloc şi se plictisesc repede atunci când au parte de ea. Nu le plac criticile aduse de ceilalţi şi nici să greşească. Atunci când nu cunosc bine o problemă nu se simt în largul lor şi mai ales când sunt ignoraţi. Detalii amănunţite li se par teribil de enervante, nu le plac responsabilităţile şi nici regulile sau legile care îi constrâng.

Consideraţi a fi curajoşi, cruzi, puternici şi terifianţi, reprezintă simbolul puterii şi al boieriei. În Antichitate, împăraţii şi oamenii de bază erau însoţiţi adesea de tigri.

Zodia Tigru este un semn Yang ceea ce îi face să fie foarte energici şi înconjuraţi de o anumită strălucire atunci când sunt în societate. Nu sunt însă capabili de prea multă sensibilitate, iar dacă sunt provocaţi pot fi capabili să emane multă emoţie.

Casa Tigrului va fi întesată de amintiri personale şi mult lucruri nefolositoare. Apreciază însă calitatea şi se vor înconjura de multe obiecte de preţ. În locuinţă nu veţi găsi nimic din ce este ieftin însă nici nu vor cheltui averi pe mobilă. Lucrurile vechi, de calitate şi încă în stare de funcţionare constituie pentru ei o adevărată slăbiciune. Ceea ce le place să achiţioneze, şi în niciun caz nu vor fi decât de ultimă generaţie, sunt aparatura electronică şi de uz casnic, maşinile sau telefoanele.

La locul de muncă Tigrul lucrează din greu şi cu dinamism, iar dacă i se atribuie o sarcină aceasta va fi realizată cu entuziasm şi eficienţă. Fiind persoane carismatice, adevăraţi maeştri, sunt priviţi adesea ca nişte căpitani de navă iar dacă sunt puşi în funcţii de subordonaţi se sufocă. Au nevoie de acţiune şi de independenţă pentru a-şi etala talentele pe măsură şi în acelaşi timp, pentru a-i convinge pe ceilalţi ce grozavi sunt.

Îşi croiesc drumul pe calea cea mai anarhică sau sălbatică posibilă, deoarece căile cele mai cunoscute nu îi interesează.

Nativii Tigru câştigă repede bani, deşi nu sunt direct interesaţi de ei. Nu suportă să audă de economii exagerate sau de o prea strictă organizare. Banii îi interesează doar în măsura în care le pot aduce senzaţii tari. Îşi riscă sume importante în afaceri noi, le place să joace la bursă şi sunt mari pariori.

În dragoste, iubesc şi se îndrăgostesc mai mult decât orice alt nativ al zodiacului chinezesc. Cei născuţi în această zodie au mult şarm şi o putere de seducţie deosebită. Sunt tot timpul atenţi pentru a vâna victimele singure, care se simt nesigure şi care nu au nevoie de admiratori. Nu au prejudecăţi şi oricât ar fi de pasionali în următoarea clipă vă pot întoarce spatele şi, adio!

Din cauza rapidităţii cu care sunt înzestraţi, nici măcar simptomele unei gripe sau ale unei răceli banale nu îi fac să încetinească ritmul, putând oricând să degenereze în boli grave. Se pare că nu simt durerea ca ceilalţi şi de aceea problemele banale se pot transforma în adevărate complicaţii.

Ficatul sau rinichii sunt cele mai sensibile organe. În alimentaţie, trebuie evitat excesul de condimente foarte picante sau de alcool.

Compatibilităţi cu celelalte zodii.

■ ***Relaţii foarte bune:*** Câine, Cal. Fiecare zi petrecută împreună pare ca o aventură plină de palpitaţii. ■ ***Relaţii bune:*** Iepure, Mistreţ, Dragon. O relaţie solidă dacă se bazează pe prietenie şi interese comune. ■ ***Relaţii cu scântei:*** Şobolan, Cocoş, Capră, Tigru. Când se întâlnesc două săbii într-o teacă ies sigur scântei. Măcar unul dintre ei ar trebui să lase puţin garda jos. ■ ***Relaţii „interzise":*** Bivol, Şarpe, Maimuţă. Nu au ce căuta unii lângă alţii. Este o relaţie atât de dificilă, încât vor sări la bătaie.

Pagină realizată de
CASANDRA

Anii zodiei Tigru

08 februarie 1902 — 28 ianuarie 1903 (Apă)
08 februarie 1914 — 25 ianuarie 1915 (Lemn)
13 februarie 1926 — 01 februarie 1927 (Foc)
31 ianuarie 1938 — 18 februarie 1939 (Pământ)
17 februarie 1950 — 05 februarie 1951 (Metal)
05 februarie 1962 — 24 ianuarie 1963 (Apă)
23 ianuarie 1974 — 10 februarie 1975 (Lemn)
09 februarie 1986 — 28 ianuarie 1987 (Foc)
28 ianuarie 1998 — 15 februarie 1999 (Pământ)
14 februarie 2010 — 02 februarie 2011 (Metal)

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ O lume perfectă ■ Clipe fierbinţi în Războiul Rece ■ Împlinirea blestemului din Brahan ■ Un rege asasinat de anarhişti ■ Comorile din grote ■ Edgar Mitchell — un astronaut vizionar ■ Siesta ca terapie ■ Un (alt)fel de păduri ■ Gândul — panaceu sau armă ■ Notă mică pentru şcoală ■ Plăceri plătite scump

HOROSCOP

22-28 septembrie 2014

BERBEC 21.03-20.04

Fiţi pregătiţi pentru o schimbare neaşteptată de planuri. Se pare că prietenii vă presează prea mult să luaţi anumite decizii cu implicare financiară. Examinaţi bine motivele şi apoi luaţi hotărârea. Nimic nu este mai preţios ca siguranţa dumnevoastră.

TAUR 21.04-21.05

Mai multe apeluri telefonice vă stresează şi vă pun pe gânduri. Vă alarmaţi degeaba şi aproape că vă pierdeţi răbdarea să-i ascultaţi pe cei care, într-adevăr, vor să vă spună ceva. Căutaţi să vă calmaţi, nu vă pierdeţi timpul cu nimicuri şi nici nu aplecaţi urechea la toate bârfele.

GEMENI 22.05-21.06

În această săptămână veţi petrece mult timp alături de familie, prieteni şi rude apropiate. Simţiţi nevoia apropierii de cei dragi pentru a vă consolida relaţiile şi a vă încărca de energie pozitivă. În weekend vi se schimbă starea de spirit şi deveniţi un pic cam prea sensibili.

RAC 22.06-21.07

Este momentul să îngheţaţi toate mişcările financiare majore până când veţi obţine o imagine mai clară a viitorului apropiat. Pretindeţi că vă veţi descurca în orice situaţie dar uitaţi ce este mai important. Nu faceţi angajamente pe care nu le puteţi respecta.

LEU 22.07-22.08

Starea sănătăţii dumneavoastră dă semne de oboseală şi nu trebuie decât să cereţi sfatul unui medic pentru a pune capăt neliniştilor ce vă macină. Nu este nimic grav însă vă place să vă lamentaţi şi să gândiţi nu tocmai pozitiv. Dacă încetaţi cu atitudinea asta se vor schimba multe. Nu credeţi?

FECIOARĂ 23.08-22.09

Mici retuşuri la proiectele rămase nerezolvate sunt tocmai necesare. Planificarea se impune pentru a putea transforma zilele ce urmează într-o săptămână pozitivă. Nu vă mulţumeşte dezordinea, fie ea şi în gânduri. Dacă reuşiţi să vă organizaţi veţi deveni mult mai încrezători.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Viaţa vă zâmbeşte strengăreşte şi vă lăsaţi purtaţi de un val de optimism de invidiat. Priviţi totul cu degajare mai ales acum, când aţi cam scăpat de grijile acumulate. Sistematizarea programului de lucru este necesară înainte de a da buzna în weekend şi a vă cuprinde o stare de agitaţie.

SCORPION 23.10-21.11

În tot tumultul evenimentelor ce vă înconjoară nu există niciun motiv real de îngrijorare. Unii nativi sunt cuprinşi parcă de o vrajă şi plutesc într-un calmi fără cusur. Folosiţi-vă timpul cu înţelepciune şi nu veţi regreta, terminaţi ceea ce aţi început fără să vă gândiţi la altceva nou.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Cei dragi vă vor arăta mai multă înţelegere dacă le explicaţi starea prin care treceţi. Poate evenimentele ce au trecut pe lângă dumneavoastră v-au marcat şi nu aveţi curajul să mărturisiţi că sunteţi depăşiţi de situaţie. Cereţi ajutorul şi veţi găsi sprijin afectiv şi moral.

CAPRICORN 22.12-19.01

Cariera se află într-un punct delicat şi numai dacă veţi avea voinţa perfecţionării treceţi fără probleme peste impas. Mijlocul săptămânii este de bun augur pentru relansarea unor mici afaceri sau a unor gânduri inovatoare. Poate ar fi cazul să cereţi şi ajutorul unei persoane influente.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Farmecul ar trebui să fie un instrument valoros pentru dumneavoastră în aceste zile. Blândeţea şi voinţa trebuie să vă ajute şi ele să obţineţi de la parteneri respectarea termenelor. Miercuri şi joi sunt zile favorabile încheierii acordurilor financiare cu beneficii substanţiale.

PEŞTI 19.02-20.03

Armonia domneşte peste casa dumneavoastră şi nici la serviciu lucrurile nu stau prea rău. Încredea în viitor vă dă o linişte cum de multă vreme nu aţi mai avut. Doriţi să vă îmbunătăţiţi cunoştinţele, mai ales cele de specialitate şi vă înscrieţi la cursuri. Mult succes!

Născut săptămânii: MARIA TĂNASE (25.09.1913 — 22.06.1963)

*A fost interpretă de muzică populară românească, supranumită **Pasărea măiastră, Edith Piaf a României** şi **Regina cântecului românesc.** Această nativă a zodiei Balanţă a avut un repertoriu extrem de vast, ce a cuprins cântece din toate zonele României şi din toate categoriile, a jucat pe scena unor teatre cunoscute, a cântat la operetă şi în filme.*

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon:
0213178964

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	5,50 LEI	❑ 4 LUNI	22,00 LEI
❑ 2 LUNI	11,00 LEI	❑ 5 LUNI	27,50 LEI
❑ 3 LUNI	16,50 LEI	❑ 6 LUNI	33,00 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____
ADRESA: str. _____, nr. _____,
bl. _____, sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____,
localitate _____, cod _____,
judeţul _____.

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion — la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701], contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (50 euro sau 70 $, un abonament pe şase luni; 25 euro sau 35 $, un abonament pe trei luni).

Abonaţi-vă la magazin

CUPON MANDAT POŞTAL
Nr. .....
EXPEDITOR
Nume .....
Prenume .....
Str. ..... Nr. .....
Bloc ..... Scara ..... Etaj .....
Ap. ..... Cod .....
Localitatea .....
Judeţul/Sectorul .....
Telefon .....
Suma în cifre (LEI)
Ştampila cu data prezentării
RAMBURS C.P. NR. .....

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION — la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piaţa Presei Libere Nr. 1
Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Ap. .....
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. .....
C.N.P. .....
Expeditor .....
Localitatea .....
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. .....

Sigiliu control mandate
POŞTA ROMÂNĂ RO
Verificator, ...
INDICAŢII SPECIALE .....
Nr. mandat poştal .....
Confirmăm suma de lei .....
(în cifre şi litere)
Semnătura salariatului .....
Diriginte .....
Ştampila cu data prezentării
Sigiliu cu sigla RO

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722625622

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ
TÂRGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 1213 ● ANUL LVII ● 25 SEPTEMBRIE 2014 ● 16 PAGINI ● 2 LEI Nr. 39 (2963)

magazin

Mail: redactia@revistamagazin.ro Adresă INTERNET: www.revistamagazin.ro

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Ambiţiosul nu se mulţumeşte cu nimic, nici chiar cu fericirea.*
Otto von Bismarck

■ *Cine-şi vinde evantaiul îşi face vânt cu mâna.*
Proverb chinezesc

Spectacolul cunoaşterii

MISTERELE pietrelor mişcătoare

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Obrazul, oglinda stării de sănătate

Dosarele frumuseţii

Ten perfect

Istorii uitate

Clipe fierbinţi în **RĂZBOIUL RECE**

Consultaţii fără plată

PLĂCERI PLĂTITE SCUMP

MITURI CELEBRE despre mari exploratori

Probabil că cele mai romanţate biografii, după ale artiştilor, sunt cele ale exploratorilor. Şi e firesc, pe undeva: ideea de a te cufunda în necunoscut, de a atinge noi ţărmuri, noi continente, de a ajunge acolo unde nu a ajuns niciun om ne face să visăm mereu că orice e posibil. De aici, nevoia de a crea şi poveştile romantice care ne încântă o dată în plus, chiar dacă ele nu sunt deloc adevărate.

Malversaţiunile lui Robert Peary. Deşi se repetă deseori că Robert Peary a fost primul om care a ajuns la Polul Nord, adevărul este că nici în propriile însemnări nu apare că el ar fi atins primul Polul Nord. Ci tocmai celălalt membru al expediţiei sale, pe nume Matthew Henson! Dar, cum Henson era negru, Peary a fost singurul unanim celebrat, în vreme ce Henson s-a cufundat în anonimat. Oricum, nici Henson n-ar fi primul care a ajuns la Polul Nord. Înainte ca Peary şi Henson să se întoarcă din expediţie, un alt explorator, pe nume Frederick Cook, a anunţat că a ajuns la Pol. Din nefericire, Cook i-a lăsat instrumentele, care îi puteau certifica performanţa, asistentului său, în timp ce el s-a întors în grabă acasă pentru a anunţa ştirea. Între timp, vasul cu care se întorcea din expediţie asistentul lui Cook s-a scufundat, el fiind salvat de... Peary, care i-a cerut omului să arunce instrumentele lui Cook. Apoi Peary i-a pus pe inuiţii care au participat la expediţie (niciunul nu înţelegea limba engleză) să semneze documentele care spuneau că ei nu au ajuns niciodată la Polul Nord. Când a ajuns în America, puternicii finanţatori ai lui Peary au lansat o campanie de denigrare a lui Cook. E adevărat că fără instrumente este aproape imposibil să fie sigură performanţa lui Cook, dar exploratorii ulteriori au descoperit că descrierea traseului făcută de Cook se potriveşte perfect cu realitatea din teren.

Zeul Cortes. Se spune în cărţi că aztecii l-au crezut pe conquistadorul Cortes ca fiind Zeul Quetzalcoatl, motiv pentru care l-au primit în palat cu onoruri. Adevărul se pare că este altul. Nici măcar Cortes nu pomeneşte de Quetzalcoatl în cărţile scrise de el (foarte populare). Practic, nu există nicio dovadă actuală că aztecii credeau în Quetzalcoatl ca într-un Mesia care va veni într-o zi dinspre Est, cele mai vechi referinţe ale mitului vin la multă vreme după cucerire, când religiile indigene au fost suprimate de creştinism. Nici cronicarul regal de la curtea Spaniei, Fernandez de Oviedo, el însuşi un veteran al cuceririi Indiilor de Vest, nu dădea vreun credit acestui mit, scriind că povestea este total falsă. Primele dovezi ale poveştii vin din cartea unor misionari catolici franciscani, scrisă la câteva decenii după moartea lui Cortes.

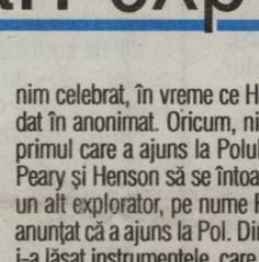

A murit Columb în sărăcie? Mitul a creat o poveste uimitoare: omul care a schimbat lumea pentru totdeauna mai mult decât oricine altcineva a murit singur, sărac şi neapreciat. Mitul cade bine mai ales pentru cei care văd în Columb un monstru ucigaş, a cărui cruzime i-a oripilat chiar şi pe contemporanii săi. Adevărul este însă altul: Columb a murit ca un aristocrat respectat, extrem de bogat. Banii, provenind din proprietăţile lui din Hispaniola, dar şi din sumele mari dăruite de guvernul spaniol, l-ar face azi un adevărat milionar. Mitul s-a născut probabil şi din dezamăgirea profundă a lui Columb, care n-a reuşit să obţină procentul (exagerat) de 10 la sută din prăzile în aur şi argint aduse din America, pentru care se credea îndreptăţit.

Lindbergh, primul care a zburat peste Atlantic. Deşi mitul acesta funcţionează şi azi, puţină lume ştie că înaintea zborului lui Charles Lindbergh au existat alţi 84 de oameni care au zburat peste oceanul Atlantic. Primul zbor transatlantic a fost realizat de locotenentul comandant Albert Read de la Marina Americană, împreună cu echipajul său, care a zburat din Newfoundland în Azore şi apoi în Portugalia; asta se întâmpla în 1919, cu opt ani înainte de Lindbergh. Lindbergh nu este nici măcar primul care să fi efectuat primul zbor non-stop peste Atlantic; acest lucru l-au reuşit John Alcock şi Arthur Whitten Brown de la Royal Air Force, care au reuşit performanţa cu doar o lună după zborul lui Read. Ei chiar au primit un premiu de 10.000 de lire sterline de la ziarul *Daily Mail*. Totuşi, Lindbergh rămâne primul om care a zburat solo peste Atlantic, ca şi primul care a zburat din SUA spre Europa continentală. Performanţa lui rămâne şi azi remarcabilă. Aventura lui, bine organizată, susţinută şi intens mediatizată, a făcut ca el să fie aşteptat la întoarcerea la New York de peste 4 milioane de oameni şi faima lui să-i arunce în anonimat pe ceilalţi aviatori care reuşiseră aceasta înaintea lui.

Magellan, primul în jurul lumii. În ciuda a ceea ce se ştie din cărţi, practic, Magellan nu a făcut niciodată înconjurul planetei, deşi a fost aproape de a reuşi acest lucru, eşecul tentativei datorându-se faptului că a fost omorât într-o confruntare sângeroasă cu băştinaşii din Filipine. Cum el a ajuns destul de departe spre est, cam în dreptul Malayeziei de azi, s-a aflat în situaţia de a deveni primul om care face înconjurul Pământului pe mare. Din echipajul său iniţial de 237 de oameni, doar 18 au supravieţuit pentru a ajunge înapoi în Spania, aflaţi sub conducerea lui Juan Sebastian Elcano. Oricum, e posibil ca nici ei să nu fi fost primii în această aventură. Cu ocazia unei vizite anterioare în Malayezia, Magellan a întâlnit un sclav local cunoscut sub numele de Enrique, care l-a însoţit în voiajul următor, dezertând imediat după uciderea lui Magellan. Ştiindu-se că Enrique vorbea dialectul local din Filipine, unii istorici au speculat că era originar de acolo. Oricum, se pare că el ştia exact unde se afla, vorbea limba spaniolă, astfel că este posibil ca el să fi putut cunoaşte rutele pe care să se întoarcă în Spania. Dacă s-a întâmplat asta, atunci el este primul om care a făcut înconjurul lumii pe mare.

Leif Ericson, în America. Fiul temutului Erik cel Roşu, Leif Ericson este acceptat ca fiind primul european care a descoperit America. Fiind un om dintr-o bucată, el a numit noul continent Vineland, fiindcă „acolo creştea viţa-de-vie din belşug şi se făcea un vin nobil". Aşezarea căreia el i-a pus bazele a fost recent identificată ca fiind L'Anse aux Meadows în ceea ce este azi Newfoundland. Dar, contrar a ceea ce se scrie în unele cărţi de istorie, aproape sigur Leif nu a fost primul european care a deschis ochii pe tărâmurile învăluite în ceaţă din Lumea Nouă. Această onoare ar reveni unui alt nordic, Bjarni Herjolfsson.

În conformitate cu *Norse Greenlanders Saga*, azi recunoscută drept cea mai veche şi mai autentică relatare a prezenţei nordicilor din Europa în America de Nord, Bjarni era căpitan de vas şi fiul unui localnic din Islanda, care obişnuia să-şi petreacă fiecare iarnă împreună cu părinţii lui. Într-o asemenea iarnă, întors la părinţi, a aflat că aceştia au plecat în Groenlanda pentru a-l însoţi pe Erik cel Roşu. Neavând de gând să rămână singur în Islanda, Bjarni a decis să pornească după părinţii lui. După zile de navigat spre vest şi după ce aproape că s-a rătăcit pe mare, Bjarni a ajuns pe un ţărm ciudat. Echipajul lui a dorit să-l cerceteze mai îndeaproape, dar el şi-a dat seama că tărâmurile împădurite nu prea semănau cu descrierile Groenlandei despre care auzise, aşa că a hotărât să se întoarcă pe unde a venit, pentru a ajunge la casa părinţilor lui.

În ciuda lipsei lui de curiozitate, Bjarni şi echipajul său au fost primii europeni care au pus piciorul în America, în vreme ce, mai târziu, urmând traseul lui Bjarni, Leif a reuşit şi el să ajungă în Lumea Nouă.

TV

■ TVR 1 ■ Pro TV ■ Antena 1
■ TVR 2 ■ Prima TV
■ Acasă ■ Pro Cinema

SUDOKU

jocul săptămânii: 39

9	4		3		8			
3		6	5					7
					7	6		
5							7	1
	6			3			2	
2	1							6
		9	4					
6					3	9		5
			7		6		1	8

Soluţia în numărul viitor

39
5 948427 000102

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU MUREŞ

Un (alt) fel de păduri

Copacii – aceste mirifice făpturi, masacrate barbar astăzi, dar fără de care Pământul ar fi o simplă bilă stearpă, rătăcită în infinitul Universului – dau naştere deseori unor imagini fascinante. Însă, în cazuri deosebite, chiar singulare, ideea de pădure „clasică" este transfigurată, convertită în peisaje parcă desprinse din alte lumi...

Pădurea din grotă. Hang Son Doong (Vietnam) este cea mai mare grotă din lume, străbătută de un râu uriaş. Acesta, dar şi razele soarelui care au putut pătrunde printr-o gaură gigantică din stâncă tocmai aici, sub pământ, au permis dezvoltarea unui ecosistem unic: o pădure născută din măruntaiele de piatră. O splendoare care evocă într-un fel „imposibila lume" imaginată (?) de Jules Verne în romanul „O călătorie spre centrul Pământului".

Pădurea dansatoare. În zona Kaliningrad (Rusia) există o pădure de pini, care însă nu au ţinuta majestuoasă binecunoscută, ci trunchiurile lor sunt torsionate în formă de cerc sau spiralată. Nu s-a explicat clar cum au luat naştere bizarele siluete, însă teoria cea mai vehiculată se referă la un gen de adaptare şi rezistenţă a arborilor la vânturile foarte puternice care suflă aici.

Pădurea răsucită din Polonia pare cumva înrudită cu cea rusă, mai ales dacă ţinem cont că şi ea e formată tot din pini. Iniţial, în anul 1930 au fost plantaţi aici 400 de pini şi se crede că s-a folosit o tehnică specială tocmai pentru a-i face să se dezvolte astfel. Totuşi, nimeni nu cunoaşte presupusa tehnică invocată.

Pădurea scufundată din Kazahstan se află în munţii Tian Shan, dar nu pe versanţi, cum s-ar putea crede, ci în lacul Kaindy, care a luat naştere în anul 1911, în urma unui cutremur ce a provocat o alunecare masivă de pământ. Imaginea este deosebit de pitorească, chiar dacă ascunde o dramă a naturii, dar pentru noi, românii, nu constituie chiar un unicat: o soră geamănă a celei kazahe este pădurea din apele Lacului Roşu, de la poalele Masivului Hăşmaşul Mare, cel mai probabil format după puternicele seisme de la începutul anului 1838.

Pădurea din Mlaştina Moartă se află în deşertul Namibiei şi are o poveste foarte lungă şi interesantă. Aici, cu cel puţin un mileniu în urmă, exista o veche mlaştină ce favorizase dezvoltarea unei mici păduri de acacia. Totuşi perioadele repetate de secetă au dus la moartea arborilor, acum circa 900 de ani, iar astăzi relicvele ce formau odinioară mica oază constituie un peisaj trist, dar fascinant.

Pădurea scufundată din Kazahstan

Şi omul contribuie la formarea unor păduri neobişnuite, care pot fi privite şi ca metafore ale civilizaţiei contemporane, sufocată de maşini şi tehnologii ultrasofisticate. Aşa arată Cimitirul maşinilor din Châtillon, Belgia, care nu e chiar ce s-ar crede. În inima unei păduri (totuşi, de copaci), în timpul celui de-al Doilea Război Mondial s-a instalat, efectiv, un cimitir al automobilelor. După mai bine de o jumătate de veac, aici s-a creat un adevărat peisaj post-apocaliptic demn de efectele speciale hollywoodiene. De fapt, e şi o imagine la scară redusă a lumii în care trăim!

Un peisaj actractiv din pădurile româneşti:

Codrul secular Runc

Codrul secular Runc, format numai din arbori din specia fag, este situat în raza de activitate a Direcţiei silvice Bacău — directori Ghelasa Viorel şi Mănăilă Gheorghe —, are o suprafaţă de 55,8 hectare şi este inclus în administraţia Ocolului silvic Fântânele, cu o pază asigurată de un pădurar — Pântaru Ion şi un şef de district, tehnicianul Stan Niculae.

Arborii de fag din codrul secular Runc impresionează prin înălţimea de 41-43 m, cu diametre de peste 75 cm şi vârste mai mari de 130 de ani. Pădurea formează un peisaj atractiv, măreţ, comparabil cu al unei mari catedrale.

Vârsta şi frumuseţea arborilor a determinat includerea pădurii din 1967 în „Monumente ale naturii", ulterior în „Rezervaţia Academiei Republicii Socialiste a României" şi de rezervaţie de seminţe cu o valoare genetică deosebită, ce a furnizat până în 1989, în anii de fructificaţie, tone de seminţe — jir — în multe ţări europene.

Astăzi, pădurea seculară de fagi este cunoscută ca „Rezervaţia naturală Codrul secular Runc".

Vârsta seculară a arborilor se datorează acţiunilor de ocrotire a silvicultorilor, care au o experienţă îndelungată, inclusiv la conducerea ocolului silvic. În istoria unităţii se remarcă ing. Simionescu Gheorghe, cu o vechime de 20 de ani şi ing. Covalciuc Gheorghe, cu o vechime de 23 de ani neîntreruptă.

Un merit al integrităţii şi al frumuseţii rezervaţiei îl are şi actualul şef al ocolului silvic, ing. Chiriac Jorj, cu o prezenţă de 35 de ani în unitate, din care 24 de ani la conducere...

Un popas printre arborii seculari ai rezervaţiei îi impresionează pe vizitatorii, cărora le rămâne în suflet o zi de neuitat şi care pleacă umpluţi de energie fizică şi psihică şi cu baterii încărcate pentru ulterioarele activităţi cotidiene.

Accesul în rezervaţia Codrul secular Runc se face din şoseaua naţională Bacău-Piatra Neamţ şi pe un drum secundar din comuna Racova, circulabil în toate lunile fără zăpadă.

Dr. VADIM NESTEROV

Itemuri

Să vorbim corect!

Prietena revistei noastre, doamna Claudia Popa din Buzău, ne-a sesizat că în ultimul timp se remarcă tendinţa de înlocuire a termenului „întrebare" cu acela de „item". În legătură cu aceasta, domnia-sa ne întreabă care este pluralul acestui cuvât: „itemi" sau „itemuri".

Ca oricare cuvânt intrat de curând în limbă, şi acesta prezintă nişte viariaţii. Dicţionarul explicativ al limbii române — ediţia 2012 — ne dă în dreptul cuvântului respectiv următoarea explicaţie: „ITEM (item) s.m. 1. Element al unui test care corespunde unui obiectiv bine definit. 2. (Lingv.) Unitate lexicală de bază, cuvânt. * Unitate gramaticală de bază, categorie gramaticală [Pl. şi (n) *itemuri*, iteme]".

Aşadar, chiar Institutul de Lingvistică al Academiei este, ca să spunem aşa, „ca românul, imparţial".

Un mai vechi Dicţionar de neologisme îl consideră numai substantiv neutru, ca şi un mai nou DOOM editat pentru elevi.

Noi suntem uşor contrariaţi de folosirea abuzivă a acestui termen, mai ales că nu ni se pare absolut necesar. Considerăm însă că, dată fiind preluarea lui din limba engleză, unde, evident, este neutru, duce şi la preluarea genului. Aşadar, poate fi tratat ca un substantiv neutru şi cum terminaţia cel mai des întâlnită a acestui gen este -URI, forma corectă ar fi ITEMURI. De fapt, în cazul unui împrumut recent, de multe ori circulă mai multe variante, până la stabilizarea sa conform normelor. Vom vedea ce ne vor indica dicţionarele următorilor ani. *(I.S.)*

O lume perfectă

Am preluat titlul unui tulburător film, ca titlu al acestui articol, nu pentru că ar „da bine", ci fiindcă încercăm mai jos să atingem, măcar tangenţial, aceeaşi perpetuă şi stresantă problemă pe care, într-un fel sau altul, o resimţim cu toţii: dificultatea de a deosebi şi de a alege binele de rău, evaluarea propriei naturi umane şi, nu în ultimul rând, interpretarea numeroaselor dovezi ale estompării până la ştergere a graniţelor presupuse dintre om şi fiară. Am spus fiară, şi nu animal, pentru că, în primul rând, şi omul e tot un fel de animal, apoi fiindcă există multe animale ce par de-a dreptul umanizate.

O simplă ştire: mai mulţi oameni de ştiinţă au pus într-o cuşcă cinci maimuţe, iar în mijlocul cuştii o scară, deasupra căreia au atârnat o legătură de banane. Când o maimuţă se urca pe scară să ia banane, cercetătorii aruncau o găleată cu apă rece pe celelalte, care rămâneau jos. După un timp, când o maimuţă încerca să urce scara, celelalte nu o lăsau. După altă perioadă, nicio maimuţă nu se mai suia pe scară, în ciuda tentaţiei bananelor. Atunci, oamenii de ştiinţă au înlocuit o maimuţă. Primul lucru pe care l-a facut aceasta a fost, desigur, să se urce pe scară, după banane, dar a fost trasă înapoi de celelalte şi bătută. După câteva asemenea bătăi, niciun membru al noului grup nu se mai urca pe scară. A fost înlocuită o a doua maimuţă şi s-a întâmplat acelaşi lucru. Prima maimuţă înlocuită a participat cu plăcere la pedepsirea „novicelui". Un al treilea exemplar a fost schimbat şi lucrurile s-au repetat. Al patrulea şi, în fine, al cincilea au fost schimbaţi, iar oamenii de ştiinţă au rămas cu cinci maimuţe care, deşi nu primiseră niciodată o baie cu apă rece, continuau să îşi lovească semenii dacă aceştia încercau să ajungă la banane...

Am prezentat un experiment ştiinţific, nu o parabolă. Totuşi, cu siguranţă, toţi cei care aţi citit descrierea lui, v-aţi gândit la noi, la oameni. La faptul că, iată, comportamentul maimuţelor este caracteristic mai degrabă pentru om. Poate că aşa e. Totuşi, ne mândrim mai mereu cu faptul că noi suntem înzestraţi cu raţiune. De acord şi aici, însă, dacă la maimuţe instinctul şi frica sunt coordonatele ce au denaturant pornirile firesti, cu atât mai grav este comportamentul similar la om.

Un singur exemplu, dar extrem de elocvent şi de tragic, totodată. Vă spune ceva sintagma „Experimentul Piteşti"? Un fel de mic infern descătuşat pe pământ, dar conceput şi pus în practică nu de creaturi terifiante cu coarne, coadă şi copite, ci de făpturi umane. Călăii de atunci, care se bucură azi de pensii considerabile şi de indiferenţa celor din jur, invocă executarea unor ordine; o pistă falsă în totalitate. A doua categorie — torţionarii: ei ar fi omologii maimuţelor „convinse" prin teroare nu doar să renunţe la avantajul vital al hranei, ci şi să-i pedepsească pe semenii care încercau să fie altfel decât ele, să încalce reguli nescrise. În fine, victimele sunt toţi ceilalţi, fie din cuşcă, fie din afara ei. Pentru că, de la un punct încolo, nimănui nu îi mai trece prin minte să se urce pe scară, pentru a ajunge la savuroasele banane. În fond, nici nu vor mai şti ce e aceea banană!

* * *

Realizatorii experimentului descris mai sus făceau la final o sinteză a concluziilor, capabilă să răspundă într-un fel sau altul multor întrebări: „Dacă ar fi fost posibil ca maimuţele să fie întrebate de ce le băteau pe cele care încercau să se cţre pe scară, răspunsul ar fi fost cam aşa: «Nu ştim. Lucrurile întotdeauna au fost aşa aici...»". Ce răspund azi călăii, gardienii şi torţionarii?

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.64
Paul Ioan, Dorin Mâran, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel./Fax: 021.317.89.65
Nicuşor Dincă (director) - 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Ţiriac Bank S.A. - Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 021.317.89.66

GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef

DOREL DORIAN, ADRIAN HOAJĂ, PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 021.317.89.66

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **INTACT S.A.**

MISTERELE pietrelor mișcătoare

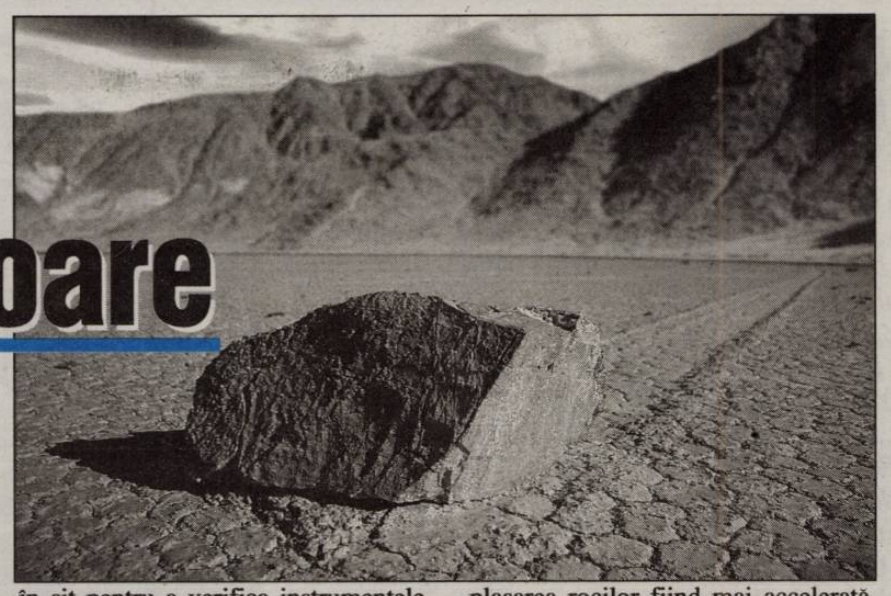

După un sfert de secol, timp în care au fost emise numeroase ipoteze legate de misterioasa deplasare a pietrelor (unele dintre ele cu o greutate de peste 300 de kilograme) din albia „lacului" înghețat Racetrack Playa – aflat în Valea Morții din California, Deșertul Mojave, înconjurat de munți care nu depășesc 3.500 metri înălțime – în urma recentelor observații efectuate a fost elucidat, în opinia cercetătorilor, acest caz.

Cercetătorul NASA Ralph Lorenz, care a studiat condițiile meteorologice de pe alte planete, a încercat să identifice similitudini între „lacul" din Valea Morții și Lacul Ontario, un uriaș lac de hidrocarbon de pe Titan, luna lui Saturn. Lorenz a făcut un simplu experiment: a așezat o piatră într-un vas, parțial acoperită cu apă, și a pus recipientul în congelator.

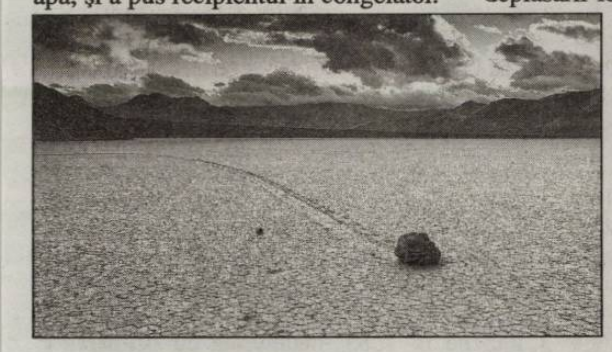

A scos apoi gheața cu roca prinsă în ea și a așezat-o într-un recipient cu nisip. A încălzit recipientul până în momentul în care gheața a început să se spargă și a deplasat sloiurile cu un ventilator special. Acestea au împins piatra care a lăsat urme vizibile pe nisip până la marginea recipientului.

Primele cercetări riguroase au debutat în 2011 când o echipă de cercetători în care se afla și Ralph Lorenz, a dotat 15 pietre cu un sistem de localizare (GPS) care permite urmărirea

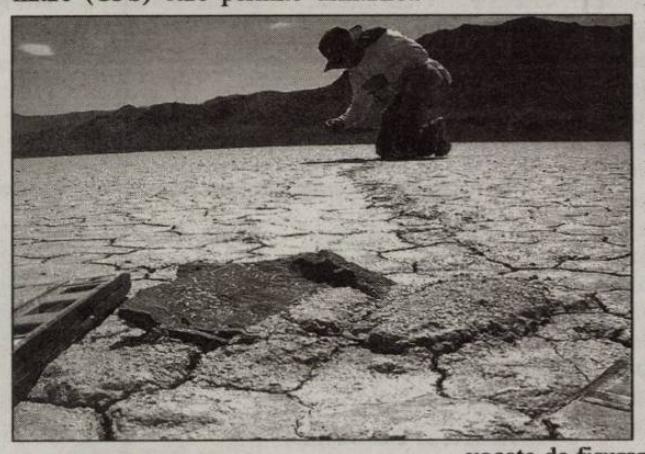

deplasării lor, determinarea vitezei, a traiectoriei, detectarea celor mai mici mișcări.

A urmat o lungă așteptare, timp în care nu a fost sesizată nicio mișcare. „Este una dintre cele mai plictisitoare experiențe din istoria științei", a declarat unul dintre cercetătorii americani.

În decembrie 2013, câțiva dintre ei au revenit în sit pentru a verifica instrumentele de măsură și detecție și pentru a înlocui bateriile. Și-au întins corturile în partea de sud a „lacului" înghețat la suprafață, gheața având o grosime de aproximativ 3-4 centimetri, pentru a petrece câteva zile în aceste locuri cu peisaje fascinante, fără intenția de a face observații în direct, pentru că erau convinși că enigmaticul fenomen nu se va produce în timpul ședерii lor.

Într-o zi în care valea a fost inundată de soare, gheața a început să se topească. Spre miezul zilei s-au auzit zgomote provocate de fisurarea acesteia, care s-au întețit. Și, la un moment dat, pietrele s-au adâncit în stratul de gheață, începând să alunece, împinse de vânt. Acesta a lovit și a deplasat o parte din ele cu o viteză de 2-6 metri pe minut, fenomen observat, înregistrat și filmat, în sfârșit, în cazul a zeci de roci. Unele dintre ele s-au deplasat pe o distanță de 60 de metri.

Echipa s-a reîntors în ianuarie când, incredibil, fenomenul a fost din nou surprins, de data aceasta deplasarea rocilor fiind mai accelerată. În decursul unei luni și jumătate o mare parte dintre ele s-a deplasat zeci de metri, cea mai „rapidă" dintre pietre străbătând o distanță de 224 de metri!

Așadar, gheața, conform rezultatelor experimentului lui Lorenz, se află la originea acestui fenomen care se produce însă foarte rar. Misterul nu este pe deplin elucidat. Întrebările care se nasc în jurul său sunt numeroase. Cum este posibil ca gheața dislocată, atât de subțire, să deplaseze rocile? De ce fenomenul nu se produce întotdeauna în aceleași condiții? De ce nu toate rocile se acumulează pe malurile lacului?... Cercetătorii vor studia în continuare acest fenomen pentru a avea o reprezentare cât mai clară a tuturor factorilor implicați.

Au fost deja transportate o cantitate importantă din substratul „lacului" precum și câteva pietre, pentru a fi cercetate în laborator și pentru a se reproduce acest fenomen controversat.

N.A.: Am pus între ghilimele cuvântul **lac**, *având în vedere faptul că este vorba despre albia unui lac secat, în care se acumulează uneori o cantitate redusă de apă, în urma ploilor, a topirii zăpezii și a gheții de pe versanții munților.*

Predicție a (in)succesului în cinematografie

Succesul sau insuccesul unui film, de lungmetraj sau serial de televiziune, pot fi anticipate, dincolo de sondaje și opinii, printr-o metodă științifică eficace care nu dă greș. Câțiva cercetători americani de la City College din New York au înregistrat activitatea electrică cerebrală a zeci de spectatori, cu preferințe diferite, în timpul vizionării unor filme în premieră, experiment care a relevat gradul de interes al acestora.

Rezultatele testelor au fost mereu în concordanță cu succesul sau (cvasi)insuccesul filmelor urmărite de spectatorii testați.

Dacă acest mijloc de testare a interesului spectatorilor va fi practicat în mod curent, producătorii îl vor putea anticipa în cazul filmelor ratate și, probabil, le vor salva ca să compenseze costurile sau chiar pentru a obține profit. Doar prin extinderea și diversificarea publicității, probabil...

Stadioane locuibile

După ce s-au cheltuit aproximativ 4 miliarde de dolari pentru construcția sau renovarea celor 12 stadioane în care s-au desfășurat meciurile de fotbal din cadrul Campionatului Mondial, membrii guvernului brazilian se întreabă ce vor face cu ele.

Răspunsul a venit din partea unei echipe de arhitecți francezi. Aceștia au realizat un proiect de convertire a majorității stadioanelor în locuințe. Operațiune fezabilă, având în vedere faptul că acestea au o structură (masivă) externă din beton, în care se pot insera case prefabricate.

Fiecare stadion ar putea găzdui 1500-2000 de persoane. În interior se pot amenaja birouri, magazine, lăsând, eventual, liber stadionul pentru desfășurarea meciurilor sau pentru antrenamente. Mai rămâne de rezolvat problema poluării sonore pentru a asigura locatarilor confortul necesar.

Baterie supersecurizată

Problema securizării bateriilor litiu-ion-polimer a făcut obiectul a numeroase cercetări, având în vedere faptul că există riscul să ia foc în cazul unui scurtcircuit sau în condiții de temperatură extrem de ridicată. Un scurtcircuit se poate produce în urma unui șoc violent sau a introducerii unui (unor) obiect metalic în baterie.

O echipă de cercetători francezi și chinezi a găsit o soluție pentru a elimina aceste riscuri. Bateria a fost acoperită cu un strat constituit din fibre de carbon și zylon (un polimer ultrarezistent și foarte stabil din punct de vedere termic) utilizat în confecționarea vestelor antiglonț. Bateria a trecut cu brio testele de rezistență (a fost supusă flăcărilor și s-au bătut cuie în structura externă).

Deocamdată, acest tip de baterie este securizat termic cu un lichid dielectric, nonconductor, și un sistem de răcire care stabilizează temperatura celulelor, menținând-o între 50-60ºC.

Galaxie... „supraponderală"

Un studiu al specialiștilor de la Institutul de astronomie al Universității din Edinburg (Regatul Unit) a relevat faptul că, în raport cu Andromeda, Calea Lactee este de două ori mai ușoară, ambele galaxii

având aproximativ aceeași mărime și structură. Se apreciază că materia neagră aflată în cea mai mare parte la periferia celor două galaxii (zone care până acum nu au fost luate în calcul de oamenii de știință) are o masă superioară în cazul galaxiei Calea Lactee.

Când mâna devine ecran

Societatea americană Indiegogo a realizat o brățară electronică conectată (fără fir) la un spartphone, denumită Rito, dotată, printre altele, cu un picoproiector care afișează pe dosul palmei ora exactă și îl atenționează pe utilizator prin diverse sunete când

primește apeluri pe smartphone, e-mail-uri, mesaje pe Facebook etc., informații utile când smartphone-ul nu este la îndemână.

Semnalele sonore se difuzează automat. Ora exactă este afișată prin acționarea unui buton sau agitând palma. O curiozitate? O „jucărie"? Un sistem de reală utilitate? Toate la un loc. Cât despre interesul comercial pe care îl va suscita, rămâne de văzut. Producătorul este optimist.

Antibiotice, efecte letale

Care este originea streptococului B responsabil de infecțiile neonatale ce produc nou-născutului maladii, deseori letale: meningită, pneumonie sau sepsis (inflamație gravă provocată de o invazie

bacteriană)? O echipă de specialiști în microbiologie de la Institutul Pasteur din Paris a reușit s-o identifice. Bacteria apare în cazul femeilor care au urmat de mai multe ori tratamente cu tetraciclină.

Pagină realizată de
DORIN MĂRAN

Clipe fierbinți în Războiul Rece

Scriitorul și jurnalistul George Orwell (1901-1950, autorul romanelor „Ferma animalelor", 1945, și „1984", 1949) a fost cel care a promovat primul expresia „război rece", în eseul său „Tu și bomba atomică", publicat la 19 octombrie 1945 în ziarul londonez „Tribune". Nu peste mult timp, sintagma „război rece" a dobândit o acoperire cât se poate de concretă și de tristă, definită ca fiind tensiunea politico-militară dintre cele două superputeri – URSS și SUA (foste aliate antinaziste). Acea stare de tensiune a cunoscut câteva momente dramatice, în care pericolul declanșării unui conflict nuclear a fost uriaș.

Viceamiral Vasili Arkhipov, „salvatorul lumii"

Reacții umane și riscul maxim

Între 14 și 28 octombrie 1962 s-a desfășurat ceea a intrat în istorie drept „Criza cubaneză a rachetelor balistice". În mai 1962, Nikita Hrușciov căzuse de acord cu Fidel Castro să plaseze în secret rachete nucleare în Cuba. La 14 octombrie 1962, avionul de spionaj american U-2 a fotografiat rachetele. Imediat, SUA au făcut o blocadă navală totală în jurul Cubei, fapt care l-a cam supărat pe Hrușciov, care i-a trimis o scrisoare dură lui Kennedy. Dar negocierile secrete au condus la dezamorsarea uriașei crize: URSS și-a retras rachetele din Cuba, la fel și SUA din Italia și Turcia, iar blocada a fost ridicată la 20 noiembrie 1962...

Ceea ce nu foarte multă lume știe este incidentul de o periculozitate excepțională care s-a petrecut la 27 octombrie 1962, deci chiar în timpul tensiunii maxime dintre SUA și URSS. Lucrurile s-au desfășurat în modul următor. Radarele a unsprezece distrugătoare americane și radiolocatoarele de la bordul purtătorului de avioane „USS Randolph" au descoperit faptul că submarinul sovietic B-59, propulsat cu motoare diesel și având la bord arma nucleară, face manevre foarte aproape de linia de demarcație stabilită de SUA pentru blocada navală a Cubei. În aceste circumstanțe, americanii au lansat în preajma submarinului grenade de adâncime încărcate cu explozibil, pentru a forța nava din adâncuri să se ridice la suprafață. Văzând acele obiecte „inamice", căpitanul submarinului sovietic, Valentin Savitski, s-a speriat și a crezut că a început războiul. El a dorit imediat să lanseze torpila nucleară de care dispunea. Numai că regulamentul cerea unanimitatea lansării nucleare de către căpitan, secund și ofițerul politic. Legătura cu Moscova nu a putut fi stabilită și atunci secundul Vasili Arkhipov s-a opus. Lansarea torpilei nucleare care ar fi dus la declanșarea unui război nuclear nu s-a produs... Arkhipov, avansat ulterior viceamiral, a devenit un erou în SUA și pe plan mondial, fiind considerat de către Thomas Blanton (director al Arhivei Securității Naționale din SUA) „bărbatul care a salvat lumea".

Submarin sovietic B-59, clasa Foxtrot

Greșeli incredibile

Incidentul cu submarinul sovietic B-59 a dovedit că profunzimea Crizei rachetelor din Cuba a fost mai mare în adâncuri. Numai că „greșelile de risc nuclear" din timpul Războiului Rece au fost mai multe și de o gravitate „incendiară". Cu alt prilej vom vorbi despre alarma de atac sovietic asupra SUA, din 1979, despre „scăparea a două bombe nucleare" americane deasupra statului North Carolina (1961) și despre alarma falsă din URSS, din 1983, când s-a crezut că SUA au lansat rachete balistice...

Fotodocument

„Cea mai periculoasă femeie..."

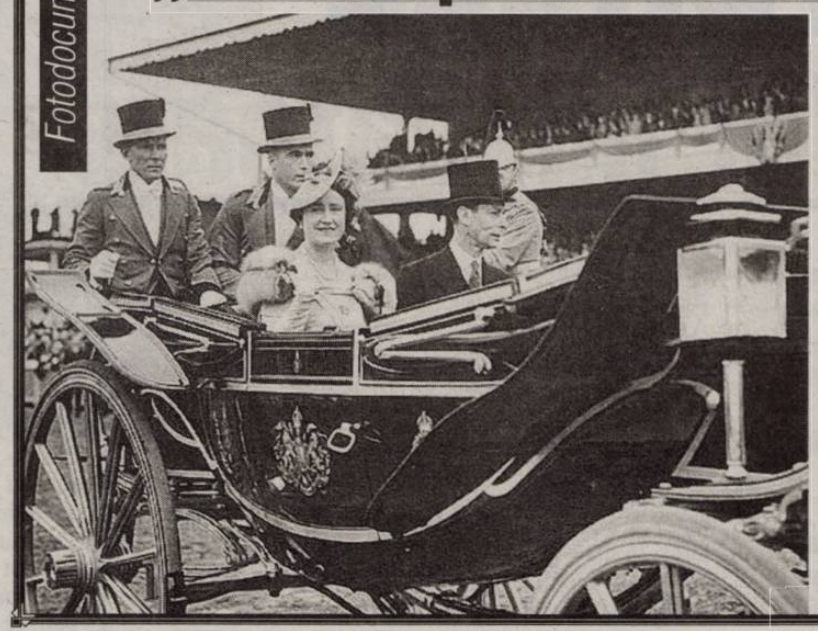

Aceasta este o afirmație a lui Adolf Hitler și se referă la regina-consort a Marii Britanii și Irlandei de Nord, Elizabeth, „Regina-mamă". Atât în Anglia, cât și în Germania (ca și în întreaga Europă), faptul că Elizabeth și regele George al VI-lea (părinții actualei regine Elizabeth a II-a) au rămas în Palatul Buckingham (bombardat din plin de nemți) a trezit admirație. Ei aveau posibilitatea să se refugieze la Windsor Castle, la 20 de kilometri de Londra. De altfel, Regina-mamă (care a trăit 101 ani) s-a antrenat în mânuirea pistolului, pe când se credea că Hitler va invada Anglia. Fotografia este făcută în Canada, în 1939.

Un rege asasinat de anarhiști

Suveranul în timpul domniei căruia Italia a cunoscut o expansiune colonială fără precendent, în Cornul Africii (Eritreea și Somalia), a fost Umberto I zis „cel Bun".

Regele Umberto I al Italiei

Fiu al lui Vittorio Emanuele al II-lea (primul rege al Italiei unite, cu domnie în această calitate între 1861 și 1878) și al arhiducesei Adelaide de Austria, Umberto I s-a născut în 1844, la Torino, pe atunci capitala Regatului Sardiniei (inițial constituit din insulele Sardinia și Corsica și teritoriul continental Piemont). A primit educație de la mari intelectuali ai epocii, printre care și Pasquale Mancini, profesor la Universitatea Torino.

Cariera militară a lui Umberto I a început de la 14 ani, în armata Sardiniei. Ajuns căpitan, el participă activ la războaiele de independență a Italiei (inclusiv la importanta bătălie de la Solferino din 1859, împotriva austriecilor). El a avut dificultăți cu privire la alegerea unei mirese, întrucât Casa de Savoia (căreia îi aparținea) intrase în conflict cu papalitatea. În cele din urmă s-a căsătorit cu o verișoară de rangul întâi, prințesa Margherita de Savoia.

După moartea tatălui său, la 9 ianuarie 1878, a urcat pe tron cu numele de Umberto I al Italiei și nu Umberto al IV-lea de Savoia... În condițiile în care anarhismul se dezvolta în Italia, prima tentativă de asasinat asupra lui Umberto I s-a produs în primul an de domnie, la 17 noiembrie 1878. Anarhistul Giovanni Passannante a atacat cuplul regal în timpul unei vizite la Napoli. Dar lovitura de cuțit a ucigașului a fost parată de rege cu sabia, apoi a intervenit prim-ministrul Cairoli, care l-a îndepărtat pe atentator. Regele s-a opus executării lui Pannassante, care a fost încarcerat pe viață și a murit într-un ospiciu.

Foarte activ în politica internațională, Umberto I a fost de acord să formeze Tripla Alianță, împreună cu Imperiul German și cu Imperiul Austro-Ungar. Această alianță a durat din 1882 până în 1914, ca reacție la crearea Triplei Înțelegeri (A Treia Republică Franceză, Imperiul Rus și Regatul Unit al Marii Britanii). De asemenea, Umberto I a fost de acord cu începerea expansiunii coloniale italiene în 1885, inaugurată cu ocuparea Massawa din Eritreea. Italia a cucerit și Somalia, dar a fost înfrântă de Etiopia în 1896. Pe de altă parte, forțele italiene au participat și la „Rebeliunea Boxerilor" (1899-1901) din China imperială, în „Alianța celor opt națiuni".

Politica externă a suveranului a stârnit controverse în societatea italiană. De altfel, lui Umberto I i-au fost potrivnice și ideile socialiste care se răspândeau în acea epocă și care se opuneau categoric acțiunilor coloniale. Printre criticii socialiști ai monarhului s-a aflat și tânărul Benito Mussolini. Astfel, la 22 aprilie 1897, un alt anarhist, Pietro Acciarito, a încercat să-l omoare pe rege, dar fără succes.

Un alt motiv de ură din partea anarhiștilor l-a reprezentat faptul că Umberto I a aprobat reprimarea sângeroasă a demonstranților, comandată de general Fiorenzo Bava-Beccaris, la Milano, în mai 1898. Opinia publică a fost oripilată de faptul că suveranul l-a decorat pe Beccaris. La 29 iulie 1900, anarhistul Gaetano Bresci din Monza l-a împușcat cu patru gloanțe pe monarh. A fost ultimul rege înmormântat la Pantheonul din Roma (finalizat în anul 126 d.Ch.). I-a succedat la tron fiul său Vittorio Emanuele al III-lea. Istoricii afirmă că acel regicid l-a inspirat pe anarhistul Leon Csolgosz (de origine poloneză) să-l asasineze pe președintele SUA William McKinley, în 1901.

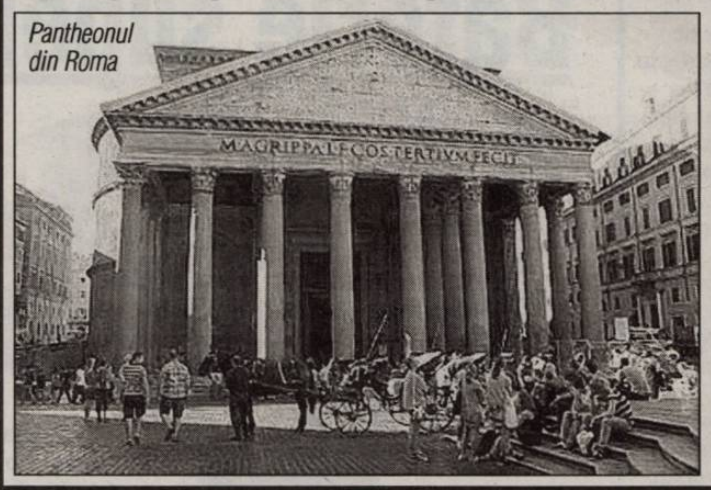

Pantheonul din Roma

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Astăzi în istorie

25 septembrie 1744

S-a născut Frederick William al II-lea al Prusiei

Al patrulea rege al Prusiei, Frederick William al II-lea, s-a născut la 25 septembrie 1744, la Berlin. Primul rege al acestei țări a fost Frederick I, din Casa dinastică Hohenzollern, care a separat complet Prusia de Polonia și și-a început domnia la 18 ianuarie 1701.

Frederick William (Frederic Wilhelm în germană) a fost fiul prințului Augustus Wilhelm al Prusiei și al Louisei Amalie de Braunschweig-Lüneburg. El ajunge pe tron la 17 august 1786 și a domnit până la moarte, în 1797. Cronicile spun că a fost un copil cu mare libertate de mișcare, care nu prea suporta să fie cicălit. Prefera să-și facă toate plăcerile și să ocolească rigorile educaționale la nivelul său princiar. La 21 de ani s-a căsătorit cu Elisabeth-Christine de Braunschweig-Lüneburg, în 1765. Numai că această tentativă de mariaj a fost un eșec și, din motive rămase obscure, căsătoria a fost dizolvată patru ani mai târziu.

Foarte repede, Frederick William s-a căsătorit cu Fredericka Louisa de Hesse-Darmstadt. Cu aceasta a avut șapte copii, numai că regele era destul de nestatornic și a început o relație cu Wilhelmina Enke, care i-a născut cinci copii. Acesteia i-a construit un castel și a făcut-o contesă.

De altfel, firea prizonieră plăcerilor l-a determinat pe acest rege prusac să comită și bigamia. El a fost implicat în două căsătorii morganatice, cu Elisabeth Amalie și apoi, după moartea acesteia, cu Sophie Juliane. A avut alți șapte copii cu aceste neveste. În popor se răspândise porecla de „grăsanul mult-iubitor". El a fost plăcut de mase datorită măsurilor pozitive luate în domeniul educației și al comerțului, ca și în domeniul artelor, unde a fost un sprijinitor lui Beethoven și al lui Mozart. Cu toate acestea, a fost un critic al iluminismului și un apărător al tradițiilor protestantismului (el fiind calvinist, adept al reformatorului francez Jean Calvin).

A fost un adversar al Revoluției franceze și s-a opus răspândirii ideilor anti-monarhice ale liderilor revoluției și l-a sprijinit pe Ludovic al XVI-lea al Franței. Frederick William al II-lea a murit în 1797, la 53 de ani. Deși fiul său favorit a fost Graf Alexander (nelegitim), i-a succedat la tron fiul Frederick William al III-lea, născut de a doua soție legitimă.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Edgar Mitchell

un astronaut vizionar

Edgar Mitchell (foto) a fost al şaselea om care a păşit pe Lună. Împreună cu Alan Shepard şi Stuart Roosa, el a făcut parte din echipajul misiunii Apollo 14, care a decolat de la Cape Kennedy pe 31 ianuarie 1971 şi a aterizat în Pacificul de Sud pe 9 februarie 1971.

A fost un triumf al ingineriei, ştiinţei, formării şi managementului, obţinut sub presiunea competiţiei tehnologice. Pe atunci, efortul de înţelegere a conştiinţei umane era un ţel fără o miză prea mare. Nu şi pentru Edgar Mitchell.

Azi, Mitchell, trecut bine de 80 de ani, a rămas ultimul membru în viaţă, al echipajului. Ceea ce este un lucru bun pentru omenire, deoarece în anii post-Apollo el şi-a dedicat viaţa unei călătorii mult mai complexe. În iunie 2011, Edgar Mitchell a devenit cea de-a şaptea persoană acceptată în prestigioasa Societate Leonardo da Vinci pentru studiul gândirii, în timpul unei ceremonii desfăşurate la Universitatea de Tehnologie Avansată din Tempe, Arizona. Din această societate mai fac parte fizicianul Dr. Michio Kaku, futuristul tehnolog Ray Kurzweil, psihologul Dr. Edward de Bono, Dr. Fritjof Capra, autorul unei cărţi despre taoism şi fizică, Dr. Lynn Margulis, un exponent al teoriei Gaia şi Dr. Margaret J. Wheatley, care investighează viteza schimbărilor în societatea noastră. Motivul alegerii lui Edgar Mitchell nu este doar faptul că este posesor al unui doctorat în aeronautică şi astronautică la MIT sau că a fondat, după ce a părăsit NASA în 1972, Institutul de Ştiinţe Noetice şi, mai recent, Institutul *Quantrek*, orientat spre exploatarea energiei de punct zero. Cel mai semnificativ, Mitchell a dezvoltat o nouă cosmologie şi a propus principii pentru a ne schimba modul în care ne vedem în raport cu realitatea din jurul nostru.

Scopul lui Edgar Mitchell este să corecteze ceea ce el consideră a fi un defect, indus în secolul al 17-lea, care a plasat gândirea ştiinţifică occidentală într-o cutie materialistă, oprind-o astfel să înţeleagă mai complet legile Universului. Edgar Mitchell este convins că cele mai strălucite minţi ale civilizaţiei noastre nu gândesc cuprinzător. Cât timp va fi aşa, omenirea, ca specie, nu va merge spre ţelul către care ne îndrumă evoluţia.

Un pact faustian

O serie de fenomene umane fundamentale observabile, între care şi conştiinţa, au fost ocolite de către „marea ştiinţă", neavând nici azi o descriere ştiinţifică riguroasă. Acest lucru s-a întâmplat nu din cauza dovezilor insuficiente privind existenţa fenomenului, ci mai degrabă din lipsa unor construcţii teoretice care ar putea-o încadra în paradigmele dominante ale ştiinţei actuale.

Cosmologia lui Edgar Mitchell, pe care el o numeşte „modelul diadic al conştiinţei", are drept una dintre componentele-cheie conceptul de „hologramă cuantică", propus în 1992 de către matematicianul german Dr. Walter Schempp.

Holograma cuantică — scria Edgar Mitchell — este primul fenomen energetic care leagă direct toată materia aflată la scară macro cu lumea cuantică. În cea mai mare parte a secolului trecut, non-localizarea cuantică a fost considerată un artefact supărător al interacţiunii particulelor, fără însă vreo influenţă asupra lumii la scară macro. Nu s-a considerat că informaţiile non-locale ar putea avea vreo utilizare. Acum este clar că, în circumstanţe potrivite, această informaţie cuantică este şi disponibilă, şi utilizabilă.

Potrivit lui Mitchell, în secolul al 17-lea, în civilizaţia europeană occidentală a avut loc o sciziune a gândirii între ştiinţă şi biserică. Până atunci religia a fost principiul de organizare fundamentală a societăţii. Intelectualii care ar fi susţinut idei în contradicţie cu doctrina religioasă ar fi fost supuşi persecuţiilor. Când Galileo a folosit telescopul său pentru a obţine dovezi de observaţie care susţineau teza heliocentrică a lui Copernic, nu numai că oficialii bisericii au refuzat să se uite prin telescop la aceste dovezi, dar l-au şi condamnat pentru erezie. În aceste împrejurări, soluţia oamenilor de ştiinţă a fost un pact faustian cu biserica. O linie de demarcaţie filosofică lăsa conştiinţa exclusiv la religie, în schimb ştiinţa obţinea libertatea de a investiga

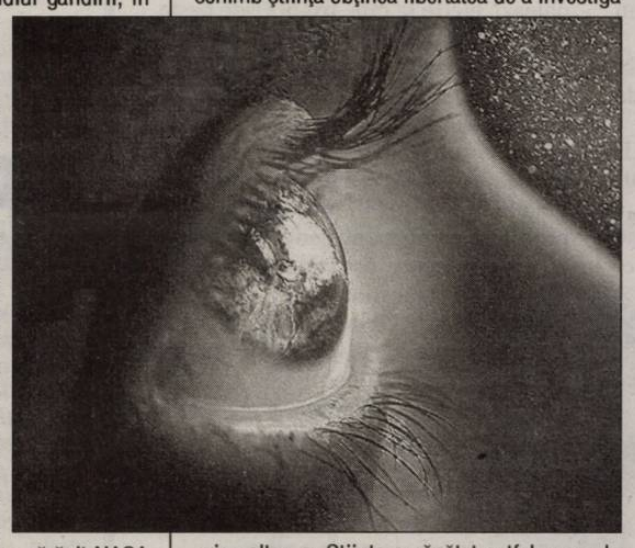

orice altceva. Ştiinta a căpătat astfel acces la chimie, fizică, matematică, geologie, biologie şi la alte discipline care au modelat civilizaţia tehnologică occidentală. Bisericii îi rămâneau spiritul, minunile, rugăciunea şi prezenţa nevăzută care supraveghează totul.

Această politică de demarcaţie, care a ajuns să fie cunoscută sub numele de „dualitate carteziană", postula că mintea şi materia nu interacţionează şi, prin urmare, ar putea fi luate în considerare separat. A fost un reducţionism fatal, care a pus stavilă unei înţelegeri holistice a realităţii timp de secole.

De peste 400 de ani, conştiinţa, un aspect fundamental al Universului, a rămas astfel intangibil, în afara limitelor marii ştiinţe. Problema este deci că realitatea, în întregul său, nu poate fi înţeleasă în mod ştiinţific, până când nu este luată în considerare şi conştiinţa, or, dacă eşti un om de ştiinţă, nu ai voie să iei în considerare conştiinţa.

Datorită separării bisericii de ştiinţă de-a lungul graniţei dintre spirit şi materie, fenomene observabile „normale", care derivă în mod rezonabil dintr-un model holografic cuantic, au fost în mod eronat etichetate drept „paranormale". Iar stigmatul implicit, asociat cu tot ce e „paranormal", a descurajat minţile ştiinţifice să investigheze o mulţime semnificativă de fenomene din realitate.

Distincţia dintre minte şi materie a durat până în secolul al XX-lea, atunci când a apărut mecanica cuantică. Dar chiar şi atunci, marea ştiinţă a continuat să se agaţe de ideea de dualitate carteziană. Conştiinţa rămânea încă exclusă în cea mai mare parte din abordările ştiinţifice serioase. În acest context, ceea ce caută Edgar Mitchell s-ar putea numi reunificarea spiritului cu materia.

Natura interdisciplinară a investigaţiilor lui Mitchell şi ale echipei sale o face vulnerabilă la atacurile unor sceptici, care ar putea considera ideile sale ca absurde. La fel ca un orb care încearcă să descrie un elefant doar pipăindu-i un picior, mulţi nu au o înţelegere suficient de largă pentru a cuprinde acea întreagă complexitate pe care Mitchell se străduieşte să o pună cap la cap.

Weili Lou PhD, un membru al echipei ştiinţifice din Institutul *Quantrek*, scria într-o lucrare: „Conştiinţa intrinsecă, pe care o avem noi toţi, este un fenomen universal în rândul tuturor fiinţelor vii. Ea este starea de bază a experienţelor noastre conştiente, fiind atemporală şi ireductibilă. Reducţionismul nu poate fi aplicat la studiul conştiinţei intrinseci, ceea ce reprezintă o provocare la adresa actualelor «teorii despre tot» în care conştiinţa este ignorată".

Informaţia, rădăcina percepţiilor

Modelul diadic al lui Mitchell presupune că orice experienţă umană, inclusiv experienţa mistică, are o bază informaţională validă, deci că informaţia (configuraţii de energie, conform lui) este rădăcina tuturor percepţiilor. El acceptă că toate ştiinţele, de la mecanica cuantică la paleontologie, au produs corpuri valide de informaţii. Dar în modelul diadic, ştiinţa şi experienţa religioasă sunt doar două moduri diferite de a cunoaşte, care utilizează funcţii diferite ale creierului şi sunt „cuplate diadic".

Jurnalistul Larry D. Lowe argumenta într-un articol din 2012 că activitatea lui Mitchell ar putea avea o relevanţă în înţelegerea fenomenului OZN, cel puţin pe două căi. Una dintre ele este perspectiva ispititoare ca înţelegerea modului în care conştiinţa interacţionează cu fizica clasică şi cuantică să conducă la o explicaţie a comportamentului fantastic şi incredibil raportat în unele observaţii OZN. Evoluţiile recente sugereaza faptul că electromagnetismul ar putea juca un rol în manifestarea fenomenului, dincolo de ideea că sistemele de propulsie şi de control ar putea să se bazeze pe o interacţiune încă nedescoperită dintre electromagnetism şi gravitaţie.

O altă conexiune, mai pragmatică, este că Edgar Mitchell face parte dintr-o populaţie în creştere: persoane inteligente, care au citit literatura de specialitate valabilă, au trecut-o prin propria gândire şi au ajuns la concluzia că omenirea se confruntă cu un fenomen enigmatic care — ilustrând spusele lui Arthur C. Clarke — reprezintă o conştiinţă atât de avansată încât, de multe ori, manifestările sale sunt „imposibil de distins de magie".

Acţiunile observate şi raportate ale acestei conştiinţe superioare sunt adesea respinse de oamenii de ştiinţă prea limitaţi de principiile stabilite la începutul „veacului raţiunii" şi prea încrezători în priceperile lor intelectuale pentru a recunoaşte implicaţiile dovezilor pe care fie nu vor să le ia în considerare, fie nu le pot raţionaliza.

Există indicii că o gamă largă de conştiinţe cosmice interacţioneaza cu umanitatea, prin variate metode şi din diverse motive. Interacţiunea se face într-un mod ascuns şi enigmatic şi, prin urmare, este uşor de negat de cei mulţi, care nu se obosesc să se uite prea atent la dovezile existente. Civilizaţia tehnologică occidentală, sau cel puţin instituţiile sale politice, mass-media, academice, ştiinţifice şi militare sunt mulţumite să ignore sau să nege aceste fapte, deşi ele sunt parte din viaţa noastră de zi cu zi.

Cu prilejul acceptării sale în Societatea Leonardo da Vinci, Dr. Mitchell a declarat încă odată că el crede că în vastul Univers există o inteligenţă avansată şi ea interacţionează deja cu umanitatea. Anumite persoane din guvernul şi industria SUA sunt conştiente de acest lucru, a spus el, dar nu dezvăluie marelui public ceea ce ştiu, controlând mass-media şi refuzând constant să discute sau să admită situaţia. Motivele sunt diverse şi unele dintre ele nu sunt foarte simple.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Împlinirea blestemului din Brahan

Iubirea clădeşte pentru eternitate şi e în stare de miracole, dar când se transformă în gelozie, ură şi violenţă sălbatică, distrugerile pe care le poate genera pot fi de-a dreptul apocaliptice.

Aşa s-a întâmplat cu marea familie scoţiană Seaforth, după ce, în anul 1663, Isabelle, o soţie înşelată de contele ce purta faimosul nume cu femei de moravuri uşoare din Paris, a pus în fapte o răzbunare greu de imaginat: uciderea – nu a desfrânatului soţ – ci a clarvăzătorului care îi dezvăluise prin magie crudul adevăr. Înainte însă de a-şi da ultima suflare, Coinneach Odhar (Kenneth Mackenzie, în engleză), supranumit şi „vrăjitorul din Glen", a rostit o premoniţie cutremurătoare despre pieirea definitivă a neamului castelanilor Seaforth...

Norocul e doar o iluzie...

După tragicele evenimente cauzate de infidelitatea contelui Earl şi de gelozia feroce a grăsunei şi impulsivei sale neveste, cei din familia Seaforth au trăit 35 de ani de noroc schimbător, precum erau şi vremurile. În funcţie de susţinerea sau adversitatea faţă de regii perindaţi la tron, ei au fost vremelnic deposedaţi de titluri şi de averi, recâştigate ceva mai târziu. Oricum, în vâltoarea neoprită a evenimentelor potrivnice ori favorabile, aproape că au uitat de blestemul lui Mackenzie. A apărut apoi noul stăpân, tată a patru băieţi şi şase fete, care însă, în urma unei boli grele, a rămas surdo-mut. La fel ca în viziunea „vrăjitorului". Şi tot la fel cum profeţise Odhar, poate să fi fost o întâmplare (?!) că vecinii şi aliaţii săi erau un anume Gairloch cu dinţi ca de cal, un Chisholm cu buză de iepure, un Grant cu creierul rătăcit şi un Rassay bâlbâit! Numai că, pe lângă aceste „coincidenţe" ce dădeau fiori reci, însă nu neapărat ameninţătoare, sănătatea băieţilor lordului castelan a prins putregai, până ce însăşi moartea şi-a pus pecetea pe soarta acestora. Rând pe rând, tatăl şi-a petrecut la groapă băieţii şi a supravieţuit durerii până la sfârşit, în 1815, când odată cu el s-a stins pe vecie neamul Seaforth. Profeţia-blestem se împlinise aproape întru totul.

O avere risipită în cele patru vânturi

Domeniile Seaforth au fost moştenite de Mary Elizabeth Frederica, fiică a ultimului stăpân, căsătorită cu amiralul Samuel Hood, devenit comandant de trupe în Indiile Orientale. După moartea acestuia la Madras, Mary s-a întors în Scoţia, purtând pe cap tradiţionalul acoperământ alb al văduvelor. Exact cum „văzuse" în piatra sa magică Mackenzie-Odhar: „O femeie tânără, acoperită cu alb, venind din Orient"! Era însă peste puterile acesteia să gestioneze uriaşele domenii, sufo-

cate de tot felul de probleme, şi mai ales să facă faţă impozitelor şi imenselor datorii ce se adunaseră de-a lungul timpului.

Astfel, ea a fost practic obligată să vândă pe bucăţi averea moştenită, inclusiv insula Lewis. Şi, în fine, cel de pe urmă amănunt – şi poate cel mai înfiorător dintre toate – al terifiantei profeţii de odinioară s-a derulat aievea câţiva ani mai târziu. Într-o zi, Mary a plecat însoţită de Caroline, sora sa mai mică, la o plimbare cu trăsura prin pădure. Dintr-odată, în mod aparent inexplicabil, caii s-au speriat, au smucit hăţurile şi atelajul s-a răsturnat, prinzându-le dedesubt pe cele două femei. Mary a scăpat cu câteva răni, dar sora ei a murit pe loc.

Cu câteva sute de ani mai înainte, condamnatul la moarte în chinuri, fără judecată, magicianul vizionar Kenneth Mackenzie, îi spusese Isabellei, contesă de Seaforth, că „femeia venită din Orient îşi va omorî sora"...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

E bine de ştiut

1. Obişnuiţi-vă să luaţi masa la ore fixe, în linişte şi respectaţi un regim alimentar potrivit vârstei, sexului, anotimpului, efortului fizic depus zilnic şi stării de sănătate.
2. Nu ignoraţi faptul că o dată cu vârsta este necesară şi schimbarea regimului alimentar, dat fiind că eforturile fizice sunt mai mici, iar organismul are, din punct de vedere digestiv, o toleranţă mai scăzută faţă de unele alimente.
3. Împărţiţi raţia alimentară zilnică în 4-5 mese. La cină nu mâncaţi mai mult de 30 la sută din totalitatea alimentelor consumate zilnic. Aveţi grijă ca minimum 35 la sută din alimente să fie consumate la micul dejun sau în prima parte a zilei.

7 „secrete" ale longevităţii

4. Nu neglijaţi constatarea cercetătorilor potrivit căreia alimentele consumate în prima parte a zilei sunt digerate mai uşor şi îngraşă mai puţin decât cele consumate seara târziu.
5. Nu consumaţi în exces alimente grase, care stimulează creşterea colesterolului în sânge şi declanşarea proceselor de ateroscleroză.
6. Nu consumaţi dulciuri concentrate, deoarece acestea solicită pancreasul. Excesele pot duce la apariţia diabetului zaharat.
7. Consumaţi zilnic 1,5-2 litri de apă minerală, plată, ceaiuri din plante, sucuri de legume sau fructe, compoturi, supe de zarzavat.

Făcând uz de aceste secrete ale longevităţii vă asiguraţi ani buni, cu sănătate.

Dr. VALERIU MANTA

De toamnă

Tricotaje călduroase, cape din stofă de lână, pantaloni în culori vii, din stofă sau velur, dar şi bluze din dantelă cu guler „şcolăresc" din satin se înscriu în propunerile creatorilor de modă pentru această toamnă.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Obrazul, oglinda stării de sănătate

Corpul uman are un limbaj special prin care transmite semnale atunci când este ceva în neregulă cu anumite organe interne. Astfel, chipul, obrazul este oglinda fidelă a stării de sănătate. Fruntea, nasul, bărbia, obrajii, fiecare dintre aceste zone ale feţei oferă indicii despre posibile afecţiuni ale organelor interne.

Principiile medicinii chineze ajută la descifrarea micilor secrete ascunse de fizionomia specifică fiecăruia. Astfel, fruntea (zonă care, potrivit filozofiei chineze, corespunde elementului foc, respectiv, inimii, intestinului subţire şi creierului) atenţionează prin câteva semne uşor de identificat: o discretă roşeaţă, pete depigmentate, mici vase de sânge mai pronunţat evidenţiate. Dacă vedeţi câteva vene pe tâmple, s-ar putea să aveţi probleme cardiovasculare sau o bilă sensibilă. Pot fi reflectarea unei experienţe emoţionale puternice: o despărţire, o pierdere, o traumă.

Şi declanşarea unui atac de cord este vizualizată prin apariţia unei pete verde-albăstruie pe frunte. Dacă apar şi palpitaţii, ameţeală, respiraţie sacadată sau o durere în braţul stâng, nu întârziaţi consultul unui medic.

Petele, depigmentarea, zonele închise din jurul bărbiei şi gurii indică probleme cu rinichii sau vezica, iar acneea se traduce prin dezechilibre hormonale. De cele mai multe ori este vorba despre excesul de estrogen sau de testosteron produs de organism.

Liniile orizontale şi petele albe din această zonă pot anunţa probleme de fertilitate.

Dacă aveţi bărbia mică, aţi putea fi predispusă la o sensibilitate a aparatului urinar. Nu este obligatoriu să dezvoltaţi o boală de rinichi, dar e bine să ştiţi pentru a lua măsuri preventive.

Şi culoarea pielii ascunde secrete. Modificarea culorii spre verzui indică un ficat obosit, iar petele portocalii sau galbene arată că mâncaţi prea multe dulciuri. Pielea cu zone albe transmite mesajul că rinichii sunt mai sensibili.

Obrazul stâng este oglinda ficatului şi a vezicii biliare. Capilarele sparte şi roşeaţa din vecinătatea nasului indică o inflamaţie sau un ficat încărcat de toxine. O erupţie cutanată semnalează creşterea presiunii sangvine, iar o pată galbenă sub ochiul stâng semnalează pietre la bilă, trigliceride peste normal sau colesterol ridicat.

Schimbările vizibile în această zonă a feţei scot la iveală probleme emoţionale, cum ar fi depresia sau momente de furie. Obrazul drept reflectă starea plămânilor şi a intestinului gros. Petele albe de pe obrazul drept indică probleme cu plămânii sau cu intestinul gros, iar o acnee uşoară poate anunţa declanşarea unei răceli. O uşoară iritaţie sau o pată verde-albăstruie de-a lungul obrazului drept pot trăda o alergie respiratorie sau astm. E posibil să suferiţi de o inflamaţie a aparatului respirator sau a căilor respiratorii îngustate din pricina cantităţii insuficiente de oxigen.

Nasul reflectă starea stomacului, a splinei şi pancreasului. Atunci când în mod intempestiv vă apare pe nas un coş, ar trebui să vă aminţiţi ce aţi mâncat cu o zi înainte. Poate ceva prea picant, gras, ceva prăjit sau ciocolată? Dacă răspunsul este afirmativ, obiceiurile alimentare sunt problema pe care trebuie să o aveţi în atenţie.

Atunci când observaţi mai multe vase capilare sparte în zona nasului s-ar putea să fie vorba despre stres accentuat sau despre griji mari care vă apasă. Apelaţi la remedii simple de detensionare: plimbări în parc, răsfăţ cu băi cu plante aromate, masaje reconfortante şi alte „trucuri" care ştiţi că vă fac plăcere.

Dosarele frumuseţii

Ten perfect

Inevitabil, după 25 de ani tinereţea chipului se estompează. Mai ales dacă nu respectaţi paşii de îngrijire potriviţi. Stresul, oboseala, obiceiurile alimentare, poluarea, expunerea excesivă la soare, toate îşi pun amprenta pe chipul oricărei femei.

Total inestetice, punctele negre apar în special pe tenul gras sau mixt, în zona nasului, bărbiei şi pe frunte. Apar din cauza secreţiei abundente de sebum, care intră în contact cu impurităţile de la suprafaţa pielii şi care blochează porii. Pentru a evita iritarea sau infectarea epidermei, îndepărtarea punctelor negre ar trebui să se facă de către cosmeticiană. Pentru a preveni apariţia lor spălaţi zilnic faţa cu apă rece, demachiaţi-vă dimineaţa şi seara şi o dată pe săptămână folosiţi un produs de gomaj care să îndepărteze celulele moarte.

Pungile de sub ochi, cauzate de îmbătrânire, se pot ameliora cu comprese reci cu ceai verde, care are un puternic efect antiinflamator.

O dată pe săptămână adăugaţi în masca de faţă o aspirină pisată fin, care are rolul de a reduce porii dilataţi. Pe zona cu pori dilataţi se pot aplica, săptămânal, cataplasme cu frunze de mentă umezite cu apă călduţă.

Gastronomice

Salată de sfeclă roşie cu ficat de pui

3 sfecle roşii, 500 g ficat de pui, 2 linguri ulei de măsline, 100 g maioneză, 200 g iaurt, sare, piper alb, 3 linguri vin alb

Se curăţă sfecla şi se pune la fiert în apă cu sare. Când este gata, se scurge, se lasă să se răcească şi se taie cubuleţe. Ficatul de pui se spală, se curăţă, se lasă la scurs şi apoi se pune într-o tigaie cu uleiul de măsline, sare, piper alb şi condimente. Se lasă câteva minute să se prăjească. Cine doreşte poate pune vinul alb şi se lasă până scade sucul. După ce ficăţeii se răcesc, se taie cubuleţe şi aceştia şi se amestecă bine cu sfecla, maioneza şi iaurtul. La urmă se potriveşte de sare şi piper alb.

Şalău cu caşcaval

1,5 kg şalău, 250 g caşcaval, 200 g unt, 100 ml vin alb, 50 ml ulei, sare, piper, pătrunjel verde

Peştele se curăţă şi se spală. 100 g de unt se taie în bucăţele şi se rade caşcavalul. Se umple burta şalăului cu caşcavalul ras, untul, se sărează şi se piperează. Se pune într-o tavă care se dă la cuptor. Din când în când, se stropeşte cu puţin vin amestecat cu ulei. Se scoate din cuptor când este rumenit frumos şi se serveşte fierbinte cu bucăţele de unt puse deasupra şi pătrunjel verde tocat fin.

Orez cu fructe de mare

300 g orez, 600g fructe de mare, 1 litru supă de legume, 100 ml vin alb, 1 fir de praz, 3-4 căţei de usturoi, sare, piper, 3-4 linguri ulei de măsline, o legătură pătrunjel

Prazul tăiat mărunt se căleşte în uleiul de măsline încins şi cu usturoiul tăiat mărunt, până se înmoaie prazul. Orezul se spală şi se pune peste praz, călindu-se până devine translucid. Apoi se adaugă şi fructele de mare decongelate, se pune şi un polonic din supa de legume şi vinul alb. Se lasă să fiarbă tot la foc mic, amestecând din când în când. Atunci când se absoarbe supa, se mai adaugă treptat câte un polonic, atât cât este nevoie ca să fiarbă orezul. Spre final se adaugă şi pătrunjelul tocat mărunt şi se potriveşte de sare şi piper.

Tartă cu mere

120 g unt, 70 g zahăr, 1 ou mare, o cană făină, o linguriţă praf de copt, 8 mere, o lingură cu vârf de scorţişoară, 5-6 linguri gem de caise, o lingură suc de lămâie

Untul şi zahărul se bat cu mixerul până devin spumă, se adaugă apoi oul şi făina amestecată separat cu praful de copt, pusă treptat. Aluatul rezultat se ţine la frigider 15-20 minute. Se unge cu unt şi se tapetează o formă de tartă, se pune aluatul în formă. Peste aluat se pun merele curăţate şi tăiate felii, astfel încât să se acopere toată suprafaţa. Se pudrează cu scorţişoară, se adaugă 2 linguri cu zahăr şi se dă la cuptorul încins pentru aproximativ o oră, la foc mic, până când capătă o culoare aurie. Între timp, într-o tigaie, se încălzeşte gemul de caise amestecat cu sucul de lămâie până se formează un sos subţire. Se scoate tarta din cuptor şi se unge cu sosul călduţ.

Pagina realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Amon, zeul hulit

Un basorelief (o stelă sculptată) egiptean datând din preajma anului 1290 î.Hr., purtând stigmatele uneia dintre cele mai importante revoluţii religioase din Antichitate, a fost descoperit în Sedeinga (Sudan) în mijlocul unei necropole din străvechea Nubia. Pe suprafaţa stelei, cu o înălţime de 1,77 metri, apare chipul lui Amon, zeul pe care faraonul Amenhotep (sau Amenophis al IV-lea) l-a discreditat prin anii 1350 î.Hr. interzicând cultul pentru acesta. Chipul zeului şi reprezentările simbolice ale altor basoreliefuri aflate în toate sanctuarele egiptene au fost răzuite! Alte basoreliefuri şi sculpturi au fost distruse. Arheologii au constatat, cu surprindere, că diverse detalii, în special cele ale chipului zeului şi numele său, au fost restaurate.

Stela orna templul reginei Tiyi, mama lui Akhenaton. Cel care a reabilitat cultul pentru zeu, a fost Tutankhamon, în timpul domniei căruia au fost restaurate şi realizate o serie de reprezentări ale zeului.

Actualitatea arheologică

Cea mai veche inscripţie arabă cunoscută

Într-un sit din Arabia Saudită aflat la nord de Najran, în apropiere de frontiera cu Yemen, o echipă de arheologi franco-saudită a descoperit un text gravat pe o tăbliţă de piatră din secolul al V-lea d.Hr. aflată într-un vast complex funerar din lut (150 de metri lungime) pe care erau inscripţionate cuvinte scrise pe baza alfabetului nabateean şi arab, o formă de scriitură intermediară. Fiind cel mai vechi de acest fel descoperit vreodată, interesul specialiştilor de a-l descifra este cu atât mai mare.

Refugiu mezolitic

Oamenii preistorici din prima perioadă a Mezoliticului au lăsat foarte puţine urme. O recentă descoperire făcută într-un sit arheologic în care au fost degajate din pământ zidurile unor construcţii romane din apropiere de Catterick (Anglia) a aruncat o rază de lumină în tenebrele acestei perioade. Este vorba despre vestigiile unui refugiu, o structură din pietre care altădată au fost aşezate şi lipite în aşa fel încât să constituie un refugiu de noapte încăpător pentru cei care se deplasau în zonă. În preajma pietrelor se aflau unelte din silex, vechi de 6000-8000 de ani, şi fragmente (vestigii) de oase de animale.

Ghearele morţii

Aceste arme au fost exhumate dintr-un mormânt precolumbian al unui demnitar moche, aflat în apropiere de impozanta piramidă Huaca de la Luna, ambele obiective făcând parte dintr-un complex funerar cu o vechime de 1500 de ani.

Ghearele, fixate în mănuşi, erau utilizate în dueluri rituale care se terminau după ce învinsul (învinşii) era ucis. Un ritual, cu sacrificii umane, care în credinţa populaţiilor moche îmblânzeau forţele naturii.

DORIN MĂRAN

100 de locuri de văzut în România

Cetatea Râşnov

Cetatea Râşnovului e una dintre cele mai bine conservate edificii arhitectonice medievale din întreaga Europă. Prima menţionare într-un document oficial a cetăţii provine din 1331, dar e posibil ca aceasta să fi fost construită mult mai devreme, ca punct de apărare contra invaziilor tătare, pe locul unui fort din lemn al cavalerilor teutoni. Fără a aparţine unui anumit stil arhitectonic, deşi conţine unele elemente gotice, specifice burgurilor germane, cetatea a fost construită pe un vârf de deal ce domină aşezarea Râşnovului, ca un cuib de vulturi. După ce ai urcat poteca şerpuitoare printre brazi (în cazul în care nu eşti mai comod şi urci cu „trenuleţul", de fapt un tractor cu remorcă adaptat necesităţilor), cetatea îţi apare înainte, cu zidurile ei masive şi poarta cu turn, din care odinioară se revărsau asupra vizitatorilor nepoftiţi puzderie de săgeţi, apă sau smoală clocotită.

În interiorul cetăţii propriu-zise se află circa 30 de case, o şcoală (pentru că elevii de atunci învăţau şi pe perioada asediilor!), o biserică şi numeroase hambare, cândva pline-ochi de provizii. Cu cele nouă turnuri, două bastioane şi podul mobil, fortăreaţa era de necucerit. De altfel, singura capitulare a apărătorilor, petrecută în 1612, a fost cauzată de o trădare, atacatorii reuşind să afle drumul secret prin care cei din cetate se aprovizionau cu apă. În urma acestei întâmplări a fost construită – de către prizonieri turci, zice legenda, o fântână adâncă de 146 m, în stânca dură. Munca a durat 17 ani, până în 1640. Ceea ce n-au putut însă invaziile străine au reuşit intemperiile: un incendiu produs în 1718 a avariat serios cetatea, pentru ca marele cutremur din 1802 să-i provoace stricăciuni grave.

Ultimii care şi-au găsit refugiu aici au fost revoluţionarii de la 1848, ulterior cetatea fiind abandonată. Astăzi restaurată, datorită unui ambiţios proiect arhitectonic, cetatea Râşnovului îşi întâmpină vizitatorii în straie noi, cu obiecte de artizanat, arme şi armuri medievale şi, desigur, cu un străjer falnic, cu chipul împodobit de o barbă pe măsură. Merită să daţi o tură pe aici, fie şi pentru a vă bucura de peisajul pe care-l puteţi admira din cel mai înalt punct al cetăţii: o superbă panoramă a Ţării Bârsei.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Catedrala Episcopală Roman

Monument de arhitectură religioasă, Catedrala Episcopală din municipiul Roman are hramul Sfânta Cuvioasă Parascheva.

Pe locul actualei biserici a existat o alta cu acelaşi hram, cunoscută însă sub numele Sfânta Vineri. Se pare că aceasta a fost construită de Roman I, tatăl lui Alexandru cel Bun, dar, în timp, dovedindu-se probabil neîncăpătoare, Petru Rareş consideră necesară ridicarea altei biserici pe locul celei vechi. Locaşul înălţat în secolul al XVI-lea este supus unor importante reparaţii şi restaurări în timpul episcopilor Ioanichie (1747-1769) şi Leon Geucă (1769-1786), când au fost construite turla, bolta altarului şi naosul. Catedrala este ridicată după un plan treflat cu absidele laterale circulare, iar cea a altarului circulară în interior şi poligonală în exterior. În exterior pereţii albi sunt împărţiţi în două registre de un brâu în torsadă.

Registrul inferior este perforat de ferestre iar cel superior este decorat cu două şiruri de ocniţe. Construcţia este susţinută de contraforturi iar soclul este din piatră brută. În secolul al XIX-lea s-a adăugat veşmântăria şi turla care şi-au păstrat forma iniţială, octogonală, fiind aşezată pe un soclu pătrat.

Ansamblul monahal cuprinde pe lângă biserică, un paraclis, chilii, clădiri pentru birouri, turnul-clopotniţă şi Palatul Episcopal, construit în 1870. Turnul-clopotniţă a fost zidit în două etape, în secolele al XVIII-lea şi al XIX-lea. Este ridicat pe cinci niveluri, dintre care primele două adăpostesc arhiva episcopiei iar următoarele o bibliotecă documentară, cu circa 20.000 de volume, dintre care 700 de cărţi vechi româneşti, slavone şi greceşti şi 91 de manuscrise.

Clopotele sunt foarte vechi, trei dintre ele purtând inscripţii care dovedesc faptul că au fost donate de Ştefan cel Mare.

Pictura interioară a fost executată în trei etape. Prima a fost cea din secolul al XVI-lea şi se mai păstrează încă în anumite porţiuni în pronaos şi pridvor. Celelalte două, din secolul al XVIII-lea şi începutul celui de al XIX-lea au finalizat lucrarea care în 1926-1927 a fost supusă unei serioase restaurări sub conducerea pictorului Paul Molda. Rezultatele nu au fost însă cele aşteptate şi între 1980-1983 au fost realizate alte lucrări în acest scop, conduse de pictorul Şerban Angelescu.

În ultimii ani, la iniţiativa şi prin grija episcopului Eftimie Luca, au fost restaurate atât pictura, cât şi întregul complex, fiind pusă în valoare Casa Veniamin Costache.

Catedrala conţine câteva lucrări deosebit de valoroase: Icoana Deisis, capodoperă a şcolii medievale româneşti de pictură pe lemn, o broderie moldovenească din secolul al XVI-lea, „Felonul Sfântului Ioan Gură de Aur", un epitaf din secolul al XVIII-lea reprezentând „Plângerea şi punerea în mormânt a lui Iisus" şi monumentalul iconostas.

În cadrul aşezământului monahal au funcţionat vechi şcoli „de chilie" având un rol important în pregătirea propriilor cadre şi mai târziu a tineretului din Moldova şi din întreaga ţară.

IRINA STOICA

Frenezia destinului

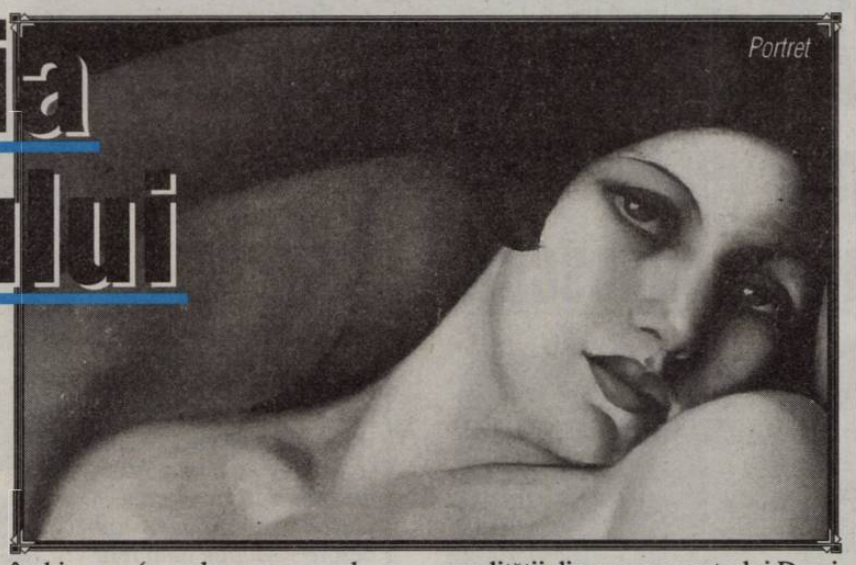
Portret

O femeie fermecătoare, cu o viaţă plină de meandre sentimentale şi amoroase, cu o tenacitate admirabilă în eforturile ei de a-şi însuşi tainele picturii şi care a ajuns un portdrapel al generaţiei ei în domeniul Art Deco, curent cu apogeul între cele două războaie mondiale...

Aceasta ar putea fi cartea de vizită a artistei poloneze Tamara de Lempicka, al cărei desen inconfundabil şi a cărei cromatică senzuală au triumfat şi-n Europa, şi-n America.

Născută Maria Gorska, la Varşovia, în bogata familie a unui avocat, Tamara de Lempicka (1898-1980) a învăţat în Elveţia şi Italia, iar când părinţii au divorţat, ea a intrat sub îngrijirea unei bogate mătuşi din Sankt Petersburg. Avea din naştere, foarte probabil, un apetit pentru aventuri amoroase, altfel nu se explică de ce doar la 15 ani a pus ochii pe un bărbat prezentabil, mai în vârstă. Pe Tadeusz Lempicki l-a „ochit" la un spectacol de operă şi a decis să se mărite cu el. L-a acostat şi omul a acceptat căsătoria, mai ales că Maria avea şi o dotă impresionantă. În 1917, când s-a produs revoluţia bolşevică, Tadeusz a fost arestat, dar nevasta l-a scos din închisoare (a sedus un consul occidental) şi au fugit la Paris.

Madonna

După această primă aventură palpitantă, Maria a intrat în cercurile artistice din Paris, în timp ce Tadeusz nu se putea obişnui cu Occidentul. Disensiunile dintre cei doi au dus la divorţ, mai ales că Maria căuta şi găsea cu uşurinţă sponsori pentru activitatea ei artistică. Unul dintre aceştia a fost scriitorul italian Gabrielle d'Annunzio. Simultan, cariera celei care va semna Tamara de Lempicka începea să strălucească. Apropiată de un „cubism bine temperat" şi adoptând cu mare inspiraţie tematica sen-

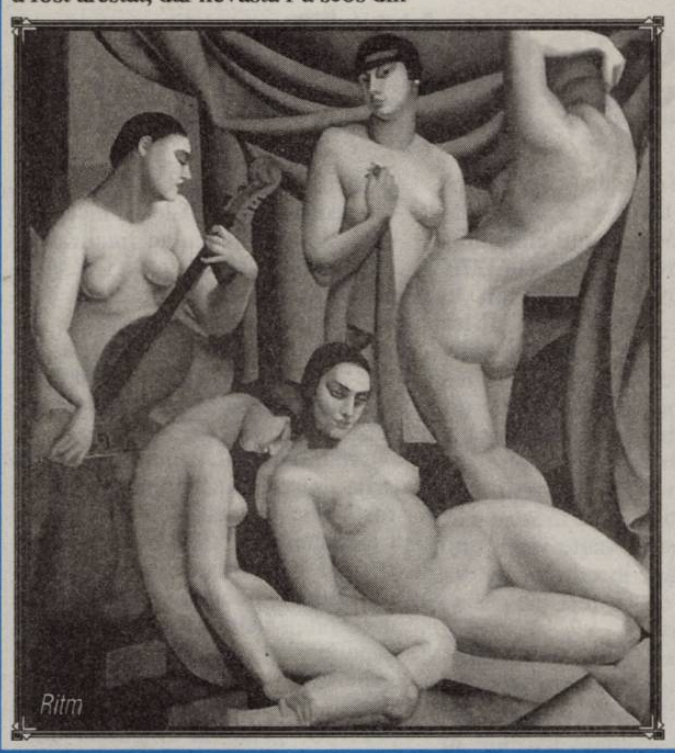
Ritm

zualităţii din opera maestrului Dominique Ingres (mai ales genul odaliscelor şi, în general, grupurile de femei dezbrăcate), Tamara câştigă glorie şi bani. Seduce bărbaţi bogaţi şi generoşi, pânzele ei se vând cu mare succes şi începe să se afle că artista în vogă, lideră a curentului Art Deco, frecventează barurile de noapte. Viaţa ei frenetică devine publică şi aşa s-a aflat că este bisexuală. Se apropie fără oprelişti de lesbiene, iar actriţa Suzy Solidor îi devine apropiată...

Nu se putea ca Lempicka să nu intre cu tot avântul în viaţa boemă a Montparnasse-ului, însă aventurile amoroase cu bărbaţi „dotaţi" continuă. Astfel, baronul Raoul Kuffner, doar cu 14 ani mai în vârstă, o acceptă drept amantă şi astfel artista trece cu bine marea recesiune. Baronul o plimbă prin Europa, unde face portrete scumpe capetelor încoronate, apoi ajunge în America, unde cucereşte Hollywood-ul cu talentul ei de „portretistă modernă". După moartea baronului, Lempicka trăieşte cu fiica sa, Kizette, şi nu se sfieşte să caute compania tinerilor bărbaţi în Texas şi Mexic.

Tamara de Lempicka a intrat în eternitate la fel de spectaculos precum a trăit. A lăsat testamentar rugămintea să îi fie aruncată cenuşa pe crestele lui Popocatepetl (Mexic). Şi fiica i-a îndeplinit dorinţa... Artistă redescoperită de generaţiile mai noi, Lempicka a fost dedicată trup şi suflet trăirilor femeii, modului cum îşi etalează farmecul şi misterele pe care trebuie să le ascundă prin priviri şi gesturi pline de graţie. De altfel, graţia şi fermitatea domină opera ei atât de spectaculoasă.

Un violonist... relativist

Plăcerea de a cânta la vioară şi de a merge la concerte a avut-o şi Einstein. Excelent interpret, amintirile muzicale despre „omul secolului XX" sunt numeroase. Astfel, Yehudi Menuhin, pe când avea 13 ani, a fost îmbrăţişat de fizician după un concert. Max Planck, Einstein şi un violoncelist profesionist cântau trio-uri de Beethoven, în locuinţa lui Planck. Dar unul dintre cele mai remarcabile momente a fost recitalul de vioară dat de savant la

„Noua Sinagogă" — mare lăcaş de cult din Berlin, cu 3.000 de locuri — în anul 1930.

ZIGZAG în timp şi spaţiu

• Noi şi animalele

René Descartes accentuează în Primele Meditaţii ale sale (1641) ideea că fiinţele non-umane sunt nişte „automate fără minte", iar mintea este tocmai ceea ce îl leagă pe om de Dumnezeu. Numai că în aceeaşi perioadă se năştea sănătoasa tradiţie a protecţiei animalelor împotriva cruzimii omului. Astfel,

în 1635 apărea prima lege anglo-saxonă de apărare a necuvântătoarelor, elaborată de irlandezul Richard Ryder. Ulterior, pe când Descartes voia să transforme capra într-o jucărie, apar precum ciupercile legi de ocrotire a animalelor (inclusiv în coloniile nord-americane), prin care omului i se interzice să fie „tiran" cu ele. Însuşi Oliver Cromwell a interzis luptele între cocoşi şi între câini, spunând că Biblia a vrut să afirme rolul de „asistent" al omului, nu de stăpân.

Dar marele simbol al protecţiei animalelor faţă de cruzimea umană este un proces intrat în istoria ştiinţelor juridice. În 1822, după ce colonelul englez Richard Martin a redactat „Legea protecţiei vitelor" (adoptată de Camera Comunelor), l-a dat în judecată pe comersantul Bill Buns pentru că şi-a bătut măgarul. Şi, cum judecătorilor nu prea le păsa de această cauză, Martin a adus în instanţă măgarul rănit! Scena, imortalizată de pictori, a sensibilizat inimile tuturor şi stăpânul a fost condamnat.

Făcând un pas în secolul nostru, descoperim că la Roma trăiesc 300 de mii de pisici ale nimănui (acolo nu sunt „comunitare"). Locuitorii Cetăţii Eterne au fost mândri când primăria a declarat pisicile „bio-moştenire a Romei" şi le asigură protecţia împotriva „fripturiştilor". Atitudinea romanilor are rădăcini adânci, de la tradiţia pisicii sacre sau a Gattarei (femeia-pisică), până la ideea că exterminarea pisicilor din perioada Inchiziţiei a condus la răspândirea ciumei (rozătoarele s-au dezvoltat în voie). Aşa s-a ajuns la ocrotirea de-a dreptul drăgăstoasă a pisicilor din Colosseum, Torre Argentina (foto) şi Forum (repere magnifice ale Romei). Ba, chiar Torre Argentina (locul unde a fost ucis Caesar în 44 î.Ch.) este intitulat Sanctuar.

• Faima unei iubite

Istoricii susţin că prima iubită care a stat în umbra unui om de stat a fost Aspasia din Milet, iubita faimosului Pericle. Aşa cum cu admiraţie ne amintim de doamnele cu mare apetit pentru cultură (şi nu numai) din preajma regilor francezi, tot aşa, şi Aspasia este portretizată în multe lucrări ale filosofilor greci (inclusiv în dialogurile lui Platon) ca fiind o persoană fermecătoare, carismatică şi mare iubitoare de artă – ca şi iubitul său, Pericle (495-429 î.Ch.), întemeietor al unei Epoci de Aur a Atenei, când a promovat ridicarea edificiilor sacre de pe Acropole.

Din păcate pentru Aspasia, democraţia populistă a lui Pericle şi faima ei de „primă intelectuală a Atenei" (dar şi patroană de bordel) i-au adus necazuri şi chiar un dispreţ din partea multora. Fiul lor, Pericle cel Tânăr, a fost executat (după moartea tatălui), iar detractorii i-au creat o faimă de prostituată şi instigatoare la război. Aspasia a fost acuzată de poetul Hermippus că a corupt mai multe femei din Atena pentru plăcerile lui Pericle. A fost achitată, dar Aristophanes a acuzat-o la rândul său că a declanşat Războiul din Peloponez... După moartea lui Pericle, ea a trăit cu generalul Lysicles, dovedind că iubirea pentru marele atenian nu a fost intangibilă.

Surpriză în frigider

La finele secolului al XX-lea, după un veac în care istoricii criminalităţii alcătuiseră o uluitoare listă a ucigaşilor în serie potrivit criteriului numărului de victime, a apărut aşa-numitul „sindrom al femeii din frigider".

Era o sintagmă terifiantă, care a prins imediat printre scriitori şi jurnalişti, dar care nu are nicio acoperire! Şi asta, pentru că inventatoarea sintagmei, realizatoarea de benzi desenate umoristice Gail Simone, a fost o excelentă realizatoare de pagină Web (apărută în 1999), prin care a atras multora atenţia asupra ei. Americanca spune ea însăşi că termenul nu are nicio relevanţă, nu corespunde vreunei realităţi şi a fost o „invenţie spontană". Inspiraţia acestei doamne de bine provenea, totuşi, din benzi desenate cu crime oribile şi din romane poliţiste în care, pentru a crea un alibi, criminalul criogena victima.

Numai că ce s-a întâmplat după lansarea cu succes a sintagmei (în SUA) denotă că autorii de ficţiune literară sunt, uneori, inspiratorii unor psihopaţi aproape imposibil de oprit. Astfel, citeam de curând în presa română că un presupus criminal ar fi ţinut două victime în lada frigorifică, fără vreun motiv logic elucidat. Dar există multe cazuri deja încheiate în care frigiderul devine un „personaj" important în derularea unor orori. Astfel, cazul numit de presă „Picior de balerină" a îngrozit publicul, în anul 2005. O cameristă a unui hotel (nu se fac precizări, din cauza proastei reclame)

a găsit în frigiderul unei camere de lux un picior de femeie care purta încălţămintea specifică unei balerine (camerista a fost internată şi nu se mai ştie dacă şi-a revenit). Ocupantul respectivei camere, identificat imediat, a fost prins în 2007, în pofida unei operaţii estetice majore a fizionomiei. Ucigaşul purta la mâini cinci brăţări luate de la tot atâtea victime, toate sacrificate în decurs de doi ani. Folter G.N. şi-a mărturisit seria omorurilor şi a indicat motelul cumpărat de el în vederea conservării femeilor. În lada frigorifică a motelului (statul Arkansas) au mai fost găsite încă două picioare de femeie...

Pagină realizată de
PAUL IOAN